

4 การศึกษา
ที่มีคุณภาพ

แผนที่นำทางการขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการศึกษา (SDG4 ROADMAP) จังหวัดเพชรบูรณ์

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals หรือย่อว่า SDGs) เป็นประมวลเป้าหมายโลก 17 ข้อที่เชื่อมโยงกัน สมัชชาสหประชาชาติตั้งขึ้นในปี 2015 และตั้งใจให้บรรลุภายในปี 2030 เป้าหมายชุดนี้พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นกรอบการพัฒนาโลกในอนาคตต่อจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษซึ่งหมดอายุในปี 2015 เป้าหมาย 17 ข้อ ประกอบด้วย (1) ขจัดความยากจน (2) ขจัดความอดอยาก (3) สุขภาพและความเป็นอยู่ดี (4) การศึกษาคุณภาพ (5) ความเท่าเทียมทางเพศ (6) น้ำสะอาดและสุขาภิบาล (7) พลังงานสะอาดในราคาที่ซื้อได้ (8) อาชีพและการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดี (9) อุตสาหกรรม นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน (10) ลดความเหลื่อมล้ำ (11) นครและชุมชนยั่งยืน (12) การบริโภคและการผลิตอย่างรับผิดชอบ (13) การปฏิบัติการเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศ (14) การใช้ทรัพยากรในมหาสมุทรอย่างยั่งยืน (15) การใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน (16) สันติภาพ ความยุติธรรม และสถาบันเข้มแข็ง (17) การร่วมมือกันเพื่อเป้าหมาย

ประเทศไทยได้มีการประกาศยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561- 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 แผนระดับที่ 2 และระดับ 3 ที่เกี่ยวข้อง นโยบายรัฐบาล รวมถึงบริบทของจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางในการพัฒนาประเทศ โดยเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) เป็นกรอบการพัฒนาประเทศและตามสหประชาชาติ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคือเป้าหมายที่ 4 การศึกษา ที่มีคุณภาพ “ทำให้แน่ใจว่าให้การศึกษามีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีพแก่ทุก ๆ คน” มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของประเทศ คือยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยเป้าหมายหลักเพื่อให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เป็นคนเก่ง คนดี มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และมีความพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีกระทรวงศึกษาธิการเป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนในระดับประเทศ โดยในระดับภูมิภาคและพื้นที่ มีสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นเจ้าภาพในการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ ร่วมกับหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงได้จัดทำแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) จังหวัดเพชรบูรณ์ เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษามีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG4) ฉบับนี้เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา สอดรับการแผนที่นำทางในระดับประเทศตามบริบทของจังหวัดเพชรบูรณ์สู่การปฏิบัติผ่านแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานและสถานศึกษา พร้อมทั้งการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับสถานศึกษา หน่วยงาน และระดับจังหวัดเพื่อรายงานผลในภาพรวมของประเทศ ให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) บรรลุเป้าหมาย ให้จังหวัดเพชรบูรณ์และประเทศไทยได้รับการพัฒนามาตามตัวชี้วัดของสหประชาชาติสืบไป

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำ SDG4 Roadmap	4
3. ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนที่นำทาง (SDG4 Roadmap)	4
4. สาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap)	4
5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ	5
ส่วนที่ 2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) กับการพัฒนาประเทศไทย	7
1. วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน : เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)	7
2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย : ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)	41
3. ความเชื่อมโยงจากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) สู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศไทย	48
4. ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	50
ส่วนที่ 3 ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	54
1. ความสำคัญของการศึกษากับการพัฒนาประเทศ	54
2. ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมายที่ 4) กับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ	57
3. ความก้าวหน้าการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 4	93
4. การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทของจังหวัดเพชรบูรณ์	101
ส่วนที่ 4 สาระสำคัญของแผนที่นำทาง	165
1. กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน	166
2. สาระสำคัญของแผนที่นำทางฯ	167
3. การวิเคราะห์และจัดทำแผนงาน/โครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนา เพื่อขับเคลื่อน SDG4 Roadmap สู่การปฏิบัติ	170
4. การขับเคลื่อนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) “เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” SDG4 Roadmap สู่การปฏิบัติของจังหวัดเพชรบูรณ์	191

ส่วนที่ 5 การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	233
1. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	233
2. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 (SDG4)	243
3. แนวทางการดำเนินงานติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จังหวัดเพชรบูรณ์	255
4. ข้อมูลรายชื่อหน่วยงานและผู้ประสานงานหลัก	255
คณะผู้จัดทำ	258

ส่วนที่ 1

บทนำ

แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap)
เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม
และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต จังหวัดเพชรบูรณ์

1. หลักการและเหตุผล

การจัดทำแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG4) ฉบับนี้ มีเหตุผลความจำเป็นเนื่องจาก คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ให้ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและบูรณาการ รวมทั้งเป็นไปตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนที่กำหนดไว้ ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2562 โดย กพย. ได้ให้ความเห็นชอบแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap) เพื่อใช้เป็นแผนสำหรับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย และให้แต่งตั้งคณะกรรมการ 4 คณะ เพื่อวางแผนการดำเนินงาน กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และต่อมา กพย. ได้มีมติเห็นชอบการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จำนวนทั้งสิ้น 17 เป้าหมายหลัก เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2563 โดยกระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน “เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ซึ่งภายใต้เป้าหมายนี้มีเป้าหมายย่อย 10 เป้าหมาย กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายย่อย 8 เป้าหมาย กระทรวงการต่างประเทศ 1 เป้าหมาย และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 1 เป้าหมาย ดังนี้

เป้าหมายย่อย	หน่วยงานรับผิดชอบ
4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ
4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ
4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ

เป้าหมายย่อย	หน่วยงาน รับผิดชอบ
4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ
4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมืองและเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับ อย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ
4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ
4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ
4.a สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัยปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน	กระทรวงศึกษาธิการ
4.b เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวง การต่างประเทศ
4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ

สำหรับแนวทางในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย ไปสู่การปฏิบัติ ในระยะ 10 ปีข้างหน้า กพย. กำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักดำเนินการจัดทำแผนการขับเคลื่อนระดับเป้าหมายหลัก (SDG Roadmap) และกำหนดเป้าหมายหรือหมุดหมาย (Milestone) ระดับเป้าหมายย่อย (Targets) รวมทั้งให้กำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดที่สหประชาชาติกำหนด (global SDGs indicators) เป็นหลัก ทั้งนี้ ในการดำเนินการขอให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของการพัฒนาประเทศด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในฐานะเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ และประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 ให้บรรลุเป้าหมาย และมีความสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานที่ กพย. กำหนด ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำหนดกรอบแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา รวมถึงพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) และกำกับ ติดตาม รายงานผลการดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาในภาพรวม โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นที่ปรึกษา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน ผู้บริหารหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม

2. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ (ร่าง) แผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา และจัดทำ (ร่าง) แผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ รวมทั้ง กำหนดแนวทางการติดตามและรายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา โดยมี นางสาวศุริยา อมตวิวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน มีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นคณะทำงาน และมีผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

3. แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนแผนที่นำทางเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) ระดับภาคและระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ที่สอดคล้องเชื่อมโยง และขับเคลื่อนแผนที่นำทาง SDG4 Roadmap ภาพรวมไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ภาคและจังหวัด

ในการนี้จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นหน่วยงานในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 ของจังหวัดเพชรบูรณ์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษาทุกระดับในการขับเคลื่อนเป้าหมายสู่การปฏิบัติให้สำเร็จเป็นรูปธรรม โดยมีแนวทางของจังหวัด ดังนี้

1. สร้างการรับรู้แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต จังหวัดเพชรบูรณ์ สู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. แต่งตั้งคณะกรรมการ ขับเคลื่อนแผนที่นำทางเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) ระดับจังหวัด

3. หน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างการรับรู้สู่สถานศึกษาในสังกัดหรือที่กำกับดูแล พร้อมนำเป้าหมายและตัวชี้วัดสู่แผนปฏิบัติการของหน่วยงานเพื่อขับเคลื่อนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำ SDG4 Roadmap

2.1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางและเป้าหมายของการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG4) ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม

2.2 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตาม ประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG4) สู่การปฏิบัติ

2.3 เพื่อให้การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG4) และจังหวัด เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานที่ กพย. กำหนด

3. ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนที่นำทาง (SDG4 Roadmap)

ในการดำเนินงานเพื่อจัดทำแผนที่นำทางเพื่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG4) กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุม สัมมนา ผลงานวิจัย หรือบทความที่เกี่ยวข้องจากเอกสารสิ่งพิมพ์ เอกสาร/ตำราที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งข้อมูลเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ต่าง ๆ

3.2 สังเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นนำมาใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายที่ 4)

3.3 จัดประชุมคณะทำงานฯ ยกร่างแผนที่นำทางฯ (SDG4 Roadmap)

3.4 จัดประชุมคณะกรรมการฯ พิจารณา (ร่าง) แผนที่นำทางฯ (SDG4 Roadmap)

3.5 นำเสนอผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3.6 จัดส่งแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) ฉบับสมบูรณ์ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ กพย. เพื่อนำเสนอ กพย. ต่อไป

3.7 จัดทำแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) ระดับจังหวัด และสร้างการรับรู้พร้อมขับเคลื่อนการศึกษาตามเป้าหมาย

4. สาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap)

ในการจัดทำเอกสาร SDG4 Roadmap ฉบับนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมมือกับกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำ SDG4 Roadmap ขึ้น โดยยึดองค์ประกอบของแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap) ตามที่ กพย. เห็นชอบนำมาใช้เป็นกรอบหรือองค์ประกอบหลักของ SDG4 Roadmap ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ SDG4 Roadmap กับหน่วยงานหรือทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องหรือภาคีเครือข่ายการพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น จึงได้ปรับการกำหนดองค์ประกอบหรือเนื้อหาสาระ SDG4 Roadmap ใหม่ โดยแบ่งเนื้อหาสาระออกเป็น 5 ส่วน (ยึดตามองค์ประกอบที่ กพย. กำหนด เรียงลำดับใหม่) ดังนี้

ส่วนที่ 1 บทนำ

ส่วนที่ 2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) กับการพัฒนาประเทศไทย

ส่วนที่ 3 ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมายที่ 4) ต่อประเทศไทย

- ความสำคัญของเป้าหมายที่ 4 ต่อประเทศไทย
- ความเชื่อมโยงของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) กับเป้าหมายย่อย

ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ส่วนที่ 4 สาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap)

- ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ 4
- การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อขับเคลื่อน)

ส่วนที่ 5 การขับเคลื่อน SDG4 Roadmap สู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลและรายงาน

- ข้อมูลหน่วยงานผู้จัดทำ
- การสร้างการตระหนักรู้
- กลไกการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 4
- ภาวการณ์พัฒนา
- การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

5.1 ผู้บริหารและบุคลากรต้องมีความรู้ เข้าใจ และนำไปปฏิบัติ ควรประชุมชี้แจง สร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ให้รับรู้ และมีความเข้าใจ รวมทั้ง กำหนดให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของกระทรวงหรือหน่วยงาน เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขับเคลื่อน SDG4 Roadmap ไปสู่การปฏิบัติ

5.2 ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องรับรู้ เข้าใจ และเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ ควรพัฒนารูปแบบและวิธีการประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนภาพรวม และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน ภาควิชาการ รวมถึงองค์กรทั้งในและระหว่างประเทศ เพื่อให้เห็นความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง กับการพัฒนาการศึกษาของประเทศให้มีความยั่งยืน โดยใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เข้าใจง่าย และเข้าถึงได้ง่าย ทั้งในรูปแบบเอกสารสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัล รวมถึงการเผยแพร่ผ่านทาง website ของกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.3 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานหรือกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน ตั้งแต่ระดับประเทศ ไปจนถึงชุมชน ท้องถิ่น และต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ถูกต้องด้วย ควรแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนแผนที่นำทางฯ (SDG4 Roadmap) ในระดับพื้นที่ ทั้งในระดับภาคหรือกลุ่มจังหวัด (สำนักงานศึกษาธิการภาค) และระดับจังหวัด (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด) ซึ่งเป็นหน่วยงานปฏิบัติที่มีการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาที่แท้จริง โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการที่ประกอบด้วยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ร่วมกันรับผิดชอบกำหนดแนวทางการดำเนินงานในระดับพื้นที่ภาคและจังหวัด

โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนที่นำทาง SDG4 Roadmap และ Thailand's SDGs Roadmap ตามลำดับ รวมถึงคณะกรรมการของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดในการขับเคลื่อนระดับหน่วยงาน

5.4 มีฐานข้อมูล หรือระบบฐานข้อมูลสำหรับการจัดเก็บ รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน ตามแผนที่นำทาง SDG4 Roadmap เพื่อใช้สำหรับการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน เป็นรายปี เพื่อรายงานผลการดำเนินงานต่อ กพย. และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง เพื่อเป็น ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพิจารณาปรับปรุง ทบทวนแนวทางการดำเนินงานหรือเป้าหมายของแผนที่นำทาง SDG4 Roadmap ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละปีควบคู่ไปด้วย

ส่วนที่ 2

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

(Sustainable Development Goals: SDGs)

กับการพัฒนาประเทศไทย

การพัฒนาเพื่อให้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) หรือเป้าหมายการพัฒนาของโลก “The Global Goals” นั้น เป็นความพยายามที่จะขจัดความยากจน ความไม่เท่าเทียม และสิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาวะอากาศ ในขณะที่จะไม่ทิ้งให้มีผู้ใดอยู่ข้างหลัง ส่วนเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทยภายใต้วิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “**มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน**” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ดังนั้น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) กับเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทยตามยุทธศาสตร์ชาติจึงมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน เพียงแต่จุดเน้นและเป้าหมายของการพัฒนาประเทศไทย ถูกกำหนดขึ้นภายใต้บริบท สภาวะแวดล้อม สภาพปัญหาและความพร้อมที่เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศไทย

1. วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน : เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาของโลก โดยการตั้งเป้าหมายการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของโลก เริ่มจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) มีระยะเวลา 15 ปี (พ.ศ. 2543-2558) ตั้งเป้าหมายของการพัฒนาไว้ 8 เป้าหมาย ประกอบด้วย

- 1) ขจัดความยากจนและความหิวโหย
- 2) ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา
- 3) ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและบทบาทสตรี
- 4) ลดอัตราการตายของเด็ก
- 5) พัฒนาสุขภาพสตรีตั้งครรภ์
- 6) ต่อสู้กับโรคเอดส์ มาลาเรีย และโรคสำคัญอื่น ๆ
- 7) รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- 8) ส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในประชาคมโลก

ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษที่ผ่านมา มีทั้งในส่วนที่ประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จ หลังจากสิ้นสุดเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ สหประชาชาติได้ริเริ่มดำเนินการหารือเกี่ยวกับการพัฒนาของโลกให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน ภายใต้ชื่อ เป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยเพิ่มเป้าหมายจาก 8 เป้าหมาย เป็น 17 เป้าหมายหลัก (Goals) โดยในแต่ละเป้าหมายจะกำหนดเป้าหมายย่อย เรียกว่า เป้าประสงค์ (Targets) และในแต่ละ

เป้าประสงค์ จะกำหนด ตัวชี้วัด (Indicators) เพื่อใช้ในการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานในแต่ละเป้าหมาย ทั้งนี้ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมายหลัก ประกอบด้วย

- 1) ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่
- 2) ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
- 3) สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
- 4) สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 5) บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มบทบาทของสตรีและเด็กหญิงทุกคน
- 6) สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน
- 7) สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน
- 8) ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
- 9) สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม
- 10) ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ
- 11) ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความครอบคลุม ปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน
- 12) สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- 13) ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- 14) อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 15) ปกป้อง ปันฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
- 16) ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ
- 17) เสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
เป้าหมายที่ 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ (No poverty)	
1.1 ภายในปี พ.ศ. 2573 ขจัดความยากจนขั้นรุนแรงของประชาชนในทุกพื้นที่ให้หมดไป ซึ่งปัจจุบันความยากจนวัดจากคนที่มีค่าใช้จ่ายดำรงชีพรายวันต่ำกว่า \$1.90 ต่อวัน	1.1.1 สัดส่วนของประชากรที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนสากลจำแนกตาม เพศ อายุ สถานะการจ้างงาน และ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ (ชุมชนเมือง/ชนบท)
1.2 ภายในปี พ.ศ. 2573 ลดสัดส่วน ชาย หญิง และเด็ก ในทุกช่วงวัย ที่อยู่ภายใต้ความยากจนในทุกมิติ ตามนิยามของแต่ละประเทศ ให้ลดลงอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง	1.2.1 สัดส่วนของประชากรที่อยู่ต่ำกว่าเส้นความยากจนของประเทศ จำแนกตามเพศ และอายุ 1.2.2 สัดส่วนของผู้ชาย ผู้หญิงและเด็กในทุกช่วงวัย ที่ยากจนในทุกมิติ ตามนิยามของแต่ละประเทศ
1.3 ดำเนินการให้ทุกคนมีระบบและมาตรการการคุ้มครองทางสังคมระดับประเทศที่เหมาะสม ซึ่งรวมถึงฐานการคุ้มครองทางสังคม (floors) โดยให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรยากจน และกลุ่มเปราะบางให้มากที่สุดภายในปี พ.ศ. 2573	1.3.1 สัดส่วนของประชากรที่ได้รับความคุ้มครองตามระบบและมาตรการการคุ้มครองทางสังคม จำแนกตามเพศ และแบ่งเป็น เด็ก ผู้ว่างงาน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ หญิงตั้งครรภ์ เด็กเกิดใหม่ ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากการทำงาน ผู้ที่ยากจนและเปราะบาง
1.4 ภายในปี พ.ศ. 2573 สร้างหลักประกันว่าชายและหญิงทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่ยากจนและเปราะบาง มีสิทธิเท่าเทียมกันในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมถึงการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน การเป็นเจ้าของและมีสิทธิในที่ดินและทรัพย์สินในรูปแบบอื่น มรดก ทรัพยากรธรรมชาติ เทคโนโลยีใหม่ที่เหมาะสมและบริการทางการเงิน ซึ่งรวมถึงระบบการเงินระดับฐานราก (microfinance)	1.4.1 สัดส่วนของประชากรอาศัยในครัวเรือนที่เข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน 1.4.2 สัดส่วนของประชากรผู้ใหญ่ที่มีสิทธิครอบครองที่ดินอย่างมั่นคง โดย (ก) มีเอกสารสิทธิในที่ดินตามกฎหมาย และ (ข) ทราบว่าสิทธิครอบครองที่ดินของตนมีความมั่นคง จำแนกตามเพศ และประเภทการถือครอง

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
1.5 ภายในปี พ.ศ. 2573 สร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้ที่ยากจนและอยู่ในสถานการณ์เปราะบาง รวมทั้งลดความเสี่ยงและความล่อแหลมต่อภาวะสภาพอากาศผันผวนรุนแรง การเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ	1.5.1 จำนวนผู้เสียชีวิต สูญหาย และผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากภัยพิบัติต่อประชากร 100,000 คน (ภัยพิบัติ รวมถึง อุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย และภัยแล้ง) 1.5.2 การสูญเสียทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากภัยพิบัติโดยตรง ต่อ GDP โลก 1.5.3 จำนวนประเทศที่มีและดำเนินการตามยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติระดับประเทศที่สอดคล้องกับกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 – 2573 1.5.4 สัดส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีและดำเนินการตามยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติระดับท้องถิ่นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับประเทศ
1.a สร้างหลักประกันว่าจะมีการระดมทรัพยากรอย่างมีนัยสำคัญจากแหล่งที่หลากหลาย รวมไปถึงการยกระดับความร่วมมือเพื่อการพัฒนา เพื่อให้ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีวิธีการที่เพียงพอและคาดการณ์ได้ในการดำเนินงานตามแผนงานและนโยบายเพื่อยุติความยากจนในทุกมิติ	1.a.1 สัดส่วนของเงินสนับสนุนให้เปล่า (ODA grants) เพื่อมุ่งลดความยากจน จากผู้ให้การสนับสนุนทั้งหมด ต่อรายได้มวลรวมประชาชาติ (GNI) ของประเทศผู้รับ (เปลี่ยนตัวชี้วัด) 1.a.2 สัดส่วนการใช้จ่ายรวมของรัฐบาลในบริการที่สำคัญจำเป็น (การศึกษา สุขภาพ และการคุ้มครองทางสังคม)
1.b สร้างกรอบนโยบายที่เหมาะสมในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ บนฐานของยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เอื้อประโยชน์แก่คนจน (pro-poor) และคำนึงถึงความละเอียดอ่อนเชิงเพศภาวะ (gender-sensitive) เพื่อส่งเสริมให้มีการเร่งการลงทุนเพื่อปฏิบัติการขจัดความยากจน	1.b.1 รายจ่ายสาธารณะทางสังคมที่เอื้อประโยชน์แก่คนจน
เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน (Zero hunger)	
2.1 ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคน โดยเฉพาะคนที่ยากจนและอยู่ในภาวะเปราะบาง อันรวมถึงทารก ได้เข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย มีโภชนาการ และเพียงพอตลอดทั้งปี ภายในปี พ.ศ. 2573	2.1.1 ความชุกของภาวะขาดสารอาหาร (ร้อยละ) (Prevalence of undernourishment) 2.1.2 ความชุกของความไม่มั่นคงทางอาหารของประชากรในระดับปานกลางหรือรุนแรง โดยใช้ Food Insecurity Experience Scale (FIES)

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
2.2 ยุติภาวะทุพโภชนาการทุกรูปแบบและแก้ไขปัญหาคือความต้องการสารอาหารของหญิงวัยรุ่น หญิงตั้งครรภ์ และให้นมบุตร และผู้สูงอายุ ภายในปี พ.ศ. 2573 รวมถึงบรรลุเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันระหว่างประเทศว่าด้วยภาวะเตี้ย (stunting) และแควะแกร็น (wasting) ในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ภายในปี พ.ศ. 2568	2.2.1 ความชุกของภาวะเตี้ยในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ประเมินส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ ที่มีส่วนสูงห่างจากค่ามัธยฐานตามมาตรฐานการเจริญเติบโตของเด็กขององค์การอนามัยโลก (WHO) ในช่วงน้อยกว่า -2 SD) 2.2.2 ความชุกของภาวะทุพโภชนาการในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตาม (ก) ภาวะผอม (wasting) (ข) ภาวะน้ำหนักเกิน (overweight) (ประเมินน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง ที่มีน้ำหนักเมื่อเทียบกับความสูงห่างจากค่ามัธยฐานตามมาตรฐานการเจริญเติบโตของเด็กของ WHO ในช่วงมากกว่า +2 SD หรือต่ำกว่า -2 SD) 2.2.3 ความชุกของภาวะโลหิตจาง (anemia) ในหญิง อายุระหว่าง 15 – 49 ปี จำแนกตามภาวะตั้งครรภ์ (เพิ่มตัวชี้วัด)
2.3 เพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและรายได้ของผู้ผลิตอาหารรายเล็ก โดยเฉพาะผู้หญิง คนพื้นเมือง คราวเรือนเกษตรกร เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และชาวประมง ให้เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า โดยรวมถึงการเข้าถึงที่ดิน ทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ความรู้ บริการทางการเงิน ตลาด และโอกาสสำหรับการเพิ่มมูลค่าและการจ้างงานนอกฟาร์ม อย่างมั่นคงและเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573	2.3.1 มูลค่าการผลิตต่อหน่วยแรงงาน จำแนกตามขนาดกิจการของการทำฟาร์ม/เลี้ยงสัตว์/การป่าไม้ 2.3.2 รายได้เฉลี่ยของเกษตรกรผู้ผลิตอาหารรายย่อย จำแนกตามเพศ และสถานะพื้นเมือง (เพื่อแยกชนพื้นเมือง หรือ ชนเผ่า)
2.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืนและดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันที่จะเพิ่มผลิตภาพและการผลิต ซึ่งจะช่วยรักษาระบบนิเวศ เสริมขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะอากาศรุนแรง ภัยแล้ง อุทกภัย และภัยพิบัติอื่น ๆ และจะช่วยพัฒนาคุณภาพของดินและที่ดินอย่างต่อเนื่อง ภายในปี พ.ศ. 2573	2.4.1 ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่มีการทำการเกษตรอย่างมีผลิตภาพและยั่งยืน
2.5 คงความหลากหลายทางพันธุกรรมของเมล็ดพันธุ์พืชที่ใช้เพาะปลูก สัตว์ในไร่นาและที่เลี้ยงตามบ้านเรือน และชนิดพันธุ์ตามธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับพืชและสัตว์เหล่านั้น รวมถึงให้มีธนาคารพืชและเมล็ดพันธุ์ที่มีการจัดการที่ดีและความหลากหลาย ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากการใช้ทรัพยากรทางพันธุกรรมและองค์ความรู้ท้องถิ่น	2.5.1 จำนวนแหล่งพันธุกรรมพืชและสัตว์เพื่ออาหารและการเกษตรที่เก็บรักษาในสถานที่สำหรับอนุรักษ์ ทั้งในระยะกลางและระยะยาว 2.5.2 สัดส่วนพันธุ์สัตว์ท้องถิ่น ที่จัดอยู่ในระดับความเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ตามที่ตกลงกันระหว่างประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2563	
2.a เพิ่มการลงทุน ตลอดจนยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานในชนบท การวิจัยและส่งเสริมการเกษตร การพัฒนาเทคโนโลยี และการทำธนาคารเชื้อพันธุ์ (gene bank) ของพืชและสัตว์ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	2.a.1 ดัชนี Agriculture Orientation (AOI) ของรายจ่ายของภาครัฐ (สัดส่วนของรายจ่ายภาครัฐด้านการเกษตรต่อสัดส่วนของ GDP ในภาคการเกษตร) 2.a.2 กระแสความช่วยเหลือรวม (ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (Official Development Assistance: ODA) และกระแสความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการอื่น (Other Official Flows: OOF) ที่ให้ไปยังภาคการเกษตร
2.b แก้ไขและป้องกันการกีดกันและการบิดเบือนทางการค้าในตลาดเกษตรโลก รวมถึงทางการจัดการอุดหนุนสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกทุกรูปแบบและมาตรการเพื่อการส่งออกทุกแบบที่ให้ผลในลักษณะเดียวกัน โดยให้เป็นไปตามมติของรอบการพัฒนาโดฮา	2.b.1 การอุดหนุนการส่งออกสินค้าเกษตร
2.c เลือกใช้มาตรการที่สร้างหลักประกันได้ว่าตลาดโลกมีอาหารและตลาดอนุพันธ์สามารถทำงานได้อย่างเหมาะสม และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลของตลาดและข้อมูลสำรองอาหารได้อย่างทันการณ์ เพื่อจำกัดความผันผวนของราคาอาหารที่รุนแรง	ตัวชี้วัดราคาอาหารที่ผิดปกติ
เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันการมีสุขภาพที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย (Good health and well-being)	
3.1 ลดอัตราการตายของมารดาทั่วโลกให้ต่ำกว่า 70 คนต่อการเกิดมีชีพ 100,000 คน ภายในปี พ.ศ. 2573	3.1.1 อัตราการตายของมารดา (ต่อการเกิดมีชีพ 100,000 คน) 3.1.2 สัดส่วนของการคลอดบุตรที่ดูแลโดยบุคลากรด้านสาธารณสุขที่มีความชำนาญ
3.2 ยุติการตายที่ป้องกันได้ของทารกแรกเกิดและเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี โดยทุกประเทศมุ่งลดอัตราการตายในทารกถึงให้ต่ำถึง 12 คน ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน และลดอัตราการตายในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ลงให้ต่ำถึง 25 คน ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน ภายในปี พ.ศ. 2573	3.2.1 อัตราการตายของทารกอายุต่ำกว่า 5 ปี (ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน) 3.2.2 อัตราตายของทารกแรกเกิด (ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน)
3.3 ยุติการแพร่กระจายของเอชไอวี วัณโรค มาลาเรีย และโรคเขตร้อนที่ถูกกลบเกลื่อน และต่อสู้กับโรคติดต่อทางน้ำ และโรคติดต่ออื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573	3.3.1 จำนวนผู้ติดเชื้อ HIV รายใหม่ต่อประชากรที่ไม่มีการติดเชื้อ 1,000 คน (จำแนกตาม เพศ อายุ และกลุ่มประชากรหลัก) 3.3.2 อัตราการเกิดโรควัณโรคต่อประชากร 100,000 คน

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
	3.3.3 อัตราการเกิดโรคมะเร็งต่อประชากร 1,000 คน ต่อปี 3.3.4 จำนวนของผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีต่อประชากร 100,000 คน 3.3.5 จำนวนผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือในการดูแลรักษาโรคเขตร้อนที่ถูกละเลย (Neglected tropical diseases)
3.4 ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสาม ผ่านทางการป้องกันและการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี ภายในปี พ.ศ. 2573	3.4.1 อัตราการตายของผู้ที่เป็นโรคหัวใจและหลอดเลือด โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน หรือโรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรัง 3.4.2 อัตราการฆ่าตัวตาย
3.5 เสริมสร้างการป้องกันและการรักษาการใช้สารในทางที่ผิด ซึ่งรวมถึงการใชยาเสพติดในทางที่ผิด และการใช้แอลกอฮอล์ในทางที่เป็นอันตราย	3.5.1 ความครอบคลุมของการรักษา (การรักษาโดยใชยา ทางจิตสังคมและการฟื้นฟูสมรรถภาพ และบริการการติดตามผลการรักษา) สำหรับผู้ใช้สารเสพติด 3.5.2 การดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอันตราย นิยามตามบริบทของประเทศ คิดเป็นปริมาณแอลกอฮอล์ต่อหัวประชากร (อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป) ในจำนวนลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ภายในปีปฏิทิน
3.6 ลดจำนวนการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากการจราจรทางถนนทั่วโลกครึ่งหนึ่ง ภายในปี พ.ศ. 2563	3.6.1 อัตราผู้เสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน
3.7 สร้างหลักประกันถ้วนหน้า ในการเข้าถึงบริการสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ รวมถึงการวางแผนครอบครัว ข้อมูลข่าวสารและความรู้ และการบูรณาการอนามัยการเจริญพันธุ์ในยุทธศาสตร์และแผนงานระดับชาติ ภายในปี พ.ศ. 2573	3.7.1 สัดส่วนของหญิงวัยเจริญพันธุ์ (อายุ 15-49 ปี) ที่พึงพอใจกับการวางแผนครอบครัวด้วยวิธีสมัยใหม่ 3.7.2 อัตราการคลอดในหญิงอายุ (10-14 ปี, 15-19 ปี) ต่อผู้หญิงอายุ (10-14 ปี 15-19 ปี) 1,000 คน
3.8 บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้	3.8.1 ความครอบคลุมของบริการด้านสุขภาพที่จำเป็น (นิยามความครอบคลุมของบริการที่จำเป็นเฉลี่ยโดยยึดการติดตามการรักษา ซึ่งประกอบด้วยภาวะเจริญพันธุ์ มารดา เด็กเกิดใหม่และสุขภาพเด็ก โรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ และความสามารถในการเข้าถึงบริการระหว่างคนทั่วไปและผู้ด้อยโอกาส) 3.8.2 สัดส่วนของประชากรที่มีค่าใช้จ่ายครัวเรือนด้านสุขภาพต่อค่าใช้จ่ายครัวเรือนหรือรายได้ทั้งหมดอยู่ในระดับสูง

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
3.9 ลดจำนวนการตายและการเจ็บป่วยจากสารเคมีอันตรายและจากมลพิษและการปนเปื้อนทางอากาศ น้ำ และดิน ให้ลดลงอย่างมาก ภายในปี พ.ศ. 2573	3.9.1 อัตราการตายที่เกิดจากมลพิษทางอากาศ ในบ้านเรือนและในบรรยากาศ 3.9.2 อัตราการตายที่เกิดจากน้ำ และการสุขาภิบาลที่ไม่ปลอดภัย และปราศจากสุขลักษณะ (เผชิญกับบริการด้านน้ำ สุขาภิบาลและสุขอนามัยที่ไม่ปลอดภัย) 3.9.3 อัตราการตายที่เกิดจากการได้รับสารพิษโดยไม่ตั้งใจ
3.a เพิ่มความเข้มแข็งในการดำเนินงานตามกรอบอนุสัญญาขององค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบในทุกประเทศตามความเหมาะสม	3.a.1 ความชุกที่ปรับมาตรฐานอายุแล้ว (age-standardized) ของการสูบบุหรี่/บุหรี่ในปัจจุบันของกลุ่มผู้สูบบุหรี่ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป
3.b สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาวัคซีนและยาสำหรับโรคติดต่อและไม่ติดต่อที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประเทศกำลังพัฒนา ให้มีการเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นในราคาที่สามารถซื้อหาได้ตามปฏิญญาโดฮาว่าด้วยความตกลงทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้า (TRIPS) และการสาธารณสุข ซึ่งเน้นย้ำสิทธิสำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่จะใช้บทบัญญัติในความตกลง TRIPS อย่างเต็มที่ในเรื่องการผ่อนปรนเพื่อจะปกป้องสุขภาพสาธารณะ และโดยเฉพาะการเข้าถึงยาโดยถ้วนหน้า	3.b.1 สัดส่วนของประชากรที่เข้าถึงยาและวัคซีนในราคาที่สามารถหาซื้อได้ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืน 3.b.2 ยอดรวมสุทธิความช่วยเหลือด้านการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) ด้านการวิจัยทางการแพทย์และด้านสุขภาพพื้นฐาน 3.b.3 สัดส่วนของสถานพยาบาลที่มีชุดยาจำเป็น (core set of relevant essential medicines) ในราคาที่ซื้อหาได้อย่างยั่งยืน
3.c เพิ่มการใช้เงินสนับสนุนด้านสุขภาพ และการสรรหา การพัฒนา การฝึกฝน และการเก็บรักษากำลังคนด้านสุขภาพในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก	3.c.1 ความหนาแน่นและการกระจายตัวของบุคลากรด้านสาธารณสุข
3.d เสริมขีดความสามารถของทุกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนา ในด้านการแจ้งเตือนล่วงหน้า การลดความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพทั้งในระดับประเทศและระดับโลก	3.d.1 ศักยภาพในการดำเนินการตามกฎอนามัยระหว่างประเทศ (International Health Regulations) และการเตรียมความพร้อมสำหรับภาวะฉุกเฉินด้านสุขอนามัย 3.d.2 ลดสัดส่วนการติดเชื้อในกระแสเลือดเนื่องจากเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ
เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Quality education)	
4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. 2573	4.1.1 สัดส่วนของเด็ก/เยาวชนใน (ก) ระดับชั้น ป.2 หรือ ป.3 (ข) ป.6 และ (ค) ม.3 ที่มีความสามารถตามเกณฑ์ขั้นต่ำอย่างน้อย ใน (1) ด้านการอ่าน

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
	และ (2) ด้านคณิตศาสตร์ หรือการคิดคำนวณ จำแนกตาม เพศ 4.1.2 อัตราการสำเร็จการศึกษา (ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย)
4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคน เข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษา ระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. 2573	4.2.1 ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีพัฒนาการ ทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการ ทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ 4.2.2 อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย 1 ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนก ตามเพศ
4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึง การศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัย ที่มีคุณภาพ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. 2573	4.3.1 อัตราการเข้าเรียนของเยาวชนและผู้ใหญ่ ทั้งในระบบ นอกระบบการศึกษา รวมทั้ง การฝึกอบรมในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา จำแนกตามเพศ
4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้อง จำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็น ผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573	4.4.1 สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะ ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ
4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพ ทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573	4.5.1 ดัชนีความเท่าเทียมกัน (ผู้หญิง-ผู้ชาย/ในเขต- นอกเขตเมือง/ความมั่งคั่งสูง-ต่ำ และอื่น ๆ เช่น สถานะความพิการ คนพื้นเมือง และคนที่ได้รับ ผลกระทบจากความขัดแย้งหากมีข้อมูล) สำหรับ ทุกตัวชี้วัดที่ในรายการนี้ที่สามารถแยกได้
4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้ และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. 2573	4.6.1 สัดส่วนของประชากรในกลุ่มอายุที่กำหนด มีความรู้ความสามารถสำหรับการทำงานในด้าน ก) การอ่านออกเขียนได้ ข) ทักษะในการคำนวณ จำแนกตามเพศ
4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมี วิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชม ในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรม มีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573	4.7.1 ระดับการดำเนินการเพื่อบรรลุ (i) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียน

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
4.a สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุม และมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน	4.a.1 สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำ ความสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))
4.b เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึง การฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และ วิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2563	4.b.1 ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา จำแนกตามสาขาและประเภทการศึกษา
4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครู ในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573	4.c.1 สัดส่วนของครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา สัดส่วนของครูในระดับ (a) ก่อนประถมศึกษา (b) ประถมศึกษา (c) มัธยมศึกษาตอนต้น และ (d) มัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอน ในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ
เป้าหมายที่ 5 บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มบทบาทของสตรีและเด็กหญิงทุกคน (Gender equality)	
5.1 ยุติการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบที่มีต่อผู้หญิง และเด็กหญิงในทุกที่	5.1.1 สนับสนุน บังคับ ติดตามตรวจสอบความเท่าเทียม และการไม่แบ่งแยกในหลักพื้นฐานทางด้านเพศ ไม่ว่าจะ มีหรือไม่มีกรอบกฎหมายกำหนดไว้ก็ตาม

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
5.2 ขจัดความรุนแรงทุกรูปแบบที่มีต่อผู้หญิงและเด็กหญิงทั้งในที่สาธารณะและที่รโหฐาน รวมถึงการค้ามนุษย์ การแสวงประโยชน์ทั้งทางเพศและในรูปแบบอื่น	5.2.1 สัดส่วนของผู้หญิงและเด็กหญิงอายุ 15 ปีขึ้นไปที่เคยอยู่ร่วมกับคู่ครองได้รับความรุนแรงทางร่างกายทางเพศ หรือทางจิตใจโดยคู่ครองคนปัจจุบัน หรือคนก่อนหน้า ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา จำแนกตามรูปแบบความรุนแรงและอายุ 5.2.2 สัดส่วนของผู้หญิงและเด็กหญิงอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ได้รับความรุนแรงทางเพศจากบุคคลอื่น ที่ไม่ใช่คู่ครอง ในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา จำแนกตามอายุ และสถานที่เกิดเหตุ
5.3 ขจัดแนวปฏิบัติที่เป็นภัยทุกรูปแบบ อาทิ การแต่งงานในเด็กก่อนวัยอันควร และโดยการบังคับ และการทำลายอวัยวะเพศหญิง	5.3.1 สัดส่วนของผู้หญิงอายุระหว่าง 20-24 ปี ที่แต่งงานหรืออยู่ด้วยกันก่อนอายุ 15 และ 18 ปี 5.3.2 สัดส่วนของเด็กหญิงและผู้หญิง (อายุระหว่าง 15-49 ปี) ที่ได้รับการขลิบ/ตัดอวัยวะเพศหญิง จำแนกตามอายุ
5.4 ตระหนักและให้คุณค่าต่อการดูแลและการทำงานบ้านแบบไม่ได้รับค่าจ้าง โดยจัดให้มีบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐานและนโยบายการคุ้มครองทางสังคม และสนับสนุนความรับผิดชอบร่วมกันภายในครัวเรือนและครอบครัว ตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศ	5.4.1 สัดส่วนของเวลาที่ใช้ไปในการทำงานบ้าน และดูแลคนในครัวเรือนที่ไม่ได้รับค่าตอบแทน จำแนกตามเพศ อายุ และสถานที่อยู่
5.5 สร้างหลักประกันว่าผู้หญิงจะมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ และมีโอกาสที่เท่าเทียมในการเป็นผู้นำในทุกระดับของการตัดสินใจในเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ และสาธารณะ	5.5.1 สัดส่วนของผู้หญิงดำรงตำแหน่งใน (ก) รัฐสภา และ (ข) การปกครองท้องถิ่น 5.5.2 สัดส่วนของผู้หญิงในตำแหน่งบริหาร
5.6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงสุขภาวะทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ และสิทธิด้านการเจริญพันธุ์โดยถ้วนหน้า ตามที่ตกลงในแผนปฏิบัติการของการประชุมนานาชาติว่าด้วยประชากรและการพัฒนา และแผนปฏิบัติการปักกิ่งและเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมทบทวนเหล่านั้น	5.6.1 สัดส่วนของผู้หญิงอายุ 15-49 ปี ที่ทำการตัดสินใจด้วยตนเองบนพื้นฐานข้อมูลที่เพียงพอ (informed decision) ในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ การคุมกำเนิด และการดูแลด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ 5.6.2 จำนวนประเทศที่มีกฎหมายและกฎระเบียบที่รับประกันได้ว่าผู้หญิงและผู้ชายที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป เข้าถึงการศึกษา ข้อมูล และการดูแลด้านสุขภาวะทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้อย่างเต็มที่ และเท่าเทียม

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
5.a ดำเนินการปฏิรูปเพื่อให้ผู้หญิงมีสิทธิที่เท่าเทียมในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมทั้ง การเข้าถึงการเป็นเจ้าของและมีสิทธิในที่ดิน และทรัพย์สินในรูปแบบอื่น การบริการทางการเงิน การรับมรดก และทรัพยากรธรรมชาติ ตามกฎหมายของประเทศ	5.a.1 (a) สัดส่วนของจำนวนประชากรในภาคการเกษตรทั้งหมดที่เป็นเจ้าของหรือมีสิทธิเหนือพื้นที่ทำการเกษตร จำแนกตามเพศ และ (b) สัดส่วนของผู้หญิงที่เป็นเจ้าของหรือมีสิทธิถือครองพื้นที่ทางการเกษตร จำแนกตามประเภทการครอบครอง 5.a.2 สัดส่วนของประเทศที่ครอบคลุมกฎหมาย (รวมถึงกฎจารีตประเพณี) ที่รับประกันความเท่าเทียมของผู้หญิงในสิทธิการเป็นเจ้าของ หรือมีสิทธิในที่ดิน
5.b เพิ่มพูนการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเพิ่มบทบาทแก่สตรี	5.b.1 สัดส่วนของผู้ที่เป็นเจ้าของโทรศัพท์เคลื่อนที่จำแนกตามเพศ
5.c เลือกใช้และเสริมความเข้มแข็งแก่นโยบายที่ดีและกฎระเบียบที่บังคับใช้ได้ เพื่อส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและการเพิ่มบทบาทแก่ผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคนในทุกระดับ	5.c.1 สัดส่วนของประเทศที่มีระบบติดตามและจัดสรรทรัพยากรภาครัฐเพื่อสนับสนุนความเท่าเทียมทางเพศและเพิ่มบทบาทแก่สตรี
เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน (Clean water and sanitation)	
6.1 บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัยและมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ ภายในปี พ.ศ. 2573	6.1.1 สัดส่วนของประชากรที่ใช้บริการน้ำดื่มที่ได้รับการจัดการอย่างปลอดภัย
6.2 บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงการสุขาภิบาลและสุขอนามัยที่พอเพียงและเป็นธรรม และยุติการขับถ่ายในที่โล่ง โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อความต้องการของผู้หญิง เด็กหญิง และกลุ่มที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง ภายในปี พ.ศ. 2573	6.2.1 สัดส่วนของประชากรที่ใช้ (ก) บริการด้านการสุขาภิบาลที่ได้รับการจัดการอย่างปลอดภัย (ข) สิ่งอำนวยความสะดวกในการล้างมือด้วยสบู่และน้ำ
6.3 ปรับปรุงคุณภาพน้ำ โดยการลดมลพิษ ขจัดการทิ้งขยะและลดการปล่อยสารเคมีอันตราย และวัตถุอันตราย ลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านการบำบัดลงครึ่งหนึ่ง และเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่และการใช้ซ้ำที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืนทั่วโลก ภายในปี พ.ศ. 2573	6.3.1 สัดส่วนของน้ำเสียครัวเรือนและอุตสาหกรรมที่ได้รับการบำบัดอย่างปลอดภัย 6.3.2 สัดส่วนของแหล่งน้ำ (เช่น มหาสมุทร, ทะเล, ทะเลสาบ, แม่น้ำ, ธารน้ำ, คลอง, หรือสระน้ำ) ที่มีคุณภาพน้ำโดยรวมที่ดี
6.4 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในทุกภาคส่วน และสร้างหลักประกันว่าจะมีการใช้น้ำและจัดหาน้ำที่ยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และลดจำนวนประชากรที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ ภายในปี พ.ศ. 2573	6.4.1 การเปลี่ยนแปลงของประสิทธิภาพการใช้น้ำในช่วงเวลาที่ผ่านมา 6.4.2 ระดับความตึงเครียดด้านน้ำ (สัดส่วนการใช้น้ำจัดต่อปริมาณน้ำจัดทั้งหมด)
6.5 ดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบองค์รวมในทุกระดับ รวมถึงผ่านทางความร่วมมือข้ามเขตแดนตามความเหมาะสม ภายในปี พ.ศ. 2573	6.5.1 ระดับการดำเนินงานการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ (0-100)

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
	6.5.2 สัดส่วนของพื้นที่ลุ่มน้ำข้ามเขตแดนที่มีการจัดการดำเนินงานเพื่อความร่วมมือด้านน้ำ
6.6 ปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ ภายในปี พ.ศ. 2563	6.6.1 การเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับน้ำในช่วงเวลาที่ผ่านมา
6.a ขยายความร่วมมือระหว่างประเทศและสนับสนุนการเสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาในกิจกรรมและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำและสุขภาพ ซึ่งรวมถึงการเก็บกักน้ำ การจัดเก็บประสิทธิภาพการใช้น้ำ การบำบัดน้ำเสีย เทคโนโลยีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่	6.a.1 ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) ในด้านที่เกี่ยวข้องกับน้ำและสุขภาพ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนบูรณาการใช้จ่ายของภาครัฐ
6.b สนับสนุนและเพิ่มความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการจัดการน้ำและสุขภาพ	6.b.1 สัดส่วนของหน่วยงานบริหารส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งและวางนโยบายปฏิบัติการ และกระบวนการปฏิบัติ เพื่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในด้านการจัดการน้ำและการสุขภาพ
เป้าหมายที่ 7 สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่ซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน (Affordable and clean energy)	
7.1 สร้างหลักประกันว่ามีการเข้าถึงการบริการพลังงานสมัยใหม่ที่เชื่อถือได้ ในราคาที่ซื้อหาได้ ภายในปี พ.ศ. 2573	7.1.1 สัดส่วนของประชากรที่เข้าถึงไฟฟ้า 7.1.2 สัดส่วนของประชากรที่พึ่งพาเชื้อเพลิงและเทคโนโลยีสะอาดเป็นหลัก
7.2 เพิ่มสัดส่วนของพลังงานหมุนเวียนในสัดส่วนพลังงานของโลก (global energy mix) ภายในปี พ.ศ. 2573	7.2.1 สัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย
7.3 เพิ่มอัตราการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานของโลกให้เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า ภายในปี พ.ศ. 2573	7.3.1 ความเข้มของการใช้พลังงาน ที่สัมพันธ์กับพลังงานขั้นต้นและผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)
7.a ยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงการวิจัย และเทคโนโลยีพลังงานที่สะอาด โดยรวมถึงพลังงานหมุนเวียน ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และเทคโนโลยีเชื้อเพลิงฟอสซิลขั้นสูงและสะอาด และสนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานและเทคโนโลยีพลังงานที่สะอาด ภายในปี พ.ศ. 2573	7.a.1 การไหลเวียนของเงินทุนระหว่างประเทศสู่ประเทศกำลังพัฒนาเพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านพลังงานสะอาด และการผลิตพลังงานหมุนเวียน รวมทั้งระบบไฮบริด

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
7.b ขยายโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับการจัดส่งบริการพลังงานสมัยใหม่และยั่งยืน โดยถ้วนหน้าในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ที่สอดคล้องกับโครงการสนับสนุนของประเทศเหล่านั้น ภายในปี พ.ศ. 2573	7.b.1 กำลังผลิตติดตั้งพลังงานหมุนเวียนในประเทศกำลังพัฒนา (วัดต่อหัวประชากร)
เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน (Decent work and economic growth)	
8.1 ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี	8.1.1 อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ต่อหัวประชากร
8.2 บรรลุการมีผลผลิตภาพทางเศรษฐกิจในระดับที่สูงขึ้น ผ่านการสร้างหลากหลาย การยกระดับเทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึงการมุ่งเน้นภาคการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และใช้แรงงานเป็นหลัก (Labour-intensive)	8.2.1 อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีของ real GDP ต่อประชากรผู้มีงานทำ
8.3 ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่สนับสนุนกิจกรรมที่มีผลผลิตภาพ การสร้างงานที่มีคุณค่า ความเป็นผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์และนวัตกรรม และให้การสนับสนุนการรวมตัวและการเติบโตของวิสาหกิจรายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ผ่านการเข้าถึงบริการทางการเงิน	8.3.1 สัดส่วนการจ้างงานนอกระบบต่อการจ้างงานทั้งหมด จำแนกตามสาขา และเพศ
8.4 ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรของโลกในการบริโภคและการผลิตอย่างต่อเนื่อง และพยายามที่จะแยกการเติบโตทางเศรษฐกิจออกจากความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นไปตามกรอบการดำเนินงาน 10 ปี ว่าด้วยการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน โดยมีประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นผู้นำในการดำเนินการ ไปจนถึงปี พ.ศ. 2573	8.4.1 ร่องรอยการใช้วัตถุดิบ (Material Footprint) ร่องรอยการใช้วัตถุดิบต่อหัวประชากร และต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) 8.4.2 การบริโภควัตถุดิบในประเทศ การบริโภควัตถุดิบในประเทศต่อหัวประชากร และต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)
8.5 บรรลุการจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับหญิงและชายทุกคน รวมถึงเยาวชน และผู้มีภาวะทุพพลภาพ และให้มีการจ่ายค่าจ้างที่เท่าเทียมสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน ภายในปี พ.ศ. 2573	8.5.1 รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และความพิการ 8.5.2 อัตราการว่างงาน จำแนกตามเพศ อายุ และ ความพิการ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
8.6 ลดสัดส่วนของเยาวชนที่ไม่มีงานทำ ที่ไม่มีการศึกษา และที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม ลงอย่างมาก ภายในปี พ.ศ. 2563	8.6.1 สัดส่วนของเยาวชน (15-24 ปี) ที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การจ้างงานหรือการฝึกอบรม
8.7 ดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิภาพโดยทันที เพื่อขจัดแรงงานที่ถูกบังคับ ยุติความเป็นทาสสมัยใหม่ และการค้ามนุษย์ และยับยั้งและกำจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ซึ่งรวมถึงการเกณฑ์และการใช้ทหารเด็ก และภายในปี พ.ศ. 2568 ยุติการใช้แรงงานเด็กในทุกรูปแบบ	8.7.1 สัดส่วนและจำนวนเด็กอายุ 5-17 ปี ที่เข้าข่ายแรงงานเด็ก จำแนกตามเพศและอายุ
8.8 ปกป้องสิทธิแรงงานและส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและมั่นคงสำหรับผู้ทำงานทุกคน รวมถึงผู้ทำงานต่างด้าว โดยเฉพาะหญิงต่างด้าว และผู้ทำงานเสี่ยงอันตราย	8.8.1 อัตราความถี่ของการบาดเจ็บร้ายแรง และไม่ร้ายแรง จากการทำงาน ต่อแรงงาน 100,000 คน จำแนกตามเพศ และสถานะแรงงานต่างด้าว 8.8.2 ระดับการปฏิบัติตามสิทธิแรงงานในประเทศ (เสรีภาพในการสมาคม และการเจรจาต่อรองร่วม) โดยยึดหลักธรรมนูญของ ILO และกฎหมายภายในประเทศ จำแนกตามเพศ และสถานะแรงงานต่างด้าว
8.9 ออกแบบและใช้นโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งช่วยสร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรม และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ภายในปี พ.ศ. 2573	8.9.1 สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จากการท่องเที่ยวต่อ GDP ทั้งหมด และอัตราการเติบโตของ GDP จากการท่องเที่ยว
8.10 เสริมความแข็งแกร่งของสถาบันทางการเงินภายในประเทศเพื่อส่งเสริมและขยายการเข้าถึงการธนาคาร การประกัน และบริการทางการเงินแก่ทุกคน	8.10.1 จำนวน (ก) สาขาของธนาคารพาณิชย์ และ (ข) เครื่องรับจ่ายเงินอัตโนมัติ (ATMs) ต่อผู้ใหญ่ 100,000 คน 8.10.2 สัดส่วนของผู้ใหญ่ (อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป) ที่มีบัญชีกับธนาคาร หรือสถาบันการเงินอื่น ๆ หรือกับผู้ให้บริการทางการเงินผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่
8.a เพิ่มการสนับสนุนในกลไกความช่วยเหลือเพื่อการค้า (Aid for Trade) แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ซึ่งรวมถึงผ่านกรอบการทำงานแบบบูรณาการสำหรับความช่วยเหลือทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการค้าแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Enhanced Integrated Framework for Trade-related Technical Assistance to Least Developed Countries)	8.a.1 มูลค่าความช่วยเหลือ/ภาระผูกพัน (Commitments) และการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือ (Disbursements) ภายใต้กลไกความช่วยเหลือเพื่อการค้า (Aid for Trade)

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
8.b พัฒนาและดำเนินงานตามยุทธศาสตร์โลกสำหรับการจ้างงานเยาวชนและดำเนินงานตามข้อตกลงเรื่องงานของโลก (Global Jobs Pact) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ภายในปี พ.ศ. 2563	8.b.1 การมีและดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ระดับประเทศเฉพาะด้านการจ้างงานเยาวชน หรือเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ด้านการจ้างงานของประเทศ
เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม (Industry, innovation, infrastructure)	
9.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้ ยั่งยืนและมีความต้านทานและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงโครงสร้างพื้นฐานของภูมิภาคและที่ข้ามเขตแดน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ โดยเฉพาะการเข้าถึงได้ในราคาที่สมารถจ่ายได้และเท่าเทียมสำหรับทุกคน	9.1.1 สัดส่วนของประชากรชนบทที่อาศัยอยู่ภายในระยะ 2 กิโลเมตรจากถนนที่สามารถใช้งานได้ทุกฤดู 9.1.2 ปริมาณผู้โดยสาร และสินค้าที่ขนส่ง จำแนกตามรูปแบบการขนส่ง
9.2 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และภายในปี พ.ศ. 2573 ให้เพิ่มส่วนแบ่งของภาคอุตสาหกรรมในการจ้างงานและผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ โดยให้เป็นไปตามบริบทของประเทศ และให้เพิ่มส่วนแบ่งขึ้นเป็น 2 เท่า ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	9.2.1 (ก) สัดส่วนของมูลค่าเพิ่มผลผลิต (Manufacturing value added: MVA) ต่อ GDP และ (ข) MVA ต่อหัวประชากร 9.2.2 สัดส่วนการจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิตต่อการจ้างงานรวมทั้งหมด
9.3 เพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงิน โดยรวมถึงเครดิตในราคาที่สมารถจ่ายได้ ให้แก่โรงงานอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดเล็ก โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งเชื่อมโยงผู้ประกอบการเหล่านี้เข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าและตลาด	9.3.1 สัดส่วนของมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมขนาดเล็กต่อมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมทั้งหมด 9.3.2 สัดส่วนของอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่มีการกู้ยืมหรือมีวงเงินที่ธนาคารให้กู้ยืม
9.4 ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและปรับปรุงอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและการใช้เทคโนโลยีและกระบวนการทางอุตสาหกรรมที่สะอาดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยทุกประเทศดำเนินการตามขีดความสามารถของแต่ละประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2573	9.4.1 ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อหน่วยมูลค่าเพิ่ม
9.5 เพิ่มทุนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ยกระดับขีดความสามารถทางเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรมในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา และให้ภายในปี พ.ศ. 2573 มีการส่งเสริมนวัตกรรมและให้เพิ่มจำนวนผู้ทำงานวิจัยและพัฒนา ต่อประชากร 1 ล้านคน	9.5.1 สัดส่วนของค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา ต่อ GDP 9.5.2 สัดส่วนนักวิจัย (เทียบเท่ากับการทำงานเต็มเวลา) ต่อประชากร 1,000,000 คน

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
และเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาในภาครัฐและเอกชน	
9.a อำนวยความสะดวกการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืนและมีความยืดหยุ่น ในประเทศกำลังพัฒนา ผ่านทางการยกระดับการสนับสนุนทางการเงิน เทคโนโลยี และด้านวิชาการให้แก่ประเทศในแอฟริกา ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก	9.a.1 การสนับสนุนระหว่างประเทศอย่างเป็นทางการทั้งหมด (ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) และกระแสความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการอื่น (OOF)) ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน
9.b สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรมภายในประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงการให้มีสภาพแวดล้อมทางนโยบายที่นำไปสู่ความหลากหลายของอุตสาหกรรมและการเพิ่มมูลค่าของสินค้าโภคภัณฑ์	9.b.1 สัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูง และระดับกลาง ต่อมูลค่าเพิ่มรวมทั้งหมด
9.c เพิ่มการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และมุ่งจัดให้มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตโดยถ้วนหน้าและในราคาที่สามารถจ่ายได้ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ภายในปี พ.ศ. 2563	9.c.1 สัดส่วนของประชากรที่อยู่ในพื้นที่ที่มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ จำแนกตามเทคโนโลยี
เป้าหมายที่ 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ (Reduced inequalities)	
10.1 บรรลุการเติบโตของรายได้ของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด อย่างก้าวหน้าและยั่งยืน โดยให้มีอัตราเติบโตสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2573	10.1.1 (ก) อัตราการเติบโตของการใช้จ่ายในครัวเรือน หรือรายได้ต่อหัวในกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด และ (ข) อัตราการเติบโตของการใช้จ่ายในครัวเรือน หรือรายได้ต่อหัวในกลุ่มประชากรทั้งหมด
10.2 เสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมความครอบคลุมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองสำหรับทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ความพิการ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ แหล่งกำเนิด ศาสนา สถานะทางเศรษฐกิจหรืออื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573	10.2.1 สัดส่วนประชากรที่มีรายได้ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของรายได้มีฐาน จำแนกตามเพศ อายุ และ ความพิการ
10.3 สร้างหลักประกันถึงโอกาสที่เท่าเทียมและลดความไม่เสมอภาคของผลลัพธ์ รวมถึงโดยการขจัดกฎหมาย นโยบาย และแนวทางปฏิบัติที่เลือกปฏิบัติ และส่งเสริมการออกกฎหมาย นโยบาย และการปฏิบัติที่เหมาะสมในเรื่องดังกล่าว	10.3.1 สัดส่วนของประชากรที่รายงานว่ารู้สึกถูกเลือกปฏิบัติหรือถูกคุกคามในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ตามข้อบัญญัติพื้นฐานของการห้ามเลือกปฏิบัติภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
10.4 นำนโยบาย โดยเฉพาะนโยบายการคลัง ค่าจ้าง และการคุ้มครองทางสังคมมาใช้ และให้บรรลุความเสมอภาคยิ่งขึ้นอย่างก้าวหน้า	10.4.1 ส่วนแบ่งแรงงานต่อ GDP (ประกอบไปด้วยค่าจ้าง และประกันสังคมที่จ่ายโดยนายจ้าง) 10.4.2 ผลกระทบด้านการถ่ายโอนรายได้ (redistributive impact) จากนโยบายการคลัง

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
10.5 ปรับปรุงกฎระเบียบและการติดตามตรวจสอบตลาดการเงินและสถาบันการเงินของโลก และเสริมความแข็งแกร่งในการดำเนินการตามกฎระเบียบดังกล่าว	10.5.1 ตัวชี้วัดเสถียรภาพของระบบการเงิน (Financial Soundness Indicators)
10.6 สร้างหลักประกันว่าจะมีตัวแทนและเสียงของประเทศกำลังพัฒนาในการตัดสินใจในสถาบันการเงินและเศรษฐกิจระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เป็นสถาบันที่มีประสิทธิภาพ น่าเชื่อถือ มีความรับผิดชอบ และมีความชอบธรรมมากขึ้น	10.6.1 สัดส่วนของสมาชิก และสิทธิในการออกเสียงของประเทศกำลังพัฒนาในองค์กรระหว่างประเทศ
10.7 อำนวยความสะดวกในการโยกย้ายถิ่นฐานและเคลื่อนย้ายของคนให้เป็นระเบียบ ปลอดภัย ปกติ และมีความรับผิดชอบ รวมถึงให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายด้านการอพยพที่มีการวางแผน และการจัดการที่ดี	10.7.1 ค่าใช้จ่ายในการจัดหางานที่ลูกจ้างต้องจ่าย คิดเป็นสัดส่วนของรายได้ประจำเดือน/ปีที่ได้รับจากประเทศปลายทาง 10.7.2 จำนวนประเทศที่มีนโยบายเอื้อต่อการโยกย้ายถิ่นฐานและเคลื่อนย้ายของคนที่เป็นระเบียบ ปลอดภัย ปกติ และมีความรับผิดชอบ 10.7.3 จำนวนแรงงานข้ามชาติที่เสียชีวิตระหว่างการข้ามพรมแดนทั้งทางทะเล ทางบก และทางอากาศ 10.7.4 สัดส่วนประชากรที่เป็นผู้อพยพ (refugee) จำแนกตามประเทศต้นทาง
10.a ปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติอย่างเป็นพิเศษและแตกต่าง (special and differential treatment: S&D) สำหรับประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ให้สอดคล้องตามข้อตกลงขององค์การการค้าโลก	10.a.1 สัดส่วนของรายการภาษีศุลกากร (tariff lines) ของสินค้านำเข้าจากประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และประเทศกำลังพัฒนา ที่ไม่มีข้อกีดกันทางภาษีอากร (zero-tariff)
10.b สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) และการไหลของเงิน รวมถึงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ไปยังรัฐที่มีความจำเป็นมากที่สุด โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด ประเทศแถบแอฟริกา รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก และประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล โดยให้สอดคล้องกับแผนและแผนงานของประเทศเหล่านั้น	10.b.1 ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาทั้งหมด จำแนกตามประเทศที่ได้รับความช่วยเหลือ และประเทศผู้ให้การช่วยเหลือ และประเภทของการให้ความช่วยเหลือ (เช่น การช่วยเหลือด้านการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) การลงทุนทางตรงของต่างประเทศ (FDI) และอื่น ๆ)
10.c ลดค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมของการส่งเงินกลับประเทศของแรงงานย้ายถิ่น (migrant remittance) ให้ต่ำกว่าร้อยละ 3 และขจัดการชำระเงินระหว่าง	10.c.1 สัดส่วนของค่าใช้จ่ายการส่งเงินกลับประเทศต่อจำนวนเงินรวมที่ส่งกลับ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
ประเทศ (remittance corridors) ที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าร้อยละ 5 ภายในปี พ.ศ. 2573	
เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง และยั่งยืน (Sustainable cities and communities)	
11.1 สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงที่อยู่อาศัยและบริการพื้นฐานที่เพียงพอ ปลอดภัย ในราคาที่สามารถจ่ายได้ และยกระดับชุมชนแออัด ภายในปี พ.ศ. 2573	11.1.1 สัดส่วนของประชากรในเขตเมืองที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด ที่อยู่อาศัยนอกระบบ หรือไม่เหมาะสม
11.2 จัดให้ทุกคนเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เข้าถึงได้ ปลอดภัย ในราคาที่สามารถจ่ายได้ พัฒนาความปลอดภัยทางถนน ขยายการขนส่งสาธารณะ และคำนึงถึงกลุ่มคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ผู้หญิง เด็ก ผู้พิการ และผู้สูงอายุ ภายในปี พ.ศ. 2573	11.2.1 สัดส่วนของประชากรที่เข้าถึงการขนส่งสาธารณะได้อย่างสะดวก จำแนกตามเพศ อายุ และผู้พิการ
11.3 ยกระดับการพัฒนาเมืองและขีดความสามารถให้ครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อการวางแผนและการบริหารจัดการการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการและยั่งยืนในทุกประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2573	11.3.1 สัดส่วนของอัตราการใช้ที่ดินต่ออัตราการเติบโตของประชากร 11.3.2 สัดส่วนของเมืองที่ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมโดยตรงในการวางแผนและการจัดการเมือง โดยมีการดำเนินการเป็นประจำ และเป็นประชาธิปไตย
11.4 เสริมความพยายามในการปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติของโลก	11.4.1 รายจ่ายรวมต่อหัวประชากร ในด้านการสงวน การป้องกัน และการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และมรดกทางธรรมชาติ จำแนกตามแหล่งเงินสนับสนุน (ภาครัฐ/เอกชน) ประเภทมรดก (ทางวัฒนธรรม ทางธรรมชาติ) และระดับของรัฐบาล (ประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น/เทศบาล)
11.5 ลดจำนวนผู้เสียชีวิตและผู้ที่ได้รับผลกระทบตลอดจนลดความสูญเสียโดยตรงทางเศรษฐกิจ เทียบเคียงกับ GDP ของโลก ที่เกิดจากภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับน้ำ โดยมุ่งเป้าปกป้องคนจน และคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ภายในปี พ.ศ. 2573	11.5.1 จำนวนผู้เสียชีวิต สูญหาย และผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากภัยพิบัติต่อประชากร 100,000 คน (ภัยพิบัติ รวมถึง อุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย และภัยแล้ง) 11.5.2 ความสูญเสียโดยตรงทางเศรษฐกิจเทียบเคียงกับ GDP ของโลก รวมถึงความเสียหายที่เกิดกับโครงสร้างพื้นฐานและการหยุดชะงักของการบริการขั้นพื้นฐานที่สำคัญอื่นๆ อันเนื่องมาจากภัยพิบัติ
11.6 ลดผลกระทบทางลบของเมืองต่อสิ่งแวดล้อมต่อหัวประชากร รวมถึงการให้ความสำคัญกับคุณภาพอากาศ	11.6.1 สัดส่วนของขยะมูลฝอย (MSW) ที่มีการจัดเก็บและจัดการในสถานที่ที่มีการควบคุม ต่อปริมาณขยะมูลฝอยรวม จำแนกตามเมือง

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
และการจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573	11.6.2 ระดับค่าเฉลี่ยทั้งปีของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (เช่น PM2.5 และ PM10) ในเขตเมือง (ถ่วงน้ำหนักกับประชากร)
11.7 จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียว ที่ปลอดภัย ครอบคลุมและเข้าถึงได้ โดยถ้วนหน้า โดยเฉพาะสำหรับผู้หญิง เด็ก คนชรา และผู้พิการ ภายในปี พ.ศ. 2573	11.7.1 ส่วนแบ่งเฉลี่ยของพื้นที่เมืองที่ถูกสร้างขึ้นให้เป็นสถานที่ที่ใช้ประโยชน์สาธารณะสำหรับทุกคน จำแนกตามเพศ อายุ และผู้พิการ 11.7.2 สัดส่วนของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการคุกคามทางร่างกาย หรือเพศ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพความพิการ และสถานที่เกิดเหตุ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
11.a สนับสนุนการเชื่อมโยงเชิงบวกทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมระหว่างพื้นที่เมือง รอบเมือง และชนบท โดยการเสริมความแข็งแกร่งของการวางแผนการพัฒนาในระดับชาติและระดับภูมิภาค	11.a.1 จำนวนประเทศที่มีนโยบายระดับชาติ ด้านการพัฒนาเมืองหรือแผนการพัฒนาภาค ซึ่งมี (ก) ความสอดคล้องกับพลวัตของประชากร (ข) ความสมดุลของการพัฒนาเชิงพื้นที่ และ (ค) การเพิ่มพื้นที่การคลัง (fiscal space) ของท้องถิ่น
11.b ภายในปี พ.ศ. 2563 เพิ่มจำนวนเมืองและกระบวนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่เลือกใช้และดำเนินการตามนโยบายและแผนที่บูรณาการ เพื่อนำไปสู่ความครอบคลุม ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร การลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิต้านทานต่อภัยพิบัติ และให้พัฒนาและดำเนินการตามการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติแบบองค์รวมในทุกระดับ โดยเป็นไปตามกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 - 2573	11.b.1 จำนวนประเทศที่มีและดำเนินการตามยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติระดับประเทศที่สอดคล้องกับกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 - 2573 11.b.2 สัดส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีและดำเนินการตามยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติระดับท้องถิ่นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับประเทศ
11.c สนับสนุนประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมถึงผ่านทางความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการในการสร้างอาคารที่ยั่งยืนและมีความต้านทานและยืดหยุ่น โดยใช้วัสดุท้องถิ่น	11.c.1 สัดส่วนของการสนับสนุนทางการเงินที่จัดสรรให้กับการก่อสร้าง และการเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ยืดหยุ่น และอาคารที่ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (ในการประชุมคณะกรรมการสถิติแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 51 ระหว่างวันที่ 3 - 6 มีนาคม 2563 เสนอให้ยกเลิกตัวชี้วัด 11.c.1 เนื่องจากยังไม่มีวิธีการจัดทำ methodology และข้อมูล)

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (Responsible consumption, production)	
12.1 ดำเนินการให้เป็นผลตามกรอบระยะ 10 ปีของแผนงานว่าด้วยแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ทุกประเทศนำไปปฏิบัติโดยประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นผู้นำ โดยคำนึงถึงการพัฒนาและขีดความสามารถของประเทศกำลังพัฒนา	12.1.1 จำนวนประเทศที่มีการพัฒนาหรือนำใช้เครื่องมือการดำเนินนโยบายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสู่การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
12.2 บรรลุการจัดการที่ยั่งยืนและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ภายในปี พ.ศ. 2573	12.2.1 ร่องรอยการใช้วัตถุดิบ (Material Footprint) ร่องรอยการใช้วัตถุดิบต่อหัวประชากร และต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) 12.2.2 การบริโภควัตถุดิบในประเทศ การบริโภควัตถุดิบในประเทศต่อหัวประชากร และต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)
12.3 ลดของเสียอาหาร (food waste) ของโลก ลงครึ่งหนึ่งในระดับค้าปลีกและผู้บริโภค และลดการสูญเสียอาหาร (food loss) ตลอดการผลิตและห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว ภายในปี พ.ศ. 2573	12.3.1 (ก) ดัชนีการสูญเสียอาหาร (ข) ดัชนีของเสียอาหาร
12.4 บรรลุเรื่องการจัดการสารเคมีและของเสียทุกชนิด ตลอดจนวงจรชีวิตของสิ่งเหล่านั้นด้วยวิธีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ตกลงกันแล้ว และลดการปลดปล่อยสิ่งเหล่านั้นออกสู่อากาศ น้ำ และดินอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อจะลดผลกระทบทางลบต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด ภายในปี พ.ศ. 2563	12.4.1 จำนวนภาคีสมาชิกของข้อตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อมด้านของเสียอันตรายและสารเคมีอื่น ๆ ที่บรรลุวัตถุประสงค์ของพันธกรณีและข้อผูกพันในการถ่ายทอดข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง 12.4.2 (ก) ของเสียอันตรายที่เกิดขึ้นต่อหัวประชากร และ (ข) สัดส่วนของเสียอันตรายที่ได้รับการบำบัดจำแนกตามประเภทการบำบัด
12.5 ลดการเกิดของเสียโดยให้มีการป้องกัน การลดปริมาณ การใช้ซ้ำ และการนำกลับมาใช้ใหม่ ภายในปี พ.ศ. 2573	12.5.1 อัตราการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ (recycling rate) ในระดับประเทศ (จำนวนตันของวัสดุที่ถูกนำกลับมาใช้ใหม่)
12.6 สนับสนุนให้บริษัท โดยเฉพาะบริษัทข้ามชาติ และบริษัทขนาดใหญ่ รับแนวปฏิบัติที่ยั่งยืนไปใช้ และบูรณาการข้อมูลด้านความยั่งยืนไว้ในรอบการรายงานของบริษัทเหล่านั้น	12.6.1 จำนวนบริษัทที่ตีพิมพ์รายงานความยั่งยืน (ตัวชี้วัดเทียบเคียง รายงานความยั่งยืนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์)
12.7 ส่งเสริมแนวปฏิบัติด้านการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่ยั่งยืน ตามนโยบายและการให้ลำดับความสำคัญของประเทศ	12.7.1 ระดับการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่ยั่งยืน

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
12.8 สร้างหลักประกันว่าประชาชนในทุกแห่งมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีความตระหนักถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน และวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ภายในปี พ.ศ. 2573	12.8.1 ระดับการดำเนินการเพื่อบรรจุ (i) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียน
12.a สนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาในการเสริมความแข็งแกร่งของขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะขับเคลื่อนไปสู่แบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น	12.a.1 กำลังผลิตติดตั้งพลังงานหมุนเวียนในประเทศกำลังพัฒนา (วัดต่อหัวประชากร)
12.b พัฒนาและดำเนินการใช้เครื่องมือเพื่อติดตามผลกระทบของการพัฒนาที่ยั่งยืนในด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่สร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น	12.b.1 ดำเนินการใช้เครื่องมือทางการบัญชีที่มีมาตรฐานเพื่อติดตามมิติทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมของความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว
12.c ทำให้การอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ไร้ประสิทธิภาพและนำไปสู่การบริโภคที่สิ้นเปลืองมีความสมเหตุสมผล โดยกำจัดการบิดเบือนทางการตลาดให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศ รวมถึงการปรับโครงสร้างภาษีและเลิกการอุดหนุนที่เป็นภัยเหล่านั้นเพื่อสะท้อนให้เห็นผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงความจำเป็นและเงื่อนไขเฉพาะของประเทศกำลังพัฒนาและลดผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นต่อการพัฒนาของประเทศเหล่านั้นในลักษณะที่เป็นการคุ้มครองคนจนและชุมชนที่ได้รับผลกระทบ	12.c.1 (ก) สัดส่วนของเงินอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิลต่อ GDP และ (ข) สัดส่วนของเงินอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิลต่อค่าใช้จ่ายรวมของประเทศในด้านเชื้อเพลิงฟอสซิล
เป้าหมายที่ 13 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น (Climate action)	
13.1 เสริมภูมิคุ้มกันและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตรายและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศในทุกประเทศ	13.1.1 จำนวนผู้เสียชีวิต สูญหาย และผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากภัยพิบัติต่อประชากร 100,000 คน (ภัยพิบัติ รวมถึง อุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย และภัยแล้ง) 13.1.2 จำนวนประเทศที่มีและดำเนินการตามยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติระดับประเทศที่สอดคล้องกับกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 – 2573

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
	13.1.3 สัดส่วนของหน่วยงานระดับท้องถิ่นที่มีและดำเนินการตามยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติระดับท้องถิ่นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับประเทศ
13.2 บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ	13.2.1 จำนวนประเทศที่มีเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (NDCs) ยุทธศาสตร์ระยะยาว แผนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยุทธศาสตร์ในรายงานการดำเนินงานด้านการปรับตัว (Adaptation communications) และในรายงานแห่งชาติ (National communications) 13.2.2 ปริมาณรวมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อปี
13.3 พัฒนาการศึกษ การสร้างความตระหนักรู้ และขีดความสามารถของมนุษย์และของสถาบันในเรื่องการลดผลกระทบและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเตือนภัยล่วงหน้า	13.3.1 ระดับการดำเนินการเพื่อบรรลุ (i) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียน
13.a ดำเนินการให้เกิดผลตามพันธกรณีที่ผูกพันต่อประเทศพัฒนาแล้วซึ่งเป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่มีเป้าหมายร่วมกันระดมทุนจากทุกแหล่งให้ได้จำนวน 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ภายในปี พ.ศ. 2563 เพื่อสนองความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา ภายใต้บริบทของการดำเนินมาตรการลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ตลอดจนจัดหาเงินทุนให้กองทุน Green Climate Fund ดำเนินการได้เต็มที่โดยเร็ว	13.a.1 ปริมาณเงินดอลลาร์สหรัฐที่ระดมได้ต่อปี เทียบเคียงกับเป้าหมายการระดมทุนสะสมต่อเนื่องให้ได้ 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐตามพันธสัญญาจนถึงปี พ.ศ. 2568
13.b ส่งเสริมกลไกที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการวางแผนและการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างมีประสิทธิภาพในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก โดยให้ความสำคัญต่อผู้หญิง เยาวชน ชุมชนท้องถิ่นและชุมชนชายขอบ	13.b.1 จำนวนประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ที่มีเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (NDCs) ยุทธศาสตร์ระยะยาว แผนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยุทธศาสตร์ในรายงานการดำเนินงานด้านการปรับตัว (Adaptation communications) และในรายงานแห่งชาติ (National communications)

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Life below water)	
14.1 ป้องกันและลดมลพิษทางทะเลทุกประเภทอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะจากกิจกรรมบนแผ่นดิน รวมถึงขยะในทะเลและมลพิษจากธาตุอาหาร (nutrient pollution) ภายในปี พ.ศ. 2568	14.1.1 (ก) ดัชนีของปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชัน (Eutrophication) และ (ข) ความหนาแน่นของขยะพลาสติกในทะเล
14.2 บริหารจัดการและปกป้องระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบทางลบที่มีนัยสำคัญ รวมถึงโดยการเสริมภูมิทัศน์ทางทะเลและปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูเพื่อบรรลุการมีมหาสมุทรที่มีสุขภาพดีและมีผลิตภาพ ภายในปี พ.ศ. 2563	14.2.1 จำนวนประเทศที่ใช้แนวทางเชิงระบบนิเวศในการบริหารจัดการพื้นที่ทางทะเล
14.3 ลดและแก้ปัญหาผลกระทบของการเป็นกรดในมหาสมุทร โดยรวมถึงผ่านทางการเพิ่มพูนความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์ในทุกระดับ	14.3.1 ค่าความเป็นกรดในทะเลเฉลี่ย (pH) โดยวัดจากสถานีสู่มตัวอย่าง
14.4 ภายในปี พ.ศ. 2563 ให้กำกับการทำการประมงอย่างมีประสิทธิภาพ และยุติการประมงเกินขีดจำกัด การประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU) และแนวปฏิบัติด้านการประมงที่เป็นไปในทางทำลาย และดำเนินการให้เป็นผลตามแผนการบริหารจัดการที่อยู่บนฐานวิทยาศาสตร์ เพื่อจะฟื้นฟูมวลปลา (fish stock) ในเวลาที่สั้นที่สุดที่จะเป็นไปได้ อย่างน้อยที่สุดให้อยู่ในระดับผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (maximum sustainable yield) ตามคุณลักษณะทางชีววิทยาของสัตว์น้ำเหล่านั้น	14.4.1 สัดส่วนของมวลสัตว์น้ำ (fish stocks) ที่อยู่ในระดับความยั่งยืนทางชีวภาพ
14.5 ภายในปี พ.ศ. 2563 อนุรักษ์พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งอย่างน้อยร้อยละ 10 โดยให้เป็นไปตามกฎหมายระหว่างประเทศและภายในประเทศ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุดที่มีอยู่	14.5.1 ขอบเขตของพื้นที่คุ้มครองที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ทางทะเล
14.6 ภายในปี พ.ศ. 2563 ยับยั้งการอุดหนุนการประมงบางรูปแบบที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงเกินขีดจำกัด ขจัดการอุดหนุนที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม และระงับการริเริ่มการอุดหนุนในลักษณะดังกล่าว โดยตระหนักว่าการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศ	14.6.1 ความก้าวหน้าของประเทศต่าง ๆ ในการใช้เครื่องมือ/กลไกระหว่างประเทศ เพื่อต่อสู้กับการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
พัฒนาน้อยที่สุดควรเป็นส่วนควบในการเจรจา การอุดหนุนการประมงขององค์การการค้าโลก	
14.7 ภายในปี พ.ศ. 2573 เพิ่มผลประโยชน์ทาง เศรษฐกิจแก่รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและ ประเทศพัฒนาน้อยที่สุดจากการใช้ทรัพยากรทางทะเล อย่างยั่งยืน รวมถึงผ่านทางการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ในเรื่องการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการท่องเที่ยว	14.7.1 ร้อยละของผลผลิตจากการประมงที่ยั่งยืน ต่อ GDP ในรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ประเทศกลุ่มพัฒนาน้อยที่สุด และทุกประเทศ
14.a เพิ่มความรู้ทางวิทยาศาสตร์ พัฒนาขีด ความสามารถในการวิจัย และถ่ายทอดเทคโนโลยี ทางทะเล โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล ของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยสมุทรศาสตร์ เพื่อจะพัฒนาคุณภาพมหาสมุทรและเพิ่มพูนให้ความ หลากหลายทางชีวภาพทางทะเลมีส่วนสนับสนุน การพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนามากขึ้น โดยเฉพาะ อย่างยิ่งในรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและ ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	14.a.1 สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณเพื่อวิจัย เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางทะเล ต่องบประมาณการวิจัย ทั้งหมด
14.b จัดให้ชาวประมงพื้นบ้านรายเล็กเข้าถึงทรัพยากร ทางทะเลและตลาด	14.b.1 ความก้าวหน้าของแต่ละประเทศที่มีการใช้ และดำเนินการด้านข้อกฎหมาย / ข้อบังคับ / นโยบาย / กรอบการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ที่ตระหนักและปกป้องสิทธิของการทำประมง ขนาดเล็ก
14.c เพิ่มพูนการอนุรักษ์และการใช้มหาสมุทรและ ทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยการดำเนินการให้เกิดผล ตามกฎหมายระหว่างประเทศตามที่สะท้อนใน UNCLOS ซึ่งเป็นกรอบทางกฎหมายสำหรับการอนุรักษ์ และการใช้มหาสมุทรและทรัพยากรเหล่านั้นอย่างยั่งยืน ตามที่ระบุในย่อหน้าที่ 158 ของเอกสาร The Future We Want	14.c.1 จำนวนประเทศที่มีความก้าวหน้าในการ ให้สัตยาบัน ยอมรับ และนำกรอบการทำงาน เชิงกฎหมาย/ นโยบาย/สถาบัน และเครื่องมือในการ แปลงกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับมหาสมุทร มาใช้ ดังที่สะท้อนอยู่ใน UNCLOS เพื่อการอนุรักษ์ และการใช้มหาสมุทรและทรัพยากรอย่างยั่งยืน
เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน ต่อสู้การ กลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสีย ความหลากหลายทางชีวภาพ (Life on land)	
15.1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ระบบนิเวศบนบกและแหล่งน้ำจืดในแผ่นดิน รวมทั้งบริการทางระบบนิเวศอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะ	15.1.1 สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ดินทั้งหมด

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
อย่างยิ่ง ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ ภูเขาและพื้นที่แห้งแล้ง โดยเป็นไปตามข้อบังคับภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2563	5.1.2 สัดส่วนของพื้นที่สำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพทั้งทางบกและแหล่งน้ำจืด ซึ่งเป็นพื้นที่คุ้มครอง จำแนกตามประเภทระบบนิเวศ
15.2 ส่งเสริมการดำเนินการด้านการบริหารจัดการป่าไม้ทุกประเภทอย่างยั่งยืน หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่า พื้นที่ป่าที่เสื่อมโทรม และเพิ่มการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าทั่วโลกอย่างจริงจัง ภายในปี พ.ศ. 2563	15.2.1 ความก้าวหน้าในการบริหารจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน
15.3ต่อต้านการกลายสภาพเป็นทะเลทราย พื้นที่ดิน และดินที่เสื่อมโทรม รวมถึงที่ดินที่ได้รับผลกระทบจากการกลายสภาพเป็นทะเลทราย ภัยแล้ง และอุทกภัย และพยายามที่จะบรรลุถึงความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน ภายในปี พ.ศ. 2573	15.3.1 สัดส่วนของที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรมต่อพื้นที่ดินทั้งหมด
15.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีการอนุรักษ์ระบบนิเวศภูเขาและความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศเหล่านั้น เพื่อเพิ่มพูนขีดความสามารถของระบบนิเวศในการสร้างผลประโยชน์อันสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573	15.4.1 ขอบเขตของพื้นที่คุ้มครองที่มีความสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพบนภูเขา 15.4.2 ดัชนีพื้นที่ภูเขาสีเขียว (Mountain Green Cover Index)
15.5 ปฏิบัติการที่จำเป็นและเร่งด่วนเพื่อลดการเสื่อมโทรมของถิ่นที่อยู่ตามธรรมชาติ หยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และภายในปี พ.ศ. 2563 ปกป้องและป้องกันการสูญพันธุ์ของชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม	15.5.1 ดัชนีบัญชีการเปลี่ยนแปลงสถานภาพพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่เสี่ยงต่อการถูกคุกคาม (Red List Index)
15.6 ส่งเสริมการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม และส่งเสริมการเข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้นอย่างเหมาะสม ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ	15.6.1 จำนวนประเทศที่มีการยอมรับกรอบกฎหมายกรอบการบริหารจัดการ และกรอบนโยบายเพื่อสร้างความมั่นใจในความเป็นธรรม และความเท่าเทียมในการแบ่งปันผลประโยชน์
15.7 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อจะยุติการล่าและการขนย้ายชนิดพันธุ์พืชและสัตว์คุ้มครอง และแก้ปัญหาทั้งอุปสงค์และอุปทานต่อผลิตภัณฑ์สัตว์ป่าที่ผิดกฎหมาย	15.7.1 สัดส่วนของการค้าสัตว์ป่าและพืชป่าที่ถูกล่าหรือถูกขนย้ายอย่างผิดกฎหมาย
15.8 นำมาตรการเพื่อป้องกันการนำเข้าและลดผลกระทบของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานต่อระบบนิเวศบกและน้ำ และควบคุมหรือขจัด priority species ภายในปี พ.ศ. 2563	15.8.1 สัดส่วนประเทศที่ได้ใช้กฎหมายระดับชาติที่เกี่ยวข้อง และจัดสรรทรัพยากรเพื่อป้องกันหรือควบคุมชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่ถูกรุกรานอย่างเพียงพอ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
15.9 บูรณาการมูลค่าของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพเข้าไปสู่การจัดทำแผนกระบวนการพัฒนา ยุทธศาสตร์การลดความยากจน และบัญชีทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2563	15.9.1 (ก) จำนวนประเทศที่กำหนดเป้าหมายระดับชาติที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับเป้าประสงค์ที่ 2 ของ Aichi Biodiversity ของแผนยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 2011-2020 ไว้ในยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการความหลากหลายทางชีวภาพระดับชาติ (NBSAP) และมีการรายงานความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว (ข) บูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพในระบบการรายงานและการบัญชีของประเทศ (การดำเนินการตามระบบบัญชีเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม)
15.a ระดมและเพิ่มทรัพยากรทางการเงินจากทุกแหล่งเพื่ออนุรักษ์และใช้ความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศอย่างยั่งยืน	15.a.1 (ก) การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และ (ข) รายได้และเงินที่ระดมได้จากการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ
15.b ระดมทรัพยากรจากทุกแหล่งและทุกระดับเพื่อสนับสนุนเงินแก่การบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนและสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมสำหรับประเทศกำลังพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าในการบริหารจัดการ ซึ่งรวมถึงการอนุรักษ์และการปลูกป่า	15.b.1 (ก) การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และ (ข) รายได้และเงินที่ระดมได้จากการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ
15.c เพิ่มทุนการสนับสนุนในระดับโลกแก่ความพยายามที่จะต่อสู้กับการล่า การเคลื่อนย้ายชนิดพันธุ์คุ้มครอง รวมถึงโดยการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการดำรงชีพอย่างยั่งยืน	15.c.1 สัดส่วนของการค้าสัตว์ป่าและพืชป่าที่ถูกล่าหรือถูกขนย้ายอย่างผิดกฎหมาย
เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ (Peace, justice and strong institutions)	
16.1 ลดความรุนแรงทุกรูปแบบและอัตราการตายที่เกี่ยวข้องในทุกแห่งให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ	16.1.1 จำนวนเหยื่อฆาตกรรม ต่อประชากร 100,000 คน จำแนกตามเพศ และอายุ 16.1.2 การเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง ต่อประชากร 100,000 คน จำแนกตาม อายุ เพศ และสาเหตุ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
	16.1.3 สัดส่วนของประชากรที่ได้รับ (ก) ความรุนแรงทางร่างกาย (ข) จิตใจ และ (ค) ทางเพศ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา 16.1.4 สัดส่วนประชากรที่รู้สึกปลอดภัยเมื่อเดินในบริเวณพื้นที่ที่อาศัยเพียงลำพัง
16.2 ยุติการข่มเหง การแสวงหาประโยชน์อย่างไม่ถูกต้อง การค้ามนุษย์ และความรุนแรง และการทรมานทุกรูปแบบที่มีต่อเด็ก	16.2.1 สัดส่วนของเด็กอายุ 1-17 ปี ที่เคยถูกทำร้ายทางร่างกาย และ/หรือข่มเหงทางจิตใจโดยผู้ดูแล ในเดือนที่ผ่านมา 16.2.2 จำนวนเหยื่อการค้ามนุษย์ต่อประชากร 100,000 คน จำแนกตามเพศ อายุ และรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ 16.2.3 สัดส่วนของผู้หญิงและผู้ชาย อายุ 18-29 ปี ที่เคยถูกระทำความรุนแรงทางเพศก่อนอายุ 18 ปี
16.3 ส่งเสริมหลักนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ และสร้างหลักประกันว่าทุกคนสามารถเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียม	16.3.1 ร้อยละของเหยื่อความรุนแรงใน 12 เดือนที่ผ่านมา ซึ่งได้แจ้งการกระทำอันรุนแรงนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือกลไกทางการในการยุติข้อขัดแย้ง 16.3.2 สัดส่วนของจำนวนผู้ต้องขังที่ศาลยังไม่พิพากษาต่อจำนวนนักโทษทั้งหมด 16.3.3 สัดส่วนประชากรที่มีปัญหาความขัดแย้ง ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา และผู้ที่เข้าถึงกลไกการแก้ปัญหาความขัดแย้งทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ จำแนกตามประเภทของกลไก
16.4 ลดการลักลอบเคลื่อนย้ายอาวุธและเงิน เสริมความแข็งแกร่งของกระบวนการติดตามและการส่งคืนสินทรัพย์ที่ถูกขโมยไป และต่อสู้กับอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรทุกรูปแบบ ภายในปี พ.ศ. 2573	16.4.1 มูลค่ารวมทั้งหมดของกระแสดำเนินการออกของเงินที่ผิดกฎหมาย (หน่วยเป็น ดอลลาร์สหรัฐ) 16.4.2 สัดส่วนของอาวุธ (อาวุธเล็กและอาวุธเบา) ที่ถูกยึด ค้นพบและส่งมอบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ติดตามและระบุแหล่งที่มาหรือบริบทที่ผิดกฎหมายของอาวุธ โดยเป็นไปตามมาตรฐานและเครื่องมือทางกฎหมายระหว่างประเทศ
16.5 ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบนทุกรูปแบบ	16.5.1 สัดส่วนของบุคคลที่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างน้อย 1 ครั้ง และมีการให้สินบน หรือถูกเรียกสินบนโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา 16.5.2 สัดส่วนขององค์กรธุรกิจที่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างน้อย 1 ครั้ง และมีการ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
	ให้สิ้นบน หรือถูกเรียกสิ้นบนโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา
16.6 พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และโปร่งใสในทุกระดับ	16.6.1 การใช้จ่ายภาครัฐขึ้นพื้นฐานคิดเป็นสัดส่วน ของงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติแล้ว จำแนกเป็น ภาค (หรือจำแนกตามรหัสงบประมาณ หรือที่มี ลักษณะคล้ายคลึงกัน) 16.6.2 สัดส่วนประชากรที่พึงพอใจกับบริการ สาธารณะครั้งล่าสุดที่ตนได้ใช้บริการ
16.7 สร้างหลักประกันว่าจะมีกระบวนการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ ครอบคลุม มีส่วนร่วม และมีความเป็น ตัวแทนที่ดี ในทุกระดับการตัดสินใจ	16.7.1 สัดส่วนตำแหน่งในสถาบันของรัฐ ระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ซึ่งรวมถึง (ก) สถานิติบัญญัติ (ข) บริการสาธารณะ และ (ค) คณะตุลาการ เปรียบเทียบกับการกระจาย ตัวในระดับชาติ โดยจำแนกตามเพศ อายุ ผู้พิการ และกลุ่มประชากร) 16.7.2 สัดส่วนของประชากรที่เชื่อว่ามีความกระบวน การตัดสินใจที่ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการ จำแนกตามเพศ อายุ ความพิการ และกลุ่มประชากร
16.8 ขยายและเสริมความแข็งแกร่งของการมีส่วนร่วม ของประเทศกำลังพัฒนาในสถาบันที่เกี่ยวข้อง กับธรรมาภิบาลโลก	16.8.1 สัดส่วนของสมาชิก และสิทธิการออกเสียง ของประเทศกำลังพัฒนาในองค์กรระหว่างประเทศ
16.9 จัดให้มีอัตลักษณ์ทางกฎหมายสำหรับทุกคน โดยรวมถึงการให้มีการจดทะเบียนเกิด (สูติบัตร) ภายในปี พ.ศ. 2573	16.9.1 สัดส่วนของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีการ จดทะเบียนแจ้งเกิดกับหน่วยงานของรัฐ จำแนกตามอายุ
16.10 สร้างหลักประกันว่าประชาชนสามารถเข้าถึง ข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่าง ประเทศ	16.10.1 จำนวนคดีที่พิสูจน์แล้วว่าเป็นความจริง เกี่ยวกับการฆาตกรรม (killing) การลักพาตัว (kidnapping) การอุ้มหาย (enforced disappearance) การควบคุมตัวโดยพลการ (arbitrary detention) การทรมาน (torture) ที่กระทำต่อผู้สื่อข่าว บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสื่อ สหภาพแรงงาน และผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา 16.10.2 จำนวนประเทศที่ใช้และดำเนินการ ตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายและ/หรือนโยบาย ที่รับประกันว่าประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
16.a เสริมความแข็งแกร่งของสถาบันระดับชาติที่เกี่ยวข้อง โดยรวมถึงกระทำผ่านทางความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อสร้างขีดความสามารถในทุกกระดับ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา เพื่อจะป้องกันความรุนแรงและต่อสู้กับการก่อการร้ายและอาชญากรรม	16.a.1 การมีองค์กฤษฎีสารด้านสิทธิมนุษยชนที่สอดคล้องกับหลักสนธิสัญญาปารีส (Paris Principles)
16.b ส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายและนโยบายที่ไม่เลือกปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	16.b.1 สัดส่วนของประชากรที่รายงานว่ารู้สึกถูกเลือกปฏิบัติ หรือถูกข่มขู่/คุกคามในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ตามข้อบัญญัติพื้นฐานของการห้ามเลือกปฏิบัติภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
เป้าหมายที่ 17 เสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Partnerships for the goals)	
การเงิน	
17.1 เสริมความแข็งแกร่งของการระดมทรัพยากรภายในประเทศ โดยรวมถึงการสนับสนุนระหว่างประเทศไปยังประเทศกำลังพัฒนา เพื่อปรับปรุงขีดความสามารถของประเทศในการเก็บภาษีและรายได้อื่น ๆ ของรัฐ	17.1.1 สัดส่วนรายได้ภาครัฐรวม ต่อ GDP จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ 17.1.2 สัดส่วนงบประมาณภายในประเทศที่จัดสรรจากภาษีภายในประเทศ
17.2 ประเทศพัฒนาแล้วจะดำเนินการให้เป็นผลตามพันธกรณีเรื่องการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) อย่างเต็มที่ โดยรวมถึงพันธกรณีที่ให้ไว้โดยประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศที่จะบรรลุเป้าหมายการมีสัดส่วน ODA/GNI ที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา ร้อยละ 0.7 และมีสัดส่วน ODA/GNI ที่ให้แก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ร้อยละ 0.15 ถึง 0.20 โดยผู้ให้ ODA ควรพิจารณาตั้งเป้าหมายที่จะให้มีสัดส่วน ODA/GNI ที่ให้แก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	17.2.1 ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) สุทธิ ยอดรวม และที่ให้แก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยคิดเป็นสัดส่วนรายได้มวลรวมประชาชาติ (GNI) ของ ผู้บริจาคที่เป็นสมาชิกของคณะกรรมการความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา (Development Assistance Committee) ของ OECD
17.3 ระดมทรัพยากรทางการเงินสำหรับประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มเติม จากแหล่งที่หลากหลาย	17.3.1 สัดส่วนของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) และความร่วมมือ ใต้-ใต้ ต่อรายได้มวลรวมประชาชาติ (GNI) 17.3.2 สัดส่วนของมูลค่าของการโอนเงินกลับประเทศ (เป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ) ต่อ GDP ทั้งหมด

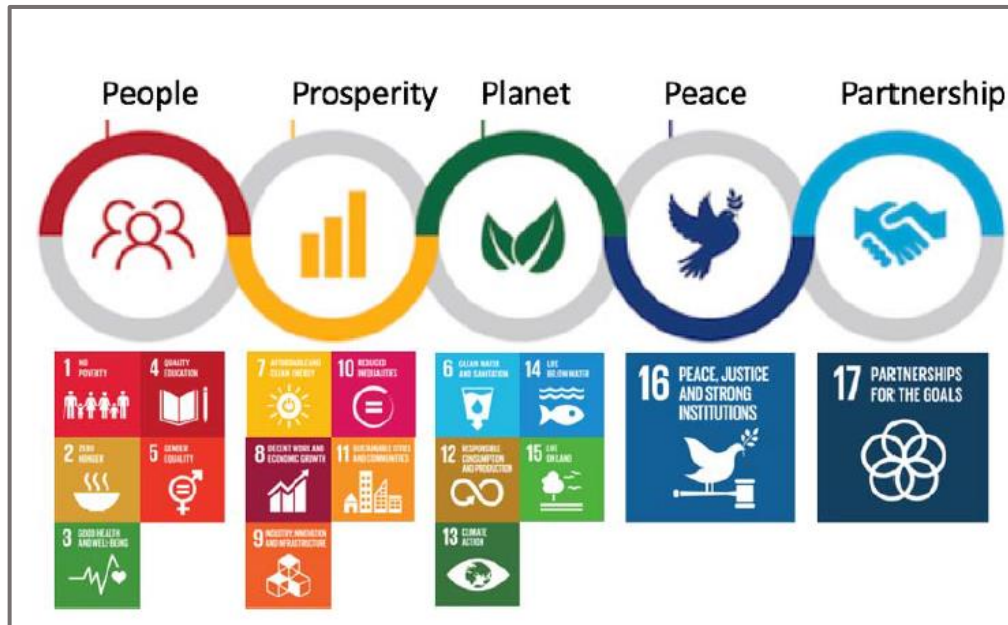
เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
17.4 ช่วยประเทศกำลังพัฒนาในการบรรลุความยั่งยืนของหนี้ระยะยาว โดยใช้นโยบายที่ประสานงานกันที่มุ่งส่งเสริมการจัดหาเงินทุนโดยการก่อหนี้ การบรรเทาหนี้ และการปรับโครงสร้างหนี้ตามความเหมาะสม และแก้ปัญหาหนี้ต่างประเทศของประเทศยากจนที่มีหนี้สินในระดับสูงเพื่อลดการประสบปัญหาหนี้ (debt distress)	17.4.1 สัดส่วนภาระหนี้ (debt service) ต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ
17.5 ใช้และดำเนินการให้เกิดผลตามระบอบการส่งเสริมการลงทุนสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	17.5.1 จำนวนประเทศที่ยอมรับและดำเนินการตามกฎหมายเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุนของประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งประเทศพัฒนาน้อยที่สุด
เทคโนโลยี	
17.6 เพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างประเทศ และในภูมิภาคแบบเหนือ-ใต้ ใต้-ใต้ และไตรภาคี และการเข้าถึงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และยกระดับการแบ่งปันความรู้ตามเงื่อนไขที่ตกลงร่วมกัน โดยรวมถึงผ่านการพัฒนาการประสานงานระหว่างกลไกที่มีอยู่เดิมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับของสหประชาชาติ และผ่านทางกลไกอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยี (Technology Facilitation Mechanism) ของโลก	17.6.1 จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ ต่อผู้อยู่อาศัย 100 คน จำแนกตามความเร็ว (ตัดตัวชี้วัด 17.6.1 เดิมออก และใช้ตัวชี้วัด 17.6.2 เดิมแทน)
17.7 ส่งเสริมการพัฒนา การถ่ายทอด และการเผยแพร่เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้กับประเทศกำลังพัฒนาภายใต้เงื่อนไขที่อำนวยความสะดวกแก่ประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งตามเงื่อนไขสิทธิพิเศษตามที่ตกลงร่วมกัน	17.7.1 จำนวนเงินทุนรวมที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาเพื่อสนับสนุนการพัฒนา การถ่ายทอด และการเผยแพร่ เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
17.8 ให้อธนาการเทคโนโลยีและกลไกการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ทำงานได้อย่างเต็มที่ภายในปี พ.ศ. 2560 และเพิ่มพูนการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	17.8.1 สัดส่วนของประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ต
การเสริมสร้างความสามารถ	
17.9 เพิ่มพูนการสนับสนุนระหว่างประเทศสำหรับการดำเนินการด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถที่มีประสิทธิภาพและมีการตั้งเป้า ในประเทศกำลังพัฒนา เพื่อสนับสนุนแผนระดับชาติที่จะดำเนินงานในทุก	17.9.1 มูลค่า (ดอลลาร์) ของการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และทางวิชาการ (รวมถึงผ่านความร่วมมือ เหนือ-ใต้ ใต้-ใต้ และไตรภาคี) ที่ได้ให้คำมั่นไว้กับประเทศกำลังพัฒนา

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงผ่านทางความร่วมมือแบบเหนือ-ใต้ ใต้-ใต้ และไตรภาคี	
การค้า	
17.10 ส่งเสริมระบบการค้าพหุภาคีที่เป็นสากล มีกติกาเปิดกว้าง ไม่เลือกปฏิบัติ และเสมอภาค ภายใต้องค์การการค้าโลก โดยรวมถึงผ่านข้อสรุปของการเจรจาภายใต้วาระการพัฒนารอบโดฮา	17.10.1 ค่าเฉลี่ยของอัตราภาษีศุลกากรถ่วงน้ำหนักทั่วโลก
17.11 เพิ่มส่วนแบ่งการส่งออกของประเทศกำลังพัฒนาให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยมุ่งเพิ่มส่วนแบ่งของประเทศพัฒนาน้อยที่สุดในการส่งออกทั่วโลกให้สูงขึ้น 2 เท่าในปี พ.ศ. 2563	17.11.1 ส่วนแบ่งของการส่งออกในระดับสากลของประเทศกำลังพัฒนา และประเทศพัฒนาน้อยที่สุด
17.12 ทำให้เกิดการดำเนินการในเวลาที่เหมาะสมในเรื่องการเข้าถึงตลาดปลอดภาษีและปลอดการจำกัดปริมาณในระยะยาวสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยให้สอดคล้องกับคำตัดสินขององค์การการค้าโลก โดยรวมถึงการสร้างหลักประกันว่ากฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าที่มีการให้สิทธิพิเศษทางการค้าที่ใช้กับประเทศพัฒนาน้อยที่สุดจะมีความโปร่งใสและเรียบง่าย และมีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงตลาด	17.12.1 ภาษีศุลกากรเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ที่ประเทศกำลังพัฒนา ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก เผชิญอยู่
ประเด็นเชิงระบบ ความสอดคล้องเชิงนโยบายและเชิงสถาบัน	
17.13 เพิ่มพูนเสถียรภาพเศรษฐกิจมหภาคของโลก โดยรวมถึงผ่านการประสานงานนโยบายและความสอดคล้องเชิงนโยบาย	17.13.1 ผังติดตามเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic Dashboard)
17.14 ยกย่องความสอดคล้องเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	17.14.1 จำนวนประเทศที่มีกลไกเสริมสร้างนโยบายให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน
17.15 เคารพพื้นที่ทางนโยบายและความเป็นผู้นำของแต่ละประเทศที่จะสร้างและดำเนินงานตามนโยบายเพื่อการจัดความยากจนและการพัฒนาที่ยั่งยืน	17.15.1 ขอบเขตการใช้กรอบผลลัพธ์และเครื่องมือการวางแผนที่ประเทศเป็นเจ้าของโดยผู้ให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา
17.16 ยกย่องหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยร่วมเติมเต็มโดยหุ้นส่วนความร่วมมือจากภาคส่วนที่หลากหลายซึ่งจะระดมและแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญ เทคโนโลยี และทรัพยากรทางการเงิน เพื่อจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา	17.16.1 จำนวนประเทศที่รายงานความก้าวหน้าตามกรอบการติดตามประสิทธิผลของการพัฒนาที่มีผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลาย ที่สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
17.17 สนับสนุนและส่งเสริมหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาครัฐ-ภาคเอกชน และประชาสังคม สร้างบนประสบการณ์และกลยุทธ์ด้านทรัพยากรของหุ้นส่วน	17.17.1 จำนวนเงินดอลลาร์สหรัฐที่มีภาระผูกพันให้ใช้ในโครงการความร่วมมือภาครัฐ-เอกชน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
17.18 ยกระดับการสนับสนุนด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ให้เพิ่มการมีอยู่ของข้อมูลที่มีคุณภาพ ทันเวลาและเชื่อถือได้ จำแนกตามรายได้ เพศ อายุ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ สถานะการอพยพ ความพิการ ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามบริบทของประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2563	17.18.1 ตัวชี้วัดขีดความสามารถเชิงสถิติเพื่อการติดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17.18.2 จำนวนประเทศที่มีกฎหมายทางสถิติของประเทศ ที่สอดคล้องกับหลักพื้นฐานของสถิติทางการ 17.18.3 จำนวนประเทศที่มีแผนสถิติระดับประเทศที่ได้รับเงินทุนอย่างเต็มที่ และอยู่ระหว่างการดำเนินการให้บรรลุ จำแนกตามแหล่งเงินทุน
17.19 ต่อยอดจากข้อริเริ่มที่มีอยู่แล้วในการพัฒนาการวัดความก้าวหน้าของการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และสนับสนุนการสร้างขีดความสามารถด้านสถิติในประเทศกำลังพัฒนา ภายในปี พ.ศ. 2573	17.19.1 มูลค่าเงินดอลลาร์ของทรัพยากรที่ใช้ในการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านสถิติของประเทศกำลังพัฒนา 17.19.2 สัดส่วนของประเทศที่ ก) มีการดำเนินการสำมะโนประชากรและสำมะโนครัวเรือนอย่างน้อยหนึ่งครั้งในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา และ ข) มีการจดทะเบียนเกิด ร้อยละ 100 และ จดทะเบียนการตาย ร้อยละ 80

สำหรับการพัฒนาตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมายหลัก ครอบคลุมมิติการพัฒนาทั้งด้านการพัฒนาคน เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง สิ่งแวดล้อม สันติภาพและความยุติธรรม และความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ดังนี้

1. การพัฒนาคน (People): 1 ยุติความยากจน, 2 ยุติความหิวโหย, 3 สุขภาพที่ดี, 4 การศึกษาที่มีคุณภาพ, 5 ความเสมอภาคระหว่างเพศ
2. สิ่งแวดล้อม (Planet): 6 การจัดการน้ำและสุขาภิบาล, 12 การผลิตและบริโภคอย่างยั่งยืน, 13 การต่อสู้ปัญหาเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ, 14 ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน, 15 ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน
3. เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity): 7 พลังงานสมัยใหม่, 8 การเติบโตทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุม และการมีงานที่มีคุณค่า, 9 โครงสร้างพื้นฐานที่มั่นคง, 10 ลดความไม่เสมอภาค, 11 เมืองและการตั้งถิ่นฐาน
4. สันติภาพและความยุติธรรม (Peace): 16 สังคมที่สงบสุขและความยุติธรรม
5. ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership): 17 หุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก

ภายใต้ 17 เป้าหมายหลัก (Goals) ในแต่ละเป้าหมายจะมีเป้าหมายย่อย (Targets) รวมทั้งสิ้น 169 เป้าหมาย โดยเป้าหมายย่อยจะเป็นตัวกำหนดประเด็นหรือขอบเขตของการพัฒนาของเป้าหมายหลักให้มีความชัดเจน เจาะจงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในแต่ละเป้าหมายหลัก จะประกอบด้วยเป้าหมายย่อย 2 รูปแบบ คือ เป็นตัวเลขล้วน เช่น 1.1 1.2 เป็นต้น กับเป็นตัวเลขและตัวอักษร เช่น 1.a 1.b เป็นต้น ความแตกต่างของเป้าหมายย่อยที่เป็นตัวเลขล้วน กับตัวเลขผสมตัวอักษร คือ เป้าหมายย่อยที่เป็นตัวเลขล้วน เป็นการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในเชิงผลลัพธ์ของการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายนั้น ๆ ส่วนเป้าหมายที่เป็นตัวเลขผสมตัวอักษร เป็นการกำหนดเป้าหมายในเชิงแนวทางหลักหรือประเด็นหลักที่ควรให้ความสำคัญในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายนั้น ๆ สำหรับหลักการการพัฒนาเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่**เน้นครอบคลุม** **ทั่วถึง** ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง จะเห็นได้จากหลายเป้าหมายระบุให้ความสำคัญกับคนยากจนเปราะบาง หรือชายขอบให้ได้รับประโยชน์หรือมีโอกาสเข้าถึงการพัฒนาทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และบริการสาธารณะต่าง ๆ และมุ่งเน้นให้ประเทศที่พัฒนาแล้วให้ความช่วยเหลือประเทศที่กำลังพัฒนาหรือพัฒนาน้อย มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการ**พัฒนาแบบบูรณาการ** กล่าวคือ การพัฒนาที่ต้องดำเนินการพัฒนาไปพร้อม ๆ กันในทุกมิติ ทุกด้าน ไม่สามารถดำเนินการแบบแยกส่วนเป็นด้าน หรือเป็นเป้าหมายได้ เนื่องจากแต่ละเป้าหมายหลักมีส่วนส่งเสริม และสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายซึ่งกันและกัน เช่น การบรรลุเป้าหมายหลักที่ 4 การสร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม ย่อมมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องเชื่อมโยงเป้าหมายหลักที่ 1 การให้เด็กยากจนเข้าถึงบริการพื้นฐาน เป้าหมายหลักที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาเด็กเตี้ย แคระแกรน หรือมีภาวะทุพโภชนาการ เป้าหมายหลักที่ 6 การมีน้ำดื่มที่สะอาด ปลอดภัย เป้าหมายหลักที่ 9 การเข้าถึงเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร และอินเทอร์เน็ต เป้าหมายหลักที่ 13 การพัฒนาหลักสูตร เพื่อสร้างความตระหนักรู้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป้าหมายหลักที่ 17 เรื่องเข้าถึงอินเทอร์เน็ต เป็นต้น เพราะฉะนั้น การดำเนินการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายแต่ละเป้าหมายหลักจึงมีความเชื่อมโยง และส่งผลซึ่งกันและกันด้วย นอกจากนี้ การพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ต้องมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการ**พัฒนาในระดับพื้นที่ ชุมชน ท้องถิ่น** เพื่อเป็นการสร้างความตระหนัก กระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนารูปแบบหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ด้วยตนเอง จะทำให้

การแก้ไขปัญหาหนี้ เป็นไปอย่างสอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่และมีความยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นระบบ ในแต่ละเป้าหมายย่อยจึงมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายไว้ให้ชัดเจน (Global SDG indicators) เพื่อการติดตามและประเมินผล SDGs ประกอบด้วย ตัวชี้วัด 11 ตัวชี้วัด

2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย : ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา ได้ส่งผลให้ประเทศไทยมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2560 ที่ร้อยละ 3.9 ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ 6.0 ต่อปี ในช่วงเวลาเกือบ 6 ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศ และสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่ โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ภาคบริการและภาคเกษตรมีผลผลิตการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนี้ ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาระบบคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ยังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลือง และเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมือง ตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงาน และวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาค และเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดน กับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดย่อย และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ ที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชน กับประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่าง กลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทมหาอำนาจที่อาจก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์ และมาตรฐานสากลต่าง ๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ และการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความ เชื่อมโยงในทุกกระบวน อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหา ยาเสพติด การค้ามนุษย์ และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรม สมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่า จะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้ เข้มแข็งขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ การรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุน ที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้าง ความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี 2574 จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคนสูงวัยที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผล ต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำ เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงาน ต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและ ความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่น มีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลก สูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้าน ขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะ แรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิง

แรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่าง ๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม วัฏจักรความเสี่ยงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียว การรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจากนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก รวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น กฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีส จะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งในส่วนของ การจ้างงานและอาชีพ สาขากิจการผลิตและบริการใหม่ ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่น ๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ เทคโนโลยี และสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยาก การเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่าง ๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ โดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป กระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมี ความแปรปรวนมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่าง ๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการ

ดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก จากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงาน และอาหาร รักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และการพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถใช้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรี เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่าง ๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่าง ๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้าง การขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างเป็นบูรณาการบนพื้นฐานประชาธิปไตยยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจ และพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่าง ๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ และประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชาชนมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจเพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษา และการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น และสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์

ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และเป้าหมายการพัฒนาประเทศข้างต้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวที่จะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศในทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการของประเทศได้รับการพัฒนาระดับไปสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาโลกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ที่จะสร้างและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับฐานรายได้ของประชาชนในภาพรวมและกระจายผลประโยชน์ไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม คนไทยได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี เก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม

และมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สามารถ “รู้ รับ ปรับใช้” เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐาน ระบบสวัสดิการ และกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราชอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือเทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเก่งทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สามและอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูงเป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมั่งคั่ง และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

3. ความเชื่อมโยงจากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) สู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศไทย

ประเทศไทยร่วมลงนามรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ในคราวการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ 70 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. 2030 โดยกำหนดให้มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) 17 เป้าหมายหลัก เป็นแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน SDGs มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ คือ สามารถใช้เป็นเครื่องมือชี้วัด เพื่อประเมินความสำเร็จของการพัฒนาประเทศ และบ่งบอกสถานะความสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อเปรียบเทียบกับหรือเทียบเคียงกับประเทศอื่น ๆ รวมถึง การนำตัวอย่างหรือต้นแบบของการพัฒนาที่ประสบผลสำเร็จ ไปใช้ในการแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ร่วมกับของประเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาในแต่ละเป้าหมายให้ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้แต่ละประเทศนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาประเทศต่อไป อย่างไรก็ตาม ในการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs มาใช้นั้น สิ่งสำคัญ คือ จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักการที่ถูกต้อง นำไปปรับใช้ให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพปัญหาหรือเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ ตั้งแต่ระดับประเทศลงไปจนถึงระดับพื้นที่ ชุมชน ท้องถิ่น จึงจะเกิดประโยชน์และส่งผลให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างยั่งยืน

จากข้อมูลข้างต้นอาจสรุปได้ว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมายหลัก กับเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทยให้มีความยั่งยืนตามยุทธศาสตร์ชาติ มีความสอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เนื่องจากให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งด้านการพัฒนาคน เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง สิ่งแวดล้อม สันติภาพและความยุติธรรม และความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเชื่อมโยงระหว่าง 169 เป้าหมายย่อย (Targets) ของ SDGs กับ 37 เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 23 ฉบับ และ 140 เป้าหมายระดับแผนย่อยของแผนแม่บทฯ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อประมวลความสอดคล้องการกำหนดทิศทาง การพัฒนาระดับประเทศกับระดับนานาชาติ และนำไปสู่การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย ให้สามารถบรรลุทั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ ได้ในคราวเดียวกัน เพิ่มประสิทธิภาพการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ พบว่า เป้าหมาย SDGs ทั้ง 17 เป้าหมายหลัก และ 169 เป้าหมายย่อยมีความสัมพันธ์สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน และมีความสอดคล้องกับเป้าหมายระดับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 22 ประเด็นดังภาพต่อไปนี้

4. ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

4.1 สรุปสถานะผลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนภาพรวม

จากรายงานการพัฒนาที่ยั่งยืนประจำปี พ.ศ. 2564 (Sustainable Development Report 2021) พบว่า เป็นครั้งแรกตั้งแต่มีการลงนามรับรองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อปี 2015 ที่ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกถอยหลัง การระบาดใหญ่ของโรคโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบทำให้เกิดภาวะวิกฤตต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกด้าน และทุกเป้าหมาย งบประมาณหรือการลงทุนของทุกประเทศควรมุ่งพัฒนาไปที่เป้าหมายหลักสำคัญเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น การศึกษา สุขภาพ พลังงาน เกษตรกรรม โครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นต้น ซึ่งจากรายงานฉบับนี้ ได้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นสำคัญของการดำเนินงานขับเคลื่อน SDGs โดยสรุปดังนี้

- 1) คะแนนดัชนีเฉลี่ยทั่วโลก ปี 2020 ลดลงจากปี 2015 ซึ่งเป็นปีแรกของการลงนามรับรองโดยคะแนนที่ลดลงมาจากอัตราความยากจนและการว่างงาน หลังจากการระบาดของโรคโควิด-19 ทั่วโลก
- 2) ประเทศกำลังพัฒนามีรายได้ต่ำ ไม่สามารถจัดหาเงินทุนเพื่อแก้ปัญหาภาวะฉุกเฉินและฟื้นฟูหรือลงทุนที่สอดคล้องกับกับ SDGs ได้
- 3) แนวทางการพัฒนา SDGs ยังสามารถใช้เป็นหลักการหรือกรอบแนวทางในการปรับตัวฟื้นฟูการพัฒนาประเทศได้
- 4) ประเทศที่ร่ำรวยยังคงส่งผลกระทบหรือลดทอนความสามารถของประเทศอื่นในการบรรลุเป้าหมาย SDGs
- 5) การระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการดูแลสุขภาพถ้วนหน้าและการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล
- 6) การเกิดช่องว่างของข้อมูลหรือมีสถิติที่เป็นทางการล่าช้า ทำให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาความสามารถทางด้านข้อมูลหรือสถิติมากขึ้น
- 7) ความท้าทายของโลกจากสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และอื่นๆ ในการดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการสร้างร่วมมือหรือภาคีเครือข่ายการพัฒนาที่เข้มแข็ง ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความร่วมมือระหว่างประเทศในการหาแนวทางการรับมือ หรือแก้ปัญหาาร่วมกัน
- 8) ภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียใต้ มีความก้าวหน้าในการขับเคลื่อน SDGs มากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ ในการเปรียบเทียบทั้งในปี 2010 และปี 2015
- 9) ช่องว่างเกี่ยวกับสถิติทางการของเป้าหมาย SDGs ในหลายประเทศ ยังคงมีทั้งในแง่ความครอบคลุมและความทันต่อความต้องการ โดยเฉพาะ SDG4 (คุณภาพด้านการศึกษา), SDG 5 (ความเท่าเทียมระหว่างเพศ), SDG 12 (การมีแบบแผนการผลิตและการบริโภคอย่างมีความรับผิดชอบ), SDG 13 (การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) และ SDG 14 (การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล)

4.2 สรุปสถานะและอันดับความก้าวหน้าของประเทศไทย

จากรายงานการพัฒนาที่ยั่งยืนประจำปี พ.ศ. 2564 (Sustainable Development Report 2021) สถานะและอันดับของประเทศไทยใน SDG Index พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 43 ของโลก จากทั้งหมด 165 ประเทศ ได้คะแนนรวมอยู่ที่ 74.2 คะแนน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียใต้ (65.7 คะแนน) ซึ่งเมื่อเทียบอันดับและคะแนนของประเทศไทยกับปี 2020 พบว่า ประเทศไทยได้อันดับและคะแนนลดลง โดยในปี 2020 ประเทศไทยได้อันดับที่ 41 มีคะแนนรวม 74.5 คะแนน โดยเป้าหมาย SDGs ของประเทศไทยที่มีสถานะแย่ลง 4 เป้าหมาย และไม่มีเป้าหมายใดขยับดีขึ้น กล่าวคือ

○ SDG 2 (ขจัดความหิวโหย) จากสถานะท้าทาย (สีส้ม) เป็น ทำลายมาก (สีแดง) ซึ่งตัวชี้วัดที่มีสถานะแย่ลง คือ ความชุกของภาวะทุพโภชนาการ และอัตราการส่งออกยาฆ่าแมลง (ตัวชี้วัดใหม่)

○ SDG 8 (งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ) จากสถานะยังมีความท้าทายบางส่วน (สีเหลือง) เป็น ทำลาย (สีส้ม) ซึ่งตัวชี้วัดที่มีสถานะแย่ลง คือ อัตราการเติบโตของ GDP อัตราการว่างงาน และการรับประกันสิทธิแรงงานขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ

○ SDG 14 (การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล) จากสถานะ ทำลาย (สีส้ม) เป็น ทำลายมาก (สีแดง) ซึ่งตัวชี้วัดที่มีสถานะแย่ลง คือ ร้อยละของพื้นที่โดยเฉลี่ยที่ได้รับการปกป้องในพื้นที่ทางทะเลที่สำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพ และดัชนีสุขภาพมหาสมุทรด้านคะแนนน้ำสะอาด (มลพิษทางทะเล)

○ SDG 15 (การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศบนบก) จากสถานะท้าทาย (สีส้ม) เป็น ทำลายมาก (สีแดง) ซึ่งตัวชี้วัดที่มีสถานะแย่ลง คือ ขนาดพื้นที่เฉลี่ยที่ได้รับการปกป้องในพื้นที่บนบกที่สำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพและพื้นที่ชุ่มน้ำ

THAILAND

East and South Asia

OVERALL PERFORMANCE

COUNTRY RANKING

Thailand
43/165

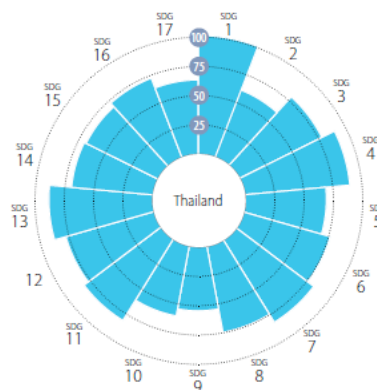
COUNTRY SCORE

STATISTICAL PERFORMANCE INDEX
0 (WORST) TO 100 (BEST)

AVERAGE PERFORMANCE BY SDG

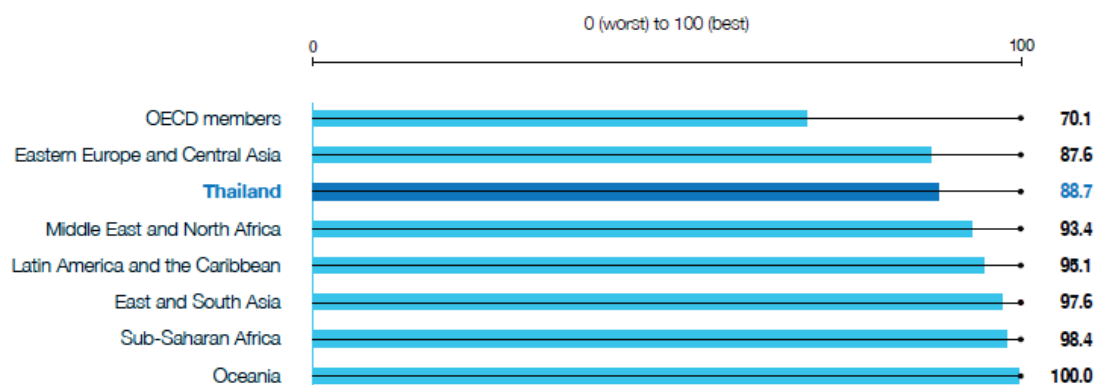

▼ SDG DASHBOARDS AND TRENDS

Notes: The full title of Goal 2 "Zero Hunger" is "End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture".
The full title of each SDG is available here: <https://sustainabledevelopment.un.org/topics/sustainabledevelopmentgoals>

▼ INTERNATIONAL SPILLOVER INDEX

THAILAND

Performance by Indicator

SDG1 – No Poverty

Value	Year	Rating	Trend
Poverty headcount ratio at \$1.90/day (%)	0.0	2021	● ↑
Poverty headcount ratio at \$3.20/day (%)	0.0	2021	● ↑

SDG2 – Zero Hunger

Prevalence of undernourishment (%)	9.3	2018	● →
Prevalence of stunting in children under 5 years of age (%)	10.5	2016	● →
Prevalence of wasting in children under 5 years of age (%)	5.4	2016	● →
Prevalence of obesity, BMI ≥ 30 (% of adult population)	10.0	2016	● ↑
Human Trophic Level (best 2–3 worst)	2.2	2017	● ↑
Cereal yield (tonnes per hectare of harvested land)	3.2	2018	● ↑
Sustainable Nitrogen Management Index (best 0–1.41 worst)	0.9	2015	● ↓
Exports of hazardous pesticides (tonnes per million population)	144.8	2018	● ●

SDG3 – Good Health and Well-Being

Maternal mortality rate (per 100,000 live births)	37	2017	● ↑
Neonatal mortality rate (per 1,000 live births)	5.3	2019	● ↑
Mortality rate, under-5 (per 1,000 live births)	9.0	2019	● ↑
Incidence of tuberculosis (per 100,000 population)	150.0	2019	● →
New HIV infections (per 1,000 uninfected population)	0.1	2019	● ↑
Age-standardized death rate due to cardiovascular disease, cancer, diabetes, or chronic respiratory disease in adults aged 30–70 years (%)	14.5	2016	● ↑
Age-standardized death rate attributable to household air pollution and ambient air pollution (per 100,000 population)	61	2016	● ●
Traffic deaths (per 100,000 population)	32.2	2019	● →
Life expectancy at birth (years)	77.7	2019	● →
Adolescent fertility rate (births per 1,000 females aged 15 to 19)	44.7	2018	● →
Births attended by skilled health personnel (%)	99.1	2016	● ↑
Surviving infants who received 2 WHO-recommended vaccines (%)	96	2019	● ↑
Universal health coverage (UHC) index of service coverage (worst 0–100 best)	80	2017	● ↑
Subjective well-being (average ladder score, worst 0–10 best)	6.0	2019	● ↑

SDG4 – Quality Education

Net primary enrollment rate (%)	98.1	2009	● ●
Lower secondary completion rate (%)	81.0	2018	● ↑
Literacy rate (% of population aged 15 to 24)	98.1	2018	● ●

SDG5 – Gender Equality

Demand for family planning satisfied by modern methods (% of females aged 15 to 49)	88.2	2019	● ↑
Ratio of female-to-male mean years of education received (%)	93.9	2019	● →
Ratio of female-to-male labor force participation rate (%)	78.1	2019	● ↑
Seats held by women in national parliament (%)	15.7	2020	● →

SDG6 – Clean Water and Sanitation

Population using at least basic drinking water services (%)	99.9	2017	● ↑
Population using at least basic sanitation services (%)	98.8	2017	● ↑
Freshwater withdrawal (% of available freshwater resources)	23.0	2016	● ●
Anthropogenic wastewater that receives treatment (%)	2.0	2018	● ●
Scarce water consumption embodied in imports (m³/capita)	3.9	2013	● ↑

SDG7 – Affordable and Clean Energy

Population with access to electricity (%)	100.0	2018	● ↑
Population with access to clean fuels and technology for cooking (%)	74.4	2016	● →
CO ₂ emissions from fuel combustion for electricity and heating per total electricity output (MtCO ₂ /TWh)	1.4	2018	● →

SDG8 – Decent Work and Economic Growth

Adjusted GDP growth (%)	-0.9	2019	● ●
Victims of modern slavery (per 1,000 population)	8.9	2018	● ●
Adults with an account at a bank or other financial institution or with a mobile-money-service provider (% of population aged 15 or over)	81.6	2017	● ↑
Unemployment rate (% of total labor force)	1.0	2020	● ↑
Fundamental labor rights are effectively guaranteed (worst 0–1 best)	0.6	2020	● ↓
Fatal work-related accidents embodied in imports (per 100,000 population)	0.3	2015	● ↑

SDG9 – Industry, Innovation and Infrastructure

Value	Year	Rating	Trend
Population using the internet (%)	66.7	2019	● ↑
Mobile broadband subscriptions (per 100 population)	86.7	2019	● ↑
Logistics Performance Index: Quality of trade and transport-related infrastructure (worst 1–5 best)	3.1	2018	● ↑
The Times Higher Education Universities Ranking: Average score of top 3 universities (worst 0–100 best)	33.3	2021	● ●
Scientific and technical journal articles (per 1,000 population)	0.2	2018	● →
Expenditure on research and development (% of GDP)	1.0	2017	● ↑

SDG10 – Reduced Inequalities

Gini coefficient adjusted for top income	40.9	2017	● ●
Palma ratio	1.5	2018	● ●

SDG11 – Sustainable Cities and Communities

Proportion of urban population living in slums (%)	23.7	2018	● →
Annual mean concentration of particulate matter of less than 2.5 microns in diameter (PM _{2.5}) (µg/m³)	24.2	2019	● →
Access to improved water source, piped (% of urban population)	86.8	2017	● ↑
Satisfaction with public transport (%)	76	2019	● ↑

SDG12 – Responsible Consumption and Production

Municipal solid waste (kg/capita/day)	2.1	2015	● ●
Electronic waste (kg/capita)	9.2	2019	● ●
Production-based SO ₂ emissions (kg/capita)	28.4	2012	● ●
SO ₂ emissions embodied in imports (kg/capita)	3.3	2012	● ●
Production-based nitrogen emissions (kg/capita)	23.8	2010	● ●
Nitrogen emissions embodied in imports (kg/capita)	1.8	2010	● ●

SDG13 – Climate Action

CO ₂ emissions from fossil fuel combustion and cement production (tCO ₂ /capita)	4.1	2019	● →
CO ₂ emissions embodied in imports (tCO ₂ /capita)	0.6	2015	● ↑
CO ₂ emissions embodied in fossil fuel exports (kg/capita)	2.0	2019	● ●

SDG14 – Life Below Water

Mean area that is protected in marine sites important to biodiversity (%)	47.5	2019	● →
Ocean Health Index: Clean Waters score (worst 0–100 best)	60.3	2020	● →
Fish caught from overexploited or collapsed stocks (% of total catch)	55.6	2014	● ↓
Fish caught by trawling or dredging (%)	13.7	2016	● ↑
Fish caught that are then discarded (%)	0.9	2016	● ●
Marine biodiversity threats embodied in imports (per million population)	0.1	2018	● ●

SDG15 – Life on Land

Mean area that is protected in terrestrial sites important to biodiversity (%)	70.7	2019	● →
Mean area that is protected in freshwater sites important to biodiversity (%)	40.7	2019	● →
Red List Index of species survival (worst 0–1 best)	0.8	2020	● ↓
Permanent deforestation (% of forest area, 5-year average)	0.2	2018	● ●
Terrestrial and freshwater biodiversity threats embodied in imports (per million population)	1.0	2018	● ●

SDG16 – Peace, Justice and Strong Institutions

Homicides (per 100,000 population)	2.6	2017	● ↑
Unsented detainees (% of prison population)	17.2	2018	● ↑
Population who feel safe walking alone at night in the city or area where they live (%)	64	2019	● ↓
Property Rights (worst 1–7 best)	4.3	2020	● ↑
Birth registrations with civil authority (% of children under age 5)	99.5	2019	● ●
Corruption Perception Index (worst 0–100 best)	36	2020	● ↓
Children involved in child labor (% of population aged 5 to 14)	NA	NA	● ●
Exports of major conventional weapons (TIV constant million USD per 100,000 population)	0.0	2019	● ●
Press Freedom Index (best 0–100 worst)	44.9	2020	● ↓
Access to and affordability of justice (worst 0–1 best)	0.6	2020	● ↑

SDG17 – Partnerships for the Goals

Government spending on health and education (% of GDP)	7.0	2018	● →	
For high-income and all OECD DAC countries: International concessional public finance, including official development assistance (% of GNI)	NA	NA	● ●	
Other countries: Government revenue excluding grants (% of GDP)	19.3	2019	● ↓	
Corporate Tax Haven Score (best 0–100 worst)	*	0.0	2019	● ●
Statistical Performance Index (worst 0–100 best)	76.1	2019	● ↓	

* Imputed data point

ส่วนที่ 3

ความสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 4 “สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม และเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ต่อประเทศไทย

1. ความสำคัญของการศึกษากับการพัฒนาประเทศ

ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 50 (4) ระบุให้บุคคลมีหน้าที่เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับ มาตรา 54 รัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษามตามรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย ให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบ การดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา หรือให้ประชาชนได้รับการ ศึกษา รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัด ของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุน หรือใช้ มาตรการหรือกลไกทางภาษีรวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีด้วย ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระ และกำหนดให้มีการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว นอกจากนี้ การปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา 257 จ. ด้านการศึกษา (1) ให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับ การศึกษาตามมาตรา 54 วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (2) ให้ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนตามมาตรา 54 วรรคหก ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ (3) ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถ อย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้าง ระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู (4) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุ เป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติ และระดับพื้นที่

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้เด็กหรือผู้ใหญ่ได้รับความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ และทัศนคติที่ดี นำไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือดำเนินชีวิต การศึกษาจึงต้องมีระบบการจัดการที่สามารถ ให้ หรือสร้าง หรือถ่ายทอด ให้กับคนในสังคมทุกคน ทุกระดับ ทุกวัย ในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบวน และตามอัธยาศัย โดยการศึกษาในระบบ มุ่งเน้นให้ประชากรในช่วงวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษา

ตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะ มีความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพหรือก้าวสู่ตลาดแรงงาน ส่วนการศึกษานอกระบบ มุ่งเน้น การส่งเสริม สนับสนุนให้ประชากรที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบ หรือผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือประกอบอาชีพ ได้เรียนรู้เพื่อให้มีทักษะและประสบการณ์เพิ่มขึ้น เท้าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ด้วย ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความพร้อมสนับสนุนการพัฒนาประเทศ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา ได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม อย่างไรก็ตามศักยภาพและคุณภาพ ของประชากรไทยทุกช่วงวัยเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการ สาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานและการคุ้มครองทางสังคมของคนไทยมีความ ครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนา มีความเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงกำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศระยะยาว 15 ปี ที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านการพัฒนา การดำเนินงาน อยู่บนพื้นฐานของความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และต้องมีการดำเนินงานแบบบูรณาการ ซึ่งการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ กับการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการ พัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีความสอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และส่งผลต่อกัน อีกทั้งมี “ทรัพยากรมนุษย์” เป็นปัจจัยสำคัญต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุ เป้าหมายที่กำหนดในยุทธศาสตร์ชาติ โดยแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณภาพ พร้อมสนับสนุน การพัฒนาประเทศนั้น จำเป็นต้องมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ พัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดม อโอบออารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 รวมทั้ง อนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู้การเป็นคนไทยที่มี ทักษะสูง เป็นนักพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูงและนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมี สัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” ซึ่งกลไกหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ไว้ในปี 2580 คือ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 23 ฉบับ เป็นการกำหนดประเด็นในลักษณะที่มี การบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง และประเด็นการพัฒนาจะไม่มี ความซ้ำซ้อนกันระหว่างแผนแม่บทฯ เพื่อให้ส่วนราชการสามารถนำแผนแม่บทฯ ไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และป้องกันการเกิดความสับสน โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับที่ 2 ที่มีความสำคัญในการเป็นแนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ และถ่ายทอดไปสู่แนวทางในการปฏิบัติในแผนระดับที่ 3 ของหน่วยงาน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 23 ฉบับ จึงมีการกำหนดองค์ประกอบของแผน ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุผลที่ต้องมีการระบุแนวทางการพัฒนาและการดำเนินแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ที่ต้องสามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้ ประเทศและประชาชนทุกกลุ่มวัยจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

วัยในครรภ์มารดาถึงปฐมวัย เด็กและมารดาทุกคนจะได้รับการดูแลตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โภชนาการ และสมวัย ผ่านระบบบริการสาธารณสุขที่มีกระจายครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาคอย่างทั่วถึง ด้วยบริการและเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย และมีคุณภาพ เด็กจะเกิดมาท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ปลอดภัย สงบสุข เติบโตในสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่ดี มีทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นต่อการเติบโต ได้รับการเลี้ยงดูจากทั้งพ่อและแม่ของเด็กที่จะมีเวลาให้กับลูกของตนมากขึ้น พร้อมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเลี้ยงดู และศูนย์เด็กเล็กที่พ่อแม่ทุกคนสามารถเข้าถึง มีคุณภาพ และเอื้อต่อการเลี้ยงดูเด็กให้เติบโตได้อย่างดี มีทักษะ สุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดีพร้อมมีพัฒนาสมวัย

วัยประถมศึกษา ถึง มัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นช่วงการศึกษาภาคบังคับ จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นต่อผู้เรียน มีดิจิทัลแพลตฟอร์ม เพื่อการเรียนรู้แห่งชาติที่สามารถขยายความรู้และวิธีการเรียนรู้ไปสู่วิทยาลัย นักเรียน และครู ที่ครอบคลุมทั่วประเทศ รวมทั้งผู้เรียนในพื้นที่ห่างไกลและขาดแคลนทุนทรัพย์จะได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึงในทุก ๆ พื้นที่ เพื่อให้ นักเรียนได้รับการปูพื้นฐานความพร้อมทั้งกาย ใจ และสติปัญญาให้พร้อมรองรับการพัฒนาของช่วงวัยต่อไป และได้รับการปลูกฝังวัฒนธรรมการใช้ชีวิตในสังคมที่ดี ให้เป็นคนดี มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีวินัย พร้อมเติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

วัยรุ่น นักศึกษา จะได้รับการเรียนรู้ให้มีทักษะและองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ ได้รับการพัฒนานิย คุณธรรม จริยธรรม ตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาพที่ดี ได้รับความรู้และการพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการภาคการผลิตของประเทศ สร้างผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาประเทศไทยสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคตผ่านสถาบันศึกษายุคใหม่ทำหน้าที่ให้ความรู้ ส่งเสริม สนับสนุน ความรู้ในทางวิชาการที่สามารถใช้องค์ความรู้ทางวิชาการในการวิจัยและสร้างสรรค์นวัตกรรมในด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และใส่ใจศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นไทย ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ สู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ทัดเทียมกับนานาประเทศทั่วโลก

วัยทำงาน จะได้รับการพัฒนาศักยภาพที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นคนไทยที่มีทักษะสูง มีองค์ความรู้ฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานในทุกสายอาชีพ ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งจะได้รับการสนับสนุนให้มีช่องทางการหารายได้ที่หลากหลายขึ้น เพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ อาทิ ธุรกิจสตาร์ทอัพที่กำลังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะสามารถเป็นช่องทางธุรกิจที่ขยายวงกว้างไปยังต่างประเทศ มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ขณะเดียวกันจะได้รับประโยชน์จากการกระจายความเจริญที่จะไปสู่ทุกภูมิภาคของประเทศ ในอนาคต ส่งผลให้ประชากรวัยทำงานสามารถทำงานได้ในภูมิลำเนาของตนเอง มีโอกาสได้อยู่ใกล้ชิดกับครอบครัว ทำให้ครอบครัวมีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น โดยที่แต่ละพื้นที่/ภูมิภาคจะได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพทั้งในภาคอุตสาหกรรม บริการและท่องเที่ยว และภาคเกษตร มีโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องที่เอื้อและอำนวยความสะดวกต่อการใช้ชีวิตและการทำงาน

วัยสูงอายุ จะได้รับการดูแลทั้งด้านสุขภาพ การดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัยของผู้สูงอายุ ทั้งผู้สูงอายุวัยต้นอายุ ผู้สูงอายุวัยกลางอายุ และผู้สูงอายุวัยปลาย มีอุปกรณ์ที่ได้รับการพัฒนาให้มีความทันสมัย มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ได้รับการบริการสาธารณสุข

ที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและเอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตส่งเสริมและสนับสนุนให้มีส่วนร่วมทางสังคม มีสุขภาพกายและใจที่ดี และเป็นแรงพลังในการช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ

โดยสรุป การพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ได้นั้น ปัจจัยขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ “คน หรือ ทรัพยากรมนุษย์” ของประเทศ กล่าวคือ ประเทศที่มีคนที่มีคุณภาพ มีศักยภาพ ย่อมสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน สำหรับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ซึ่งมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการให้คนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียมกัน และมีโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ

2. ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมายที่ 4) กับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

2.1 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ภายในปี 2573 เป็นการสร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาวิชาเทคนิค อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัย ที่มีราคาที่สามารถจ่ายได้และมีคุณภาพ เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดี และการเป็นผู้ประกอบการ ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในส่วนของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการและเพศสภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน ขยายจำนวนทุนการศึกษาในทั่วโลกที่ให้สำหรับประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในแอฟริกา ในการสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ และเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านทางความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก

ความเชื่อมโยงของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) กับเป้าหมายย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

เป้าหมายย่อย (SDG Targets)	ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายย่อยของแผนแม่บทฯ	เกี่ยวข้องโดยตรง	เกี่ยวข้องโดยอ้อม
4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพภายในปี พ.ศ. 2573	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษาภายในปี พ.ศ. 2573	110201 เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น	✓	
4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษ อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. 2573	110301 วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573	110301 วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
	110401 แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่	✓	

เป้าหมายย่อย (SDG Targets)	ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายย่อย ของแผนแม่บทฯ	เกี่ยวข้อง โดยตรง	เกี่ยวข้อง โดยอ้อม
	ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและ ความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น		
	110402 มีคนไทยที่มีความสามารถ และผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศเข้ามาทำ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในอุตสาหกรรมเป้าหมายเพิ่มขึ้น		✓
	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถ เข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดีขึ้น	✓	
4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้าน การศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่ เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพ ทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคน และผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. 2573	110301 วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้า หาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการ แก้ปัญหาปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถ เข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดีขึ้น	✓	
4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับ ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริม การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษา สำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิต ที่ยั่งยืนสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค	100101 คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความ พร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุล ทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น	✓	

เป้าหมายย่อย (SDG Targets)	ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายย่อย ของแผนแม่บทฯ	เกี่ยวข้อง โดยตรง	เกี่ยวข้อง โดยอ้อม
ระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่ง ความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชม ในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการ ที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนา ที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573	110301 วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้า หาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการ แก้ปัญหาปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถ เข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดีขึ้น	✓	
4.a สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจน เครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหว ต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มี สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมี ประสิทธิภาพสำหรับทุกคน	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
4.b เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศ พัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็น เกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึง การฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรมและวิทยาศาสตร์ ในประเทศ พัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2563	020202 ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก		✓
4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการ ดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนา น้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะ ขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573	020202 ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก		✓
	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถ เข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดีขึ้น	✓	

2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(2) ประเด็น การต่างประเทศ

การต่างประเทศมีส่วนขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เพื่อให้ไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้วและมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการดำเนินงานด้านการต่างประเทศให้ไทยมีความพร้อมและมีบทบาทเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์เพื่อเป็นผู้เล่นสำคัญในเวทีโลก และมีความร่วมมือกับนานาชาติในลักษณะที่จะเกื้อหนุนต่อความก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านของไทยและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาคมโลกโดยรวม โดยปัจจุบันประเทศไทยมีบทบาทที่โดดเด่นมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกลุ่มอนุภูมิภาคและภูมิภาคเอเชีย และมีการขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อาทิ เศรษฐกิจ การค้า การคมนาคม และทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ขณะที่กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้น และการเปลี่ยนแปลงชั่วอำนาจทางเศรษฐกิจเป็นหลายศูนย์เป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการปรับตัวด้านการต่างประเทศของประเทศไทย ดังนั้น แผนแม่บทประเด็นการต่างประเทศจึงได้กำหนดกรอบนโยบายต่างประเทศของไทย เพื่อให้ทุกส่วนราชการสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน ในมิติการต่างประเทศอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ

เป้าหมาย การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศได้กำหนดเป้าหมาย คือ การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก ซึ่งประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 5 ประเด็นที่จะทำให้ไทยบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ได้แก่ (1) มีความมั่นคง (2) มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน (3) มีมาตรฐานสากล (4) มีสถานะและเกียรติภูมิ และ (5) มีพลัง โดยแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศ จึงประกอบด้วย 5 แผนย่อยโดยสรุป ดังนี้

ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงของไทย และเสถียรภาพของภูมิภาคท่ามกลางภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ในทุกระดับเพื่อส่งเสริมความมั่นคงในทุกมิติและเตรียมความพร้อมของไทยในการรับมือต่อความท้าทายด้านความมั่นคงจากภายนอก นอกจากนี้ การต่างประเทศไทยยังจะต้องดำเนินการเชิงรุกในด้านการเสริมสร้างเสถียรภาพในภูมิภาคไปพร้อมกันด้วย เพื่อลดความเสี่ยงหรือป้องกันปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทยในอนาคตได้

ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยในช่วงที่ผ่านมามีส่วนสำคัญมาจากการส่งออกและการท่องเที่ยว ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยไม่สามารถรักษาระดับการขยายตัวได้ในสภาวะที่เศรษฐกิจโลกชะลอตัวลงและต้องเผชิญกับการแข่งขันจากประเทศที่มีระดับค่าจ้างแรงงานต่ำกว่าในยุคโลกาภิวัตน์ การที่ไทยจะสามารถหลุดพ้นจาก “กับดักประเทศรายได้ปานกลาง” นี้ได้ต้องอาศัยการพัฒนาตามเป้าหมายที่มุ่งสร้างเศรษฐกิจที่เน้นคุณค่าที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม รวมทั้งเร่งพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล นอกจากนี้ ประเทศไทยยังสามารถคว้าโอกาสทองของการที่เอเชียผงาดขึ้นเป็นภูมิภาคที่เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่โดดเด่นที่สุดโดยใช้ประโยชน์จากที่ตั้งเชิงภูมิศาสตร์ของไทย ควบคู่กับการสร้างความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมและโลจิสติกส์ในภูมิภาค และส่งเสริมความสะดวกในการประกอบธุรกิจในประเทศไทย รวมถึงการใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาคที่ไทยเป็นสมาชิก เพื่อส่งเสริมให้ไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้าและการลงทุนในเอเชียในอีก 20 ปีข้างหน้า โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมและการบริการที่ไทยมีความได้เปรียบเชิงแข่งขัน นอกจากนี้เศรษฐกิจไทยจะพึ่งพาต่างประเทศในเชิงอุปสงค์แล้ว ไทยยังต้องพึ่งพาต่างประเทศในเชิงอุปทานอีกด้วย ไทยจึงจะต้องใช้ประโยชน์จากการแลกเปลี่ยน

องค์ความรู้และความเป็นหุ้นส่วนกับภาคส่วนต่าง ๆ ของต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

การพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ สังคมโลกในปัจจุบันและในอีก 20 ปีข้างหน้าจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเชื่อมโยงใกล้ชิด และการแข่งขันที่สูงมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลให้การพัฒนายอย่างเป็นเอกเทศจากกฎเกณฑ์และมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก อย่างไรก็ตาม กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ โครงสร้าง ทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงกฎระเบียบและการบังคับใช้ของไทยในปัจจุบันยังขาดความสอดคล้องกับกฎระเบียบระหว่างประเทศ มาตรฐานสากล และพันธกรณีระหว่างประเทศของไทยในหลายด้าน ทั้งยังมีอีกหลายประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาความร่วมมือทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมกับนานาประเทศ จึงมีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่กระบวนการพัฒนาโครงสร้าง และกฎระเบียบของไทยจะได้รับการพัฒนาและบังคับใช้ให้สอดคล้องกับกฎระเบียบระหว่างประเทศ มาตรฐานสากล และพันธกรณีของไทย และในขณะเดียวกัน ภาคส่วนต่าง ๆ ของไทยก็ควรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และขีดความสามารถเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ มาตรฐาน และพันธกรณีต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบตามมาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้ นอกเหนือจากการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลแล้ว ไทยยังสามารถมีบทบาทในการรณรงค์เสนอแนวปฏิบัติที่ดีของไทยเพื่อร่วมพัฒนากฎระเบียบระหว่างประเทศ มาตรฐานสากล และพันธกรณีต่าง ๆ นี้ ไปพร้อมกันได้ด้วย

การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก การส่งเสริมสถานะและอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย สามารถกระทำได้ในสองแนวทางหลัก คือ ผ่านการเผยแพร่วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของไทย และนโยบายการต่างประเทศของไทย อย่างไรก็ตาม ไทยยังขาดการดำเนินการที่ส่งเสริมการนำจุดเด่นเหล่านี้มาয়สถานะและสร้างอำนาจต่อรองเพื่อรักษาและเพิ่มพูนผลประโยชน์ให้แก่ประเทศและประชาชนไทยในการมีปฏิสัมพันธ์กับประชาคมโลกได้อย่างเป็นระบบ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ไทยจะต้องยกระดับการส่งเสริมเอกลักษณ์ของไทยให้สามารถนำไปสร้างมูลค่าได้ รวมถึงต้องเน้นการดำเนินนโยบายที่เป็นการส่งเสริมสถานะของไทยในเวทีโลก พร้อมไปกับการสร้างขีดความสามารถให้ทุกภาคส่วนของไทยสามารถร่วมเสริมสร้างสถานะของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

การต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ การทำงานอย่างบูรณาการและเอกภาพเป็นกุญแจสำคัญที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานด้านต่างประเทศ ทุกประเด็นยุทธศาสตร์จะสามารถบรรลุได้โดยการดำเนินงานด้านการต่างประเทศที่สอดคล้องกันอย่างเป็นทีมของทุกหน่วยงานทั้งในประเทศและในต่างประเทศ บนเงื่อนไขเวลาและทรัพยากรของประเทศที่จำกัด เช่นเดียวกับการที่ต้องมีการบริหารจัดการกำลังคนที่เหมาะสม มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยแผนแม่บทประเด็นการต่างประเทศจะมุ่งส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม รวมถึงประชาชนไทยทั่วไป ทั้งในประเทศและในต่างประเทศมีส่วนเกี่ยวข้องกับการต่างประเทศมากขึ้น ทั้งในการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการร่วมขับเคลื่อนเพื่อให้การต่างประเทศเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวสำหรับประชาชนไทย

(10) ประเด็น การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของประเทศในระยะยาว โดยการจะพัฒนาประชากรที่ดีและสมบูรณ์นั้น นอกจากการยกระดับในด้านสุขภาวะและด้านทักษะการศึกษาแล้ว จะต้องพัฒนาด้านค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีของประชาชนทุกกลุ่มวัยควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ในการพัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ

โดยในช่วงที่ผ่านมาประชากรไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ ดังปรากฏในผลการสำรวจด้านคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ อาทิ การสำรวจโดยศูนย์คุณธรรม (องค์กรมหาชน) เมื่อปี 2561 พบว่า ปัญหาความซื่อสัตย์สุจริตทุจริตคอร์รัปชัน เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากที่สุด (ระดับความรุนแรง 4.13 จากคะแนนเต็ม 5.00) และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหามากที่สุด รองลงมาคือปัญหาจิตสำนึกสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ซึ่งอาจสะท้อนการเปลี่ยนไปของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่มีค่านิยมยึดตนเองเป็นหลักมากกว่าการคำนึงถึงสังคมส่วนรวม

เป้าหมาย คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจ ในความเป็นไทย คนไทย นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุข และเป็นที่ยอมรับของนานาชาติประเทศมากขึ้น

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีแผนแม่บทด้านการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ของประชาชนไทยในช่วงระยะเวลา 20 ปีข้างหน้า โดยเฉพาะการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตอาสา จิตสาธารณะ และความตระหนักถึงหน้าที่ต่อประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งการส่งเสริมให้ประชาชนยึดมั่นสถาบันหลักที่เป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความภาคภูมิใจ ในความเป็นไทยที่มีอัตลักษณ์และความโดดเด่นจนเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลก ทั้งในด้านความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีไมตรีและความเป็นมิตร โดยมุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งบูรณาการร่วมระหว่างภาคีต่าง ๆ อาทิ ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะที่เป็น ‘วิถี’ การดำเนินชีวิต โดยวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่การพัฒนาคนให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของสถาบันสังคมและวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ทั้งครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ และภาคเอกชน โดยแผนแม่บทฯ ประกอบด้วย 3 แผนย่อย ดังนี้

การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะ และการเป็นพลเมืองที่ดี ผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอน การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนา การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ จิตอาสาและรับผิดชอบต่อส่วนรวม รวมทั้งการส่งเสริมผู้นำการเปลี่ยนแปลงและต้นแบบที่ดีทั้งระดับบุคคลและองค์กร

การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ โดยการเสริมสร้างและพัฒนากลไก เพื่อให้ภาคธุรกิจ ส่งเสริมสนับสนุนและสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี และการยกระดับการบริหารจัดการ รวมถึงมาตรการของภาครัฐเพื่อให้ภาคธุรกิจร่วมรับผิดชอบต่อในการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม โดยการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ และเสริมสร้างค่านิยมที่ดีให้กับเยาวชน และประชาชนทั่วไป พัฒนาสื่อเผยแพร่เพื่อสร้างเสริมศิลปะและวัฒนธรรม และจัดสรรเวลาและเปิดพื้นที่ให้สื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชนในการปลูกจิตสำนึกและสร้างเสริมค่านิยมที่ดี

(11) ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคต ซึ่งทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก 20 ปีข้างหน้า อีกทั้ง

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายเพิ่มมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุน และการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

โดยปัจจุบัน โครงสร้างประชากรไทยกำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมสูงวัย และจะเปลี่ยนแปลงอย่างสมบูรณ์ในช่วงปี 2564 ซึ่งทำให้ประชากรวัยแรงงานจะมีจำนวนสูงสุดและเริ่มลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อศักยภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว นอกจากนี้ อัตราการเจริญพันธุ์รวมของประชากรไทยในปี 2561 อยู่ที่ 1.58 ซึ่งต่ำกว่าระดับทดแทน นอกจากนี้ กลุ่มวัยต่าง ๆ ยังคงมีปัญหาและความท้าทายในแต่ละกลุ่ม อาทิ โภชนาการในกลุ่มเด็กปฐมวัย ความสามารถทางชาวปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มวัยรุ่น ผลผลิตภาพแรงงานต่ำในกลุ่มวัยแรงงาน และปัญหาสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุ เป็นต้น

เป้าหมาย คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ อย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยซึ่งเป็นหน่วยที่ย่อยที่สุดเพื่อให้สามารถเป็นพลังในการขับเคลื่อนช่วยเหลือ สังคม พัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้ง กาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดมคติ โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 รวมทั้งอนุรักษ์ ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนักพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูงและนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพ ตามความถนัดของตนเอง” แผนแม่บทประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ได้กำหนดแผนย่อยไว้ 5 แผนย่อย เพื่อพัฒนาและยกระดับทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ดังนี้

การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็น ทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และการมีระบบและกลไกรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย โดยจัดให้มีการเตรียมความพร้อม ให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ พร้อมทั้งส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ ส่งเสริมและสนับสนุน ให้โรงพยาบาลทุกระดับดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และสารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก การกระตุ้นพัฒนาการสมอง และการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยทุกด้าน

การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะความสามารถที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ ทักษะด้านดิจิทัลและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน จัดให้มีการเรียนรู้ทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาว์ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น รวมทั้งสร้างความอยากรู้อยากเห็นและสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน ด้วยการยกระดับศักยภาพทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ เสริมสร้างความอยากรู้และยกระดับตนเอง สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ และความรู้ความเข้าใจและทักษะทางการเงิน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและหลักประกันของตนเองและครอบครัว ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความรู้แรงงานฝีมือให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ และสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับวัยทำงานผ่านระบบการคุ้มครองทางสังคมและการส่งเสริมการออม

การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้ทางเศรษฐกิจ และร่วมเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและประเทศ ส่งเสริมและพัฒนาระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณ และหลักประกันทางสังคมที่สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และส่งเสริมสนับสนุนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

(12) ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทั้งสอดคล้องกับศักยภาพ ความสนใจ ความถนัด และการตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย อาทิ ภาษา ตรรกะ และคณิตศาสตร์ ด้านทักษะและมิตินทรีย์ กีฬาและการเคลื่อนไหวของร่างกาย การจัดการตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ รวมถึงผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก ซึ่งการศึกษาและการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีทักษะความรู้ ทักษะอาชีพบนฐานพหุปัญญา มีสมรรถนะที่มีคุณภาพสูง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

โดยในช่วงที่ผ่านมา แม้ว่าคนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น โดยมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ 15-59 ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 8.8 ปี ในปี 2551 เป็น 9.4 ปี ในปี 2559 แต่ในภาพรวมคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ แต่เมื่อพิจารณาคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน ในปี 2560 พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 และผลคะแนนสอบ PISA ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าอีกหลายประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน เนื่องจากข้อจำกัดที่สำคัญของการศึกษาไทย ทั้งปัญหาเรื่องหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนที่เน้นการท่องจำ ทำให้ขาดความคิดสร้างสรรค์ ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและครูที่มีคุณภาพยังกระจายไม่ทั่วถึงโดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล

ขณะที่ในระดับอาชีวศึกษายังมีเด็กที่สนใจเรียนต่อสายอาชีพในสัดส่วนที่น้อย ส่วนระดับอุดมศึกษาพบว่าการเปิดหลักสูตรโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของตลาดงาน บัณฑิตที่จบออกมาบางส่วนยังมีปัญหาคุณภาพ

เป้าหมาย

1. คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีทักษะที่จำเป็นของโลก ศตวรรษที่ 21 สามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญา

ดังนั้น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว ควบคู่กับการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพ ผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง โดยประกอบด้วย 2 แผนย่อย ดังนี้

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

ด้วยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 โดยพัฒนาระบบการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ที่ใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ รวมถึงมีทักษะด้านวิชาชีพ และทักษะชีวิต เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยวางแผนการผลิต พัฒนาและปรับบทบาท “ครู อนาคตยุคใหม่” ให้เป็น “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรร ผู้มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครู ส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้งเงินเดือน สายอาชีพและระบบสนับสนุนอื่น ๆ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา ในทุกระดับ ทุกประเภท โดยปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ปรับปรุงโครงสร้างการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยแยกการประกันคุณภาพการศึกษาออกจากการประเมินคุณภาพและการรับรองคุณภาพ และการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา ปฏิรูประบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 มากกว่าการวัดระดับความรู้ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ การเรียนการสอน และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดให้มีระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่น มีมาตรการจูงใจและส่งเสริมสนับสนุนให้คนเข้าสู่ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเอง รวมถึงการยกระดับทักษะวิชาชีพ พัฒนาระบบการเรียนรู้ชุมชนให้เข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ พัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพที่นักเรียน นักศึกษาและประชาชน

สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ รวมถึงการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ โดยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีความโดดเด่นเฉพาะสาขาระดับนานาชาติ สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษาและบุคลากรในระดับนานาชาติ รวมถึงการพัฒนาศูนย์วิจัยเฉพาะทาง ศูนย์ฝึกอบรมและทดสอบในระดับภูมิภาค จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของไทยและการพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านในระบบการศึกษา และสำหรับประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและนักเรียนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ด้วยการพัฒนา และส่งเสริมพหุปัญญา ผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการ กลไกการคัดกรองและการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุน ครอบครัว ในการเสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพ ทั้งด้านกีฬา ภาษาและวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ส่งเสริมสนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชน ที่มีความสามารถพิเศษบนฐานพหุปัญญา ส่งเสริมสนับสนุนมาตรการจูงใจแก่ภาคเอกชน และสื่อ ในการมีส่วนร่วม และผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ มีบทบาทเด่นในระดับนานาชาติ การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อม การทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสนับสนุนเพื่อผู้มีความสามารถพิเศษได้สร้างความเข้มแข็งและต่อยอดได้ จัดให้มีกลไกการทำงานในลักษณะ การรวมตัวของกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษในหลากหลายสาขาวิชา เพื่อรวมนักวิจัยและ นักเทคโนโลยีชั้นแนวหน้า เพื่อพัฒนาต่อยอดงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ และสร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อสถาบันวิจัยชั้นนำทั่วโลก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัยความสามารถสูงของไทยให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้น

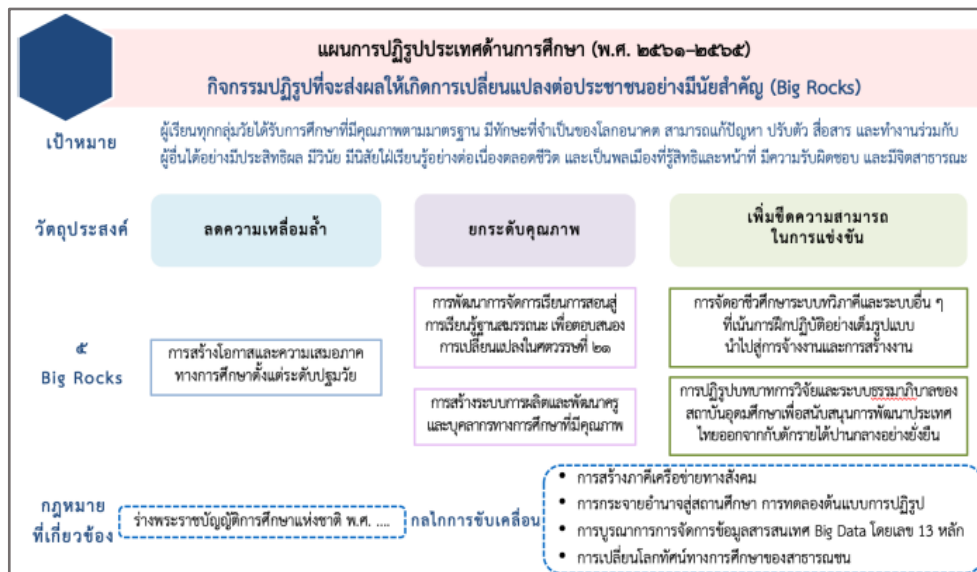
2.3 แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)

การปฏิรูปการศึกษา มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและปฏิรูประบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและตอบโจทย์การพัฒนาของโลกอนาคต โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย โดยมีขอบเขตครอบคลุมทั้งการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน จัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาโดยใช้ระบบทวิภาคีหรือระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อนำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน และการปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนที่สำคัญ ได้แก่ การเร่งผลักดันร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ให้มีผลบังคับใช้ การสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทางสังคมและสื่อ ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการปฏิรูป และความเป็นเจ้าของร่วมในเป้าหมายและความสำเร็จของการปฏิรูปของประชาชน การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา และการทดลองนำร่องกิจกรรมปฏิรูปที่เกี่ยวข้องกับการกิจ

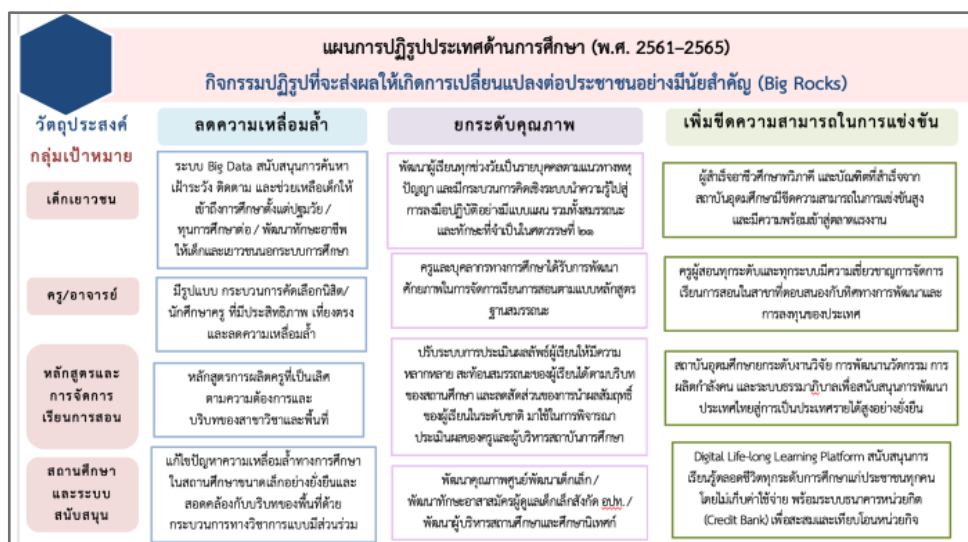
การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องต่อบริบทพื้นที่อย่างยั่งยืน **การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Big Data for Education)** ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษา ติดตามเฝ้าระวังเด็กไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา เพื่อให้การช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที รวมถึงการติดตามผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนรายบุคคลให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน **การเปลี่ยนโลกทัศน์ทางการศึกษาของสาธารณชน** ในการสื่อสาร ปลุกฝัง พัฒนาวิธีคิด ปรับเปลี่ยนค่านิยม ทศนคติ ความคาดหวังต่อระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นไปสู่การพัฒนากระบวนการศึกษาอิงฐานสมรรถนะ ที่มุ่งให้ครูและนักเรียนมีความสุขกับการเรียนรู้และพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ **การกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการติดตามรวบรวมผลการดำเนินงานจากเจ้าภาพหลักในแต่ละกิจกรรม และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาต่อคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา**

ทั้งนี้ กิจกรรมปฏิรูปตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาดังกล่าว ได้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ที่บัญญัติให้มีการดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 258 จ (4) ที่ครอบคลุมทั้งการพัฒนาเด็กเล็ก การสร้างโอกาสทางการศึกษา การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาครู และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่เน้นการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาที่หลากหลาย การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมที่ให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษา การพัฒนาทักษะอาชีพ การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ รวมถึงได้คำนึงถึงประเด็นปัญหาทางการศึกษาของประเทศทั้งด้านคุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ปัญหาของระบบการศึกษาที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงการบริหารและการจัดการศึกษา นอกจากนี้ ยังได้คำนึงถึงสถานการณ์และบริบทการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่สำคัญ อาทิ สถานการณ์ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ช่วยให้มีการสื่อสารไร้พรมแดนและสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลและแหล่งความรู้ได้สะดวกทุกที่ทุกเวลา และบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรทั่วโลกในทุกกลุ่มทุกวัย ที่จะต้องเผชิญความท้าทายกับวิถีชีวิตใหม่ เพื่อให้การศึกษาของประเทศสามารถรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและตอบโจทย์การพัฒนาของโลกอนาคต

เป้าหมาย กิจกรรมปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อน

กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ

กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ

1. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาดังแต่ระดับปฐมวัย เด็กปฐมวัย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงก่อนวัยเรียน (3-5 ปี) เป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการตลอดช่วงชีวิตของบุคคล หากเด็กในช่วงวัยนี้ไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสม โดยเฉพาะในครอบครัวที่ด้อยโอกาสขาดความพร้อม จะส่งผลให้สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของประเทศมีแนวโน้มที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตามปัจจุบันเด็กในช่วงอายุก่อนวัยเรียนที่ไม่ได้เข้าปอญในระบบการศึกษาปฐมวัย อาทิ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือห้องเรียนระดับอนุบาลยังมีสัดส่วนสูงมากกว่าร้อยละ 10 โดยส่วนใหญ่เป็นเด็กจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน พ่อแม่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างและทำงานอยู่ต่างถิ่น ซึ่งมักนำบุตรหลานเข้าเรียนระดับอนุบาลล่าช้า หรือไม่ได้ส่งเข้าเรียน ทำให้เด็กเหล่านี้เสี่ยงต่อการมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ที่ล่าช้า ไม่ทันเพื่อน นับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งช่องว่างของความเหลื่อมล้ำด้านพัฒนาการนี้ หากไม่ถูกค้นพบและได้รับการแก้ไขอย่างทันท่วงที จะมีแนวโน้มแย่งในอนาคต ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ทักษะการเรียนรู้

และความเสี่ยงต่อการออกจากระบบการศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานในที่สุด รวมทั้งยังมีเด็กและเยาวชนที่ออกนอกระบบการศึกษาจำนวนมากที่ไม่จบการศึกษาภาคบังคับ ไม่ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดและมีศักยภาพที่จะพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิต อีกทั้งยังมีประชากรวัยแรงงานขาดทักษะด้านการอ่านและคณิตศาสตร์จำนวนมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นการขาดโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย และป้องกันเด็กเยาวชนออกจากระบบการศึกษา โดยพัฒนาระบบการค้นหา ฝึกระวัง ติดตาม และช่วยเหลือเด็กให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัย และติดตาม ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลับเข้าศึกษาต่อหรือได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ รวมทั้งการพัฒนาเครื่องมือสำรวจความพร้อมของเด็กปฐมวัยในการเข้าสู่การศึกษาระดับประถมศึกษา (School Readiness Survey) และการพัฒนาเครื่องมือการประเมินศักยภาพด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากรวัยแรงงาน (Workforce Readiness Survey) เพื่อให้สังคมไทยได้เฝ้าระวังและติดตามความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพและความเสมอภาคในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของไทยอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้มีกลไกการสนับสนุนอย่างเพียงพอทั้งในการป้องกันและมาตรการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย การดำเนินงานในระดับพื้นที่ และต้นสังกัด และการติดตามความคืบหน้าและการระดมการมีส่วนร่วมของสังคมอย่างต่อเนื่องอันจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยตามกิจกรรมปฏิรูปนี้ นอกจากจะสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกข้อที่ 4 (UN SDG4) แล้ว ยังเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนากำลังคนของประเทศให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทยให้สามารถก้าวออกจากกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) สู่การเป็นประเทศรายได้สูง (High Income Country) ให้ได้ภายใน 20 ปี ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

- 1) เด็กปฐมวัยในช่วงก่อนวัยเรียน (3 - 5 ปี) ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการจากสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และได้รับโอกาสทางการศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษา รวมถึงระบบการศึกษาซึ่งจัดการโดยครอบครัวหรือกลุ่มของครอบครัวจนสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือระดับสูงกว่าอย่างเสมอภาคตามศักยภาพและความถนัด
- 2) เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา กลับเข้าศึกษาต่ออย่างน้อยจนจบการศึกษาภาคบังคับ และได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดและมีศักยภาพที่จะพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้
- 3) ประชากรวัยแรงงานมีทักษะด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ (Literacy & Numeracy Competency) ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตในโลกยุคปัจจุบัน
- 4) เกิดระบบหลักประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ด้วยความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคเอกชน

แนวทางการดำเนินงาน

- 1) การพัฒนาเครื่องมือ และระบบบูรณาการการทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินการปฏิรูป โดยกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของเด็กเยาวชนนอกระบบการศึกษา และเป้าหมายร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา พัฒนาระบบการค้นหา ฝึกระวัง ติดตาม และช่วยเหลือเด็กให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัย และติดตาม ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลับเข้าศึกษาต่อหรือได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ พัฒนาเครื่องมือสำรวจความพร้อมของเด็กปฐมวัยในการเข้าสู่การศึกษา

ระดับประถมศึกษา (School Readiness Survey) เป็นรายจังหวัด พัฒนาเครื่องมือการประเมินศักยภาพด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากรวัยแรงงาน (Workforce Readiness Survey)

2) การสนับสนุนนวัตกรรมการป้องกัน (Prevention) และการแก้ไข (Correction) ปัญหาเด็กและเยาวชนออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยสนับสนุนทุนการศึกษาและเงินอุดหนุนแก่เด็กที่มีฐานะครอบครัวยากจนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จนถึงระดับการศึกษาภาคบังคับ ทั้งในสถานศึกษาและศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดให้สามารถพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้ พัฒนาระบบคัดกรองเด็กเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา สนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูล งานวิจัย และการพัฒนานวัตกรรมเชิงสหวิทยาการ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกจากระบบการศึกษาของเด็กและเยาวชนไทย อย่างเป็นระบบและยั่งยืน สร้างนวัตกรรมทางสังคม (Social Innovator) ทั้งจากภาครัฐ และภาคเอกชนเพื่อร่วมสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกจากระบบการศึกษาของเด็กและเยาวชนไทย

3) การสนับสนุนกลไกการดำเนินงานในระดับพื้นที่ และต้นสังกัด โดยสนับสนุนการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สนับสนุนองค์ความรู้ และพัฒนาทักษะให้แก่ครูปฐมวัย ครูผู้ช่วย และอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กเล็กทุกสังกัด รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาทักษะอาชีพให้เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจ สนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีข้อมูล องค์ความรู้ และเครื่องมือที่จำเป็นในดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สนับสนุนการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ด้วยกระบวนการทางวิชาการแบบมีส่วนร่วม โดยคำนึงถึงความแตกต่างของสถานศึกษาขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร (Protected and Isolated Schools) และสถานศึกษาขนาดเล็กประเภทอื่น ๆ พัฒนาและสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ให้เด็กมีความรู้สึกลดอดภัย มีความอบอุ่น และมีความสุขในการเรียน

4) การติดตามความคืบหน้า และการระดมการมีส่วนร่วมของสังคม พร้อมทั้งสนับสนุนการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและดำเนินการร่วมกับองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อระดมการมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินการปฏิรูปอย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

การจัดการศึกษาของประเทศ จะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และยุทธศาสตร์ชาติ คำนึงถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และพลวัตของโลกยุคใหม่ ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทุกช่วงวัย ที่จะต้องเผชิญความท้าทายกับวิถีชีวิตใหม่ จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้และรูปแบบการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะและใฝ่เรียนรู้ (Learning Skills) สามารถเชื่อมโยงนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มีทักษะชีวิต (Life Skills) ในโลกยุคใหม่ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ (Active Citizen) มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย โดยการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนตามหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standard-based Curriculum) ในปัจจุบันไปสู่การเรียนรู้ที่พัฒนาสมรรถนะผู้เรียน (Competency-based Learning) เป็นสำคัญ

ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะแบบผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบถักทอความรู้ ทักษะ คุณลักษณะผู้เรียนเข้าด้วยกันด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและเรียนรู้อย่างมีความสุขและพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ผ่านการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน การมีครู อาจารย์ที่มีสมรรถนะ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา มีสมรรถนะในการบริหารงานการจัดการเรียนรู้ การนิเทศการเรียนรู้ การสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย และส่งเสริมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถกำหนดเส้นทางและจังหวะก้าวการเรียนรู้ของตนเอง (Personalized Learning) อย่างมีความหมาย มีการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติอย่างแท้จริง ตลอดจนมีการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและความพร้อมเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

โดยจุดเน้นของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้แต่ละระดับ ดังนี้

ระดับก่อนอนุบาล ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาเด็กของผู้ปกครองและชุมชน เน้นการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ บ่มเพาะปลูกฝังวินัยและพัฒนาการที่ดีทั้งกาย ใจ และอารมณ์ ระดับอนุบาล มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคม บ่มเพาะปลูกฝังวินัย คุณธรรมและค่านิยมที่ดี ด้วยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษา พัฒนาการคิดวิเคราะห์เชิงระบบ ลงมือปฏิบัติ (Enactive) ด้วยประสบการณ์ตามมุมต่าง ๆ เพื่อให้สัมพันธ์กับการเรียนรู้ของสมอง และจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เห็นแบบอย่างของพฤติกรรม การดำเนินชีวิตที่ดีงาม

ระดับประถมศึกษา พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามแนวทางพหุปัญญาให้หลากหลาย ตามศักยภาพ พัฒนาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงผ่านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหา หรือโครงการเป็นฐาน (Problem-based Learning & Project-based Learning) รวมถึงพัฒนาทักษะสำคัญในการเรียนรู้ อันได้แก่ ทักษะทางภาษา ทักษะการคิด ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีการวัดและการประเมินผลผู้เรียนที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่เป็นชิ้นงาน ผลผลิตเชิงประจักษ์ เสริมสร้างสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สร้างงาน สร้างนวัตกรรม ที่สามารถพัฒนาไปเป็นผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นได้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งต่อยอดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดเชิงระบบ ผู้เรียนสร้างความรู้ระดับความคิดรวบยอด และระดับหลักการใช้ความรู้ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ เน้นทักษะพื้นฐานทางการเรียนรู้และการดำรงชีวิต คือ ทักษะความเป็นมนุษย์ ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการสื่อสาร บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี และส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านความรู้ คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความสนใจ ทั้งด้านวิชาการและพื้นฐานวิชาชีพ มีศักยภาพในการสร้างผลผลิตจากการเรียนรู้ และต่อยอดนวัตกรรมคิดสร้างสรรค์ได้ มีนิสัยปรับปรุงพัฒนางานอยู่เสมอ สร้างและผลิตผลงานใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ครอบครัว และเชื่อมโยงทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ ชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มุ่งต่อยอดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง ผ่านการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาหรือโครงการเป็นฐาน ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ เป็นนวัตกรรมนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ครอบครัว และสังคม ต่อยอดพื้นฐานทางการเรียนรู้และการดำรงชีวิต คือ ทักษะความเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่าระดับสูง เน้นทักษะ

ความเป็นผู้นำ รวมทั้งส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านวิชาการและวิชาชีพและฝึกประสบการณ์อย่างเข้มข้นในด้านความรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้สร้างความรู้จากปฏิบัติการเชิงวิจัยทั้งในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อพัฒนาให้เป็นนวัตกรรม ทั้งที่เป็นผลิตภัณฑ์และโครงการ ความร่วมมือปฏิบัติการวิจัยในระดับชุมชน เชื่อมโยงกับพหุวัฒนธรรม และบริบทของชุมชนท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศ

ระดับอาชีวศึกษา เน้นการลงมือปฏิบัติจริงให้สอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยี และการสร้างนวัตกรรมนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ปรับปรุงพัฒนาอยู่เสมอ พลิกผันให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ต่อสถานการณ์ตามบริบทของภูมิภาคและโลก ส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ และฝึกประสบการณ์อย่างเข้มข้นในด้านความรู้ ตามความถนัดความสนใจรายบุคคล และต่อยอดทักษะ ความเป็นมนุษย์ผ่านการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาหรือโครงการเป็นฐาน ทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ ที่มุ่งสร้างความคิดรวบยอดด้านการคิด ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมขั้นสูง และปลูกฝังจรรยาบรรณทางวิชาชีพและมีความเป็นผู้นำ

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มุ่งให้ประชาชนได้รับโอกาสการเรียนรู้ สามารถนำหลักการมาใช้พลิกผันแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน พัฒนาอาชีพ ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และเทคโนโลยี ให้ประชาชนทุกช่วงวัยเรียนรู้ได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต พัฒนาสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าหมาย

1) ผู้เรียนทุกระดับเป็นผู้มีความรู้ ทักษะและใฝ่เรียนรู้ มีทักษะในการดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก เป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ มีความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ

2) ครู/อาจารย์มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีจิตวิทยาการเรียนรู้ สื่อและการใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความศรัทธาในวิชาชีพและความเป็นครู

3) ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษามีสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการ และการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง การนิเทศการจัดการเรียนรู้ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีจิตวิทยาในการส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการจัดการเรียนรู้ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการร่วมมือกับบุคคล หน่วยงานและชุมชนในการส่งเสริมและสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน

แนวทางการดำเนินงาน

1) ปรับแนวทางการจัดการเรียนรู้ทุกระดับ ที่เน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบที่นำไปสู่สมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการวัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ปฏิรูปการเรียนรู้ระดับห้องเรียนด้วยการปรับวิธีสอนจาก Passive Learning ที่เน้นป้อนข้อมูลโดยการท่องจำเนื้อหา มาเป็นจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ผ่านกระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ ด้วยการให้ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลเป็น วิเคราะห์ สังเคราะห์ ออกแบบ ตัดสินใจบนพื้นฐานคุณธรรมและค่านิยมเพื่อสังคม ประเทศชาติ และนำความรู้ไปสู่การลงมือปฏิบัติอย่างมีแบบแผน ตรวจสอบเพื่อแก้ปัญหา พัฒนาจนเกิดผลผลิตที่ดีกว่า มีคุณค่าต่อสังคมมากกว่าเดิม และกำกับการเรียนรู้ของตนเองในการตรวจสอบกลไกเชิงระบบของงานที่ทำเพื่อเพิ่มคุณค่า คุณธรรม ค่านิยม และขยายประโยชน์สู่สังคมที่กว้างขึ้น ด้วยการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอาชีวศึกษา การศึกษาตามอัธยาศัย และระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการออกแบบการเรียนรู้ สามารถจัดและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และวัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ ให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถกำกับดูแล ช่วยเหลือแนะนำการโค้ชครู รวมถึงการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน

3) ปรับปรุงระบบการวัดผลและประเมินผล ให้มุ่งเน้นที่การประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง โดยพัฒนาวิธีการที่หลากหลายในการประเมินผู้เรียนที่เหมาะสมกับบริบทและศักยภาพของผู้เรียน

4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้กับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ และยกระดับคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านทรัพยากร และองค์ความรู้ด้านวิชาการ ทักษะ และการบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี

5) คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ประชุมหน่วยงานผู้รับผิดชอบติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการ และร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ประเมินผลการดำเนินงานและขยายผลต่อไป

3. การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการพัฒนาคนของประเทศให้มีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่มีสมรรถนะสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และหัวใจสำคัญที่สุดของกระบวนการจัดการศึกษาก็คือ “ครู” ที่เป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้และอบรมสั่งสอนผู้เรียนให้มีความรู้ เจตคติ มีทักษะในการใช้ชีวิต สามารถเผชิญสถานการณ์และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้และดำรงตนในสังคมได้อย่างเป็นสุข รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 258 จ. ได้บัญญัติให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 - 2580) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาในปัจจุบันและการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ โดยปฏิรูปกระบวนการการเรียนรู้ทุกระดับขั้นที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนโฉมบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ โดยวางแผนการผลิต พัฒนาและปรับบทบาทครูและอาจารย์ยุคใหม่ให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรรผู้ที่มีความสามารถสูงและมีคุณลักษณะความเป็นครูเข้ามาเป็นครู ส่งเสริม สนับสนุนระบบพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกประเภท บริบทของประเทศและโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนนวัตกรรมของเทคโนโลยีและแหล่งความรู้ใหม่ รวมทั้งสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อมนุษยชาติที่รุนแรงในปี 2019 มาจนปัจจุบันนี้ คือการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมายทั้งใน “เชิงโครงสร้าง” และ “เชิงพฤติกรรม” การจัดการศึกษาในโลกยุคใหม่จึงต้องปรับตัวให้สอดคล้องและพร้อมรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งปัจจุบันและอนาคต สถาบันการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันผลิตครูจะต้องปรับบทบาทการผลิตครูที่มีสมรรถนะสูง และเป็นความต้องการของประเทศ โดยปรับหลักสูตรและกระบวนการผลิตครูให้เหมาะกับสังคมยุคใหม่ สภาพพื้นที่ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย หลักสูตรและกระบวนการผลิตครูจึงต้องปรับปรุงเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่ต้องเรียนรู้ในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น ครูต้องได้รับการฝึกหัดและได้รับการพัฒนาครูประจำการจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้มีทักษะการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและการใช้สื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนมีโอกาสรับการศึกษาที่สอดคล้องกับความถนัดและความสามารถของตนเอง เป็นการเรียนรู้ควบคู่

การทำงาน การประกอบอาชีพ สามารถผลิตผลงาน พึ่งพาตนเองได้ เรียนรู้จากการร่วมมือและการแบ่งปัน ในสังคม เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้เชิงประวัติศาสตร์ การสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 และความเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง (Applying) ครูต้องเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของภูมิภาคและโลกและยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณครูอย่างเข้มแข็งในท่ามกลางสังคมที่เปลี่ยนแปลงและพลิกผัน

อย่างไรก็ตาม จากรายงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า วิชาชีพครู มีปัญหาทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ ในด้านการผลิตและพัฒนาครูมีปัญหาทั้งระบบ ตั้งแต่ระบบบริหารจัดการและการกำกับควบคุม การคัดสรรคนมาเรียนครู มาตรฐานกระบวนการผลิตและคุณภาพอาจารย์ การคัดกรองคนเข้าสู่อาชีพครูและการพัฒนาส่งเสริมครูส่งผลให้คุณภาพการศึกษาของประเทศลดต่ำลง ปัจจุบันประเทศไทยไม่มีสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในการผลิตครูดังเช่นในอดีต ทำให้สถาบันการผลิตครูเกิดขึ้น จำนวนมากถึง 127 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่ต่างก็เปิดหลักสูตรและผลิตบัณฑิตในสาขาที่มีความซ้ำซ้อนกัน และมีการลงทุนไม่มาก ทำให้จำนวนบัณฑิตครูมีมากเกินไปเกินความต้องการ ยิ่งไปกว่านั้น สถาบันผลิตครูยังมี มาตรฐาน มีกระบวนการและมีวิธีการบริหารจัดการศึกษาแตกต่างกัน หลายแห่งมีการเปิดรับนิสิต/นักศึกษา แบบเปิดหรือตลาดวิชา หลายแห่งมีการรับนิสิต/นักศึกษาเข้าเรียนครูโดยไม่มีการคัดเลือกตามนโยบาย การปฏิรูปการศึกษาที่ประสงค์จะได้คนเก่ง คนดีมาเรียนครู แต่ในบางแห่งกลับมีการคัดเลือกคนที่มีความสามารถและจำกัดจำนวนรับที่เข้มงวด หลายแห่งผลิตบัณฑิตครูในคณะต่าง ๆ ที่ไม่ใช่คณะครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ ทำให้คุณภาพของนิสิต/นักศึกษาที่เข้ามาเรียนและคุณภาพของบัณฑิตแตกต่างกัน จากรายงาน ผลการสอบบรรจุบุคคลเข้ารับราชการครู ปี พ.ศ. 2563 มีผู้สมัครและมีสิทธิ์สอบจำนวน 159,314 คน จากที่มีความต้องการ 18,987 คน แต่มีผู้สอบได้เพียง 10,375 คน หรือร้อยละ 6.8 ทำให้ได้ครูไปบรรจุเพียงร้อยละ 55 เท่านั้น สิ่งเหล่านี้ เป็นความสูญเสียทางการศึกษาของประเทศอย่างมหาศาล สอดคล้องกับการพิจารณา ดัชนีคุณภาพของคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ตามระบบการให้คะแนนในการประเมินคุณภาพ ภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ระบุว่า คณาจารย์ในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของประเทศไทยมีคุณภาพอยู่ในระดับ “ต้องปรับปรุง” จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เพราะคุณภาพคณาจารย์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของบัณฑิตครูมากที่สุด (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา. 2556) นอกจากนี้ ในการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ก็ยังไม่สามารถส่งเสริม บ่มเพาะประสบการณ์วิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาหรือโรงเรียนที่เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูยังไม่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเพียงพอ ครูพี่เลี้ยงขาดความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพครูอย่างลึกซึ้ง และขาดทักษะในการเป็นครูพี่เลี้ยง การนิเทศ การดูแลการฝึกปฏิบัติการสอน รวมทั้งการเป็นผู้สอนงาน (Coaching) ให้แก่นิสิต/นักศึกษา สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ มีผลทำให้บัณฑิตครูมีคุณภาพลดลง จำเป็นต้องพัฒนา โดยเร่งด่วน

สำหรับด้านการพัฒนาครูประจำการนั้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงควรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ในสังคมโลกยุคใหม่ที่ทันสมัยและเท่าทันโลก รวมทั้งพัฒนาความรู้และทักษะให้เกิดสมรรถนะในการปฏิบัติ หน้าที่ ตลอดจนพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงครูและบุคลากรทางการ ศึกษาในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดารและด้อยโอกาส รวมถึงครูและบุคลากรในสถานศึกษาและพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาที่เป็นเป้าหมายของประเทศ นอกจากนี้ ยังพบว่าปัจจุบันมีครูที่ไม่มีวุฒิการศึกษาวิชาชีพครู ยังคงค้างอยู่ในระบบและปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาเป็นจำนวนมาก ทั้งยังมีการรับครูใหม่ที่ไม่มีคุณวุฒิ ทางการศึกษาเข้ามาเป็นครูอยู่ตลอดเวลาทั้งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาเหล่านี้

ยังไม่มีความรู้ ทักษะและความสามารถพื้นฐานและคุณธรรม จริยธรรมความเป็นครูที่เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณภาพ

จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์วิชาชีพครูให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และมีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี รวมถึงมีความรู้และทักษะในสังคมโลกยุคใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีการปรับปรุงระบบกลไกส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะการปรับปรุงระบบการประเมินการปฏิบัติงานและสมรรถนะวิชาชีพและการเลื่อนวิทยฐานะและการปรับปรุงค่าตอบแทนที่เหมาะสม ดังนั้น ครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการทุกคนจึงต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นของแต่ละบุคคล ทั้งด้านการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและการใช้สื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ ที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการสร้างสรรค์การวิจัยและนวัตกรรมและการสร้างผลงานทางวิชาการ การบริหารจัดการศึกษาและการนิเทศการศึกษา รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง (Applying) และยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณครูอย่างเข้มแข็ง ซึ่งเป็นพื้นฐานของวิชาชีพครูที่สำคัญที่สุด ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการอบรมให้มีสมรรถนะในการพัฒนาวิชาชีพด้วยระบบ PLC&CPD (Professional Learning Community & Continuous Professional Development)

เป้าหมาย กลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพมาตรฐาน

1) กลไกและระบบการผลิต คัดกรองครูและบุคลากรทางการศึกษาและอาจารย์ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2) กลไกและระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสายสามัญศึกษา และสายอาชีวศึกษา ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

แนวทางการดำเนินงาน

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จะเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ ดังนี้

1) ด้านกลไกและระบบการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ดำเนินการโดยพัฒนารูปแบบกระบวนการคัดเลือกบุคคลที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เข้าเรียนครู และการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินคุณลักษณะความเป็นครู พัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรผลิตครูตามสาขาวิชาและบริบทพื้นที่เพื่อสร้างความเป็นเลิศ ศึกษาและพัฒนาารูปแบบ กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและระบบการนิเทศการศึกษาและการสอนงานของครูพี่เลี้ยง เพื่อเตรียมครูที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะ และการพัฒนามาตรฐานและชี้วัดสมรรถนะอาจารย์ประจำหลักสูตรวิชาชีพครูของสถาบันผลิตครู และการพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรให้มีสมรรถนะ พัฒนารูปแบบและหลักเกณฑ์การประเมินสมรรถนะอาจารย์ประจำหลักสูตรวิชาชีพครูของสถาบันผลิตครู การศึกษาวิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะและการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดสมรรถนะครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนหรือสถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านวิชาชีพครู และการพัฒนาครูพี่เลี้ยงให้มีสมรรถนะ และพัฒนารูปแบบและหลักเกณฑ์ประเมินมาตรฐาน สมรรถนะครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนหรือสถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านวิชาชีพครู

2) ด้านกลไกและระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสายสามัญศึกษา และสายอาชีวศึกษา ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ดำเนินการโดยศึกษาวิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะและการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะและการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัด สมรรถนะครู

และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาตามความต้องการจำเป็น ศึกษาและพัฒนาระบบ/รูปแบบการนิเทศ การติดตามช่วยเหลือครู และการพัฒนาสมรรถนะศึกษานิเทศก์ ตามความต้องการจำเป็น ส่งเสริม สนับสนุนระบบกลไกให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการติดตามช่วยเหลือครูใหม่ ครูที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา ครูที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ ครูและสถานศึกษาในท้องถิ่นยากจน ห่างไกลและทุรกันดาร อาทิ การร่วมมือกับชุมชน (PLC&CPD: (Professional Learning Community & Continuous Professional Development) การศึกษาอบรม และแพลตฟอร์มกระบวนการจัดการเรียนรู้ การบริหารการศึกษาและการนิเทศ การศึกษา ปรับปรุงระบบการประเมินการปฏิบัติงานและสมรรถนะวิชาชีพครู การพัฒนาระบบกลไกในการ เลื่อนวิทยฐานะที่ได้รับการปรับปรุงใหม่และการคงวิทยฐานะของครูโดยนำผลการประเมินวิทยฐานะไปเป็น ส่วนสำคัญในการประเมินและการปรับปรุงค่าตอบแทนที่เหมาะสม

4. การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน

การผลิตและพัฒนากำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงานของประเทศพบความไม่สอดคล้อง ในระดับสูงทั้ง (1) ความไม่สอดคล้องด้านระดับการศึกษาเนื่องจากการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีในสัดส่วนสูง ขณะที่ตลาดแรงงานต้องการผู้ที่จบสายอาชีวศึกษามากกว่า และ (2) ความไม่สอดคล้องด้านสาขาวิชาซึ่งแรงงาน ในตลาดยังพบช่องว่างทักษะ (Skill Gaps) กล่าวคือมีทักษะไม่ตรงหรือต่ำกว่าที่นายจ้างคาดหวังโดยเฉพาะ ทักษะด้านความรู้ที่ใช้ในการทำงาน นอกจากนี้ การผลิตบัณฑิตเพื่อให้มีขีดความสามารถในระดับผู้พัฒนา นวัตกรรมโดยใช้แนวทางการจัดการศึกษา STEM เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถบูรณาการความรู้ ทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กระบวนการทางวิศวกรรม และคณิตศาสตร์ ไปใช้ในการเชื่อมโยง แก้ปัญหา และการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ยังมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงานและเป้าหมาย การพัฒนาประเทศในกลุ่มอุตสาหกรรม เกษตร และบริการ อย่างไรก็ตามจำนวนผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศเข้าศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษายังคงมีจำนวนน้อยกว่าผู้เรียนที่ศึกษาต่อ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ แม้การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาในรูปแบบอาชีวศึกษาทวิภาคี ผู้เรียนอาชีวศึกษาจะมีสมรรถนะด้านอาชีพจากการฝึกงานหรือฝึกอาชีพในสถานประกอบการนอกเหนือจาก การเรียนภาคทฤษฎีในห้องเรียน และมีโอกาสได้งานทำสูงเมื่อจบการศึกษา เป็นรูปแบบที่สถานศึกษา อาชีวศึกษาให้ความสำคัญแต่ยังมีข้อจำกัดอยู่มาก จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน “วิชาการประสานการปฏิบัติ” หรืออาชีวศึกษาทวิภาคีที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้นให้มีคุณภาพและขยาย วงกว้างในสถานศึกษาอาชีวศึกษาทุกแห่ง ให้สามารถจัดการเรียนการสอนระบบดังกล่าวได้อย่างเต็มรูปแบบ กล่าวคือผู้เรียนทุกคนทุกสาขาวิชาได้เข้าฝึกงานหรือฝึกอาชีพในสถานประกอบการที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้สถานศึกษายกระดับคุณภาพและพัฒนากิจการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เป็นจุดแข็ง มีมาตรฐานสูงสู่ความเป็นเลิศในแต่ละแห่ง หรือสาขาที่สอดคล้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่และทิศทางการพัฒนา และการลงทุนควบคู่กับการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการโดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันอุดมศึกษา ที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีและเน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้น โดยการพัฒนาระบบการอาชีวศึกษาใน 3 ระดับ ดังนี้

ระดับต้นน้ำ ปรับปรุงคุณภาพปัจจัยนำเข้าในด้านอาชีวศึกษาทวิภาคี ได้แก่

1) พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based curriculum) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จัดทำร่วมกับเจ้าของอาชีพโดยกำหนดความสามารถของผู้เรียนจากการวิเคราะห์ทักษะจากการปฏิบัติงาน (Work Based) เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น มีการเรียนภาคทฤษฎี การฝึกทักษะควบคู่กับการฝึกงานหรือฝึกอาชีพในสถานประกอบการอย่างเข้มข้นยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้จบการศึกษาพร้อมทำงานเพิ่มมากขึ้น

2) เพิ่มขีดความสามารถครูหรืออาจารย์ให้มีวิธีคิดที่ถูกต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีองค์ความรู้ที่ลุ่มลึกและรอบด้าน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในแต่ละสาขาอาชีพ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้านทฤษฎีและวิชาการในห้องเรียนและการฝึกทักษะอาชีพในห้องปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากสถานศึกษาไปฝึกงานหรือฝึกอาชีพภายใต้สถานการณ์จริงในสถานประกอบการ มีความสามารถในการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีความทันสมัย มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนแบบ Project Based แนวทางการพัฒนาครูหรืออาจารย์ที่สำคัญ โดยการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูหรืออาจารย์สามารถเชื่อมโยงเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากสถานประกอบการมาพัฒนาทักษะและเตรียมความพร้อมผู้เรียน ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายครูวิชาชีพเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในกลุ่มครูวิชาชีพแต่ละสาขา และเร่งพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการให้มีขีดความสามารถในการถ่ายทอดหรือสอนงาน การวัดและประเมินผล และระบบการดูแลผู้เรียน ให้แก่ผู้เรียนในระหว่างฝึกงานหรือฝึกอาชีพ

3) พัฒนาความพร้อมในด้านปัจจัยหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ให้แก่สถานศึกษาในด้านเครื่องมืออุปกรณ์การฝึกพื้นฐานในแต่ละสาขาอาชีพที่มีความทันสมัยและเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน รวมทั้งเครื่องมืออุปกรณ์หรือระบบการทำงานจำลอง (Simulation) เพื่อการเรียนรู้ก่อนการฝึกงานหรือฝึกอาชีพ และการฝึกใช้เครื่องมืออุปกรณ์ขั้นสูงในสถานประกอบการ

4) สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเชิงบวก ให้เห็นประโยชน์และความสำคัญในการพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาให้ขยายวงกว้างไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ ผู้ปกครอง ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย และสถานประกอบการ เพื่อการขยายการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีอย่างมีมาตรฐานคุณภาพสูง

ระดับกลางน้ำ พัฒนาระบบและกระบวนการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคี ได้แก่

1) สร้างกลไกการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในฐานะหุ้นส่วนสำคัญในการจัดอาชีวศึกษา อาทิ มาตรการทางภาษี ลดข้อจำกัดในด้านกฎหมาย ฯลฯ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีให้มีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ อาทิ ระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคี นวัตกรรมการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนที่มีความยืดหยุ่น หลากหลายช่องทางและวิธีการ ฯลฯ และจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในระหว่างการฝึกงานหรือฝึกอาชีพ

2) สนับสนุนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการฝึกงานในสถานประกอบการโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ องค์กรธุรกิจต่าง ๆ อาทิ สมาอุตสาหกรรม สมาหอการค้า สมาคมการเงินการธนาคาร สมาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สมาติจิตัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย ฯลฯ สร้างความเข้มแข็งการทำงานในรูปแบบคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาในแต่ละสาขาอาชีพ (Skill Cluster Council) การปรับตัวระหว่างสถานศึกษาในฐานะผู้ผลิตและสถานประกอบการในฐานะผู้ใช้กำลังคนเพื่อผู้จบการศึกษามีความพร้อมในการทำงาน “Ready to Work” ที่มีสภาวะพลวัต ซึ่งการฝึกงานจะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้าน (1) ความสามารถในการสื่อสาร

(2) ฝึกปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (3) มนุษย์สัมพันธ์ (4) ทักษะฝีมือ (5) ความมุ่งมั่น (6) แรงบันดาลใจ (7) จินตนาการ (8) วิสัยทัศน์ (9) ความคิดแบบวิพากษ์วิจารณ์ (10) ความคิดสร้างสรรค์ และ (11) สภาวะผู้นำ

3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนหาประสบการณ์อาชีพเพิ่มจากการหารายได้ระหว่างเรียน การเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ในการเป็นผู้ประกอบการที่สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม อาชีพมาใช้ในการธุรกิจได้

4) ปรับระบบอาชีวศึกษาให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถพัฒนาและยกระดับสมรรถนะด้านอาชีพต่อเนื่องและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการพัฒนา กำลังคนให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม เกษตร และบริการปัจจุบันในรูปแบบยกระดับ หรือปรับความรู้และทักษะ (Up Skill) อบรมเพื่อพัฒนาความรู้ทักษะใหม่ (Re Skill) หรือฝึกอบรมทักษะอาชีพใหม่ (New Skill)

5) ปรับระบบการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอาชีวศึกษาทวิภาคีที่เหมาะสม ทั้งสมรรถนะหลัก (Score Skill) และสมรรถนะอาชีพ (Competency Skill) และการรับรองมาตรฐานอาชีพ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา

ระดับปลายน้ำ เพิ่มระดับคุณภาพผู้สำเร็จอาชีวศึกษาทวิภาคี ผลผลิต และผลลัพธ์ ของการยกระดับคุณภาพการจัดอาชีวศึกษาที่สะท้อนผลต่อกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้แก่

- 1) ผู้เรียนอาชีวศึกษาทวิภาคีมีสมรรถนะด้านอาชีพและความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ
- 2) ผู้เรียนอาชีวศึกษาทวิภาคีสามารถผ่านเกณฑ์การรับรองมาตรฐานอาชีพที่กำหนด
- 3) นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีแรงจูงใจในการเรียนในระดับอาชีวศึกษา มากขึ้นโดยปัจจัยหรือเครื่องมือสำคัญในการกำหนดแรงจูงใจ อาทิ ค่าตอบแทนหรือรายได้ตามสมรรถนะ การให้รางวัล การเข้าสู่ตำแหน่งงานหรือเลื่อนขั้นที่เหมาะสม (Career Path) การมีโอกาสหมุนเวียนการทำงาน ในสถานประกอบการเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการทำงาน การตอบสนองจากองค์กรและผู้บริหารต่อคำถาม และข้อสงสัยของบุคลากร การฝึกทักษะฝีมือใหม่ให้แก่บุคลากร การฝึกอบรมเพิ่มองค์ความรู้อื่น ๆ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสถานประกอบการและบรรยากาศในที่ทำงานที่เอื้ออำนวยต่อการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงาน รวมทั้งมีการวางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา

เป้าหมาย

ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีทักษะที่ตรงตามความคาดหวังของสถานประกอบการและทักษะ การเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

1) จัดทำมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาสนใจเรียนสายวิชาชีพ สร้างการรับรู้ ความรู้ ความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการเรียนอาชีวศึกษาและความสำคัญของการเรียน ระบบทวิภาคี พัฒนาระบบเชื่อมต่อการศึกษาระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา พัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และระบบอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนระหว่างการศึกษาฝึกงานหรือฝึกอาชีพ อยู่ในสถานประกอบการต่างพื้นที่ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนและผู้ปกครอง ส่งเสริมการมีรายได้ ระหว่างเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมโครงการอาชีวศึกษาทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนได้รับค่าตอบแทนระหว่าง ฝึกงานหรือฝึกอาชีพ และมีความพร้อมเข้าสู่งานเมื่อสิ้นสุดโครงการ กำหนดมาตรการจูงใจผู้ประกอบการ ร่วมจัดการอาชีวศึกษาและการรับผู้เรียนเข้าฝึกงานหรือฝึกอาชีพ รวมทั้งมีข้อตกลงร่วมในการจ้างงาน หลังสำเร็จการศึกษา

2) พัฒนาระบบความร่วมมือ ระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีเชิงพื้นที่ และการคัดกรองสถานประกอบการที่มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อเข้าร่วมเป็นภาคีในการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีควบคู่กับการพัฒนาอุปกรณ์ เครื่องมือพื้นฐานในการฝึกทักษะในสถานศึกษา รวมถึงการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ หรือองค์กรธุรกิจต่าง ๆ

3) สร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการและสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพเฉพาะด้าน และเน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้น ร่วมพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษาในสถานประกอบการ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีความเชื่อมโยงกับการรับรองมาตรฐานอาชีพ/มาตรฐานฝีมือแรงงานสอดคล้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ในสาขาที่สถาบันมีความโดดเด่น หรือตอบสนองกับทิศทางการพัฒนา และการลงทุนของประเทศ รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถให้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาในการพัฒนา และยกระดับกำลังคนด้านสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา ภาคอุตสาหกรรม เกษตร และบริการปัจจุบันในรูปแบบยกระดับหรือปรับความรู้และทักษะ (Up Skill) อบรมเพื่อพัฒนาความรู้ทักษะใหม่ (Re Skill) หรือฝึกอบรมทักษะอาชีพใหม่ (New Skill)

4) คณะกรรมการปฏิรูปฯ ประชุมหน่วยงานผู้รับผิดชอบติดตามความคืบหน้าในการ ดำเนินการ

5. การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน

สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีอัตราการเกิดของประชากรไทย ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เด็กวัยเรียน นักศึกษา วัยแรงงานมีจำนวนที่ลดลง แต่คนมีอายุนี้นายาวขึ้น ทำให้ จำนวนที่นั้งเปิดรับของสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีเกินกว่าจำนวนของผู้สมัครเรียน ส่งผลกระทบต่อต้นทุน และรายได้ในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษามีกำลังและทรัพยากร เพียงพอที่จะดำเนินการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้อีก อาทิ การจัดการเรียนการสอนสำหรับคนวัยทำงาน ในรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบกับ ภาคการผลิตและบริการต้องปรับตัวอย่างรวดเร็วในบริบท เศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน กำลังคนต้องปรับตัวตามให้ทัน สถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทในการร่วมพัฒนา กำลังคนวัยทำงานเหล่านี้ โดยเฉพาะความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานยุคใหม่ และพบว่า “การพัฒนา กำลังคนวัยทำงานในภาคการผลิตและบริการ” อาจเป็นภารกิจที่สำคัญและเร่งด่วนไม่น้อยไปกว่า “การพัฒนา บัณฑิตใหม่” ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ความเชี่ยวชาญสูง แต่ขาดคุณวุฒิหรือความรู้ที่เป็นอุปสรรคต่อ การเข้าสู่การจ้างงานในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงความรู้เชิงวิชาการในการต่อยอดการทำงาน

ด้วยเหตุนี้ สถาบันอุดมศึกษาจึงควรปรับบทบาทหรือขยายการให้บริการให้เอื้อต่อ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สามารถรองรับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long-learning) ที่ตอบโจทย์ความต้องการของประชากรทุกกลุ่ม อาทิ ระบบการจัดการเรียนการสอนแบบชุดการเรียนรู้ย่อย (Module Based) พร้อมกับระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) และ/หรือระบบคุณวุฒิฉบับย่อย (Micro Credential) เพื่อเป็นกลไกที่ตอบโจทย์การเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริมให้วัยแรงงานเข้าถึงคุณวุฒิการศึกษา ได้สะดวกและมีประสิทธิภาพสูง อันจะช่วยยกระดับศักยภาพและสร้างความก้าวหน้าในอาชีพ หรืออาจสะสม เพื่อต่อยอดไปสู่การรับรองคุณวุฒิการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือระดับปริญญาได้ นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสให้ อุดมศึกษามีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน การพัฒนาคุณภาพครู การพัฒนาอาชีวศึกษารวมถึง การช่วยให้โรงเรียนปรับเปลี่ยนกระบวนการในการทำงานได้อย่างจริงจัง

นอกจากนั้น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่กำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยก้าวออกจากกับดักรายได้ปานกลางสู่การเป็นประเทศรายได้สูง สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวในการพัฒนางานวิจัยและขีดความสามารถของระบบวิจัยและศักยภาพของนักวิจัยให้มีความพร้อมและความสามารถในการผลิตงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน เพื่อให้การดำเนินการปฏิรูปข้างต้นมีความยั่งยืนและได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนไทย สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานกำกับจำเป็นต้องมีระบบธรรมาภิบาลที่เป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน ดังนั้น การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

1) การสนับสนุนการพัฒนากำลังคนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน ระบบการอุดมศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการปรับบทบาทในกระบวนการผลิตและพัฒนาากำลังคนที่มีคุณภาพรองรับการพัฒนาประเทศผ่านการยกระดับการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning) เพื่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งประกอบด้วยกลไกสำคัญ 3 ประการได้แก่ (1) การศึกษาแบบ Cooperative and Work Integrated Education (2) การจัดการเรียนรู้แบบ Module-Based Learning และ (3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้น Re-skill Up-skill New-skill โดยทั้งหมดนี้ จะต้องดำเนินการใน 7 เรื่อง โดยดำเนินการในระดับส่วนกลาง และระดับสถาบันอุดมศึกษา

2) การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อส่งเสริมการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน ระบบการอุดมศึกษาจำเป็นต้องปฏิรูประบบการวิจัยและนวัตกรรมทั้งระบบตั้งแต่การพัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรมในสาขาที่มีความสำคัญของประเทศ การเชื่อมโยงกระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยของประเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากกระบวนการวิจัยและนวัตกรรมสู่กระบวนการบริหารจัดการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบวิจัยของประเทศในทุกระดับ โดยมีเป้าหมายรวมถึงการยกระดับขีดความสามารถด้านนวัตกรรมให้กับผู้ประกอบการและชุมชน เพื่อให้มีความสามารถในการใช้นวัตกรรมในการยกระดับการดำเนินงานและรวมถึงความสามารถการทำวิจัยและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน

3) การปฏิรูประบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการสร้างเชื่อมั่นและการสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาจากทุกภาคส่วนในประเทศไทย ระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในระดับสถาบันและระดับหน่วยงานภายในของสถาบัน อาทิ ระบบการสรรหาอธิการบดี กรรมการสภามหาวิทยาลัย และระบบการสรรหาคณบดี จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงให้มีระบบธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาคมทั้งในมหาวิทยาลัยและของประชาชนไทย เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาของไทยได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในสังคมไทยในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

แนวทางการดำเนินงาน

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จะเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ ดังนี้

1) สำรวจและวิเคราะห์สภาพสถานการณ์ปัจจุบัน และกำลังการผลิตของสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับ Lifelong-Learning ซึ่งประกอบด้วย

(1) การศึกษาแบบ Cooperative and Work Integrated Education (2) การจัดการเรียนรู้แบบ Module-Based Learning และ (3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้น Re-skill Up-skill New-skill (ร่วมกับคณะกรรมการการอุดมศึกษา: กกอ.) ตลอดจนการวางแผน

การดำเนินงานและการกำหนดผู้รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพ และการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน ดำเนินการทุกส่วน

1.1) การดำเนินการระดับส่วนกลาง ได้แก่ วางแผนการดำเนินงานและกำหนดผู้รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพในการดำเนินงานทุกส่วน รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่เห็นภาพร่วมกัน ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับผิดชอบ ปรับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนากำลังคน กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษาโดยอิงตามความต้องการกำลังคน (Demand-side Financing) ทั้งความต้องการจากภาคการผลิตและบริการ และความต้องการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ การวิเคราะห์ความต้องการและจัดทำแผนการพัฒนากำลังคน ต้องมีกลไกการกำหนดความต้องการกำลังคน (Demand Identification) เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาหรือสาขาอาชีพ ทั้งการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนในวัยเรียนในระบบปกติ และการจัดการเรียนรู้/การฝึกอบรมฝีมือ (Re-skill/ Up-skill/ New-skill) สำหรับผู้เรียนวัยทำงาน

1.2) ระดับสถาบันอุดมศึกษา สนับสนุนให้เกิด Active Learning/ CWIE ทั้งระบบ สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ เช่น Active Learning และ/หรือ Cooperative and Work Integrated Education (CWIE) สนับสนุนให้เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาร่วมกันวิจัยพัฒนานวัตกรรมระบบการเรียนรู้ดิจิทัล (Digital Learning Platform) ที่สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในทุกระดับการศึกษาแก่ประชาชนไทยทุกคนได้โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย พัฒนาระบบ Module-based และ/หรือ Micro Credential พร้อมกับการพัฒนาระบบ Credit Bank ทั้งภายในสถาบันอุดมศึกษาและระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่สามารถให้คุณวุฒิบ่อยกว่ากับผู้เรียนและสะสมเพื่อเทียบโอนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการจบการศึกษาระดับปริญญาได้ พัฒนาระบบบริหารจัดการ/สนับสนุน สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาระบบสนับสนุน อาทิ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โครงสร้างพื้นฐานการเรียนการสอนที่ทันสมัยและตรงกับความต้องการ พัฒนาอาจารย์ด้วยการส่งเสริมการทำงานกับภาคการผลิตและบริการ สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรทำงานร่วมกับภาคการผลิตและบริการอย่างเข้มข้นเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของอาจารย์และบุคลากรให้มีประสบการณ์ ความรู้และทักษะที่ภาคการผลิตและบริการต้องการ

2) ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาแผนการปฏิรูประบบการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในโอกาสการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของประชากรที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาส และส่งเสริมการพัฒนาศมรรถนะของผู้เรียน หรือการเทียบโอนประสบการณ์/ความรู้

3) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันยกร่างแผนการปฏิรูประบบการวิจัยและนวัตกรรมในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน ภายใน 20 ปี โดยมีเป้าหมายรวมถึงการยกระดับขีดความสามารถด้านนวัตกรรมให้กับผู้ประกอบการและชุมชน เพื่อให้มีความสามารถในการใช้นวัตกรรมในการยกระดับการดำเนินงานและรวมถึงความสามารถการทำวิจัยและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน

4) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกับการจัดทำแผนการปฏิรูประบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษารวมถึงหน่วยงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา

5) ติดตามและประเมินผล (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา)

2.4 กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

2.4.1 ความเสี่ยงและโอกาสของการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

มีความเสี่ยงและโอกาสที่สำคัญ 5 ประการ อันเป็นผลเนื่องมาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร การขยายตัวของความเป็นเมือง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมและอนาคตของงาน ดังนี้

1) ความเสี่ยงในการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถทดแทนกับแรงงานที่ลดลง โดยอนาคตของงานและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้อง จะส่งผลให้เกิดงานประเภทใหม่ ๆ ขณะที่งานบางประเภทจะเลือนหายไป อาทิ การเพิ่มขึ้นของงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หรืองานในอุตสาหกรรม การแพทย์และสุขภาพจากการแพทย์สู่สังคมสูงวัย ขณะที่งานที่มีลักษณะของการทำซ้ำหรือเป็นแบบแผน (Repetitive/Routine) มีแนวโน้มที่จะถูกทดแทนด้วยหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังส่งผลเกิดเป็นความท้าทายในการพัฒนาแรงงานให้มีทักษะใหม่ ๆ และ/หรือมีความสามารถเฉพาะเพื่อรองรับกับความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น เนื่องจากคุณภาพการศึกษาและทักษะแรงงานในปัจจุบันยังอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรจะยังทำให้การขาดแคลนแรงงานทักษะสูงมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จากการลดลงของสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและการเพิ่มขึ้นของกลุ่มประชากรในช่วงวัยพึ่งพิงที่มีระดับทักษะต่ำกว่า

2) โอกาสในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการฝึกอบรมด้วยเทคโนโลยีและประชากรวัยเรียนที่ลดลง โดยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนำมาซึ่งโอกาสในการปรับปรุงและยกระดับประสิทธิภาพการเรียนการสอนและการฝึกอบรมที่ยังมีข้อจำกัดด้านคุณภาพและการเข้าถึง ผ่านการปรับปรุงอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา ตลอดจนรูปแบบการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยและสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะเดียวกันการขยายตัวของความเป็นเมืองจะส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมในระดับสูงและ/หรือมีคุณภาพมากขึ้นโดยมีต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ต่ำลง นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและการลดลงของประชากรวัยเรียนอาจเป็นโอกาสในการขยายโอกาสการเข้าถึงและยกระดับคุณภาพการศึกษา/การฝึกอบรม ซึ่งเป็นหนึ่งในความท้าทายที่สำคัญในปัจจุบัน หากสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะ จากความไม่พร้อมทางเทคโนโลยีและความแตกต่างระหว่างพื้นที่ แม้ว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะมีคุณูปการยิ่ง แต่อาจมีความเป็นไปได้ที่จะส่งผลให้ปัญหาความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษาและการพัฒนาทักษะที่มีอยู่แต่เดิมปรากฏให้เห็นชัดเจนมากยิ่งขึ้น อันเป็นผลมาจากปัญหาความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Digital Divide) ระหว่างกลุ่มคนที่มีและกลุ่มคนที่ขาดความพร้อมทางด้านทักษะและเครื่องมืออุปกรณ์ดิจิทัล เช่นเดียวกับแนวโน้มการขยายตัวของความเป็นเมือง ซึ่งอาจส่งผลให้ความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ระหว่างเขตเมืองและชนบททวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากความแตกต่างของระดับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการให้บริการ

สาธารณะ ดังที่ปรากฏให้เห็นในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งมีนักเรียนในชนบทจำนวนมากที่ขาดความพร้อมและไม่สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนแบบออนไลน์ได้

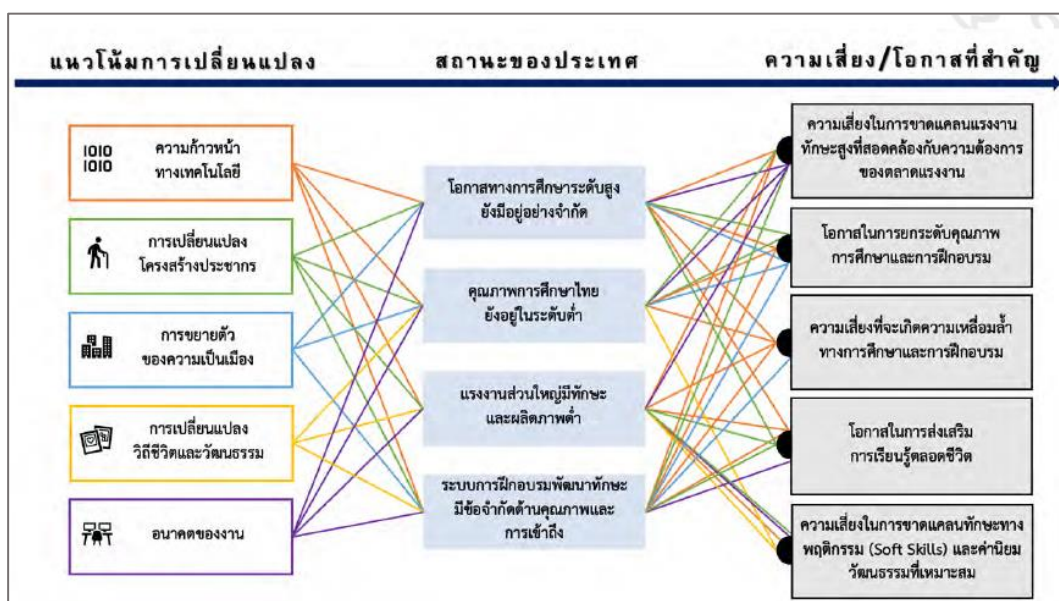
4) โอกาสในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาทักษะให้เท่าทัน

ความเปลี่ยนแปลงและรองรับกับทุกคน โดยอนาคตของงานและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของประชากรในระยะต่อไป อาทิ การให้ความสำคัญกับการศึกษาและการเรียนรู้ ตลอดจนความสมดุลระหว่างการทำงานกับชีวิตส่วนตัว นำมาซึ่งโอกาสในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มประชากรรุ่นใหม่ ขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยส่งผลให้เกิดความจำเป็นในการขยายการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรผู้สูงอายุซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ในการช่วยสนับสนุนให้การจัดการศึกษาและการฝึกอบรมตลอดช่วงชีวิตเป็นไปอย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5) ความเสี่ยงในการขาดแคลนทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) และค่านิยม

วัฒนธรรมที่สอดคล้องกับการใช้ชีวิตและการทำงานรูปแบบใหม่ โดยอนาคตของงานและการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรม อาทิ กระแสความเป็นปัจเจก (Individualization) หรือกระแสการตระหนักรู้ของสาธารณชน (Public Awareness) อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของประชากรรุ่นใหม่ จะนำมาซึ่งรูปแบบการทำงาน การใช้ชีวิต และสภาพสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลายจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้เกิดความจำเป็นในการมีทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) อาทิ การมีจิตสาธารณะ มีความเป็นพลเมือง มีทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างสังคมที่เปิดกว้างเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจต่อความแตกต่างหลากหลายดังกล่าวมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวโน้มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งนอกจากจะนำไปสู่ความต้องการทักษะทางปัญญา (Cognitive) แล้ว ยังคาดว่าทักษะทางพฤติกรรม (Non-Cognitive) หรือทักษะด้านมนุษย (Human Skills) จะเป็นที่ต้องการมากขึ้นในระยะต่อไป เนื่องจากเป็นทักษะเฉพาะที่เทคโนโลยีสมัยใหม่ยังไม่สามารถทดแทนแรงงานมนุษย์ได้ แนวโน้มดังกล่าวจึงอาจกลายเป็นความเสี่ยงที่สำคัญสำหรับกำลังแรงงานในปัจจุบัน ซึ่งส่วนใหญ่ยังขาดแคลนทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตในอนาคต

แผนภาพ ความเสี่ยงและโอกาสด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ที่มา: วิเคราะห์และรวบรวมโดย สศช. (2564)

2.4.2 แนวคิดของกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

(พ.ศ. 2566-2570)

ภายใต้กระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อาทิ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างพลิกผัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัย และภาวะโลกร้อนจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร่วมกับปัจจัยเร่งจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ก่อให้เกิดความผันผวนของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมแก่หลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยนั้น พบว่าแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสามารถนำมาซึ่งโอกาสและความเสี่ยงที่จะช่วยผลักดันให้การพัฒนาประเทศไทยในระยะต่อไปให้เกิดผลสำเร็จหรือเป็นอุปสรรค ห่วงรั้งการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขึ้นอยู่กับบริบทหรือศักยภาพและขีดความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยโอกาสที่สำคัญสำหรับประเทศไทยซึ่งมีที่มาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในระดับโลก พบว่ามีที่มาจากความก้าวหน้าและความแพร่หลายของเทคโนโลยีเป็นหลัก ซึ่งการสรรค์สร้างประโยชน์จากเทคโนโลยีให้เกิดเป็นโอกาสสำหรับประเทศไทยได้นั้น ต้องอาศัยการพัฒนาคนและระบบบริหารจัดการด้านดิจิทัลและข้อมูลสารสนเทศให้มีความพร้อมเพื่อรองรับโอกาสที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงให้กระจายลงสู่ทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง เท่าทัน ขณะเดียวกัน ความเสี่ยงที่คาดว่าจะส่งผลกระทบเชิงลบและเป็นความท้าทายที่สำคัญต่อประเทศไทยในการที่จะต้องเร่งแสวงหาแนวทางในการแก้ไขรับมือ นั้น พบว่ามาจากแนวโน้มด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ความเหลื่อมล้ำด้านดิจิทัล รวมถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ ซึ่งจะบั่นทอนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงยังอาจเป็นเงื่อนไขท้าทายต่อมิติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างความเสมอภาคในสังคม ซึ่งบริบทสถานการณ์ของประเทศไทยที่ยังมีข้อจำกัดภายในหลายประการนั้น หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนแล้ว อาจส่งผลให้ประเทศไทยมีความเปราะบางยิ่งขึ้นเมื่อต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่มีความผันผวนสูง ตลอดจนอาจพลาดโอกาสที่จะใช้ประโยชน์จากพลวัตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และส่งผลให้ประเทศไทยไม่สามารถก้าวตามโลกได้อย่างเท่าทัน นำไปสู่การสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว และอาจต้องจมกับปัญหาเรื้อรังที่ฉุดรั้งความก้าวหน้าของประเทศในทุกมิติอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้เงื่อนไขความท้าทายทั้งหลายดังกล่าว จึงจำเป็นที่ประเทศจะต้องเสริมสร้างให้เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในระดับโครงสร้างของประเทศบนพื้นฐานของความเข้มแข็ง สมดุล และยั่งยืน เพื่อก้าวข้ามปัญหาอุปสรรคเดิมให้ประเทศไทยมีสมรรถนะเพียงพอต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง พร้อมทั้งเร่งเพิ่มศักยภาพในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง ทั้งนี้ การยกระดับสมรรถนะและศักยภาพของประเทศไทยในระยะเวลานี้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม หากอาศัยเพียงการมุ่งแก้ไขเฉพาะหน้าหรือการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานในรายละเอียดเพียงเล็กน้อย เนื่องจากการปรับตัวแบบค่อยเป็นค่อยไปจะไม่เท่าทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วฉับพลัน ในยุคปัจจุบัน อีกทั้งยังไม่เพียงพอสำหรับการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบที่รุนแรงและแผ่ขยายในวงกว้าง หรือทันต่อการแสวงหาโอกาสที่จะสร้างผลประโยชน์ที่ผลักดันให้ประเทศไทยสามารถบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

2.4.3 พลิกโฉมประเทศไทย สู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Transformation to Hi-Value and Sustainable Thailand)

การวางกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 มีจุดประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทย หรือเปลี่ยนแปลงประเทศขนานใหญ่ (Thailand's Transformation) ภายใต้แนวคิด “Resilience” ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการลดความเปราะบาง สร้างความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสามารถปรับตัวให้อยู่รอดได้ในสภาวะวิกฤติ โดยสร้างภูมิคุ้มกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการพลิกโฉมประเทศไทยครอบคลุมตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงในระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก ในขณะเดียวกันกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ยังมุ่งกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการสร้างสมดุลในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการสร้างสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเอง พร้อมทั้งการปรับเปลี่ยนองค์ความรู้ในมิติต่าง ๆ ให้เท่าทันและสอดคล้องกับพลวัตและบริบทใหม่ของโลก โดยคำนึงถึงเงื่อนไขของสถานการณ์และทรัพยากรของประเทศ นอกจากนี้ กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกกลุ่ม และส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาประเทศทั้งหมดตามที่กล่าวถึงข้างต้น การพลิกโฉมประเทศไทย (Thailand's Transformation) ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงมีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” หรือ “Hi-Value and Sustainable Thailand” โดยใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการยกระดับศักยภาพและพัฒนาประเทศในทุกมิติ เพื่อสนับสนุน เสริมสร้างการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมอย่างทั่วถึง ตลอดจนเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปในทิศทางที่ประเทศสามารถปรับตัวและรองรับกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทัน ตลอดจนสามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาวไปพร้อมกับการรักษาความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.4.4 Value and Sustainable Thailand

เนื่องด้วยเป้าประสงค์ที่ต้องการให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่ระบุทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งเน้นได้อย่างชัดเจน การกำหนดกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงมุ่งเน้นคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ Hi-Value and Sustainable Thailand ในองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) (2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) (3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living) และ (4) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ ‘เป็น’ มุ่งหวังจะ ‘มี’ หรือต้องการจะ ‘จัด’ ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญต่อการพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ภายในปี 2570 โดยรายละเอียดขององค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน และหมุดหมาย มีดังนี้

2.4.5 ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation)

ปัจจัยขับเคลื่อนที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand โดยเฉพาะ**กลไกการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** ทั้งระบบการศึกษา และการยกระดับและปรับทักษะแรงงาน ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและโลกยุคใหม่และส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการที่มีผลิตภาพและมูลค่าสูง และ**กลไกการบริหารจัดการภาครัฐ** ทั้งระเบียบกฎหมาย ระบบงบประมาณ โครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการสาธารณะ ตลอดจนการติดตามประเมินผลที่ทันสมัย เท้าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยหมายความว่าต้องบรรลุในระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 เพื่อสร้าง “ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ” ประกอบด้วย

หมายเหตุที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต คนเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตาม คุณภาพการศึกษาและระบบการพัฒนาทักษะแรงงานของไทยยังอยู่ในระดับต่ำ อีกทั้งยังประสบกับความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึง ส่งผลให้ขาดแคลนกำลังแรงงานที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะต่อไปปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นจากอนาคตของงานและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของทางเทคโนโลยี วิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่มาพร้อมกับความต้องการงานและทักษะประเภทใหม่ ๆ รวมถึงทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรซึ่งส่งผลให้กำลังแรงงานลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การขาดความพร้อมทางเทคโนโลยีและความแตกต่างระหว่างพื้นที่ยังอาจทำให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและทักษะเพิ่มสูงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของประเทศไทยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะสูงเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ต่อไป

โดยขอบเขตของเป้าหมายการดำเนินงานในหมวดหมู่ที่ 12 มีดังนี้

1. ระบบการศึกษาไทยตั้งแต่ระบบปฐมวัยมีคุณภาพมาตรฐานการใกล้เคียงกันภายในประเทศ และเทียบเท่าระดับสากล โดยมุ่งพัฒนาคนให้มีทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่อย่างรอบด้าน อาทิ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะด้านดิจิทัลและทักษะการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงทักษะทางสังคม/พฤติกรรม (soft skills) อาทิ ทักษะด้านการคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการปรับตัว การยอมรับความแตกต่างและการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 2. ระบบการศึกษาและกลไกที่เกี่ยวข้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของเด็กแต่ละกลุ่ม ตั้งแต่กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษ จนถึงกลุ่ม NEETs (กลุ่มเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 15-24 ปี ที่ไม่ได้เรียน ไม่ได้ทำงานหรือไม่ได้อยู่ในระบบการฝึกอบรมใด ๆ)
 3. สถาบันอุดมศึกษาสามารถปรับบทบาทในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีปริมาณ และคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสนับสนุนการมุ่งสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand รวมถึงมีบทบาทในการพัฒนาทุนมนุษย์ในทุกช่วงวัย (นอกเหนือจากวัยเรียน)
 4. ระบบการฝึกอบรมเพื่อปรับและยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน (Re-skill/Up-skill/New-skill) มีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐาน ตอบโจทย์ความต้องการอย่างตรงจุด ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ โดยเฉพาะการฝึกอบรมเพื่อโยกย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายภายใต้การสร้างเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสำหรับผู้มีความเสี่ยงจากการถูกทดแทนจากระบบอัตโนมัติ กลุ่มวัยแรงงานตอนปลายและผู้สูงอายุ
 5. นโยบายการบริหารจัดการกำลังคนภายใต้บริบทสังคมสูงวัยมีความชัดเจน และสามารถลดทอนความเสี่ยงในการขาดแคลนกำลังแรงงาน อาทิ การขยายอายุเกษียณ การยกระดับผลิตภาพแรงงานไทย และการดึงดูดแรงงานทักษะสูงจากต่างประเทศ
 6. ระบบการบริหารจัดการกำลังคนและฐานข้อมูลสารสนเทศด้านกำลังคนของประเทศ มีความบูรณาการ นำไปสู่การออกแบบนโยบายที่เฉพาะเจาะจง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
 7. สถาบันทางสังคมเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การส่งเสริมการเลี้ยงดูบุตร การปฏิรูปสื่อและอุตสาหกรรมบันเทิง จนถึงมาตรการที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี มีความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม
- ทั้งนี้ การกำหนด “หมวดหมู่” (Milestones) ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนาฉบับที่ 13 เพื่อนำไปสู่การพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ภายในปี 2570 ได้

2.5 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579)

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จุดเน้นของการศึกษาเปลี่ยนไปสู่ “การเรียนรู้” โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้การเรียนรู้เป็นปัจจัยสร้างความสามารถและศักยภาพของคน และสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้น มนุษย์ทุกคนทั้งชายหญิง ไม่ว่าจะมีความสามารถทางสังคมหรือเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างไร ย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันที่จะเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาเรียนรู้ที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งต่อตนเองและต่อสังคมโดยรวม การศึกษาตลอดชีวิตเป็นการส่งเสริมสิทธิของแต่ละบุคคลในการเข้าถึงการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การศึกษาตลอดชีวิตครอบคลุมถึงการเรียนรู้ที่เป็นทางการ ไม่เป็นทางการ และตามอัธยาศัย

แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการ

จัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ

จากแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) แผนการศึกษาแห่งชาติ คือ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”

มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ (1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับทบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ (3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ ลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

❖ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetic)

❖ 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) 5 ประการ ซึ่งมีตัวชี้วัดเพื่อการบรรลุเป้าหมาย 53 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย เป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้

1) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ประชากรกลุ่มอายุ 6 - 14 ปีทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าที่รัฐต้องจัดให้ฟรี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้เรียนพิการได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมทุกคน และประชากรวัยแรงงานมีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2) ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมาย ได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา 15 ปี เป็นต้น

3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ (Quality) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น และคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) ของนักเรียนอายุ 15 ปีสูงขึ้น เป็นต้น

4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ร้อยละของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกลดลง มีระบบการบริหารงานบุคคล ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งมีกลไกส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา เป็นต้น

5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้านการศึกษาดีขึ้น สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา และจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับ 200 อันดับแรกของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย และเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติจึงได้กำหนดช่วงเวลาในการดำเนินการในแต่ละเป้าหมายและตัวชี้วัด เป็น 5 ช่วง ดังนี้ ระยะเร่งด่วน ระยะ 5 ปีแรกของแผน ระยะ 5 ปีที่สองของแผน ระยะ 5 ปีที่สามของแผน และระยะ 5 ปีสุดท้ายของแผน

แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์ และแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

แนวทางการพัฒนา

1.1 พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2 ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

1.3 ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว)

1.4 พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

แนวทางการพัฒนา

2.1 ผลิตและพัฒนาากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

- 2.2 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน
- 2.3 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิต

และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนา

- 3.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย
- 3.2 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐานและประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่
- 3.3 สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์
- 3.4 พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ
- 3.5 พัฒนาลังข้อมูล สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน
- 3.6 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
- 3.7 พัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา แนวทางการพัฒนา

- 4.1 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ
- 4.2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย
- 4.3 พัฒนาฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยง และเข้าถึงได้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แนวทางการพัฒนา

- 5.1 ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
- 5.2 ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 5.3 พัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรม ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา แนวทางการพัฒนา

- 6.1 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา
- 6.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา
- 6.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา
- 6.4 ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา
- 6.5 พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

3. ความก้าวหน้าการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 4

ประเทศไทยมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการพัฒนาให้บรรลุวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการพัฒนา และเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุตามข้อตกลง SDGs ประเทศไทยได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดทำแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap) ขึ้น ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีประเทศไทยให้ความสำคัญกับการจัดทำรายงานการทบทวนการดำเนินการตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ระดับชาติ โดยสมัครใจ (Voluntary National Reviews: VNRs) มาโดยตลอด ตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้น เพื่อเป็นการทบทวนการดำเนินงานของประเทศอย่างต่อเนื่อง มีข้อมูลนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน รวมทั้งนำไปแบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และบทเรียนเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDGs กับประเทศอื่น ๆ ในการประชุมเวทีหารือระดับสูงทางการเมืองว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (High-level Political Forum on Sustainable Development: HLPF) ซึ่งประเทศไทยเคยนำเสนอ VNR ต่อที่ประชุมมาแล้ว 1 ครั้ง ในปี 2560 (ค.ศ. 2017) สำหรับผลการดำเนินงานหรือความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต สรุปได้ดังนี้

3.1 ความก้าวหน้าของการดำเนินงานในภาพรวม

สถานการณ์การดำเนินงานในภาพรวมของเป้าหมายที่ 4 ที่ผ่านมา พบว่า การเข้าถึงการศึกษาและสำเร็จการศึกษาของคนไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเห็นได้จากสัดส่วนเด็กที่เข้าศึกษาในระดับปฐมวัยและสำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นที่เพิ่มขึ้น โดยในระดับปฐมวัย มีสัดส่วนเด็กที่เข้าศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 84.7 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 86.3 ในปี 2562 ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น (ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับของไทย) มีสัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 91.8 และ 90.1 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 98.2 และ 96.9 ในปี 2562 ตามลำดับ แม้ว่าอัตราส่วนการสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมปลายจะลดลงจากร้อยละ 81.7 เป็นร้อยละ 78.6 นอกจากนี้ ความเท่าเทียมทางเพศในด้านการเข้าถึงศึกษาของไทยปรับตัวดีขึ้น เห็นได้จากค่าดัชนีความเสมอภาคระหว่างเพศ (GPI) ในทุกระดับการศึกษา ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระหว่างปี 2559-2562 อย่างไรก็ดี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของไทยยังอยู่ในระดับที่ต่ำ โดยเมื่อพิจารณาจากผลคะแนนการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นพบว่า ในปี 2562 คะแนนเฉลี่ยของระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่ำกว่า 50 คะแนนในเกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้ ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีแนวโน้มคะแนนเฉลี่ยลดลงในทุกรายวิชาเมื่อเทียบกับปี 2559 ขณะที่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแนวโน้มคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นในวิชาภาษาไทย และภาษาอังกฤษ แต่ลดลงในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งการลดลงของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นผลจากความเหลื่อมล้ำในการจัดสรรทรัพยากรทั้งบุคลากรทางการศึกษา อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยสัดส่วนนักเรียนระดับอาชีวศึกษาต่อจำนวนประชากรทั้งหมดในกลุ่มอายุ 15-17 ปี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 24 ในปีการศึกษา 2559 เป็นร้อยละ 26 ในปีการศึกษา 2562 ขณะที่สัดส่วนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อประชากรทั้งหมดในกลุ่มอายุ 18-21 ปี มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากประมาณร้อยละ 60 ในปีการศึกษา 2559 เป็นร้อยละ 54 ในปีการศึกษา 2562 แสดงให้เห็นถึงความต้องการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

ที่เร็วขึ้นในประเทศไทย สำหรับการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ ไทยเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและมีมูลค่าเงินช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (Official Development Assistance: ODA) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีจาก 1,603.25 ล้านบาท ในปี 2559 เป็น 1,654.74 ล้านบาท ในปี 2562 ซึ่งในจำนวนนี้ สัดส่วนความช่วยเหลือที่เป็นทุนการศึกษาก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 134.32 ล้านบาท ในปี 2559 เป็น 161.56 ล้านบาท ในปี 2562

การดำเนินงานที่สำคัญดังนี้ การสนับสนุนทุนทรัพย์แก่นักเรียนที่ขาดแคลน ได้แก่งบกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) โดยในเดือนเมษายน 2563 ได้สนับสนุนนักเรียนนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ รวมทั้งสิ้น 5,771,585 คน นอกจากนั้นยังมีโครงการอื่น ๆ อาทิ การให้เงินอุดหนุนนักเรียนอาชีวศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในชนบทและเงินอุดหนุนทุนเฉลิมราชกุมารี ซึ่งมุ่งเน้นการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนนักศึกษาในพื้นที่ห่างไกลและมีอัตราการศึกษาต่อต่ำ นอกจากนั้น รัฐบาลยังให้โอกาสทางการศึกษาและการอ่านออกเขียนได้กับกลุ่มเด็กไร้สัญชาติและเด็กต่างด้าวประมาณ 78,000 คน รวมทั้งได้จัดการศึกษาทุกระดับให้กลุ่มคนสัญชาติต่าง ๆ กว่า 230,000 คน ในปี 2561 การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา อาทิ การดำเนินโครงการเน็ตประชารัฐเพื่อขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไปยังโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งในปี 2562 ดำเนินการแล้ว 1,187 โรงเรียน การร่วมมือกับภาคเอกชน (บริษัท 3BB) ดำเนินโครงการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาฟรี ซึ่งดำเนินการแล้วที่โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล 2,271 แห่ง การใช้ระบบ Information System for Equitable Education (iSEE) ในการชี้เป้าและติดตามกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับ การสนับสนุนทุนทรัพย์ ตลอดจนการใช้นวัตกรรมการคัดกรองนักเรียนยากจนด้วยระบบ Proxy Means Tests (PMT) ซึ่งทำให้พบนักเรียนยากจนในระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นประมาณ 2 ล้านคนทั่วประเทศ การพัฒนาการศึกษาให้แก่เด็กพิการเพื่อส่งเสริมการศึกษาแบบเรียนรวมกับเด็กปกติ อาทิ โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม โครงการสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับผู้เรียนที่มีความพิการทางการได้ยิน โครงการล่ามภาษามือเพื่อการสื่อสาร และโครงการพัฒนาทักษะการทำข้อสอบ GAT/PAT สำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการมองเห็น ทั้งนี้ ไทยจัดหลักสูตรการฝึกอบรมครูด้านการสอนคนพิการ พ.ศ. 2561 เพื่อเพิ่มสมรรถนะให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการหรือผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ **เร่งรัดการยกระดับคุณภาพทางการศึกษา** โดยมุ่งเน้นการพัฒนาระบบการเรียนรู้ การสอน และหลักสูตรที่มีคุณภาพ การปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เน้นมาตรฐานสากลและส่งเสริมพัฒนาเด็กตามศักยภาพและตามความถนัดของตนเอง รวมถึงการพัฒนาการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยการปรับเปลี่ยนระบบการจัดการเรียนการสอนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ และการส่งเสริมการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ (Computing Science) **การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีอาชีพ** โดยให้โรงเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศอาชีพและกลุ่มความถนัด และการจัดแผนการเรียนรองรับความต้องการแรงงานตามบริบทของจังหวัด ควบคู่ไปกับการพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและมีภูมิคุ้มกันทางสังคม อาทิ หลักสูตรการด้านทฤษฎีศึกษา โครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปลัมภ์ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและป้องกันอาชญากรรม ภัยสังคม การรู้เท่าทันยาเสพติด การสร้างจิตสำนึกและวินัยในตนเอง โดยมีสถานศึกษาพอเพียงที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างครบวงจรทั้งหมด 23,796 แห่ง และได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาแล้ว 205 แห่ง **การพัฒนาคุณภาพครู** โดยไทยจัดตั้งสถาบันครูพัฒนาเพื่อรองรับการคัดเลือกหลักสูตรพัฒนาครูและจัดการ

ฝึกอบรมตามโครงการพัฒนารูปแบบครบวงจรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (โครงการคู่มือครู) ในหลักสูตรฝึกอบรมที่ผ่านการรับรอง 1,207 หลักสูตร ซึ่งครอบคลุมครูกลุ่มเป้าหมายตั้งแต่ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยพบว่า ในปี 2561 มีครูที่ได้รับการพัฒนาตามโครงการจำนวน 274,264 คน เพิ่มขึ้นจาก 175,987 คน ในปี 2560 และคิดเป็นร้อยละ 77 ของผู้ลงทะเบียนทั้งหมด โดยหลักสูตรที่มีครูลงทะเบียนมากที่สุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้หลักการของเกมสำหรับครูประถมศึกษา การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ STEM Education ตามแนวคิด Active Learning **การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต** (lifelong learning) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของประชาชนโดยรวม การผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการในศตวรรษที่ 21 และเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยมีการฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริงผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ในโครงการ Thai MOOC (Thailand Massive Open Online Course) ครอบคลุม 477 รายวิชา และไม่มีค่าใช้จ่าย การดำเนินโครงการ Smart University@EEC เพื่อพัฒนากำลังคนดิจิทัลเพื่อตอบโจทย์ Thailand 4.0 และการตั้งศูนย์ฝึกอบรมแรงงานและการกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ เพื่อพัฒนาคุณวุฒิในการประกอบวิชาชีพ และการได้รับอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน **การให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ** โดยไทยมีบทบาทให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศกำลังพัฒนาประเทศมาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มทุกปี โดยการดำเนินการมีรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี การสนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์ การจัดส่งผู้เชี่ยวชาญและอาสาสมัครไปปฏิบัติงานภายใต้โครงการ รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งโดยการจัดหลักสูตรฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน การให้ทุนรัฐบาลไทยเพื่อศึกษาต่อและเพื่อการฝึกอบรมและการจัดส่งอาสาสมัครเพื่อนไทยและผู้เชี่ยวชาญไปปฏิบัติงานที่ประเทศคู่ร่วมมือตามคำขอ

3.2 ความก้าวหน้าการดำเนินงานรายเป้าหมายย่อย

จากภาพรวมของการดำเนินงานเมื่อพิจารณารายเป้าหมายย่อยของเป้าหมายที่ 4 ตามประเด็นการพัฒนาใน 5 ประเด็น (นโยบาย หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครูผู้สอน และการติดตามประเมินผล) ดังนี้

เป้าหมายย่อยที่ 4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. 2573 **ด้านนโยบาย** : มีกฎหมายการศึกษาภาคบังคับ จัดการศึกษาให้เปล่า 9 ปี ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีนโยบายขยายโอกาสช่วยเหลือให้เข้าศึกษาก่อนและหลังภาคบังคับ 3+3 ปี โดยมีระบบสนับสนุนค่าใช้จ่าย **ด้านหลักสูตร** : มีหลักสูตรแกนกลางกำหนดโดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งปรับปรุงเป็นระยะ ๆ ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำและพัฒนา (ร่าง) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฐานสมรรถนะ) เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยีแห่งศตวรรษที่ 21 **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : มีการควบคุมมาตรฐานโดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุงเมื่อปี พ.ศ. 2560) ลักษณะการจัดการเรียนการสอนเน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง มีการสอวัดความรู้มาตรฐานวิชาหลักจากส่วนกลาง **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน** : มีการพัฒนาครู โดยระบบคุปองการพัฒนาครูและการพัฒนาในระหว่างประจำการ โดยระบบแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และการนิเทศภายใน (PLC) **ด้านการติดตามประเมินผล** : มีระบบตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไทยเป็นแบบอิงคะแนนสอบ

เป้าหมายย่อยที่ 4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้น มีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. 2573 **ด้านนโยบาย** : มีกฎหมาย และมีนโยบายให้การศึกษาและดูแลเด็กปฐมวัยตั้งแต่เกิดถึง 6 ปี โดยถือเป็นสวัสดิการสังคมที่ให้ความร่วมมือ กันหลายภาคส่วน โดยพ่อแม่ร่วมรับผิดชอบ ไม่ใช่บริการแบบให้เปล่า **ด้านหลักสูตร** : มีหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง บนฐานการมีส่วนร่วมและระบบสนับสนุนการให้โอกาสกับคุณภาพที่เท่าเทียมกัน **ด้านการจัดการเรียน การสอน** : จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้หลากหลายเพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุล และต่อเนื่อง/เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบท ของสังคม/ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาการ/ประเมินพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและนำผล การประเมินมาพัฒนาเด็ก/ ให้พ่อแม่ ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก **ด้านการพัฒนา ครูผู้สอน** : มีการพัฒนาระบบผลิตครูปฐมวัย และมีการพัฒนาในเส้นทางวิชาชีพตั้งแต่แรกเข้า โดยการฝึกอบรม ขณะปฏิบัติงาน สร้างความชำนาญผ่านการลงมือทำจริงและการฝึกอบรมนอกสถานปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ **ด้านการติดตามประเมินผล** : ครูวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบทุกด้านเป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี/ประเมินจากสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่เน้น แบบทดสอบ/สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูล และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

เป้าหมายย่อยที่ 4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. 2573 **ด้านนโยบาย** : อาชีวศึกษาเริ่มที่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ให้สอนถึงระดับปริญญาในวิทยาลัย อาชีวศึกษา/ วิทยาลัยเทคนิค ส่วนการอุดมศึกษาสาขาวิชาการต่าง ๆ สอนในวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยให้อนุปริญญาตรี ถึงปริญญาเอก **ด้านหลักสูตร** : มีกรอบคุณสมบัติวิชาชีพแห่งชาติ (NQF) สำหรับการจัดทำหลักสูตรสาขาวิชาการ และมีกรอบคุณสมบัติวิชาชีพ (VQF) เพื่อควบคุมมาตรฐานหลักสูตรอาชีวศึกษา/เทคนิคศึกษา เทียบกับระดับสากล **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพ เพื่อยกระดับการศึกษา พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมทุกช่วงวัย/ส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่ายในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในรูปแบบต่าง ๆ /ส่งเสริมและพัฒนาการนำเทคโนโลยีทางการศึกษาและเทคโนโลยี ดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการศึกษานอกระบบ/พัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/นวัตกรรม การวัดและประเมินผลในทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน** : พัฒนาศักยภาพและระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อมุ่งจัดการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล **ด้านการติดตามประเมินผล** : มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ประเมินคุณภาพ ภายนอก โดยสำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทุกระยะ 5 ปี

เป้าหมายย่อยที่ 4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึง ทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573 **ด้านนโยบาย** : มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมทักษะการทำงาน ที่หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการฝึกอบรมก่อนและระหว่างประจำการ **ด้านหลักสูตร** : เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกระทรวงแรงงานฯ **ด้านการ จัดการเรียนการสอน** : มีรูปแบบการจัดการศึกษาหลากหลายลักษณะและรูปแบบ โดยมีหลายหน่วยงาน มีส่วนร่วมรับผิดชอบจัดการศึกษา

เป้าหมายย่อยที่ 4.5 จัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573 **ด้านนโยบาย** : มีพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 เพื่อสร้างความเสมอภาคและขจัดความเหลื่อมล้ำ และมีนโยบายสร้างความเท่าเทียมในสังคมในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ **ด้านหลักสูตร** : มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุงเมื่อปี พ.ศ. 2560) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคทางโอกาสการศึกษาตามมาตรา 8 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมีหลักสูตรการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิเศษ อีกทั้งหลักสูตรพิเศษสำหรับกลุ่มต่าง ๆ ที่ต้องการการศึกษาสงเคราะห์ **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : จัดการเรียนการสอนตามหลักการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน** : ครูผู้สอนการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ได้รับการพัฒนาตามหลักการ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง **ด้านการติดตามประเมินผล** : มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามหลักสูตรการศึกษาพิเศษ การศึกษาสงเคราะห์ และการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับเด็กปกติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายด้านการลดความเหลื่อมล้ำ

เป้าหมายย่อยที่ 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. 2573 **ด้านนโยบาย** : มีหลักสูตรเน้นมาตรฐาน โดยให้ทุกคนอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านการอ่านออกเขียนได้ รวมทั้งนโยบายส่งเสริมการอ่านของเด็กและประชาชนทั่วไป **ด้านหลักสูตร** : บรรจุสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามเกณฑ์มาตรฐานชาติด้านเวลาเรียนและด้านผลผลิตของการเรียนรู้ตามตัวบ่งชี้ต่าง ๆ / มีหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนที่เทียบเท่ากับในระบบโรงเรียนขั้นพื้นฐานให้เรียนแบบการศึกษานอกโรงเรียน **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : จัดในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนตามหลักการและวิธีสอนที่เสนอแนะโดยหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน** : พัฒนาครูผู้สอนตามระบบพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด และตามความต้องการของหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา **ด้านการติดตามประเมินผล** : ติดตามและประเมินผลการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น โดยการสอบด้วยข้อสอบกลางในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และสอบวัดความรู้เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ด้วย การทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education: O-NET) จัดสอบโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) โดยให้วิชาภาษาไทย และวิชาคณิตศาสตร์ เป็นวิชาหลักที่บังคับให้สอบ

เป้าหมายย่อยที่ 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573 **ด้านนโยบาย** : รัฐมีนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาคนเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน และการเป็นพลเมืองโลก พบได้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาระยะยาว 20 ปี ของประเทศ เป็นต้น **ด้านหลักสูตร** : หลักสูตรการศึกษาในทุกระดับของไทย นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/ศาสตร์พระราชา มาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างแพร่หลาย/ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสาระสังคมศึกษา ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และให้ทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มี ESD&GCED เป็นฐาน **ด้านการจัดการเรียน**

การสอน : จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยเน้นการปฏิบัติจริงตามความเหมาะสมของผู้เรียน บริบททางสังคม สถานการณ์ อย่างมีเหตุผลพอประมาณและมีภูมิคุ้มกัน **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน :** มีการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามแนว ESD และ GCED ในระบบพัฒนาครูของ สพฐ. และหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนพอเพียง โดยมีมูลนิธิยุวสถิรคุณ เป็นต้น

เป้าหมายย่อยที่ 4.A สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน **ด้านนโยบาย :** มีนโยบาย กฎหมาย และข้อบังคับเพื่อประกันคุณภาพอุปกรณ์/เครื่องมือทางการศึกษา ที่ใช้เพื่อการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่การนำไปปฏิบัติในบางแห่ง/บางพื้นที่อาจยังมีปัญหา **ด้านหลักสูตร :** หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ได้กำหนดแนวทางอย่างกว้าง ๆ ในการจัดการเรื่องอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาเพื่อการบริหารหลักสูตร **ด้านการจัดการเรียนการสอน :** การจัดการเรียนการสอนในบางโรงเรียนที่มีขนาดเล็กหรืออยู่ในถิ่นทุรกันดาร มักไม่มีอุปกรณ์/เครื่องมือทางการศึกษาที่ได้มาตรฐานเพราะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณที่เน้นการอุดหนุนเป็นเงินค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน :** มีการพัฒนาครูให้สามารถใช้อุปกรณ์ สื่อ เครื่องมือทางการศึกษาโดยใช้ระบบคู่มือพัฒนาครู แต่มักจะเน้นการพัฒนาทักษะการใช้ ICT ในการสอนมากกว่าทักษะการใช้สื่อและอุปกรณ์การศึกษาอื่น ๆ ที่หลากหลาย **ด้านการติดตามประเมินผล :** การติดตามประเมินผลการจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษา มักเป็นการติดตามผลการจัดซื้อจัดจ้างจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) มากกว่าติดตามผลการใช้ที่เกิดประโยชน์กับครูและนักเรียน

เป้าหมายย่อยที่ 4.B เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2563 **ด้านนโยบาย :** มีนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศสนับสนุนทุนการศึกษา และการฝึกอบรมให้กับบุคลากรของประเทศที่กำลังพัฒนาและด้อยพัฒนา ภายใต้สนธิสัญญาต่าง ๆ ที่ทำกับองค์การสหประชาชาติ องค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) และอื่น ๆ **ด้านหลักสูตร :** เน้นหลักสูตรที่ประเทศไทยมีความเป็นเลิศ รวมถึงศาสตร์พระราชา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง **ด้านการจัดการเรียนการสอน :** จัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาและสถาบันฝึกอบรมที่ร่วมโครงการ ทั้งฝึกอบรมระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว และการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก รวมถึงระดับประกาศนียบัตรขั้นต่ำขั้นสูง **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน :** ครู/คณาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาต่างชาติที่ได้รับทุน ได้รับการพัฒนาจากกระทรวงการต่างประเทศหรือกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารทุนการศึกษา **ด้านการติดตามประเมินผล :** ติดตามประเมินผลโดยหน่วยงานผู้ให้ทุนตามวัตถุประสงค์ของแต่ละทุน โดยประเมินทั้งในรายบุคคลและประเมินโครงการ

เป้าหมายย่อยที่ 4.C เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573 **ด้านนโยบาย :** มีนโยบายเพิ่มจำนวนทุนการศึกษาหรือทุนฝึกอบรมแก่ครูจากประเทศกำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนาในอาเซียนและนอกอาเซียน โดยความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตและพัฒนาครู รวมทั้งยูเนสโก กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียแปซิฟิก (เอเปค) เป็นต้น **ด้านหลักสูตร :** มีทั้งหลักสูตรฝึกอบรมครูหรือบุคลากรทางการศึกษา

ของประเทศกำลังพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนา ทั้งระยะสั้น ระยะยาว และการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี โท เอก ซึ่งเป็นไปตามแผนงานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน โดยการให้ทุนการศึกษาและแลกเปลี่ยน นักศึกษา **ด้านการจัดการเรียนการสอน** : จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สถาบันการศึกษามีอยู่แล้ว หรือตามหลักสูตรเฉพาะที่ได้พัฒนาขึ้นตามความต้องการและข้อตกลงของหน่วยงานผู้ให้ทุนการศึกษา กับต่างประเทศที่ส่งครูมาพัฒนา **ด้านการพัฒนาครูผู้สอน** : ครูและคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับปริญญาโท เอก และหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง **การติดตามประเมินผล** : ติดตามประเมินผล โดยหน่วยงาน ผู้ให้ทุนการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของแต่ละทุน

4. ประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา วิเคราะห์แนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมายหลัก ไปสู่การปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จในปี 2573 และแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อยกระดับ การพัฒนาประเทศในทุกมิติให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ใน 20 ปีข้างหน้า (ปี 2580) กล่าวได้ว่า ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป้าหมายการพัฒนาประเทศตาม ยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ทรัพยากรมนุษย์ การที่โครงสร้างประชากรมีส่วน ประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กลดลงและประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกประเทศ จึงเป็น ปัจจัยเสี่ยงและประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ทุกมิติมากขึ้น ดังนั้น **การสร้าง หลักประกันด้านการศึกษา เพื่อให้ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุน โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต** จึงเป็นการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ให้มีศักยภาพ มีความพร้อมในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ จึงมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย ของการพัฒนาประเทศในอนาคตอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลและผลการดำเนินงานที่กล่าวมาข้างต้น มีประเด็นที่ท้าทายการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ และมีประเด็นข้อเสนอแนะสำคัญในการจัดทำกรอบตัวชี้วัดสำหรับการติดตามผลและทบทวนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายหลักที่ 4 : SDG4) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในภาพรวม ดังนี้

4.1 ประเด็นท้าทาย

1. การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อการศึกษา ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยเฉพาะต่อกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะยากจนและอยู่ในพื้นที่ห่างไกล เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่มีโอกาส ในการเข้าถึงมาตรการที่ใช้ทดแทนการเรียนการสอนในโรงเรียน เช่น การเรียนออนไลน์ และการถ่ายทอดสด ผ่านสัญญาณโทรทัศน์ ทำให้เกิดภาวะการเรียนถดถอย นอกจากนี้ สำหรับครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ อย่างหนัก ก็อาจส่งผลให้นักเรียนต้องออกจากระบบการศึกษาได้

2. ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาระดับสูง โดยพบว่า นักเรียนจาก กลุ่มครอบครัวยากจนเพียงร้อยละ 5 มีโอกาสศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เมื่อเทียบกับนักเรียนจากกลุ่ม ครัวเรือนที่รวยที่สุดร้อยละ 10 ของประเทศ (Top 10%) ซึ่งได้เรียนต่อไม่ต่ำกว่าร้อยละ 63 ของทั้งหมด ดังนั้น ไทยควรมีการจัดเก็บและปรับปรุงข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มนักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อสามารถขจัดภาวะตกหล่นในการให้ความช่วยเหลือ และจัดสรรโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น รวมถึงมาตรการ จำเพาะที่สอดคล้องกับกลุ่มคนดังกล่าวได้

3. การพัฒนาทักษะแรงงานยังไม่ครอบคลุมแรงงานนอกระบบในทุกสาขา โดยโครงการ พัฒนาทักษะแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม ทำให้ผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้นอย่างไม่เต็มที่ ดังนั้น ควรมีการพัฒนาทักษะแรงงานด้านอื่น ๆ โดยมุ่งเน้นการเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับการฝึกอบรมให้มากขึ้น เพื่อให้แรงงานมีรายได้และสร้างมูลค่าเพิ่มได้มากขึ้นและมีทักษะที่เป็นที่ต้องการในอนาคต

4. แม้ไทยจะมีผลงานที่ดีในการส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาระหว่างเด็กชายกับเด็กหญิง แต่ก็ยังพบปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศในระบบการศึกษา อาทิ ทักษะคิดของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในประเด็นความเท่าเทียมทางเพศ และทัศนคติทางลบต่อการตั้งครรรจ์ระหว่างเรียน ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนหญิงบางส่วนต้องออกจากระบบการศึกษาโดยไม่จำเป็น

5. หลักสูตรการพัฒนาครูยังไม่เพียงพอ ทำให้ครูบางส่วนไม่มีโอกาสได้รับการพัฒนา หรือต้องเลือกหลักสูตรการพัฒนาที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการ จึงควรมีการบูรณาการการพัฒนาครูให้เป็นองค์รวมและเพียงพอต่อความต้องการมากขึ้น รวมทั้งมีการติดตามผลสัมฤทธิ์ภายหลังการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ

4.2 ประเด็นข้อเสนอแนะ

1. ประเมินความพร้อมของข้อมูล ในด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล รวมทั้งมีการกำหนดค่าจำกัดความของตัวชี้วัดที่มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม มีความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูล และจะต้องพัฒนาเทคนิคในการตรวจสอบข้อมูลไปพร้อมกันด้วย

2. กำหนดค่าเป้าหมายบนพื้นฐานของสถานะข้อมูลปัจจุบัน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และรวบรวมข้อมูลและสถานะข้อมูลในปัจจุบัน (baseline) ตลอดจนระบุผู้รับผิดชอบในการเก็บข้อมูลที่สอดคล้องกับการดำเนินงานและความรับผิดชอบ โดยอาจพิจารณาจากค่าเป้าหมายในนโยบายหรือยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศต่าง ๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ฯลฯ

3. จัดทำเป็นแผนที่ การวิเคราะห์ขีดความสามารถและจุดอ่อนของประเทศ เพื่อเตรียมการบูรณาการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เพื่อช่วยในการใช้ข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้นที่ตรงประเด็นและมีประสิทธิภาพ (Mapping/gaps analysis)

4. กำหนดค่าจำกัดความของเป้าหมายที่มีความเป็นนามธรรม อาทิ SDG 4.7 ซึ่งมีการกล่าวถึงสร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึงสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุข และไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และในส่วนของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเกือบทุกตัวชี้วัดมีความเป็นนามธรรมและเป็นเรื่องใหม่ที่แต่ละประเทศมีการดำเนินการเฉพาะบางเรื่องและเรียกต่างกัน ในขณะที่ตัวชี้วัดสำหรับเป้าประสงค์ 4.7 นี้ใช้คำว่ามี การดำเนินการเกี่ยวกับ (i) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงความเสมอภาคทางเพศ และสิทธิมนุษยชน ซึ่งถูกให้ความสำคัญทุกระดับใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) ระดับการศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่ายังไม่มีการบรรยายละเอียดของตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจน ทำให้มีความจำเป็นที่ต้องมีการประชุมหารือทั้งในระดับประเทศและระดับโลกในการทำความเข้าใจเป้าประสงค์นี้และมีข้อตกลงร่วมกันในการพิจารณาตัวชี้วัดที่จะใช้เป็นตัวแทนในการติดตามเป้าประสงค์ดังกล่าวได้จริง

5. เตรียมการกำหนดกรอบตัวชี้วัดสำหรับการติดตามผลและทบทวนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ในส่วนที่เป็นตัวชี้วัดเฉพาะ (Thematic indicators) อีก 43 ตัวชี้วัด ภายหลังเสร็จสิ้นการจัดทำ Roadmap เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ของประเทศไทย (Thailand Roadmap SDG 4 Template) ในส่วนของตัวชี้วัดระดับโลก (Global indicators) 10 + 1 ซึ่งเป็นตัวชี้วัดบังคับที่ทุกประเทศจะต้องรายงานเพื่อการใช้เปรียบเทียบกันในระดับโลก

6. ติดตามประเมินผลการใช้กรอบตัวชี้วัดสำหรับการติดตามผลและทบทวนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ที่ปรากฏใน Roadmap เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ของประเทศไทย (Thailand Roadmap SDG 4 Template) เป็นระยะ ว่าสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดที่เป็นตัวแทนความก้าวหน้าในการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ได้หรือไม่ มีผลดีผลเสียอย่างไร

7. เตรียมแนวทางการจัดทำ Roadmap เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาเป็นระยะ โดยอาจกำหนดเป็นการดำเนินงานช่วงระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

8. จัดตั้งกลไกการประสานงานในระดับภูมิภาค เพื่อการติดตามผลและทบทวนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

9. จัดตั้งระบบฐานข้อมูลกลาง (Dashboard) ของตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ทั้งหมด เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและเข้าถึงได้ สามารถใช้ติดตามความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เปรียบเทียบในระดับภูมิภาคและระดับโลกได้

4. การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทของจังหวัดเพชรบูรณ์

จังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 1 (พ.ศ.2563-2565) เป็นหลักในการขับเคลื่อนเป้าหมายของสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) พร้อมกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และแผนทุกระดับ เชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์และแนวทางการจัดการศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

4.1 สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 1 (พ.ศ.2563-2565)

4.1.1 วัตถุประสงค์

- 1) สำหรับเป็นเครื่องมือในการกำกับทิศทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่จัดการศึกษา และสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบูรณ์
- 2) เพื่อสร้างผลผลิต ผลลัพธ์ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

4.1.2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดเน้น เป้าหมายและตัวชี้วัด

1) วิสัยทัศน์

“ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ รักและภูมิใจในท้องถิ่น ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ในศตวรรษที่ 21”

นิยามวิสัยทัศน์

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ : ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีทักษะ ที่จำเป็น และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร โดยมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งคุณลักษณะที่เป็นอัตลักษณ์ของผู้เรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ “เสียสละ กล้าหาญ ซาญฉลาด” มีเจตคติที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข

2. รักและภูมิใจในท้องถิ่น : การจัดการศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์ บริบทและศักยภาพของจังหวัด ตามวิสัยทัศน์ “จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นดินแดนแห่งความสุขของคนอยู่และผู้มาเยือน” โดยมีการเกษตรปลอดภัย พืชพื้นเมือง รวมถึงวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย อารยธรรมประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน อันเป็นที่มาของดินแดนแห่งความสุขของคนอยู่ มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ แหล่งอุทยานธรณี และธรรมชาติที่หลากหลาย อันเป็นที่มาของดินแดนแห่งความสุขของผู้มาเยือน

3. ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 : ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการ การศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ตลอดชีวิต วางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ ประกอบด้วยทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R_s8C_s)

3R_s ได้แก่

1. การอ่านออก (Reading)
2. เขียนได้ (Writing)
3. มีทักษะในการคำนวณ (Arithmetics)

8C_s ได้แก่

1. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)
2. ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)
3. ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding)
4. ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership)
5. ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communication Information and Media Literacy)
6. ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy)
7. ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills)
8. ความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

2) พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ส่งเสริมการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการพัฒนาจังหวัด
3. ส่งเสริมการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้มีคุณภาพ
4. ส่งเสริมการน้อมนำศาสตร์พระราชา พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษา เพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. พัฒนาการบริหารและการบูรณาการจัดการศึกษาตามบริบทจังหวัด

3) เป้าประสงค์รวม

1. หน่วยงานและสถานศึกษามีกิจกรรมส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. หน่วยงานและสถานศึกษา มีการจัดการศึกษาและกิจกรรมที่ส่งเสริมขีดความสามารถของผู้เรียนตอบสนองการพัฒนาจังหวัด
3. ผู้เรียนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
4. หน่วยงานและสถานศึกษา น้อมนำศาสตร์พระราชา พระบรมราโชบายและพระราชดำริ ด้านการศึกษา สู่การปฏิบัติ เพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. หน่วยงานทางการศึกษา มีการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาในลักษณะการบูรณาการตามบริบทของจังหวัด

4) ตัวชี้วัดรวม

1. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา มีกิจกรรมส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา มีการจัดการศึกษาและกิจกรรมที่ส่งเสริมขีดความสามารถของผู้เรียนตอบสนองการพัฒนาจังหวัด (ด้านการเกษตรปลอดภัย ด้านการท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริมมีงานทำ)
3. ผู้เรียนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาเพิ่มขึ้น
4. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านอาชีวศึกษา และ การศึกษานอกระบบ) ของจังหวัดเพิ่มขึ้น
5. ร้อยละหน่วยงานและสถานศึกษา ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับน้อมนำศาสตร์พระราชาพระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. มีการพัฒนาระบบการบริหารและบูรณาการจัดการศึกษาตามบริบทของจังหวัด

5) จุดเน้น การศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

1. สืบสานศาสตร์พระราชา พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษา
2. การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ยกระดับความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาจังหวัด
3. พัฒนาครูและส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
4. ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้และอ่านหนังสือแตก (อ่านหนังสือแตก : อ่านแล้ว มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ นำไปสู่การสังเคราะห์ วิเคราะห์ได้ ตีความสิ่งที่อ่านแตกฉาน เข้าใจใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน)
5. ส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนตามอัตลักษณ์ของจังหวัดเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ขาญฉลาด)
6. การเพิ่มคุณภาพการศึกษาระดับจังหวัด (O-NET, V-NET, N-NET)
7. พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของจังหวัด

8. การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพ
9. พัฒนาระบบการรับนักเรียนให้สอดคล้องกับบริบทของจังหวัด

6) ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนสร้างขีดความสามารถ

ในการตอบสนองการพัฒนาจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพผู้เรียนและสังคมแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาการบริหารเพื่อบูรณาการการจัดการศึกษาโดยการ

มีส่วนร่วมในจังหวัด

7) คำนิยาม

หน่วยงาน หมายถึง หน่วยงานที่จัดการศึกษา ได้แก่ หน่วยงานทางการศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเพชรบูรณ์

หน่วยงานทางการศึกษา หมายถึง หน่วยงานที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด อาชีวศึกษาจังหวัด ในจังหวัดเพชรบูรณ์

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดสำนักพุทธศาสนาแห่งชาติ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดเพชรบูรณ์

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย

สถานศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง โรงเรียนหรือวิทยาลัยจัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา

สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา หมายถึง มหาวิทยาลัย วิทยาลัย หรือ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญาหรือระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี

จังหวัด หมายถึง จังหวัดเพชรบูรณ์

4.1.3 แนวทางการดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

เป้าหมาย

หน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัด มีกิจกรรมส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ มุ่งหวังให้หน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัดจัดการศึกษาความมั่นคงปลอดภัยและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงกำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

1. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัด มีกิจกรรมที่ส่งเสริมความมั่นคงรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัด มีกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยและป้องกันภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ
3. ร้อยละของสถานศึกษาในจังหวัด มีกิจกรรมการสร้างภูมิคุ้มกัน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

แนวทางการจัดการศึกษา

1. เสริมสร้างความมั่นคงและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานและสถานศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมความมั่นคงรักในสถาบันหลักของชาติ หรือที่เกี่ยวข้อง ในสถานศึกษาทุกระดับ ในจังหวัด

1.2 ปลุกฝัง ความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในสถานศึกษาทุกระดับในจังหวัด

1.3 ส่งเสริมให้ ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทุกคนในจังหวัด เป็นสมาชิกจิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ หรือ เข้าร่วมการอบรมตามหลักสูตรต่าง ๆ ของ จิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ หรือร่วมทำกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน หรือตามที่ราชการกำหนด พร้อมทั้งการขยายผลและการแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำแนวทางสู่การจัดการศึกษาต่อผู้เรียน

1.4 ส่งเสริมให้หน่วยงานและสถานศึกษา ปลุกฝังจิตสำนึกและคุณสมบัติพื้นฐานของผู้เรียน ด้านความรักความสามัคคี ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ความมีระเบียบวินัย ทศนคติที่ถูกต้อง สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติในสถานศึกษาทุกระดับ

1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและเผยแพร่หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น ที่ช่วยพัฒนาจิตใจและปัญญา ในสถานศึกษาทุกระดับในจังหวัด

2. พัฒนาและส่งเสริมด้านความปลอดภัยและป้องกันภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ

2.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัด เผยแพร่หลักสูตรส่งเสริมวินัยจราจรของผู้เรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ สู่สถานศึกษาในสังกัด ให้ทราบและเข้าใจแนวทางและใช้หลักสูตร ตามความพร้อมของสถานศึกษา โดยในระยะเริ่มต้นให้มีสถานศึกษานำร่องในการดำเนินการ

2.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดและสถานศึกษา ปลุกฝัง สร้างความตระหนัก ความปลอดภัยและวินัยจราจร ให้กับผู้เรียนในทุกระดับการศึกษา

2.3 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัด หรือสถานศึกษาทุกระดับ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างความปลอดภัยทางถนน เช่น สถานีตำรวจภูธรในพื้นที่ หรือ สำนักงานขนส่งจังหวัด/สาขาในพื้นที่ โดยอาจดำเนินการร่วมกับสถานศึกษาอื่น ในพื้นที่ใกล้เคียง ในคราวเดียวกัน เพื่อสร้างความตระหนักความปลอดภัยและวินัยจราจร ให้กับผู้เรียนทุกระดับการศึกษาในจังหวัด

2.4 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัด หรือสถานศึกษาทุกระดับ จัดกระบวนการเรียนรู้และปลุกฝังความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ มีการสร้างระบบและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยคุกคาม

2.5 ส่งเสริมให้หน่วยงานและสถานศึกษาทุกแห่ง และดำเนินการกำหนดมาตรการการเฝ้าระวังและรับมือภัยคุกคามไซเบอร์ที่เหมาะสม สอดคล้องตามมาตรฐานสากล และส่งเสริมให้เกิดความตระหนักและรู้เท่าทันภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง

3. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

3.1 ส่งเสริมให้หน่วยงาน และสถานศึกษา จัดให้มีระบบการสร้างภูมิคุ้มกัน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

3.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัด และสถานศึกษาทุกระดับ จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและต่อต้านยาเสพติด หรือ ร่วมกิจกรรมป้องกันและต่อต้านยาเสพติดกับหน่วยงานหรือชุมชนในพื้นที่

3.3 ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับ เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติด และอบายมุข พร้อมดำเนินการตามแนวทางของโครงการดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนสร้างขีดความสามารถในการตอบสนองการพัฒนาจังหวัด

เป้าหมาย

หน่วยงานและสถานศึกษา มีการจัดการศึกษาและกิจกรรมที่ส่งเสริมขีดความสามารถของผู้เรียนตอบสนองการพัฒนาจังหวัด

ตัวชี้วัด

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ มุ่งหมายให้หน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัด จัดการศึกษาหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด จึงกำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

1. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา หรือสถานศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อสนับสนุนการเกษตรปลอดภัย

2. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา หรือสถานศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด

3. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา หรือสถานศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมการมีงานทำ

4. สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา

แนวทางการจัดการศึกษา

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการเกษตรปลอดภัย

1.1 หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่งในจังหวัด มีสร้างการรับรู้ยุทธศาสตร์ของจังหวัดด้านส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้ปกครอง ผ่านช่องทางต่าง ๆ

1.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา หรือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา จัดการเรียนการสอนเกษตรปลอดภัย หรือการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และผลผลิตทางการเกษตร ภายในสถานศึกษา ตามความพร้อม ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

1.3 หน่วยงานทางการศึกษา หรือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรปลอดภัย สู่ นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ตามความสนใจ

1.4 ส่งเสริมให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา และอาชีวศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่สู่เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) เพื่อพัฒนาภาคการเกษตรได้อย่างมั่นคงในอนาคต

2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด

2.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่งในจังหวัด มีสร้างการรับรู้ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ด้านส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้ปกครอง ผ่านช่องทางต่าง ๆ

2.2 หน่วยงานทางการศึกษา หรือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา จัดให้มีกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด แก่ผู้เรียน ตามความพร้อมและความถนัด เช่น บอร์ดกิจกรรม หรือการบูรณาการในสาระวิชาพื้นฐานตามความเหมาะสม เป็นต้น

2.3 หน่วยงานทางการศึกษา หรือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวภายในชุมชนสู่ นักเรียนและผู้ปกครองตามความสนใจ

2.4 หน่วยงานทางการศึกษา หรือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา จัดกิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดให้แก่ผู้เรียน และพัฒนาผู้เรียนเพื่อประกอบอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว

2.5 ส่งเสริมให้สถานศึกษา ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่น การพัฒนาয়ুমัคคุเทศก์ หรือกิจกรรมอื่นตามความพร้อมและความเหมาะสม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่

3. การส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับขีดความสามารถการพัฒนาจังหวัด

3.1 หน่วยงานทางการศึกษา และ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ทั้งในและนอกระบบ วางรากฐานการศึกษาหรือจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างงาน สร้างอาชีพให้แก่ผู้เรียน ให้มีทักษะและจิตวิญญาณในการประกอบการ พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม สินค้า

และบริการ และเปิดโอกาสให้นำเสนอแนวคิด พัฒนาแอปพลิเคชัน นวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การต่อยอดในอนาคต

3.2 หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมแนะแนว เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกศึกษาตามความถนัด เพื่อวางรากฐานอาชีพแก่ผู้เรียน

3.3 สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ทวิภาคี และการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของสถานศึกษาอาชีวศึกษา และส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ระดับจังหวัด

3.4 สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ ทั้งระบบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ มาตรฐานวิชา ระบบทดสอบ และระบบรับรองคุณภาพภาคสินค้าและบริการ ร่วมกับองค์กร หน่วยงาน เอกชน สถาบันวิชาการ เช่น ศูนย์ทดสอบสินค้า ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ เป็นต้น

3.5 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณภาพให้สินค้าและบริการ ในจังหวัด ต่อยอดไปสู่การสร้างนวัตกรรม ขับเคลื่อนองค์ความรู้ ยกระดับเศรษฐกิจของจังหวัดสู่ระดับภาคและระดับประเทศ

3.6 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา รวบรวมผู้เชี่ยวชาญ สร้างเครือข่ายทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้มีความพร้อมการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในอนาคต รวมทั้งสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ในการต่อยอดในการพัฒนาจังหวัดหรือผู้ประกอบการ

3.7 ส่งเสริมให้มีการการจัดตั้งสถานศึกษาหรือห้องเรียน ในพื้นที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์

4. การจัดการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดด้วยดิจิทัล

4.1 หน่วยงานทางการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาและสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในจังหวัด ส่งเสริมการเสนอโครงการขอรับทุนในการวิจัย พัฒนา ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมจากกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (EDTECH FUND)

4.2 สถาบันอุดมศึกษาหรือสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัด สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมบริการขนาดใหญ่ที่เป็นบริการพื้นฐาน (Service Platform) ของการคิดค้นรูปแบบธุรกิจใหม่ (Disruptive Business) ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ระบบนวัตกรรมบริการ ที่เป็นพื้นฐานของการใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์อัจฉริยะ (Smart Devices) และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดในเชิงพาณิชย์

4.3 สถาบันอุดมศึกษาและสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัด บูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาและการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมอย่างยั่งยืนตลอดจนสามารถต่อยอดและสร้างเทคโนโลยี และนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาประเทศ

4.4 สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัด สนับสนุนการวิจัย พัฒนาทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างความเข้มแข็ง ของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลและอุตสาหกรรมเป้าหมายที่รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ

4.5 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริมขยายผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในธุรกิจชุมชน เช่น วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้ การขายสินค้าออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มช่องทางและการนำความรู้ผ่านเทคโนโลยีไปใช้สร้างอาชีพใหม่ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพผู้เรียนและสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าหมาย

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพแห่งการเรียนรู้ตามช่วงวัย เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21
2. ผู้เรียนจังหวัดเพชรบูรณ์มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และคุณลักษณะผู้เรียน จังหวัดเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ขาญฉลาด)

ตัวชี้วัด

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ มุ่งหวังให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และสังคมมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคน ตลอดช่วงชีวิต

1. ร้อยละของผู้เรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ อ่านออกเขียนได้ ระดับดีขึ้น
2. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานทุกระดับเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา
3. ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละรายวิชาเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา
4. ร้อยละของผู้จบการศึกษาอาชีวศึกษา มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาการหรือวิชาชีพ
5. ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามสายงาน หรือ เพื่อเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้
6. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และคุณลักษณะผู้เรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ขาญฉลาด)
7. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัดมีการพัฒนาภาษาต่างประเทศให้แก่บุคลากรผ่านช่องทางต่าง ๆ
8. ร้อยละของสถานศึกษาในจังหวัด มีกิจกรรมที่ส่งเสริมพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียน

แนวทางการจัดการศึกษา

1. การพัฒนาการอ่านการเขียนและคิดวิเคราะห์

1.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จัดการเรียนรู้ โดยกระบวนการ PLC และเทคนิคของ PISA หรือ พัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านการเขียนการคิดวิเคราะห์ ตามบริบทของหน่วยงานและสถานศึกษา ให้ผู้เรียน 1) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 อ่านหนังสือออกเขียนหนังสือได้ 2) ผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 อ่านหนังสือคล่อง เขียนหนังสือคล่อง 3) ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าอ่านหนังสือแตกสามารถวิเคราะห์ได้ 4) ประชาชนอายุ 15 - 59 ปี อ่านหนังสือได้

1.2 การกำกับติดตามการดำเนินงานการพัฒนาการอ่านการเขียน ของสถานศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัด

1.3 ส่งเสริมกิจกรรมการอ่านการเขียนโดยการสร้างขวัญและกำลังใจ ระดับหน่วยงานทางการศึกษา หรือจังหวัดตามความเหมาะสม

2. การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ยกระดับคุณภาพทางการศึกษา ทุกกระดับ

2.1 พัฒนาศักยภาพผู้เรียน ค่านิยม และวัฒนธรรม

2.1.1 ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับ ปรับสภาพแวดล้อม สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง ตรงต่อเวลา ยอมรับความหลากหลาย รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมอันดีงาม และการมีจิตสาธารณะ เข้าไปในทุกสาระวิชาและทุกกิจกรรม ในการพัฒนาผู้เรียน

2.1.2 ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับ นำผู้เรียน หรือเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน

2.2 การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงชีวิต

2.2.1 ส่งเสริมให้ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พัฒนาเด็กให้มีความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม และหน่วยงานทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการลงทุนเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย พัฒนาสถานศึกษา ปฐมวัยให้มีมาตรฐาน พร้อมทั้งประสานหน่วยงานและชุมชน เตรียมความพร้อมผู้เรียนด้านสุขภาพและโภชนาการ จัดประสบการณ์เรียนรู้ และสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ออกแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะ ทางสมอง ความคิดความจำ การควบคุมอารมณ์ การรู้จักและประเมินตนเอง

2.2.2 ส่งเสริมให้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และอาชีวศึกษา พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และความสามารถในการแก้ปัญหา มีภูมิคุ้มกัน ต่อปัญหาและอาชญากรรมต่าง ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การวางแผนชีวิต การวางแผนทางการเงิน ทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน รวมถึงทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับ ความต้องการของประเทศ มีทักษะชีวิต อยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม ในหลักสูตรหรือกิจกรรมต่าง ๆ และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ STEM ในระดับมัธยมศึกษา

2.2.3 ส่งเสริมให้ สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา ยกระดับ ศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะกับความสามารถเฉพาะบุคคล เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ จัดทำหลักสูตรระยะสั้นตามความสนใจและเหมาะสมของผู้สนใจ การใช้ดิจิทัล เป็นเครื่องมือในการสร้างอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของจังหวัดและความสนใจของผู้เรียน

2.2.4 ส่งเสริมให้ สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สร้างการเข้าถึงการศึกษาของประชาชน และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกิจกรรมส่งเสริม ทักษะการดำรงชีวิต ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตตามความเหมาะสม การวางแผนทางการเงิน เรียนรู้การใช้ ดิจิทัลในการสร้างและวางแผนอาชีพที่เหมาะสมตามศักยภาพพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย

2.3 ปรับกระบวนการเรียนรู้ต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

2.3.1 ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับ ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการ พัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษ ที่ 21 มุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ อาทิจำนวนรู้ ทางวิทยาศาสตร์และการตั้งคำถาม ความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีความรู้ ทางวิศวกรรมศาสตร์และการคิดเพื่อหาทางแก้ปัญหา ความรู้และทักษะทางศิลปะ และความรู้ด้านคณิตศาสตร์ และระบบคิดของเหตุผลและการหาความสัมพันธ์การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือ ปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง การสร้างผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ ของตนเองได้ การ หล่อหลอมทักษะการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้ หลายช่องทาง รวมทั้งการเรียนรู้ด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต

2.3.2 ส่งเสริมให้ครูปรับบทบาทจาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” ทำหน้าที่กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ แนะนำวิธีเรียนรู้และวิธีจัดระเบียบการสร้างความรู้แบบกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning และมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

2.3.3 ส่งเสริมให้สถานศึกษา ใช้การวิจัยและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน

2.3.4 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา หรืออาชีวศึกษา จัดระบบการศึกษาหรืออบรมผ่านระบบออนไลน์ จัดการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแพลตฟอร์ม การเทียบโอนประสบการณ์ ตามความพร้อม

2.3.5 สถานศึกษาทุกระดับ พัฒนาทัศนคติและแรงบันดาลใจที่อยากเรียนรู้ สร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2.3.6 สนับสนุนให้สถานศึกษา พัฒนาศักยภาพโดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ การแลกเปลี่ยน นักเรียน นักศึกษา บุคลากร ทั้งในและต่างประเทศ

2.3.7 หน่วยงาน และสถานศึกษาทุกแห่ง ส่งเสริมและดำเนินการพัฒนาทักษะผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ รวมถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแยกแยะข้อมูลข่าวสารในสังคมดิจิทัลที่เปิดกว้างและเสรี

2.4 ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่ง คัดกรองและส่งเสริมเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งด้านดนตรี กีฬา ภาษาและวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ตลอดจนการวิจัย

2.5 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา สร้างเครือข่ายพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่หลากหลายตามความเหมาะสม

2.6 ส่งเสริมให้สถานศึกษา ส่งเสริมการออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสุขภาวะผู้เรียน การสร้างนิสัยรักกีฬาและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีระเบียบ วินัย รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และรู้จักการขอโทษ และการใช้กีฬาและนันทนาการในการพัฒนาจิตใจ สร้างความสามัคคีของคนในชาติ หล่อหลอมการเป็นพลเมืองดีพัฒนาคุณภาพชีวิต ในสถานศึกษาทุกระดับ และมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ พัฒนาให้เป็นนักกีฬาอาชีพ เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา ตามความเหมาะสม

2.7 จังหวัดและหน่วยงานทางการศึกษา ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยการสร้างขวัญและกำลังใจระดับหน่วยงานทางการศึกษา หรือจังหวัดตามความเหมาะสม

3. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดของครู พัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ อุดมการณ์ แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามสายงาน หรือเพื่อเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรม การพัฒนาผ่านระบบออนไลน์ ระบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

3.3 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด สร้างขวัญและกำลังใจด้วยรูปแบบที่หลากหลายในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานหรือการจัดการเรียนรู้

3.4 หน่วยงาน และสถานศึกษาทุกแห่ง ส่งเสริมและดำเนินการพัฒนาทักษะของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ รวมถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแยกแยะข้อมูลข่าวสารในสังคมดิจิทัลที่เปิดกว้างและเสรี

4. เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์

4.1 ส่งเสริมหน่วยงานและสถานศึกษาให้จัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

4.2 จัดทำสื่อการสร้างการรับรู้ สู่คุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ขาดกลัว) สู่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาทุกแห่งในจังหวัด เพื่อให้หน่วยงาน/สถานศึกษาถ่ายทอดแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ สู่ครูผู้สอน พร้อมดำเนินการสร้างคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ ตามแนวทางที่เหมาะสม

4.3 สร้างการรับรู้ ประกาศเจตนารมณ์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ขาดกลัว)

4.4 ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาหรือเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย ประวัติพ่อขุนผาเมือง ประวัติความเป็นมาของเมืองเพชรบูรณ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น สารคดี สื่อมัลติมีเดีย เป็นต้น

5. การส่งเสริมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ภาษาที่สาม ตอบสนองการพัฒนาจังหวัด

5.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง พัฒนาบุคลากรด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทุกรูปแบบตามความเหมาะสม

5.2 หน่วยงานทางการศึกษา ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดจัดกิจกรรม Boot Camp ให้แก่ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ ในสังกัด

5.3 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสื่อสาร เช่น ป้ายหรือสื่อ ภาษาอังกฤษ จีน หรือภาษาอื่น ในจุดต่าง ๆ การเปิดเพลงหรือ เสียงสนทนาภาษาอังกฤษ/ภาษาจีน ผ่านเสียงตามสายของสถานศึกษา

5.4 ส่งเสริมกิจกรรมให้ครูและผู้เรียน มีความกล้าพูดภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น

5.5 หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง ส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาบุคลากรด้านภาษาที่ 3 และภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) สู่การจัดการเรียนรู้แบบมีเหตุผลต่อผู้เรียน

5.6 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา สื่อสารภาษาอังกฤษในหน่วยงานและวาระต่าง ๆ

6. การส่งเสริมการศึกษาให้มีคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

6.1 หน่วยงานและสถานศึกษาทุกแห่ง เพิ่มศักยภาพและทักษะการใช้เทคโนโลยี แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสอดคล้องกับการทำงานในรูปแบบรัฐบาลดิจิทัล โดยบุคลากรภาครัฐสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการทำงานอย่างเหมาะสม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สามารถใช้บริการได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

6.2 หน่วยงานและสถานศึกษาทุกแห่ง บูรณาการเรื่องการเรียนรู้เท่าทันสื่อที่เป็นมาตรฐานในหลักสูตร การศึกษาทุกระดับตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดความรู้เท่าทันสื่อ โดยมุ่งเน้นในเรื่องความสามารถในการแยกแยะ วิเคราะห์สื่อและข้อมูลข่าวสารการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและการไม่ละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

6.3 หน่วยงานทางการศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และสถานศึกษาอาชีวศึกษา ส่งเสริมการสร้างสื่อ คลังสื่อ และแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการศึกษาเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพถูกต้อง หรือใช้ระบบลิขสิทธิ์แบบเปิด ที่ผู้เรียนหรือประชาชนเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวมถึงการอบรมให้ครูและผู้สนใจมีทักษะด้านการผลิตสื่อออนไลน์เพื่อให้เกิดการต่อยอด การผลิตสื่อการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา

6.4 สถาบันอุดมศึกษา ส่งเสริมพัฒนาแพลตฟอร์มสำหรับรวบรวมข้อมูล องค์ความรู้ ความสามารถของบุคคล โดยเฉพาะบุคลากรวัยเกษียณ ประชาชน ชุมชน นักวิชาการ และผู้มีจิตอาสา ให้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ร่วมกันและถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ สู่สังคมแห่งการแบ่งปัน

6.5 หน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้อันเป็นระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Course: MOOC) ที่ครอบคลุมถึงหลักสูตรเสริมการศึกษาในระบบโรงเรียนประถม และมีมัธยมหลักสูตร ด้านอาชีวศึกษา หลักสูตรในระดับมหาวิทยาลัยที่ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ข้ามสถาบันการศึกษาได้หลักสูตร สำหรับอาเซียน ไปจนถึงหลักสูตรเพื่อประชาชนทั่วไปที่ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดชีวิตตามความสนใจในระยะแรก ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าศึกษาตามความสนใจ

6.6 สถาบันอุดมศึกษา หรือสถานศึกษาอาชีวศึกษา จัดให้มีศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ ทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เน้นการเรียนรู้ และปฏิบัติเพื่อเพิ่มทักษะรูปแบบใหม่ในลักษณะบูรณาการการเรียนการสอนร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา อาทิ การส่งเสริมให้มีการฝึกงาน (On the Job Training) ที่เป็นการปฏิบัติงานจริง กับภาคธุรกิจเอกชนในหลักสูตรการศึกษาที่เป็นที่ต้องการในการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลแห่งอนาคต

6.7 สถาบันอุดมศึกษา หรือสถานศึกษาอาชีวศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่รองรับเทคโนโลยีในอนาคต ให้กับครูและบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา

6.8 สถาบันอุดมศึกษา หรือสถานศึกษาอาชีวศึกษา ผลิตบัณฑิตหรือผู้จบการศึกษา สาขาเฉพาะด้านที่มีความเชี่ยวชาญด้านดิจิทัลให้เพิ่มขึ้น และเพิ่มทักษะด้านดิจิทัลแก่ผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา

6.9 สถาบันอุดมศึกษา หรือสถานศึกษาอาชีวศึกษา สร้างเครือข่ายความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทั้งในประเทศและภูมิภาคอาเซียน โดยเน้นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการและทักษะใหม่ ๆ โดยเฉพาะกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยี และองค์ความรู้รวมถึงการทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกัน

6.10 หน่วยงานทางการศึกษา ส่งเสริมให้สถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา วางพื้นฐานแนวทางการให้การศึกษาด้านทักษะการคิดคำนวณอย่างเป็นระบบ (Computational Thinking) การเขียนโปรแกรม (Coding) เพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กไทยในระยะยาวไปสู่อนาคต รองรับแผนพัฒนากำลังคนทางด้านดิจิทัลของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

เป้าหมาย

ผู้เรียนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษา

ตัวชี้วัด

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ มุ่งหวังให้ประชากรได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค จึงกำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

1. ร้อยละของผู้เรียนระดับปฐมวัยต่อประชากรอายุ 3 - 5 ปี เพิ่มขึ้น
2. ร้อยละของผู้เรียนระดับการศึกษาภาคบังคับต่อประชากร อายุ 6 - 14 ปี
3. ร้อยละของผู้เรียนระดับการศึกษา ม.ปลาย หรือเทียบเท่า ต่อประชากรอายุ 15 - 17 ปี เพิ่มขึ้น
4. ร้อยละผู้เรียนระดับอุดมศึกษาในจังหวัด ต่อประชากรวัยเรียนระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น
5. ประชาชน อายุ 15 - 59 ปีได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น
6. ร้อยละของเด็กด้อยโอกาส เด็กออกกลางคัน และเด็กตกหล่น ได้รับการช่วยเหลือเพิ่มขึ้น

แนวทางการจัดการศึกษา

1. ส่งเสริมการสร้างโอกาสทางการศึกษา

1.1 บูรณาการจัดทำแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาทุกสังกัดอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ และประกาศหลักเกณฑ์แนวทางการรับนักเรียนที่เหมาะสม กับคุณภาพและศักยภาพของสถานศึกษา

1.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา ระดับการศึกษาภาคบังคับ จัดทำ สำมะโนประชากรวัยเรียนในพื้นที่บริการ

1.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา เน้นแนวทางการศึกษา ให้ ผู้เรียนได้มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ หรือสายอาชีพ ตามความถนัดด้วย วิธีการที่หลากหลาย

1.4 หน่วยงานทางการศึกษา ร่วมกันจัดทำแนวทางการรับนักเรียนจังหวัด การจัดชั้นเรียน ของโรงเรียนยอดนิยม หรือโรงเรียนที่มีการแข่งขันสูง

1.5 หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง นำระบบระบบดูแลและช่วยเหลือ นักเรียนมาใช้ในการติดตามผู้เรียนออกกลางคัน

1.6 สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรืออาชีวศึกษา ทุกแห่ง ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าตามความถนัด หรือประกอบอาชีพตาม ความเหมาะสม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

1.7 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา หรือเทียบเท่าในจังหวัด ร่วมมือกับ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า สร้างโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพิ่มขึ้น และดึงดูดประชาชน ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น หรือสามารถเทียบโอน หน่วยกิตหรือประสบการณ์ทำงานได้

1.8 ส่งเสริมให้มีเครือข่าย ส่งต่อและติดตามเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับ สถานศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2. การสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมทางการศึกษา

2.1 ส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพเสมอกันในทุกพื้นที่ เชื่อมโยงการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ)

2.2 สถานศึกษา ใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.3 หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา ส่งเสริมสวัสดิการและทุนการศึกษา หรือกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน ได้รับโอกาสการศึกษาอย่างทั่วถึง

2.3 หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา ส่งเสริมสวัสดิการและทุนการศึกษา หรือกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน ได้รับโอกาสการศึกษาอย่างทั่วถึง

2.4 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและผู้นำชุมชนเป็นเครือข่ายพัฒนาการศึกษาในการลดความเหลื่อมล้ำ

2.5 สนับสนุนการดัดแปลงเยาวชนคนรุ่นใหม่ เป็นกำลังในการพัฒนาและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชน เพื่อฝึกทักษะเป็นผู้นำคนรุ่นใหม่ในอนาคต

2.6 สถานศึกษาทุกระดับ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและยอมรับสังคมเรื่องเพศสภาพและความเสมอภาคทางเพศ

3. การส่งเสริมการสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

3.1 หน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่จัดการศึกษา ดำเนินการให้สถานศึกษาในสังกัดหรือที่กำกับดูแล จัดหาระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อสำหรับการบริการทางการศึกษา และศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน

3.2 สถาบันอุดมศึกษา ร่วมกับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ สร้างและส่งเสริมให้เปิดแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลในระดับท้องถิ่น และบูรณาการแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย

หน่วยงานและสถานศึกษา น้อมนำศาสตร์พระราชา พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติเพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ มุ่งหวังให้หน่วยงานและสถานศึกษาการจัดการศึกษา น้อมนำศาสตร์พระราชา พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในหน่วยงานและสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จึงกำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

1. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัด น้อมนำศาสตร์พระราชา พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมกิจกรรมสถานศึกษาพอเพียง โรงเรียนคุณธรรม และโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ

3. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัด มีการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการจัดการศึกษา

1. สืบสานศาสตร์พระราชา พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษา

1.1 สืบสานศาสตร์พระราชา พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษา ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และรัชกาลที่ 10

1.1.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา บูรณาการ ในสาระวิชาหรือ กิจกรรม โดยตรงต่อผู้เรียน

1.1.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง ส่งเสริมให้ครูและ บุคลากรทางการศึกษา น้อมนำหลักการทรงงาน มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการ

1.1.3 สร้างทัศนคติ น้อมนำพระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษา สู่การปฏิบัติหน้าที่ราชการ ของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งใหม่

1.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา เข้าร่วม โครงการ 1) สถานศึกษาพอเพียง (ทุกแห่ง) 2) โรงเรียนคุณธรรม (ทุกแห่ง) 3) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (ตามความพร้อมของสถานศึกษา)

1.3 หน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษาสู่ผู้เรียน

2. การจัดการสิ่งแวดล้อมในหน่วยงานและสถานศึกษา

2.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง สร้างความตระหนัก ต่อครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรม การบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

2.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง จัดทำแนวทาง มาตรการและดำเนินการ ลดและคัดแยกขยะ การจัดการขยะเหลือใช้หรือส่งต่อทำลาย (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่)

2.3 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง จัดการสิ่งแวดล้อม ในหน่วยงานและสถานศึกษา (การปรับปรุงภูมิทัศน์หรือการเพิ่มพื้นที่สีเขียวภายในหน่วยงานและสถานศึกษา)

2.4 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง มีส่วนในการลด การสร้างฝุ่นละออง หมอกควัน และมลภาวะต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน สถานศึกษา และพื้นที่ชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาการบริหารเพื่อบูรณาการจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมในจังหวัด

เป้าหมาย

หน่วยงานทางการศึกษา มีการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาในลักษณะการบูรณาการ ตามบริบทของจังหวัด

ตัวชี้วัด

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ มุ่งหวังให้การบริหารจัดการด้านการศึกษา โปร่งใสหลักธรรมาภิบาล คุ่มค่า มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดและ หน่วยงานอื่น เกิดประโยชน์สูงสุดต่อรัฐในการปฏิบัติราชการตามยุทธศาสตร์ชาติ จึงกำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

1. มีระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาระดับจังหวัด (Big Data)

2. มีระบบข้อมูลสารสนเทศข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. สถานศึกษามีอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เหมาะสม
4. หน่วยงานทางการศึกษามีเรื่องการร้องเรียนด้านการบริหารงานบุคคลลดลง
5. หน่วยงานทางการศึกษามีกระบวนการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการบูรณาการจัดการศึกษา
6. หน่วยงานทางการศึกษามีระบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

แนวทางการจัดการศึกษา

1. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.1 พัฒนาระบบดำเนินงาน การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย การเกลี้ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล

1.2 จัดทำระบบสารสนเทศข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.3 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และ หน่วยงานทางการศึกษา ส่งเสริมกิจกรรมที่มีโอกาสให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ พบเพื่อนครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

1.4 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และ หน่วยงานทางการศึกษา เปิดโอกาสรับฟังและแก้ปัญหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. การบริหารจัดการศึกษาทันสมัยตามหลักการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

2.1 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และ หน่วยงานทางการศึกษานำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สร้างระบบบริหารจัดการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส มีลักษณะที่เบ็ดเสร็จ ควบวงจร หลากหลาย นำนวัตกรรม เทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารงานและตัดสินใจ

2.1.1 หน่วยงานทางการศึกษา เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ ในรูปแบบดิจิทัล ให้ผู้เรียนและประชาชนสามารถเข้าถึงและสืบค้นได้

2.1.2 หน่วยงานทางการศึกษา สร้างความเข้าใจและเตรียมความพร้อม แก่บุคลากร และสถานศึกษาในการดำเนินการจัดการระบบทะเบียนประวัติการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมโยงกันทั่วประเทศ

2.1.3 หน่วยงานทางการศึกษาใช้ทรัพยากรดิจิทัลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.1.4 หน่วยงานทางการศึกษา ใช้ระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ลดการใช้เอกสารสำเนากระดาษ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานภาครัฐ

2.1.5 หน่วยงานทางการศึกษา เตรียมความพร้อมสำหรับการเพิ่มขึ้นของฐานข้อมูลดิจิทัล เพื่อรองรับการปฏิรูปราชการ และจัดให้มีมาตรการจัดการความปลอดภัยทางไซเบอร์และความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล

2.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาระดับจังหวัด (Big Data)

2.3 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสถานศึกษานำยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสู่ เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษา สู่แผนปฏิบัติการในทุกระดับ

2.4 ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

2.4.1 ประกาศแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

2.4.2 ส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กด้วยรูปแบบวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น เช่น กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนคู่พัฒนา เป็นต้น

2.4.3 ส่งเสริมให้มีการใช้พื้นที่ของสถานศึกษาที่รวมหรือเลิกสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษาหรือประโยชน์ต่อชุมชน

2.4.4 ส่งเสริมการคัดเลือกโรงเรียนขนาดเล็กที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา หรือระดับจังหวัด และยกย่องเชิดชูเกียรติตามความเหมาะสม

2.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กจังหวัดเพชรบูรณ์ และแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กระดับเขตพื้นที่การศึกษาอย่างเหมาะสม หรือตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ในรูปแบบที่เหมาะสมกับจังหวัดและพื้นที่

2.6 หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกระดับ สร้างความตระหนักและค่านิยมการปฏิบัติราชการแบบมืออาชีพ แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีจิตบริการ ทำงานเชิงรุก บูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น มีวัฒนธรรมการทำงานและค่านิยม เพื่อประชาชนและส่วนรวม มีความยุติธรรม ยึดมั่นประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และมีค่านิยมละอายต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

2.7 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาและการประเมินตามแนวทางโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

2.8 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา ทั้งการแสดงความคิดเห็น การวางแผนการศึกษา การดำเนินงาน การตรวจสอบ ตลอดจนกระบวนการปรับปรุง โดยวิธีการที่หลากหลาย

2.9 ส่งเสริมการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่น ตามความจำเป็นและความเหมาะสม สอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายของยุทธศาสตร์ จุดเน้น และแนวทางการจัดการศึกษา ตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

4.2 สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570)

4.2.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดเน้น เป้าหมายและตัวชี้วัด

1) วิสัยทัศน์

“ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ภาครัฐมีใจในท้องถิ่น พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21”

นิยามวิสัยทัศน์

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ : ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีทักษะและสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร โดยมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งคุณลักษณะที่เป็นอัตลักษณ์ของผู้เรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ “เสียสละ กล้าหาญ ชาญฉลาด” มีทัศนคติที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข

2. ภาครัฐมีใจในท้องถิ่น : การจัดการศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์ บริบทและศักยภาพของจังหวัด ตามวิสัยทัศน์ “จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นดินแดนแห่งความสุขของคนอยู่และผู้มาเยือน” โดยมีการเกษตรปลอดภัย พืชพื้นเมือง รวมถึงวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย อารยธรรมประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน

อันเป็นที่มาของดินแดนแห่งความสุขของคนอยู่ มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ แหล่งอุทยาน ธรณี และธรรมชาติที่หลากหลาย อันเป็นที่มาของดินแดนแห่งความสุขของผู้มาเยือน

3. ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 : ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัล และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ ประกอบด้วยทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R,8C_s)

3R_s ได้แก่

1. การอ่านออก (Reading)
2. เขียนได้ (Writing)
3. มีทักษะในการคำนวณ (Arithmetics)

8C_s ได้แก่

1. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)
2. ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)
3. ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding)
4. ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership)
5. ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communication Information and Media Literacy)
6. ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy)
7. ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills)
8. ความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

2) พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ส่งเสริมการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการพัฒนาจังหวัด
3. ส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21
4. ส่งเสริมการสร้างโอกาสและความเสมอภาคและการเข้าถึงทางการศึกษาทุกระดับ
5. ส่งเสริมการน้อมนำศาสตร์พระราชา พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษา เพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาให้ทันสมัยอย่างมีประสิทธิภาพ

3) เป้าประสงค์รวม

1. ผู้เรียนในจังหวัดได้รับการปลูกฝังแนวคิดการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความมั่นคงของชาติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ
2. การจัดการศึกษาสามารถส่งเสริมขีดความสามารถของผู้เรียนให้ตอบสนองการพัฒนาจังหวัด
3. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นของวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21
4. ประชากรทุกช่วงวัยเข้าถึงการศึกษาทุกระดับอย่างมีคุณภาพ
5. ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรพระราชฯ พระบรมราโชบายและพระราชดำริ
6. หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดมีการบริหารจัดการศึกษาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ

4) ตัวชี้วัดรวม

1. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา มีกิจกรรมส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา มีการจัดการศึกษาและกิจกรรมที่ส่งเสริมขีดความสามารถของผู้เรียนตอบสนองการพัฒนาจังหวัด (ด้านการเกษตรปลอดภัย ด้านการท่องเที่ยว ด้านการมีงานทำ)
3. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา จัดการศึกษาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
4. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (การศึกษาขั้นพื้นฐาน ม.ปลาย ด้านอาชีวศึกษา และการศึกษานอกระบบ) ของจังหวัดเพิ่มขึ้น
5. อัตราส่วนประชากรวัยเรียนได้รับการเข้าถึงการศึกษาเพิ่มขึ้น
6. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับน้อมนำศาสตร์พระราชฯ พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
7. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด มีระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ระดับมากขึ้นไป

5) จุดเน้น การศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

1. การอ่าน การเขียนได้และอ่านหนังสือแตก (อ่านหนังสือแตก : อ่านแล้วมีกระบวนการคิดวิเคราะห์ นำไปสู่การสังเคราะห์ วิเคราะห์ได้ ตีความสิ่งที่อ่านแตกฉาน เข้าใจใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน)
2. การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ การสร้างทักษะด้านอาชีพ ยกระดับความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาจังหวัด
3. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. การจัดการศึกษาปฐมวัย
5. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการศึกษาและทักษะดิจิทัลของครูและนักเรียน
6. การพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และการส่งเสริมพหุปัญญา
7. การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

6) ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม สร้างขีดความสามารถในการพัฒนาจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและสังคมแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

7) คำนิยาม

หน่วยงาน หมายถึง หน่วยงานที่จัดการศึกษา ได้แก่ หน่วยงานทางการศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดและสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเป็นหน่วยงานประสานสถานศึกษาในกำกับ)

หน่วยงานทางการศึกษา หมายถึง หน่วยงานที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด ในจังหวัด

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดสำนักพุทธศาสนาแห่งชาติ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ วิทยาลัยมหาวิทยาลัย ในจังหวัด

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย

สถานศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง โรงเรียนหรือวิทยาลัยจัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา

สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา หมายถึง มหาวิทยาลัย วิทยาลัย หรือ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญาหรือระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี

จังหวัด หมายถึง จังหวัดเพชรบูรณ์

4.2.2 ยุทธศาสตร์และแนวทางการจัดการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง

เป้าหมาย ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่เสริมสร้างความมั่นคงในชีวิต ปฏิบัติความเป็นพลเมืองดี อารมณ์รักและรักษาสถาบันหลักของชาติ และการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด

1) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัด จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่สะท้อนความรักและการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ และการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- 2) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาที่ส่งเสริมหรือมีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (Civic Education)
- 3) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมระบบ กลไก มาตรการ ส่งเสริมความปลอดภัยและป้องกันภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ
- 4) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมที่สร้างภูมิคุ้มกันป้องปรามการทุจริตคอร์รัปชัน /การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม /ทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธี / การนำหลักศาสนาเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต
- 5) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมหรือมีกิจกรรมการสร้างภูมิคุ้มกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
- 6) ร้อยละของสถานศึกษา เป็นสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข หรือสถานศึกษาที่ดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม

แนวทางการพัฒนา

1. เสริมสร้างความมั่นคงและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุข

- 1.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานและสถานศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมความมั่นคงรักในสถาบันหลักของชาติ หรือที่เกี่ยวข้อง ในสถานศึกษาทุกระดับ ในจังหวัด
- 1.2 ปลุกฝัง ความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในสถานศึกษาทุกระดับในจังหวัด
- 1.3 ส่งเสริมให้ ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทุกคนในจังหวัด เป็นสมาชิกจิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ หรือ เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรต่าง ๆ ของจิตอาสา เราทำความดี ด้วยหัวใจ หรือร่วมทำกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน หรือตามที่ราชการกำหนด พร้อมทั้งการขยายผลและการแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำแนวทางสู่การจัดการศึกษาต่อผู้เรียน
- 1.4 ส่งเสริมให้หน่วยงานและสถานศึกษา ปลุกฝังจิตสำนึกและคุณสมบัติพื้นฐานของผู้เรียน ด้านความรักความสามัคคี ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ความมีระเบียบวินัย ทัศนคติที่ถูกต้อง สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติในสถานศึกษาทุกระดับ
- 1.5 ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์
- 1.6 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (Civic Education)
- 1.7 ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและเผยแพร่หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น ที่ช่วยพัฒนาจิตใจและปัญญา ในสถานศึกษาทุกระดับในจังหวัด

2. การพัฒนาและส่งเสริมด้านความปลอดภัยและป้องกันภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ

- 2.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัด เผยแพร่หลักสูตรส่งเสริมวินัยจราจรของผู้เรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ สู่สถานศึกษาในสังกัด ให้ทราบและเข้าใจแนวทางและใช้หลักสูตรตามความพร้อมของสถานศึกษา โดยในระยะเริ่มต้นให้มีสถานศึกษานำร่องในการดำเนินการ
- 2.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดและสถานศึกษา ปลุกฝัง สร้างความตระหนัก ความปลอดภัยและวินัยจราจร ให้กับผู้เรียนในทุกระดับการศึกษา หรือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัด

กิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างความปลอดภัยทางถนน เช่น สถานีตำรวจภูธรในพื้นที่ หรือ สำนักงานขนส่งจังหวัด/สาขาในพื้นที่ โดยอาจดำเนินการร่วมกับสถานศึกษาอื่น ในพื้นที่ใกล้เคียงในคราวเดียวกัน เพื่อสร้างความตระหนักความปลอดภัยและวินัยจราจร ให้กับผู้เรียนทุกระดับการศึกษาในจังหวัด

2.3 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัด หรือสถานศึกษาทุกระดับจัดกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธี ปัญหาความรุนแรงในสังคม มีการสร้างระบบและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ทุกระดับ

2.4 ส่งเสริมให้หน่วยงานและสถานศึกษาทุกแห่ง และดำเนินการกำหนดมาตรการการเฝ้าระวังและรับมือภัยคุกคามไซเบอร์ที่เหมาะสม สอดคล้องตามมาตรฐานสากล และส่งเสริมให้เกิดความตระหนัก และรู้เท่าทันภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง

3. การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา

3.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการสร้างภูมิคุ้มกัน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษา

3.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัด และสถานศึกษาทุกระดับ จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและต่อต้านยาเสพติด หรือ ร่วมกิจกรรมป้องกันและต่อต้านยาเสพติดกับหน่วยงาน หรือชุมชนในพื้นที่

3.3 ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับ เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข พร้อมดำเนินการตามแนวทางของโครงการดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม

โครงการสำคัญ

1. โครงการสร้างจิตสำนึกรักในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ / โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ / โครงการกิจกรรมจิตอาสา / โครงการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข / โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นพลเมืองโลก
2. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด / สถานศึกษาสีขาวปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข
3. โครงการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ
4. โครงการอื่น ที่มีลักษณะเดียวกันหรือสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม สร้างขีดความสามารถในการพัฒนาจังหวัด

เป้าหมาย 1) ผู้เรียนได้รับการศึกษาหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมขีดความสามารถของผู้เรียนตอบสนองการพัฒนาจังหวัด 2) จังหวัดมีงานวิจัย นวัตกรรม ในการสร้างขีดความสามารถในการพัฒนาจังหวัด

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการเกษตรปลอดภัย
2. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด

3. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ
4. จำนวนหลักสูตรของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา ที่จัดให้แก่ประชากรวัยแรงงาน (15-19 ปี) ตามความต้องการของตลาดแรงงาน
5. จำนวนประชากรวัยแรงงาน (15-59 ปี) ที่ผ่านการพัฒนาความสามารถและทักษะจากสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา
6. สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา
7. สัดส่วนผู้เรียนวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสังคมศาสตร์
8. ร้อยละของสถานศึกษาจัดการศึกษาที่เน้นด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยเพิ่มขึ้น
9. ร้อยละของผู้เรียนในระดับทวิภาคี เพิ่มขึ้น
10. ร้อยละของผู้เรียนสหกิจศึกษา เพิ่มขึ้น
11. ร้อยละของสถานศึกษาอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาในจังหวัด พัฒนาองค์ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ แนวคิดการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงานและการเงิน แก่ผู้เรียนที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา
12. อัตราการได้งานทำ/ประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาภายในระยะเวลา 1 ปี เพิ่มขึ้นการศึกษา
13. ร้อยละ/คะแนนเฉลี่ยการประเมินของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา มีสมรรถนะ เป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการ (ไม่รวมผู้ไม่มีงานทำและประกอบอาชีพอิสระ)
14. จำนวนงานวิจัยหรือนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา ที่ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรสร้างมูลค่า/อุตสาหกรรมแห่งอนาคต / พัฒนาการบริการแห่งอนาคต / องค์ความรู้พื้นฐานและเทคโนโลยี (วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)
15. จำนวนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ตามคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ของหน่วยงานและสถานศึกษาอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

แนวทางการจัดการพัฒนา

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการเกษตรปลอดภัย

- 1.1 หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่งในจังหวัด มีสร้างการรับรู้ยุทธศาสตร์ของจังหวัดด้านส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้ปกครอง ผ่านช่องทางต่าง ๆ
- 1.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา หรือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา จัดการเรียนการสอนเกษตรปลอดภัย หรือการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และผลผลิตทางการเกษตร ภายในสถานศึกษา ตามความพร้อม ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน
- 1.3 หน่วยงานทางการศึกษา หรือสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรปลอดภัยสู่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ตามความสนใจ
- 1.4 ส่งเสริมให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา และอาชีวศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่สู่เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) เพื่อพัฒนาภาคการเกษตรได้อย่างมั่นคงในอนาคต

2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด

2.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่งในจังหวัด มีสร้างการรับรู้ ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ด้านส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้ประกอบการ ผ่านช่องทางต่าง ๆ

2.2 หน่วยงานทางการศึกษา หรือสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา จัดให้มีจัดกิจกรรม เสริมการเรียนรู้การสอนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด แก่ผู้เรียนตามความพร้อมและความถนัด เช่น บอร์ดกิจกรรม หรือการบูรณาการในสาระวิชาพื้นฐานตามความเหมาะสม เป็นต้น

2.3 หน่วยงานทางการศึกษา หรือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวภายในชุมชน สู่นักเรียน และผู้ประกอบการตามความสนใจ

2.4 หน่วยงานทางการศึกษา หรือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา จัดกิจกรรม การทัศนศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดให้แก่ผู้เรียน และพัฒนาผู้เรียนเพื่อประกอบอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจ การท่องเที่ยว

2.5 ส่งเสริมให้สถานศึกษา ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยว ในพื้นที่ เช่น การพัฒนายูมแคมป์คฤหาสน์ หรือกิจกรรมอื่นตามความพร้อมและความเหมาะสมเพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวในพื้นที่

3. การส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับขีดความสามารถการพัฒนาจังหวัด

3.1 หน่วยงานทางการศึกษา และ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ทั้งในและนอกระบบ วางรากฐานการศึกษาหรือจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างงาน สร้างอาชีพ ให้แก่ผู้เรียน ให้มีทักษะและจิตวิญญาณในการประกอบการ พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม สินค้าและบริการ และเปิดโอกาสให้นำเสนอแนวคิด พัฒนาแอปพลิเคชัน นวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การต่อยอด ในอนาคต

3.2 สถานศึกษาอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาจัดทำหลักสูตรและพัฒนาทักษะประชากรวัยแรงงาน ในและนอกภาคการศึกษา เพื่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ หรือสร้างผู้ประกอบการ

3.3 หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัด กิจกรรมแนะแนว เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกศึกษาตามความถนัด เพื่อวางรากฐานอาชีพแก่ผู้เรียน

3.4 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสถานศึกษาหรือห้องเรียน ในพื้นที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา จังหวัดเพชรบูรณ์

3.5 สถานศึกษาทุกระดับให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมเสริมหลักสูตร ชมรม หรือแนวทางอื่นที่เน้นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงระบบดิจิทัลมากขึ้น

3.6 สถานศึกษาอุดมศึกษาศึกษาและอาชีวศึกษา จัดทำการสำรวจการได้งานทำของนักศึกษา ทุกคนและสำรวจความพึงพอใจของผู้ประกอบการ หรือนายจ้างที่นักศึกษาศึกษาเข้าทำงาน

4. การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาสู่การสร้างงานและจ้างงาน

4.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษา พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based curriculum) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จัดทำร่วมกับเจ้าของอาชีพโดยกำหนดความสามารถของผู้เรียนจากการวิเคราะห์ทักษะจากการปฏิบัติงาน(Work Based) เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น มีการเรียนภาคทฤษฎี การฝึกทักษะควบคู่กับการฝึกงานหรือฝึกอาชีพในสถานประกอบการอย่างเข้มข้นยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้จบการศึกษาพร้อมทำงานเพิ่มมากขึ้น

4.2 สถานศึกษาอาชีวศึกษา เพิ่มขีดความสามารถครูหรืออาจารย์ให้มีวิธีคิดที่ถูกต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นครูมีองค์ความรู้ที่ลุ่มลึกและรอบด้าน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในแต่ละสาขาอาชีพ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้านทฤษฎีและวิชาการในห้องเรียนและการฝึกทักษะอาชีพในห้องปฏิบัติการ ด้วยการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูหรืออาจารย์สามารถเชื่อมโยงเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากสถานประกอบการมาพัฒนาทักษะและเตรียมความพร้อมผู้เรียน

4.3 สถานศึกษาอาชีวศึกษา จัดหางบประมาณ จากภาคเอกชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาความพร้อมด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ

4.4 สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเชิงบวก ให้เห็นประโยชน์และความสำคัญในการพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาให้ขยายวงกว้างไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ ผู้ปกครอง ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย และสถานประกอบการ เพื่อการขยายการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีอย่างมีมาตรฐานคุณภาพสูง

4.5 สร้างกลไกการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในฐานะหุ้นส่วนสำคัญในการจัดอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีให้มีความคล่องตัว

4.6 ร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ องค์กรธุรกิจต่าง ๆ อาทิ สมาอุตสาหกรรม สมาหอการค้า สมาคมการเงินการธนาคาร สมาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สมาดิจิตัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย ฯลฯ สร้างความเข้มแข็งการทำงานในรูปแบบคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาในแต่ละสาขาอาชีพ (Skill Cluster Council) การปรับตัวระหว่างสถานศึกษาในฐานะผู้ผลิตและสถานประกอบการในฐานะผู้ใช้นำกำลังคนเพื่อผู้จบการศึกษามีความพร้อมในการทำงาน “Ready to Work” ที่มีสภาวะพลวัตซึ่งการฝึกงานจะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้าน (1) ความสามารถในการสื่อสาร (2) ฝึกปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (3) มนุษย์สัมพันธ์ (4) ทักษะฝีมือ (5) ความมุ่งมั่น (6) แรงบันดาลใจ (7) จินตนาการ (8) วิสัยทัศน์ (9) ความคิดแบบวิพากษ์วิจารณ์ (10) ความคิดสร้างสรรค์ และ (11) สภาวะผู้นำ

4.7 ส่งเสริมให้ผู้เรียนหาประสบการณ์อาชีพเพื่อเพิ่มจากการหารายได้ระหว่างเรียน

4.8 ยกระดับการศึกษาอาชีวศึกษา ให้เป็นศูนย์บริการพัฒนาแรงงานพัฒนาปรับความรู้และทักษะ (Up Skill) อบรมเพื่อพัฒนาความรู้ทักษะใหม่ (Re Skill) หรือฝึกอบรมทักษะอาชีพใหม่ (New Skill)

4.9 สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่

4.10 นำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) และกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (AQRF) สู่การปฏิบัติ

5. การส่งเสริมการวิจัยและสร้างนวัตกรรม

5.1 สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ ทั้งระบบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ มาตรฐานวิชา ระบบทดสอบ และระบบรับรองคุณภาพภาคสินค้าและบริการ ร่วมกับองค์กร หน่วยงาน เอกชน สถาบันวิชาการ เช่น ศูนย์ทดสอบสินค้า ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ เป็นต้น

5.2 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณภาพให้สินค้าและบริการ ในจังหวัด ต่อยอดไปสู่การสร้างนวัตกรรม ขับเคลื่อนองค์ความรู้ ยกระดับเศรษฐกิจของจังหวัดสู่ระดับโลกและระดับประเทศ

5.3 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา รวบรวมผู้เชี่ยวชาญ สร้างเครือข่ายทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้มีความพร้อมการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในอนาคต รวมทั้งสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ในการต่อยอดในการพัฒนาจังหวัดหรือผู้ประกอบการ

5.4 ส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมของครู อาจารย์ นักศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรืออุดมศึกษา เพื่อสร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ทางการเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

5.5 จัดทำงบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากภาครัฐและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

5.6 ส่งเสริมการผลิตและวางระบบการปฏิบัติงานและแรงจูงใจแก่บุคลากรด้านการวิจัย

6. การจัดการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดด้วยดิจิทัล

6.1 หน่วยงานทางการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาและสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมการเสนอโครงการขอรับทุนในการวิจัย พัฒนาด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อการศึกษาในการสร้างสรรค์นวัตกรรมจากกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (EDTECH FUND)

6.2 สถาบันอุดมศึกษาหรือสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัด สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมบริการขนาดใหญ่ที่เป็นบริการพื้นฐาน (Service Platform) ของการคิดค้นรูปแบบธุรกิจใหม่ (Disruptive Business) ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ระบบนวัตกรรมบริการ ที่เป็นพื้นฐานของการใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์อัจฉริยะ (Smart Devices) และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดในเชิงพาณิชย์

6.3 สถาบันอุดมศึกษาและสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัด บูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาและการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม อย่างยั่งยืนตลอดจนสามารถต่อยอดและสร้างเทคโนโลยี และนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาประเทศ

6.4 สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัด สนับสนุนการวิจัย พัฒนาทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างความเข้มแข็ง ของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลและอุตสาหกรรมเป้าหมายที่รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ

6.5 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริมขยายผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในธุรกิจชุมชน เช่น วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้ การขายสินค้าออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มช่องทางและการนำความรู้ผ่านเทคโนโลยีไปใช้สร้างอาชีพใหม่ๆ

โครงการสำคัญ

1. โครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านการเกษตรปลอดภัย / การท่องเที่ยว
2. โครงการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ / โครงการมหกรรมสินค้าเด็กและเยาวชน
3. โครงการสร้างภาพลักษณ์อาชีวศึกษา
4. โครงการพัฒนาทักษะประชากรวัยแรงงานด้านต่าง ๆ
5. โครงการแนะแนวการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
6. โครงการเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่หลักสูตรการศึกษา
7. โครงการส่งเสริมและค้นหาสถานประกอบการเพื่อพัฒนาการศึกษาทวิภาคี/สหกิจศึกษา
8. โครงการศึกษาการดำเนินงานของผู้สำเร็จการศึกษา และการศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการของผู้ใช้นักศึกษาที่จบใหม่หรือบัณฑิต
9. โครงการวิจัยและนวัตกรรม (ด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การบริการ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)
10. โครงการอื่น ที่มีลักษณะเดียวกันหรือสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าหมาย

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพแห่งการเรียนรู้ตามช่วงวัย เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21
2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญา
3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาค่านิยมและวัฒนธรรมให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร หรือคุณลักษณะผู้เรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ซาญฉลาด)

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละสถานศึกษาจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน
2. ร้อยละของสถานศึกษาระดับปฐมวัยจัดให้มีการคัดกรองพัฒนาการโดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) และจัดให้มีการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการสมวัยครบทุกด้าน
3. ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ
4. ร้อยละของสถานศึกษา จัดให้มีการคัดกรองและจัดทำข้อมูลความสามารถพิเศษของผู้เรียน
5. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมหรือจัดให้มีการพัฒนาหรือส่งต่อ ทักษะผู้เรียนที่ด้านภาษา ศิลปะ ดนตรีเทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ (พหุปัญญา)
6. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมหรือจัดให้มีการพัฒนาทักษะผู้เรียนที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21
7. ร้อยละสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการสอนด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ตามแนวทาง PISA
8. ร้อยละของผู้เรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ อ่านออกเขียนได้ อ่านหนังสือแตก ระดับดีขึ้น

9. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา (O-NET ม.ปลาย / V-NET / N-NET)
10. ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละรายวิชา
11. ร้อยละของเด็กในวัย ป.3 ที่มีทักษะการอ่านและการคำนวณขั้นพื้นฐาน ระดับพอใช้ขึ้นไป (ใช้ NT ของ สพฐ.)
12. ร้อยละของผู้จบการศึกษาอาชีวศึกษา มีสมรรถนะด้านอาชีพตามเกณฑ์การรับรองมาตรฐานอาชีพ
13. ร้อยละของสถานศึกษาทุกระดับปลูกฝังทักษะด้านดิจิทัลแก่ผู้เรียนทุกคน
14. ร้อยละของสถานศึกษา มีกิจกรรมที่ส่งเสริมพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียน
15. ร้อยละของสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการสร้าง จัดการความรู้และจัดการเรียนการสอน
16. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัดมีการพัฒนาภาษาต่างประเทศให้แก่บุคลากรผ่านช่องทางต่าง ๆ
17. ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามสายงานหรือสาขาที่สอน เพื่อเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้
- 18 ร้อยละของครูอาชีวศึกษาได้รับการพัฒนาประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการ
19. ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีทักษะด้านดิจิทัลพื้นฐานหรือเทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้หรือสนับสนุนการจัดการศึกษา
20. ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและคุณลักษณะผู้เรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ชาญฉลาด)

แนวทางการพัฒนา

1. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน

- 1.1 สถานศึกษาสร้างความเข้าใจพื้นฐานความสำคัญของสถาบันครอบครัว การสร้างครอบครัวที่เหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ 21 แก่ผู้ปกครองของผู้เรียนในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เหมาะสม พร้อมส่งเสริมให้ผู้ปกครองปลูกฝังทักษะต่างๆ ตามความถนัด เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ เป็นต้น
- 1.2 สถานศึกษาบูรณาการการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานและชุมชนในพื้นที่ ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัวอบอุ่น
- 1.3 หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา ร่วมกับภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน ในการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทางวิชาการ ภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อปลูกฝังทักษะนอกห้องเรียน สร้างกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต
- 1.4 สถานศึกษา สร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพเอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน ผ่านแนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล
- 1.5 สถานศึกษาระดับปฐมวัยร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน เน้นการส่งเสริมสุขภาพ บ่มเพาะปลูกฝังวินัยและพัฒนาการที่ดีทางกาย ใจและอารมณ์ ก่อนเข้ารับการศึกษาปฐมวัย

2. การพัฒนาผู้เรียนปฐมวัย

2.1 จัดให้มีแผนหรือแนวทางการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยในทุกระดับ

2.2 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล สถานศึกษาระดับปฐมวัย ส่งเสริมให้สถานศึกษาร่วมกับโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลในชุมชน ดำเนินงานตามมาตรฐานอนามัยภายในสถานศึกษา

2.3 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล สถานศึกษาระดับปฐมวัย ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีสมวัยทุกด้าน เน้นทักษะต่างๆ เช่น ทักษะทางสมอง ทักษะความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการวางแผนและจัดระบบ ทักษะการประเมินตนเอง ควบคู่กับการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาปฐมวัยให้มีคุณสมบัติทั้งทักษะ ความรู้ จริยธรรม และความเป็นมืออาชีพ

2.4 สถานศึกษาระดับปฐมวัยจัดให้มีการคัดกรองพัฒนาการโดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) และจัดให้มีการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการสมวัยครบ 5 ด้าน

2.5 สถานศึกษาระดับปฐมวัย พัฒนาเด็กให้มีความพร้อมจัดประสบการณ์เรียนรู้เน้นทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม พลุกผิงวินัย คุณธรรมค่านิยมที่ดี และหน่วยงานทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการลงทุนเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย พัฒนาสถานศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐาน

2.6 สถานศึกษาระดับปฐมวัยจัดให้มีกิจกรรมที่สร้างคุณธรรมและวินัยแก่ผู้เรียน ดังนี้

1) กิจกรรมการเล่น/การออกกำลังกาย/เกมส์ 2) กิจกรรมการเข้าแถว/เข้าคิว 3) กิจกรรมเล่านิทานพระราชา เป็นต้น

3. การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา

3.1 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล สร้างระบบและเครื่องมือการคัดกรองผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ เช่น ภาษา ตรรกะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทัศนศิลป์ ดนตรี กีฬาการจัดการตนเอง มนุษยสัมพันธ์ รวมถึงความสามารถโดดเด่นด้านต่าง ๆ และจัดทำเป็นฐานข้อมูลของห้องเรียน สถานศึกษา หน่วยงาน และจังหวัดตามลำดับ

3.2 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล และสถานศึกษา ส่งเสริมผู้เรียนตามศักยภาพของผู้เรียนหรือส่งต่อผู้เรียน กับหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่มีความพร้อมเฉพาะทาง

3.3 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล และสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครองและครอบครัวเสริมสร้างความสามารถพิเศษของผู้เรียนตามความถนัดและศักยภาพ

3.4 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล และสถานศึกษา จัดหางบประมาณหรือจากสนับสนุนจากภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ในการจัดสภาพแวดล้อม จัดหาวัสดุครุภัณฑ์ ในการผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ ได้รับการสนับสนุนให้มีบทบาทในระดับจังหวัด ภูมิภาค หรือระดับประเทศ

3.5 สถาบันอุดมศึกษา และสถานศึกษาอาชีวศึกษา จัดโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนเพื่อผู้มีความสามารถพิเศษได้รับความเข้มแข็งและต่อยอดได้ เช่น จัดให้มีการรวมกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษในแต่ละสาขา เป็นชมรม และสนับสนุนตามศักยภาพของสถานศึกษา

3.6 สถาบันอุดมศึกษาและสถานศึกษาอาชีวศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ใกล้เคียงในการต่อยอดความสามารถพิเศษของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย หรือการรับนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษในสาขาที่เกี่ยวข้อง

3.7 สถาบันอุดมศึกษา สร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อกับสถาบันวิจัยชั้นนำทั่วโลก หรือ สถาบันการศึกษาอื่นในประเทศ เพื่อรวบรวมนักวิจัยและสร้างนักวิจัยให้มีศักยภาพสูงขึ้น

4. การพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

4.1 การพัฒนาผู้เรียนทุกช่วงช่วงวัย

4.1.1 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล ส่งเสริมให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และอาชีวศึกษา พัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และความสามารถในการแก้ปัญหา มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาและอาชญากรรมต่าง ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การวางแผนชีวิต การวางแผนทางการเงิน ทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลก การทำงาน รวมถึงทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับ ความต้องการของประเทศ มีทักษะชีวิต อยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้ สังคมพหุวัฒนธรรม ในหลักสูตรหรือกิจกรรมต่าง ๆ และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ STEM ในระดับมัธยมศึกษา โดยมีจุดเน้นดังนี้

- ระดับประถมศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามแนวทางพหุปัญญาที่หลากหลายตามศักยภาพ เรียนรู้จากประสบการณ์จริงหรือบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาหรือโครงการเป็นฐาน

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งต่อยอดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการคิดเชิงระบบ ผู้เรียนสร้างความรู้ระดับความคิดรวบยอด และระดับหลักการใช้ความรู้ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ เน้นทักษะพื้นฐานทางการเรียนรู้และการดำรงชีวิต คือ ทักษะความเป็นมนุษย์ ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการสื่อสาร บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี และส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านความรู้ คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความสนใจ ทั้งด้านวิชาการและพื้นฐานวิชาชีพ มีศักยภาพในการสร้างผลผลิตจากการเรียนรู้และต่อยอดนวัตกรรม คิดสร้างสรรค์ได้ มีนิสัยปรับปรุงพัฒนางานอยู่เสมอ สร้างและผลิตผลงานใหม่ ๆ

- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มุ่งต่อยอดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง ผ่านการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาหรือโครงการเป็นฐาน ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ เป็นนวัตกรรมนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงต่อยอดพื้นฐานทางการเรียนรู้และการดำรงชีวิต คือ ทักษะความเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่าระดับสูง เน้นทักษะความเป็นผู้นำรวมทั้งส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านวิชาการและวิชาชีพและฝึกประสบการณ์อย่างเข้มข้นในด้านความรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้สร้างความรู้จากปฏิบัติการเชิงวิจัยทั้งในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อพัฒนาให้เป็นนวัตกรรมทั้งที่เป็นผลิตภัณฑ์และโครงการ

- ระดับอาชีวศึกษา เน้นการลงมือปฏิบัติจริงให้สอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ปรับปรุงพัฒนางานอยู่เสมอ พลิกผันให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่อสถานการณ์ตามบริบทของภูมิภาคและโลก ส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านวิชาการและวิชาชีพและฝึกประสบการณ์อย่างเข้มข้นในด้านความรู้ ตามความถนัดความสนใจรายบุคคล และต่อยอดทักษะความเป็นมนุษย์ ผ่านการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาหรือโครงการเป็นฐาน ทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ ที่มุ่งสร้างความคิดรวบยอดด้านการคิด ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมขั้นสูง และปลูกฝังจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และมีความเป็นผู้นำ

4.1.2 สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา ยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะกับความสามารถเฉพาะบุคคล เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ จัดทำหลักสูตรระยะสั้นตามความสนใจและเหมาะสมของผู้สนใจ การใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการสร้างอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของจังหวัดและความสนใจของผู้เรียน

4.1.3 การเรียนรู้ตลอดชีวิต 1) สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จูงใจและสร้างการเข้าถึงการศึกษาของประชาชน และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิต ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตตามความเหมาะสม การวางแผนทางการเงิน ร่วมมือกับชุมชน ภาครัฐ เอกชน พัฒนาระบบการเรียนรู้ชุมชน เรียนรู้การใช้ดิจิทัลในการสร้างและวางแผนอาชีพที่เหมาะสมตามศักยภาพพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ 2) สถานศึกษาอุดมศึกษาหรืออาชีวศึกษา จัดระบบการฝึกอบรม พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลดิจิทัลแพลตฟอร์ม สื่อดิจิทัล โปรแกรมประยุกต์ สื่อการเรียนรู้ ให้นักเรียน นักศึกษา ประชาชน สามารถเข้าถึงได้ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่

4.1.4 ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับ พัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ เทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับความสามารถและความถนัด

4.2 ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21

4.2.1 พัฒนาระบบการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ที่ใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับ ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ อาทิความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการตั้งคำถาม ความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์และการคิดเพื่อหาทางแก้ปัญหา ความรู้และทักษะทางศิลปะ และความรู้ด้านคณิตศาสตร์และระบบคิดของเหตุผลและการหาความสัมพันธ์การพัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง การสร้างผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ของตนได้ การหล่อหลอมทักษะการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้หลายช่องทาง รวมทั้งการเรียนรู้ด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต

1) การศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับต่างๆ ปลุกฝังทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R_s8C_s) ได้แก่ 3R_s : 1) การอ่านออก (Reading) 2) เขียนได้ (Writing) 3) มีทักษะในการคำนวณ (Arithmetics) 8C_s : 1) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) 2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) 3) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนการทัศน์ (Cross-cultural Understanding) 4) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership) 5) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communication Information and Media Literacy) 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) 7) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) 8) ความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

2) การศึกษาอาชีวศึกษานเน้นระบบทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยเน้นการเรียนรู้ที่ผูกกับงานเพื่อวางรากฐานของผู้เรียน

3) สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของประเทศได้ในหลากหลายมิติ ทั้งในด้านการผลิตกำลังคนที่มีสมรรถนะและทักษะในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตลาด การพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีศักยภาพในการสร้างธุรกิจใหม่ที่มีใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และ

สามารถไปสู่ตลาดต่างประเทศได้รวมถึงมีนักวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ สามารถส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างดี

4.2.2 พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 มีการผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับเนื้อหาและวิธีการสอน โดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้แบบใหม่ในการพัฒนาเนื้อหาและทักษะแบบใหม่ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรมีคุณลักษณะที่มีชีวิต มีพลวัต มีปฏิสัมพันธ์ การเชื่อมต่อและมีส่วนร่วม

4.2.3 พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง โดยเน้นการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะชีวิต และสามารถนำมาใช้ต่อยอดในการประกอบอาชีพได้จริง

4.2.4 พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนได้ เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ รวมถึงมีทักษะด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต โดยใช้สื่อผสมอย่างหลากหลาย ปรับเปลี่ยนตามความสามารถและระดับของผู้เรียน มีเนื้อหาที่ไม่ยึดติดกับตัวสื่อ เลือกรูปแบบเนื้อหาได้เอง ค้นหา แก้ไข จัดบันทึกได้ เก็บประวัติการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีระบบการประเมินผลการเรียนรู้ที่รวดเร็วและต่อเนื่อง โดยผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

4.3 การพัฒนาการอ่านการเขียนและคิดวิเคราะห์

4.3.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จัดการเรียนรู้โดยกระบวนการ PLC และเทคนิคของ PISA หรือ พัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านการเขียนการคิดวิเคราะห์ ตามบริบทของหน่วยงานและสถานศึกษา ให้ผู้เรียน 1) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 อ่านหนังสือออกเขียนหนังสือได้ 2) ผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 อ่านหนังสือคล่อง เขียนหนังสือคล่อง 3) ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าอ่านหนังสือแตกสามารถวิเคราะห์ได้ 4) ประชาชนอายุ 15 - 59 ปี อ่านหนังสือได้

4.3.2 หน่วยงานทางการศึกษา พิจารณาคัดเลือกวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษาในจังหวัดหรือสถานศึกษาอื่นภายนอกจังหวัด และรวบรวมผู้เชี่ยวชาญจัดทำแนวทางการปฏิบัติสู่สถานศึกษา

4.3.3 หน่วยงานทางการศึกษา ขับเคลื่อนนโยบายการอ่านออกเขียนได้ อ่านหนังสือแตกสู่สถานศึกษา พร้อมการกำกับติดตามการดำเนินงานการพัฒนาการอ่านการเขียน อย่างต่อเนื่อง

4.3.4 ส่งเสริมกิจกรรมการอ่านการเขียนโดยการสร้างขวัญและกำลังใจ ระดับหน่วยงานทางการศึกษา หรือจังหวัดตามความเหมาะสม

4.4 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ค่านิยม และวัฒนธรรม

4.4.1 ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับ ปรับสภาพแวดล้อม สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง ตรงต่อเวลา ยอมรับความหลากหลาย รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมอันดีงาม และการมีจิตสาธารณะ เข้าไปในทุกสาระวิชาและทุกกิจกรรม ในการพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการจัดการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ของชาติและท้องถิ่น

4.4.2 ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับ นำผู้เรียน หรือเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะของชุมชน

4.4.3 ส่งเสริมให้สถานศึกษา ใช้การวิจัยและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน

4.4.4 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา หรืออาชีวศึกษา จัดระบบการศึกษาหรืออบรมผ่านระบบออนไลน์ จัดการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแพลตฟอร์ม การเทียบโอนประสบการณ์ ตามความพร้อม

4.4.5 สถานศึกษาทุกระดับ พัฒนาทัศนคติและแรงบันดาลใจที่อยากเรียนรู้ สร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

4.4.6 หน่วยงาน และสถานศึกษาทุกแห่ง ส่งเสริมและดำเนินการพัฒนาทักษะผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ รวมถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแยกแยะข้อมูลข่าวสารในสังคมดิจิทัลที่เปิดกว้างและเสรี

4.4.7 จังหวัดและหน่วยงานทางการศึกษา ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยการสร้างขวัญและกำลังใจระดับหน่วยงานทางการศึกษา หรือจังหวัดตามความเหมาะสม

4.5 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษา

4.5.1 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เพิ่มศักยภาพและทักษะการใช้เทคโนโลยี แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสอดคล้องกับการทำงานในรูปแบบรัฐบาลดิจิทัล โดยบุคลากรภาครัฐสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการทำงานอย่างเหมาะสม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สามารถใช้บริการได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ครูทุกคนต้องมีพื้นฐานการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลตามมาตรฐานสมรรถนะที่ ก.พ. หรือ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) กำหนด

4.5.2 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษาทุกแห่ง บูรณาการเรื่องการเรียนรู้เท่าทันสื่อที่เป็นมาตรฐานในหลักสูตร การศึกษาทุกระดับตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดความรู้เท่าทันสื่อ โดยมุ่งเน้นในเรื่องความสามารถในการแยกแยะ วิเคราะห์สื่อและข้อมูลข่าวสารการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและการไม่ละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

4.5.3 หน่วยงานทางการศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และสถานศึกษาอาชีวศึกษา ส่งเสริมการสร้างสื่อ คลังสื่อ และแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการศึกษาเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง หรือใช้ระบบลิขสิทธิ์แบบเปิด ที่ผู้เรียนหรือประชาชนเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวมถึงการอบรมให้ครูและ ผู้สนใจมีทักษะด้านการผลิตสื่อออนไลน์เพื่อให้เกิดการต่อยอด การผลิตสื่อการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบ การศึกษา

4.5.4 สถาบันอุดมศึกษา ส่งเสริมพัฒนาแพลตฟอร์มสำหรับรวบรวมข้อมูล องค์ความรู้ ความสามารถของบุคคล โดยเฉพาะบุคลากรวัยเกษียณ ปราชญ์ชุมชน นักวิชาการ และผู้มีจิตอาสา ให้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ร่วมกันและถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ สู่สังคมแห่งการแบ่งปัน

4.5.5 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา ส่งเสริม การพัฒนาการเรียนรู้ผ่านระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Course: MOOC) ที่ครอบคลุม ถึงหลักสูตรเสริมการศึกษาในระบบโรงเรียนประถมและมัธยมหลักสูตร ด้านอาชีวศึกษา หลักสูตรในระดับ มหาวิทยาลัยที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ข้ามสถาบันการศึกษาได้หลักสูตร สำหรับอาเซียน ไปจนถึงหลักสูตรเพื่อ ประชาชนทั่วไปที่ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดชีวิตตามความสนใจในระยะแรก ส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ทางการศึกษาเข้าศึกษาตามความสนใจ

4.5.6 สถาบันอุดมศึกษา หรือสถานศึกษาอาชีวศึกษา จัดให้มีศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ ทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เน้นการเรียนรู้ และปฏิบัติเพื่อเพิ่มทักษะรูปแบบใหม่ในลักษณะบูรณา การการเรียนการสอนร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา อาทิ การส่งเสริมให้มีการฝึกงาน (On the Job Training) ที่เป็นการปฏิบัติงานจริง กับภาคธุรกิจเอกชนในหลักสูตรการศึกษาที่เป็นที่ต้องการในการ พัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลแห่งอนาคต

4.5.7 สถาบันอุดมศึกษา หรือสถานศึกษาอาชีวศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่รองรับเทคโนโลยีในอนาคต ให้กับครูและบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา

4.5.8 สถาบันอุดมศึกษา หรือสถานศึกษาอาชีวศึกษา ผลิตบัณฑิตหรือผู้จบการศึกษา สาขาเฉพาะด้านที่มีความเชี่ยวชาญด้านดิจิทัลให้เพิ่มขึ้น และเพิ่มทักษะด้านดิจิทัลแก่ผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา

4.5.9 สถาบันอุดมศึกษา หรือสถานศึกษาอาชีวศึกษา สร้างเครือข่ายความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทั้งในประเทศและภูมิภาคอาเซียน โดยเน้นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการและทักษะใหม่ ๆ โดยเฉพาะกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยี และองค์ความรู้รวมถึงการทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกัน

4.5.10 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล ส่งเสริมให้สถานศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา วางพื้นฐานแนวความคิดการให้การศึกษาด้านทักษะการคิดคำนวณอย่างเป็นระบบ (Computational Thinking) การเขียนโปรแกรม (Coding) เพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กไทยในระยะยาวไปสู่อนาคต รองรับแผนพัฒนากำลังคนทางด้านดิจิทัลของประเทศ

4.6 การส่งเสริมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและภาษาที่สาม

4.6.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง พัฒนาบุคลากรด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทุกรูปแบบตามความเหมาะสม เช่น การอบรมออนไลน์ การอบรมผ่านโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ การทดสอบมาตรฐานตามมาตรฐาน CEFR หรือ มาตรฐานอื่นระดับสากล

4.6.2 หน่วยงานทางการศึกษา ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดจัดกิจกรรม Boot Camp ให้แก่ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ ในสังกัด

4.6.3 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสื่อสาร เช่น ป้ายหรือสื่อ ภาษาอังกฤษ จีน หรือภาษาอื่น ในจุดต่าง ๆ การเปิดเพลงหรือ เสียงสนทนาภาษาอังกฤษ/ภาษาจีน ผ่านเสียงตามสายของสถานศึกษา

4.6.4 ส่งเสริมกิจกรรมให้ครูและผู้เรียน มีความกล้าพูดภาษาอังกฤษ หรือ ภาษาต่างประเทศอื่น

4.6.5 หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง ส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาบุคลากรด้านภาษาที่ 3 และภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding)สู่การจัดการเรียนรู้แบบมีเหตุผลต่อผู้เรียน

4.6.6 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา สื่อสารภาษาอังกฤษ ในหน่วยงานและวาระต่าง ๆ

4.7 สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

4.7.1 ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา สถานศึกษาอาชีวศึกษา สร้างความโดดเด่นเฉพาะสาขาสู่ระดับนานาชาติ

4.7.2 ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา สถานศึกษาอาชีวศึกษา มีกรอบการพัฒนาสมรรถนะและทักษะพื้นฐานสำหรับสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมโดยเฉพาะใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย S-curve และ New S- curve

4.7.3 สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษา สถานศึกษาอาชีวศึกษา พัฒนาศักยภาพโดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ การแลกเปลี่ยน นักเรียน นักศึกษา บุคลากร ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาศูนย์วิจัย ศูนย์อบรม และศูนย์ทดสอบในระดับจังหวัดหรือภูมิภาค

4.7.4 ส่งเสริมให้สถานศึกษา ส่งเสริมการออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสุขภาพผู้เรียน การสร้างนิสัยรักกีฬาและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีระเบียบ วินัย รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และรู้จักการขอโทษ และการใช้กีฬาและนันทนาการในการพัฒนาจิตใจ สร้างความสามัคคีของคนในชาติ หล่อหลอมการเป็นพลเมืองดีพัฒนาคุณภาพชีวิต ในสถานศึกษาทุกระดับ และมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ พัฒนาให้เป็นนักกีฬาอาชีพ เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา ตามความเหมาะสม

5. การผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21

5.1 การวางแผนการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

5.1.1 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา รวมถึงหน่วยงานงานในการผลิตและพัฒนาครู วางแผนการผลิตและพัฒนาครูปรับบทบาทจาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” ทำหน้าที่กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ แนะนำวิธีเรียนรู้และวิธีจัดระเบียบการสร้างความรู้ ออกแบบกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning และมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

5.1.2 สถาบันอุดมศึกษา ร่วมกับ หน่วยงานทางการศึกษา จัดทำกรอบมาตรฐานสมรรถนะวิชาชีพครู สายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษา ตามบริบทของจังหวัดหรือหน่วยงาน ที่เน้นให้ครูมีความพร้อมทั้งทางด้านวิชาการ เชี่ยวชาญวิชาชีพ มีจรรยาบรรณ และจิตวิญญาณความเป็นครู เพื่อนำไปสู่การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานและสมรรถนะ และการวิเคราะห์และพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาตามความต้องการจำเป็น

5.2 กลไกการผลิต คัดกรองครูให้มีคุณภาพมาตรฐาน

5.2.1 สถาบันอุดมศึกษา มีรูปแบบ กระบวนการคัดเลือกนิสิต/นักศึกษาครู ที่มีประสิทธิภาพเที่ยงตรง และลดความเหลื่อมล้ำ พร้อมทั้งประเมินทัศนคติที่ดีและถูกต้องต่อวิชาชีพครูรวมถึงสถาบันหลักของชาติ

5.2.2 สถาบันอุดมศึกษา มีหลักสูตรการผลิตครูที่เป็นเลิศและมีรูปแบบกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามความต้องการและความจำเป็นตามบริบทของสาขาวิชาและพื้นที่

5.2.3 สถาบันอุดมศึกษา มีการประเมินทางสถิติของความจำเป็นและความขาดแคลนของสาขาวิชาในการผลิตครูและการรับนักศึกษาครู

5.2.4 สถาบันอุดมศึกษา คัดเลือกและพัฒนาสถานศึกษาที่เหมาะสมในการกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต/นักศึกษาครู ให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ

5.2.5 สถาบันอุดมศึกษา พัฒนานักศึกษาครูให้มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3

5.2.6 สถาบันอุดมศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้รับการทดสอบทักษะดิจิทัลตามมาตรฐาน digital literacy และทักษะภาษาอังกฤษ ตามมาตรฐาน CEFR หรือมาตรฐานอื่นในระดับสากล

5.2.7 สถาบันอุดมศึกษา มีกรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดสมรรถนะอาจารย์สถาบันผลิตครู และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนหรือสถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านวิชาชีพครู เพื่อนำไปสู่การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานและสมรรถนะ และการวิเคราะห์และพัฒนาสมรรถนะอาจารย์สถาบันผลิตครูและครูพี่เลี้ยงตามความต้องการจำเป็น

5.3. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

5.3.1 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา ส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ อุทิศตน แกร่งและบุคลากรทางการศึกษา ทุกรูปแบบ

5.3.2 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามสายงาน หรือเพื่อเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมของหน่วยงาน การพัฒนาผ่านระบบออนไลน์ มีระบบกลไกให้ครูและผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง อาทิ PLC & CPD (Professional Learning Community & Continuous Professional Development) และให้ความสำคัญกับมีการนิเทศและติดตามช่วยเหลือครูใหม่/ครูที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา

5.3.3 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล ภาษาต่างประเทศ และทักษะเฉพาะทาง (พหุปัญญาของครู) ในการส่งเสริมความรู้ด้านพหุปัญญาแก่ผู้เรียนอย่างหลากหลาย

5.3.4 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา สร้างขวัญและกำลังใจด้วยรูปแบบที่หลากหลายในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานหรือการจัดการเรียนรู้

5.3.5 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา จัดทำแพลตฟอร์มหรือเว็บไซต์รวบรวมวิธีหรือแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ดี เพื่อให้ครูในจังหวัดได้เรียนรู้หรือนำไปปรับใช้ (Shopping BEST)

5.3.6 สถานศึกษาอาชีวศึกษา จัดให้ครูอาชีวศึกษา ได้รับการพัฒนาประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการ

5.3.7 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ การศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ การอบรมและพัฒนา การศึกษาดูงาน เป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาประเมินสมรรถนะในการเลื่อนวิทยฐานะ ปรับปรุงค่าตอบแทน และความดีความชอบอย่างเหมาะสม

6. เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์

6.1 สร้างการรับรู้ ประกาศเจตนารมณ์ในการพัฒนาและเสริมสร้างผู้เรียนเพชรบูรณ์ ตามคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ขาญฉลาด) เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนของทุกหน่วยงานที่จัดการศึกษาและสถานศึกษาทุกแห่ง โดยเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

6.2 ส่งเสริมให้มีสถานศึกษาการจัดการศึกษาหรือเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย ประวัติพ่อขุนผาเมือง ประวัติความเป็นมาของเมืองเพชรบูรณ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น สารคดี สื่อมัลติมีเดีย เป็นต้น

6.3 สถานศึกษานำถ้อยคำ “ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ขาญฉลาด” จัดทำเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนในสถานศึกษาตามบริบทของโรงเรียน

6.4 สร้างรูปแบบของคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ขาญฉลาด) ที่เชื่อมโยงคุณลักษณะผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง ให้เป็นแนวทางของจังหวัดที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม มีตัวชี้วัด ในลักษณะตัวชี้วัดร่วมในการประเมินผู้เรียนได้ทุกระดับ

6.5 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา บูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และคุณลักษณะหลักสูตรอาชีวศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด

6.6 จัดทำสื่อการสร้างการรับรู้ สู่คุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ซาญฉลาด) สู่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาทุกแห่งในจังหวัด เพื่อให้หน่วยงาน/สถานศึกษาถ่ายทอดแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ สู่ครูผู้สอน พร้อมดำเนินการสร้างคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ตามแนวทางที่เหมาะสม

6.7 ส่งเสริมให้มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่หน่วยงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ซาญฉลาด) พร้อมคัดเลือกนักเรียน/นักศึกษา ที่มีพฤติกรรมและคุณลักษณะเหมาะสมตามแนวทางในทุกระดับ ทุกสังกัด เป็นลูกพ่อขุนผาเมืองตัวอย่างประจำปี

โครงการสำคัญ

1. โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมสถาบันครอบครัว / กิจกรรมครอบครัวผู้ปกครอง / กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

2. โครงการ/กิจกรรมปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3. โครงการ/กิจกรรมสร้างองค์ความรู้ของครูในการสนับสนุนสถาบันครอบครัว

4. โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับจังหวัด/หน่วยงาน

5. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัยระดับสถานศึกษา

6. โครงการส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กปฐมวัย อายุ 2-6 ปี

7. โครงการสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ

ดูแลเด็กปฐมวัย

8. โครงการ/กิจกรรม เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน สร้างสรรค์ เด็กปฐมวัยวันชุมชน

9. โครงการ/กิจกรรม คัดกรอง-สำรวจความสามารถพิเศษผู้เรียนรายบุคคลระดับสถานศึกษา/

หน่วยงาน/จังหวัด

10. โครงการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญา ด้วยกิจกรรมชมรม-ชุมนุมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

11. โครงการพัฒนาทักษะผู้สอน ในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

12. โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อสร้างพื้นฐานแก่ผู้เรียนด้านการศึกษา ในระดับ

จังหวัด/หน่วยงาน/สถานศึกษา

13. โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ STEM ศึกษา

14. โครงการหลักสูตรอาชีพระยะสั้น สำหรับผู้เรียนในระบบการศึกษา

15. โครงการพัฒนาทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับวัยแรงงานและผู้สูงวัย

16. โครงการยกระดับการอ่านออกเขียนได้และการส่งเสริมการอ่านของประชาชน

17. โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมทักษะดิจิทัลพื้นฐานของผู้เรียน-ครู และการแสวงหาความรู้

ในโลกดิจิทัล

18. โครงการส่งเสริมพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลส่งเสริมการศึกษาและบริการประชาชน

19. โครงการอินเทอร์เน็ตสำหรับประชาชนใน กศน.ตำบล

20. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
21. โครงการ/กิจกรรมการผลิตครูและพัฒนาครูของสถาบันอุดมศึกษา
23. โครงการ/กิจกรรมแพลตฟอร์ม Shopping BEST
24. โครงการส่งเสริมสนับสนุนสื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์การศึกษาจากหน่วยงานอื่น
25. โครงการ/กิจกรรม ขับเคลื่อนเป้าหมายการสร้างคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์

(ลูกพ่อขุนผาเมือง)

26. โครงการอื่น ที่มีลักษณะเดียวกันหรือสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

เป้าหมาย

ประชากรทุกช่วงวัยได้รับโอกาสในการเข้าถึงทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละการเข้าเรียนระดับปฐมวัย ต่อประชากรอายุ 3-5 ปี (ก่อนวัยเรียน)
2. ร้อยละการเข้าเรียนระดับประถมศึกษา ของประชากรอายุ 6-11 ปี
3. ร้อยละการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของประชากรอายุ 12-14 ปี
4. ร้อยละการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ของประชากรอายุ 15-17 ปี
5. ร้อยละการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า ของประชากรที่จบการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าในจังหวัด

6. ร้อยละประชากรวัยเรียนที่อยู่ในการศึกษานอกระบบในระดับการศึกษาภาคบังคับ (อายุ 6-14ปี)
7. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรจังหวัดเพชรบูรณ์
8. อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

(เทียบกับผู้เข้าเรียนในปีการศึกษา)

9. ร้อยละของผู้เรียนพิการได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม
10. ร้อยละของสถานศึกษาเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสำหรับใช้จัดการเรียนการสอน

และการค้นคว้าหาความรู้

แนวทางการพัฒนา

1. การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา

1.1 พัฒนาระบบการค้นหา เฝ้าระวัง ติดตาม และช่วยเหลือเด็กให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษา ตั้งแต่ปฐมวัย และติดตาม ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลับเข้าศึกษาต่อหรือได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่)

1.2 พัฒนาเครื่องมือสำรวจความพร้อมของเด็กปฐมวัยในการเข้าสู่การศึกษาระดับประถมศึกษา (School Readiness Survey) เป็นรายจังหวัดพร้อมทั้งรายงานข้อมูลต่อสาธารณะ

1.3 พัฒนาระบบคัดกรองเด็กเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา

1.4 พัฒนาเครื่องมือการประเมินศักยภาพด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากรวัยแรงงาน (Workforce Readiness Survey) และเตรียมการจัดเก็บและรายงานข้อมูลต่อสาธารณะ

1.5 บูรณาการจัดทำแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาทุกสังกัดอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ และประกาศหลักเกณฑ์แนวทางการรับนักเรียนที่เหมาะสมกับคุณภาพและศักยภาพของสถานศึกษา

1.6 ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา แะแนวทางการศึกษา ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ หรือสายอาชีพ ตามความถนัด ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

1.7 หน่วยงานทางการศึกษา ร่วมกันจัดทำแนวทางการรับนักเรียนจังหวัด การจัดชั้นเรียนของโรงเรียนยอดนิยม หรือโรงเรียนที่มีการแข่งขันสูง

1.8 หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง นำระบบระบบดูแลและช่วยเหลือ นักเรียนมาใช้ในการติดตามผู้เรียนออกกลางคัน

1.9 สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรืออาชีวศึกษา ทุกแห่ง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าตามความถนัด หรือประกอบอาชีพตาม ความเหมาะสม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

1.10 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา หรือเทียบเท่าในจังหวัด ร่วมมือกับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า สร้างโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น และดึงดูดประชาชน ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น หรือสามารถเทียบโอน หน่วยกิจหรือ ประสบการณ์ทำงานได้

1.11 ส่งเสริมให้มีเครือข่าย ส่งต่อและติดตามเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับ สถานศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

1.12 สนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูล งานวิจัย และการพัฒนานวัตกรรมเชิงสหวิทยาการ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกจากระบบการศึกษาของเด็กและเยาวชนไทยอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

1.13 ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมทางสังคม (Social Innovator) ทั้งจากภาครัฐ และภาคเอกชนเพื่อร่วมสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกจากระบบ การศึกษาของเด็กและเยาวชนไทย

2. การสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมทางการศึกษา

2.1 สนับสนุนทุนการศึกษาและเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมโอกาสเข้าถึงการศึกษาแก่เด็กที่มีฐานะ ครอบครัวยากจนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จนถึงระดับการศึกษาภาคบังคับ ทั้งในสถานศึกษาและศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดให้สามารถ พึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้

2.2 สนับสนุนการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัยแห่งชาติ สนับสนุนองค์ความรู้ และพัฒนาทักษะให้แก่ครูปฐมวัย ครูผู้ช่วย แลอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กเล็ก ทุกสังกัด รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาทักษะอาชีพให้เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่ สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจ

2.3 สนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีข้อมูล องค์ความรู้ และเครื่องมือที่จำเป็นในดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

2.4 สนับสนุนการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ด้วยกระบวนการทางวิชาการแบบมีส่วนร่วม โดยคำนึงถึงความแตกต่างของสถานศึกษาขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร (Protected and Isolated Schools) และสถานศึกษาขนาดเล็กประเภทอื่น ๆ

2.5 พัฒนาและสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ให้เด็กมีความรู้สึกปลอดภัย มีความอบอุ่น และมีความสุขในการเรียน

2.6 หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา ส่งเสริมสวัสดิการและทุนการศึกษา หรือกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน ได้รับโอกาสการศึกษาอย่างทั่วถึง

2.7 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและผู้นำชุมชน เป็นเครือข่ายพัฒนาการศึกษาในการลดความเหลื่อมล้ำ

2.8 สนับสนุนการดัดแปลงเยาวชนคนรุ่นใหม่ เป็นกำลังในการพัฒนาและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชน เพื่อฝึกทักษะเป็นผู้นำคนรุ่นใหม่ในอนาคต

2.9 สถานศึกษาทุกระดับ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและยอมรับสังคมเรื่อง เพศสภาพและความเสมอภาคทางเพศ

2.10 ส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพเสมอกันในทุกพื้นที่ เชื่อมโยง การดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ) /โรงเรียนคุณภาพของชุมชน/โรงเรียนดีใกล้เมือง /หรือที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

2.10.1 หน่วยงานทางการศึกษาจัดทำฐานข้อมูลสถานศึกษาในสังกัด

2.10.2 หน่วยงานทางการศึกษา สร้างการรับรู้ ความเข้าใจในนโยบายแนวทางการดำเนินงานแก่สถานศึกษาทุกแห่งและกลุ่มเป้าหมาย

2.10.3 หน่วยงานทางการศึกษาจัดทำแผนการดำเนินงานระยะกลางหรือรายปีที่สามารถขับเคลื่อนได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.10.4 หน่วยงานทางการศึกษา ส่งเสริมการขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณแก่สถานศึกษาในการพัฒนาสถานศึกษา จากส่วนราชการต้นสังกัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

2.10.5 หน่วยงานทางการศึกษาขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2.10.6 จังหวัด หน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่มีหน้าที่ติดตามตรวจสอบหรือการตรวจราชการ กำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

3. การส่งเสริมโอกาสทางการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

3.1 หน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่จัดการศึกษา ดำเนินการให้สถานศึกษา ในสังกัดหรือที่กำกับดูแล จัดหาระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อสำหรับการบริการทางการศึกษา และศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน

3.2 สถาบันอุดมศึกษา ร่วมกับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ กศน.อำเภอ กศน.ตำบล สร้างและส่งเสริมให้เปิดแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลในระดับท้องถิ่น และบูรณาการแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย

3.3 สถานศึกษา ใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

โครงการสำคัญ

1. โครงการ/กิจกรรมคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มผู้มีความจำเป็นพิเศษ
2. โครงการ/กิจกรรมการรับนักเรียน
3. โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมสวัสดิการและทุนการศึกษาและกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
4. โครงการ/กิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ
5. โครงการ/กิจกรรมส่งต่อผู้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับ
6. โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมความเท่าเทียมของผู้เรียน
7. โครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษาจากองค์กรอื่น
8. โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา การศึกษาทางไกลและสื่อจากเทคโนโลยี
9. โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพเสมอกันในทุกพื้นที่ เชื่อมโยง การดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ) /โรงเรียนคุณภาพของชุมชน/โรงเรียนดีใกล้เมือง /หรือที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก
10. โครงการอื่น ที่มีลักษณะเดียวกันหรือสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย

1. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา แนวทางตามพระราชดำริ อย่างยั่งยืน
2. การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัด น้อมนำและเผยแพร่ ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้เรียน
2. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัด มีการบริหารจัดการขยะ และสิ่งแวดล้อม
3. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัด มีกิจกรรมที่สร้างความรู้ ความเข้าใจ การใช้พลังงานทดแทน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

1. เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา แนวทางตามพระราชดำริ อย่างยั่งยืน
 - 1.1 สืบสานศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1.1.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา บูรณาการสืบสานศาสตร์พระราชา ในสาระวิชาหรือกิจกรรม โดยตรงต่อผู้เรียน

1.1.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา น้อมนำหลักการทรงงาน มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการ

1.1.3 สร้างทัศนคติ น้อมนำพระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติหน้าที่ราชการ ของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งใหม่

1.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา เข้าร่วม โครงการ 1) สถานศึกษาพอเพียง 2) โรงเรียนคุณธรรม 3) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (ตามความพร้อมของสถานศึกษา)

1.3 หน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้สืบสานศาสตร์พระราชา พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษาสู่ผู้เรียน

2. การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง สร้างความตระหนักต่อครูบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

2.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง จัดทำแนวทางมาตรการและดำเนินการลดและคัดแยกขยะ การจัดการขยะเหลือใช้หรือส่งต่อทำลาย (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่)

2.3 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง จัดการสิ่งแวดล้อม ในหน่วยงานและสถานศึกษา (การปรับปรุงภูมิทัศน์หรือการเพิ่มพื้นที่สีเขียวภายในหน่วยงานและสถานศึกษา)

2.4 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง มีส่วนในการลดการสร้างฝุ่นละออง หมอกควัน และมลภาวะต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน สถานศึกษา และพื้นที่ชุมชน

2.5 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา ดำเนินงานโรงเรียนสีเขียวและห้องเรียนสีเขียว

2.6 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา จัดกิจกรรมการปลูกต้นไม้หรือการปลูกป่า

2.7 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา ลดการใช้พลังงานหรือใช้พลังงานทดแทน เช่น การใช้หลอด LED ประหยัดพลังงาน การใช้โซลาร์เซลล์ให้แสงสว่างยามค่ำคืน หรือใช้มาตรการประหยัดพลังงาน เป็นต้น

2.8 สถาบันอุดมศึกษาและสถานศึกษาอาชีวศึกษา ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

โครงการสำคัญ

1.โครงการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพคนทุกช่วงวัย
2. แผนงาน/โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

3. โครงการโรงเรียนคุณธรรม

4. โครงการสถานศึกษาพอเพียง

5. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

6. โครงการโรงเรียนสีเขียวและห้องเรียนสีเขียว

7. โครงการห้องเรียนอนุรักษ์พลังงาน /รักษ์โลก รักพลังงาน

8. แผนงาน/โครงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาและการให้ความรู้ทักษะ และทัศนคติให้กับคนทุกช่วงวัยในเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
9. โครงการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และภัยพิบัติจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
10. โครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
11. โครงการอื่น ที่มีลักษณะเดียวกันหรือสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

1. ระบบบริหารจัดการด้านการศึกษาของจังหวัดมีความทันสมัย มีประสิทธิภาพมุ่งผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ของผู้เรียน
2. การบริหารการศึกษาและการบริหารงานบุคคลครูและบุคลากรทางการศึกษาโปร่งใส เป็นธรรม ปลอดการทุจริตประพฤติมิชอบ

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด มีระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ระดับมากขึ้นไป
2. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด มีระบบการบริหารจัดการและการบริการด้วยระบบดิจิทัลมากขึ้น
3. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่จัดการศึกษา และสถานศึกษา มีระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาทุกระดับ
4. ร้อยละหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่จัดการศึกษา และสถานศึกษา นำยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนทุกระดับ เป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการทำงาน
5. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่จัดการศึกษา และสถานศึกษา จัดให้มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริการการศึกษา/บริหารสถานศึกษา/กิจกรรมทางการศึกษา/การบริการสาธารณะ
6. ร้อยละของสถานศึกษา (สพฐ.) ในจังหวัด มีอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เหมาะสม (พอดีเกิน)
7. จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด (การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง)
8. จำนวนคดีการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาลดลง
9. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่จัดการศึกษา และสถานศึกษา มีกิจกรรมปลูกฝังให้ครู บุคลากร เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรม ทัศนคติ ที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์ สุจริต ต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ
10. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด/ หน่วยงานที่จัดการศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA หรือ OIT

แนวทางการพัฒนา

1. การบริหารจัดการศึกษาทันสมัยตามหลักการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

1.1 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่จัดการศึกษา พัฒนาหน่วยงานให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง” นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สร้างระบบบริหารจัดการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส มีลักษณะที่เบ็ดเสร็จ ครบวงจร หลากหลาย นำนวัตกรรม เทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารงานและตัดสินใจ

1.1.1 หน่วยงานทางการศึกษา เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ ในรูปแบบดิจิทัลให้ผู้เรียนและประชาชนสามารถเข้าถึงและสืบค้นได้

1.1.2 หน่วยงานทางการศึกษา สร้างความเข้าใจและเตรียมความพร้อม แก่บุคลากร และสถานศึกษาในการดำเนินงานการจัดทำระบบทะเบียนประวัติการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมโยงกันทั่วประเทศ

1.1.3 หน่วยงานทางการศึกษาใช้ทรัพยากรดิจิทัลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ มีการพัฒนาข้อมูลให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง แบ่งปัน และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

1.1.4 หน่วยงานทางการศึกษา ใช้ระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ลดการใช้เอกสารสำเนา กระดาษ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานภาครัฐ

1.1.5 หน่วยงานทางการศึกษา พัฒนารูปแบบการบริการ ปรับวิธีการทำงาน พัฒนาระบบดิจิทัลหรือนำดิจิทัลมาใช้ในการทำงานมากขึ้น

1.1.6 หน่วยงานทางการศึกษา เตรียมความพร้อมสำหรับการเพิ่มขึ้นของฐานข้อมูลดิจิทัล เพื่อรองรับการปฏิปัติราชการ และจัดให้มีมาตรการจัดการความปลอดภัยทางไซเบอร์และความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล

1.1.7 หน่วยงานทางการศึกษา จัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

1.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาทุกระดับ (Big Data) โดยเปิดเผยต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์และช่องทางต่างๆ

1.3 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสถานศึกษานำยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดในการพัฒนาการศึกษา สู่แผนปฏิบัติการในทุกระดับ

1.4 หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกระดับ สร้างความตระหนักและค่านิยม การปฏิปัติราชการแบบมืออาชีพ แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีจิตบริการ ทำงานเชิงรุก บูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น มีวัฒนธรรมการทำงานและค่านิยม เพื่อประชาชนและส่วนรวม มีความยุติธรรม ยึดมั่นประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และมีค่านิยมละอายต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

1.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา ทั้งการแสดงความคิดเห็นการวางแผนการศึกษา การดำเนินงาน การตรวจสอบ ตลอดจนกระบวนการปรับปรุง กิจกรรมบริการสาธารณะ โดยวิธีการที่หลากหลาย

1.6 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การและออกแบบระบบการบริหารงานใหม่ ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย สามารถตอบสนองต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกมิติ ไม่ยึดติดกับการจัดโครงสร้างองค์การแบบราชการและวางกฎเกณฑ์มาตรฐานกลางอย่างตายตัว สามารถปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจ โครงสร้างองค์การ ระบบการบริหารงานอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เน้นทำงานแบบบูรณาการไร้รอยต่อและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานและมีผลสัมฤทธิ์เทียบได้กับมาตรฐานระดับสากล

1.7 ส่งเสริมการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่น ตามความจำเป็นและความเหมาะสม สอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายของยุทธศาสตร์ จุดเน้น และแนวทางการจัดการศึกษา ตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

2. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งและคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและจิตสำนึกสาธารณะ มีระบบบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรให้สามารถสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน มีความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถจูงใจให้คนดีคนเก่งทำงาน การประเมินผลและเลื่อนระดับตำแหน่งของบุคลากรตามผลสัมฤทธิ์ของงานและพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน โดยมีกลไกการป้องกันการแทรกแซงและการใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ การสร้างความก้าวหน้าให้กับบุคลากรภาครัฐตามความรู้ความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติงาน และการสร้างกลไกให้บุคลากรสามารถโยกย้ายและหมุนเวียนได้อย่างคล่องตัวเพื่อประโยชน์ของภาครัฐ

2.2 จัดทำระบบสารสนเทศข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของหน่วยงานทุกระดับ

2.3 หน่วยงานทางการศึกษา จัดให้มีการรับฟังแก้ปัญหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านช่องทางต่าง ๆ

3. การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

3.1 ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัย ทุกระดับ มุ่งเน้นการปรับพฤติกรรม “คน” โดยการ “ปลุก” และ “ปลุก” จิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนตน สิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม มีความละเอียดต่อการกระทำความผิด ไม่เพิกเฉยอดทนต่อการทุจริต และเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ รวมถึงการส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมสุจริตในระดับชุมชนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่านิยมที่ยึดประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกรูปแบบ ผ่านการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมชุมชน กิจกรรมเสริมรูปแบบต่างๆ

3.2 ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเปิดเผย โปร่งใส ถูกต้องเป็นธรรม ไม่คดโกง รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน การสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร โดยการสนับสนุนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมใน

การเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยงและแจ้งเบาะแส เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

3.3 หน่วยงานและสถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของครูและบุคลากรทางการศึกษา วางแนวทางป้องกันการประพฤติมิชอบภายในสถานศึกษา

3.4 หน่วยงานทางการศึกษา ดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมิน ITA หรือ OIT ตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด

โครงการสำคัญ

1. โครงการจัดหา/พัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มสำหรับการบริหารจัดการศึกษา
2. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา
4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา/แผนปฏิบัติการ/แผนปฏิบัติ

ราชการของหน่วยงานทางการศึกษา

5. โครงการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาผ่านกลไก กศจ.
6. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและ

บุคลากรทางการศึกษา

7. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ปลุกฝังให้ครู บุคลากร เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมทัศนคติ ที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์ สุจริต ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
8. กิจกรรมวันต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
9. โครงการ/กิจกรรม ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
10. โครงการอื่น ที่มีลักษณะเดียวกันหรือสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง

เป้าหมาย (1) ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่เสริมสร้างความมั่นคงในชีวิต ปลุกฝังความเป็นพลเมืองดี อารงรักษาสถาบันหลักของชาติ และการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
(1)	1. เสริมสร้างความ มั่นคงและการ ปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุข	1) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ในจังหวัดจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่สะท้อนความรักและการอำรุงรักษา สถาบันหลักของชาติ และการยึดมั่นใน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	98.51	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 1 แผนแม่บท ที่ 1 (ด้าน ความมั่นคง) แผนการศึกษาชาติ
		2) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ที่ส่งเสริมหรือมีการจัดการเรียนการ สอน/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็น พลเมือง (Civic Education)	n/a	60	60	60	60	60	แผนการศึกษาชาติ
(1)	2. การพัฒนาและ ส่งเสริมด้านความ ปลอดภัยและป้องกัน ภัยคุกคามในชีวิตทุก รูปแบบ	3) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการเรียนการ สอน/กิจกรรมระบบ กลไก มาตรการ ส่งเสริมความปลอดภัยและป้องกันภัย คุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ	91.24	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 1 แผนแม่บท ที่ 1 (ด้าน ความมั่นคง) แผนการศึกษาชาติ

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
		4) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการเรียนการ สอนหรือกิจกรรมที่สร้างภูมิคุ้มกันหรือ ป้องปรามการทุจริตคอร์รัปชัน/การอยู่ ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม/ทางการ จัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธี/ การนำหลักศาสนาเป็นแนวทางการ ดำเนินชีวิต	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 1 แผนแม่บท ที่ 1 แผนแม่บทที่ 21 แผนการศึกษาชาติ
(1)	การป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษา	5) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ในจังหวัด ส่งเสริมหรือมีกิจกรรมการ สร้างภูมิคุ้มกัน ป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา	96.32	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 1 แผนแม่บท ที่ 1 (ด้าน ความมั่นคง) แผนการศึกษาชาติ
		6) ร้อยละของสถานศึกษา เป็น สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและ อบายมุข หรือสถานศึกษาที่ดำเนินการ ตามแนวทางดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม	90.13	100	100	100	100	100	แผนการศึกษาชาติ

ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม สร้างขีดความสามารถในการพัฒนาจังหวัด

เป้าหมาย (1) ผู้เรียนได้รับการศึกษาหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมขีดความสามารถของผู้เรียนตอบสนองการพัฒนาจังหวัด

(2) จังหวัดมีงานวิจัย นวัตกรรม ในการสร้างขีดความสามารถในการพัฒนาจังหวัด

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
(1)	1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการเกษตรปลอดภัย	1) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการเกษตรปลอดภัย	81.65	70	75	80	85	90	แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์
	2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด	2) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด	66.11	70	75	80	85	90	แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์
	3. การส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับขีดความสามารถการพัฒนาจังหวัด	3) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ	77.35	70	75	80	85	90	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 2,3 แผนการศึกษาแห่งชาติ
(2)	4. การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาสู่การสร้างงานและจ้างงาน	4) จำนวนหลักสูตรของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา ที่จัดให้แก่ประชากรวัยแรงงาน (15-19 ปี) ตามความต้องการของตลาดแรงงาน	n/a	20	20	20	20	20	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 2,3 แผนการศึกษาแห่งชาติ

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
	5. การจัดการศึกษาที่ ส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดด้วยดิจิทัล								
		5) จำนวนประชากรวัยแรงงาน (15-59 ปี) ที่ผ่านการพัฒนา ความสามารถและทักษะจากสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา	n/a	1,000	1,500	2,000	2,500	3,000	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 2,3 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		6) สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อ เทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา	35:65	46:54	47:53	48:52	49:51	50:50	แผนการศึกษาแห่งชาติ
		7) สัดส่วนผู้เรียนวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สูงขึ้น เมื่อเทียบกับผู้เรียนสังคมศาสตร์ (อุดมศึกษา)	31:69 (2564)	31:69	32:68	33:67	34:66	35:65	แผนการศึกษาแห่งชาติ
		8) ร้อยละของสถานศึกษาจัดการศึกษา ที่เน้นด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การวิจัยเพิ่มขึ้น	n/a	50	50	50	50	50	แผนการศึกษาแห่งชาติ
		9) ร้อยละของผู้เรียนในระดับทวิภาคี เพิ่มขึ้น	5 (2564 : 598 คน)	10	20	30	40	50	แผนการศึกษาแห่งชาติ
		10) ร้อยละของผู้เรียนในสหกิจศึกษา เพิ่มขึ้น		10	20	30	40	50	แผนการศึกษาแห่งชาติ

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
		11) ร้อยละของสถานศึกษาอุดมศึกษา และอาชีวศึกษาในจังหวัด พัฒนาองค์ ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ แนวคิด การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงาน และการเงิน แก่ผู้เรียนที่กำลังจะสำเร็จ การศึกษา	n/a	100	100	100	100	100	แผนการศึกษาแห่งชาติ
		12) อัตราการได้งานทำ/ประกอบอาชีพ อิสระของผู้สำเร็จระดับอุดมศึกษาและ อาชีวศึกษาภายในระยะเวลา 1 ปี เพิ่มขึ้น	83.49 (มรภ.พช)	80	80	80	80	80	แผนการศึกษาแห่งชาติ
		13) ร้อยละ/คะแนนเฉลี่ยการประเมิน ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา และอาชีวศึกษา มีสมรรถนะเป็นที่ พึงพอใจของสถานประกอบการ (ไม่รวม ผู้ไม่มีงานทำและประกอบอาชีพอิสระ)	อุดมศึกษา 4.61	ร้อยละ 85 หรือ 4.25	ร้อยละ 85 หรือ 4.25	ร้อยละ 85 หรือ 4.25	ร้อยละ 85 หรือ 4.25	ร้อยละ 85 หรือ 4.25	แผนการศึกษาแห่งชาติ
		14) จำนวนงานวิจัยหรือนวัตกรรมของ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและ อาชีวศึกษา ที่ส่งเสริมการพัฒนาการ เกษตรสร้างมูลค่า / อุตสาหกรรมแห่ง อนาคต / การบริการแห่งอนาคต / วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	n/a	10	15	20	25	30	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 2 แผนแม่บท 23 การวิจัย แผนการศึกษาแห่งชาติ

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
		15) จำนวนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ตาม คำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ของหน่วยงานและสถานศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา	n/a	1	2	3	4	5	ตัวชี้วัด กระทรวงศึกษาธิการ

ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและสังคมแห่งการเรียนรู้

- เป้าหมาย**
1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพแห่งการเรียนรู้ตามช่วงวัย เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21
 2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญา
 3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาค่านิยมและวัฒนธรรมให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรหรือคุณลักษณะผู้เรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ซาญฉลาด)

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
(1)	1. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน	1) ร้อยละสถานศึกษาจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติ
(1)	2. การพัฒนาผู้เรียนปฐมวัย	2) ร้อยละของสถานศึกษาระดับปฐมวัยจัดให้มีการคัดกรองพัฒนาการโดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) และจัดให้มีการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการสมวัยทุกด้าน	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		3) ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ	n/a	90	90	90	90	90	SDG4 แผนการศึกษาแห่งชาติ

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
(2)	3. การพัฒนาและ ส่งเสริมพหุปัญญา	4) ร้อยละของสถานศึกษา จัดให้มีการคัด กรองและจัดทำข้อมูลความสามารถพิเศษ ของผู้เรียนทุกระดับ	n/a	50	60	70	80	90	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12
		5) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมหรือจัดให้มีการพัฒนาหรือส่งต่อ ทักษะผู้เรียนที่ด้านภาษา ศิลปะ ดนตรี เทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ (พหุปัญญา)	n/a	50	60	70	80	90	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12
(1)	4. การพัฒนาการ เรียนรู้ที่ตอบสนองการ เปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ 21	6) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมหรือจัดให้มีการพัฒนาทักษะ ผู้เรียนที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21	n/a	60	70	80	90	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		7) ร้อยละสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการ สอนด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ตามแนวทาง PISA	n/a	60	70	80	90	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		8) ร้อยละของผู้เรียนระดับการศึกษาภาค บังคับ อ่านออกเขียนได้ ระดับดีขึ้นไป (อ่านหนังสือแตก)	ประถม ≥ 80 ม.ต้น ≥ 63 ม.ปลาย ≥ 68	80	80	80	80	80	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ												
				2566	2567	2568	2569	2570													
		9) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา (O-NET ม.ปลาย / V-NET / N-NET)	O-NET ม.6 (29.32) V-NET ปวช.41.73 ปวส. 39.38 N-NET ประถม 45.34 ม.ต้น 39.56 ม.ปลาย34.35	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 จากปีที่ ผ่านมา	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 จากปีที่ ผ่านมา	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 จากปีที่ ผ่านมา	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 จากปีที่ ผ่านมา	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 จากปีที่ ผ่านมา	SDG4 ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ												
		10) ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET ม.ปลาย) มากกว่า ร้อยละ 50 ของแต่ละรายวิชา <table><tr><th>วิชา</th><th>ม.ปลาย</th></tr><tr><td>ไทย</td><td>20.09</td></tr><tr><td>อังกฤษ</td><td>3.31</td></tr><tr><td>คณิต</td><td>4.41</td></tr><tr><td>วิทย์</td><td>2.45</td></tr><tr><td>สังคม</td><td>2.32</td></tr></table>	วิชา	ม.ปลาย	ไทย	20.09	อังกฤษ	3.31	คณิต	4.41	วิทย์	2.45	สังคม	2.32	ตามตาราง	30	30	30	30	30	SDG4 ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ
วิชา	ม.ปลาย																				
ไทย	20.09																				
อังกฤษ	3.31																				
คณิต	4.41																				
วิทย์	2.45																				
สังคม	2.32																				
		11) ร้อยละของเด็กในวัย ป.3 ที่มีทักษะ การอ่านและการคำนวณขั้นพื้นฐาน ระดับ พอใช้ขึ้นไป (ใช้ NT ของ สพฐ.)	80.91 (ปีการศึกษา พ.ศ.2563)	90	90	90	90	90	SDG4												

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
		12) ร้อยละของผู้จบการศึกษาอาชีวศึกษามีสมรรถนะด้านอาชีพตามเกณฑ์การรับรองมาตรฐานอาชีพ/คุณวุฒิวิชาชีพ	ปวช. 97.94 ปวส. 98.20	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		13) ร้อยละของสถานศึกษาทุกระดับปลูกฝังทักษะด้านดิจิทัลแก่ผู้เรียนทุกคน	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		14) ร้อยละของสถานศึกษา มีกิจกรรมที่ส่งเสริมพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียน	80.77	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		15) ร้อยละของสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการสร้าง จัดการความรู้และจัดการเรียนการสอน	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ
	5. การผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21	16) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัดมีการพัฒนาภาษาต่างประเทศให้แก่บุคลากรผ่านช่องทางต่าง ๆ	58.84	60	70	80	90	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		17) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามสายงานหรือสาขาที่สอน เพื่อเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้	85.58	80	85	90	95	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ แผนการศึกษาแห่งชาติ

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
		18) ร้อยละของครูอาชีวศึกษาได้รับการพัฒนาประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการ	n/a	30	35	40	45	50	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ แผนการศึกษาแห่งชาติ
		19) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีทักษะด้านดิจิทัลพื้นฐานหรือเทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ หรือสนับสนุนการจัดการศึกษา	n/a	60	70	80	90	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 12 แผนแม่บทที่ 20 แผนปฏิรูปประเทศ
(3)	6. เสริมสร้าง คุณลักษณะผู้เรียน เพชรบูรณ์	20) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และ คุณลักษณะผู้เรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ (ลูก พ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ซาญ ฉลาด)	81.55	80	85	90	95	100	แผนพัฒนาการศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์

ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

เป้าหมาย 1. ประชากรทุกช่วงวัยได้รับโอกาสในการเข้าถึงทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
(1)	1. การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา	1) อัตราการเข้าเรียนสุทธิตามระดับปฐมวัยต่อประชากรอายุ 3-5 ปี (ก่อนวัยเรียน)	90.85	95	95	95	95	95	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		2) อัตราการเข้าเรียนสุทธิตามระดับประถมศึกษา ของประชากรอายุ 6-11 ปี	94.35	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		3) อัตราการเข้าเรียนสุทธิตามระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของประชากรอายุ 12-14 ปี	99.84	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		4) อัตราการเข้าเรียนสุทธิตามระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ของประชากรอายุ 15-17 ปี	85.27	85	85	85	85	85	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		5) อัตราการเข้าเรียนสุทธิตามระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า ของประชากรที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าในจังหวัด	19.91	35	35	35	35	35	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		6) สัดส่วนประชากรวัยเรียนที่อยู่ในการศึกษานอกระบบในระดับการศึกษาภาคบังคับ (อายุ 6-14ปี)	0.08 (84 คน)	ไม่เกิน ร้อยละ 0.5	ไม่เกิน ร้อยละ 0.5	ไม่เกิน ร้อยละ 0.5	ไม่เกิน ร้อยละ 0.5	ไม่เกิน ร้อยละ 0.5	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติ

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
		(ประชากร 6-14 ปี ใน กศน.)							
		7) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากร อายุ 15-59 ปี จังหวัดเพชรบูรณ์	8.92	9.3	9.7	10.1	10.5	10.9	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 แผนแม่บทที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		8) อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และ มัธยมศึกษาตอนปลาย (เทียบกับผู้เรียนในปีการศึกษา)	n/a	100	100	100	100	100	SDG4
(1)	2. การสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมทางการศึกษา	9) ร้อยละของผู้เรียนพิการได้รับการ พัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทาง การศึกษาที่เหมาะสม	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 4 แผนแม่บทที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติ
(1)	3. การส่งเสริมโอกาสทางการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	10) ร้อยละของสถานศึกษาเข้าถึงบริการ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสำหรับใช้จัดการ เรียนการสอน และการค้นคว้าหาความรู้	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 4 แผนแม่บทที่ 11 แผนการศึกษาแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- เป้าหมาย 1. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา แนวทางตามพระราชดำริ อย่างยั่งยืน
2. การจัดการศึกษาได้ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
(1)	1. เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา แนวทางตามพระราชดำริ อย่างยั่งยืน	1) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัด น้อมนำและเผยแพร่ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้เรียน	95.87	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 1,5 แผนแม่บทที่ 1 แผนการศึกษาแห่งชาติ
	2. การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	2) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัด มีการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม	96.86	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 5 แผนแม่บทที่ 13 , 18 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		3) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัด มีกิจกรรมที่สร้างความรู้ความเข้าใจ การใช้พลังงานทดแทน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 5 แผนแม่บทที่ 13 , 18 แผนการศึกษาแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

- เป้าหมาย 1. ระบบบริหารจัดการด้านการศึกษาของจังหวัดมีความทันสมัย มีประสิทธิภาพมุ่งผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ของผู้เรียน
2. การบริหารการศึกษาและการบริหารงานบุคคลครูและบุคลากรทางการศึกษาโปร่งใส เป็นธรรม ปลอดภัยจรรยาบรรณ

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
(1)	1. การบริหารจัดการ การศึกษาทันสมัยตาม หลักการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล	1) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด มี ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย ระดับมากขึ้นไป	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 6 แผนแม่บทที่ 20 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		2) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด มี ระบบการบริหารจัดการและการบริการ ด้วยระบบดิจิทัลมากขึ้น	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 6 แผนแม่บทที่ 20 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		3) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่จัดการศึกษา และสถานศึกษา มีระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ทุกระดับอย่างเปิดเผย	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 6 แผนแม่บทที่ 20 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		4) ร้อยละหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่จัดการศึกษา และสถานศึกษา นำยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนทุกระดับ เป็น เป้าหมายและเชื่อมโยงการทำงาน	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 6 แผนแม่บทที่ 20 แผนการศึกษาแห่งชาติ

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
		5) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่จัดการศึกษา และสถานศึกษา จัดให้มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคคลภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริการ การศึกษา/บริหารสถานศึกษา/กิจกรรม ทางการศึกษา/การบริการสาธารณะ	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 6 แผนแม่บทที่ 20 แผนการศึกษาแห่งชาติ
(2)	2. พัฒนาระบบ บริหารงานบุคคล ข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	6) ร้อยละของสถานศึกษา (สพฐ.) ใน จังหวัด มีอัตรากำลังข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาที่เหมาะสม (พอดีเกินพอดี)	46.33	50	60	70	80	90	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 6 แผนแม่บทที่ 20 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		7) จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านการ บริหารงานบุคคลของหน่วยงานทาง การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการใน จังหวัด (การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง)	0	0	0	0	0	0	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 6 แผนแม่บทที่ 20 แผนการศึกษาแห่งชาติ
(2)	3. การป้องกันการ ทุจริตและประพฤติ มิชอบ	8) จำนวนคดีการทุจริตและประพฤติ มิชอบของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา	29	0	0	0	0	0	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 6 แผนแม่บทที่ 20 แผนการศึกษาแห่งชาติ
		9) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่จัดการศึกษา และสถานศึกษา มีกิจกรรมปลูกฝังให้ครู บุคลากร เด็กและ เยาวชนมีพฤติกรรม ทักษะชีวิต ที่ยึดมั่น	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 6 แผนแม่บทที่ 20 แผนการศึกษาแห่งชาติ

เป้าหมาย ที่	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐาน พ.ศ.2563	ค่าเป้าหมาย					ที่มา/แปลงสู่ การปฏิบัติ
				2566	2567	2568	2569	2570	
		ความซื่อสัตย์ สุจริต ต่อต้านการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ							
		10) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด/ หน่วยงานที่จัดการศึกษา ผ่านเกณฑ์การ ประเมิน ITA หรือ OIT	n/a	100	100	100	100	100	ยุทธศาสตร์ชาติที่ 6 แผนแม่บทที่ 20 แผนการศึกษาแห่งชาติ

ส่วนที่ 4

สาระสำคัญของแผนที่นำทาง

การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) “เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม และเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต”

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้ร่วมลงนามรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ตั้งแต่ปี 2015 ได้มีการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติมาเป็นลำดับ ซึ่งในปี 2562 คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ได้ให้ความเห็นชอบแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap) เพื่อใช้เป็นแผนสำหรับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินงานใน 6 ด้าน คือ

1. การสร้างความตระหนักรู้ ทุกภาคส่วนเข้าใจหลักการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการสร้างการตระหนักรู้ จะดำเนินการทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป
2. การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับแผน 3 ระดับของประเทศ การขับเคลื่อนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ สามารถสะท้อนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ในคราวเดียวกัน
3. กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับนโยบายและปฏิบัติ หน่วยงานของรัฐบูรณาการการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีผู้รับผิดชอบชัดเจน
4. การจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จัดลำดับความสำคัญของโครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนาให้เหมาะสมกับในแต่ละพื้นที่เพื่อบรรลุการพัฒนาอย่างยั่งยืนและยุทธศาสตร์ชาติ
5. ภาศิการการพัฒนา ทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย
6. การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การติดตามและประเมินผลเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบฐานข้อมูลกลางที่มีการรายงานความก้าวหน้าจากทุกหน่วยงานของรัฐ

ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติ กพย. ได้เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 4 คณะ เพื่อวางแผนการดำเนินงาน กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และในปี 2563 ได้มอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบใน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับเป้าหมายหลัก (C1) และระดับเป้าหมายย่อย (C2) ซึ่งแนวทางการดำเนินงานจะมี Roadmap ขับเคลื่อนรายเป้าหมายหลัก เนื่องจากแต่ละเป้าหมายหลักมีบริบทการพัฒนาที่แตกต่างกัน และมีการทบทวนตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย พร้อมพิจารณาเป้าหมายและหมุดหมายที่เหมาะสมกับระดับการพัฒนาของประเทศ ทั้งนี้ การสร้างความตระหนักรู้เรื่อง SDGs ให้กับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะประชาชนได้รับรู้และร่วมกันปฏิบัติโดยทั่วกัน เพื่อสร้างประเทศไทยให้ยั่งยืนอย่างไม่มีใครไว้ข้างหลัง เพื่อสร้างความตื่นตัวเชิงสร้างสรรค์ในการขับเคลื่อน SDGs ให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังในสังคม และกำหนดให้ในช่วง 10 ปี ตั้งแต่ปี 2021-2030 เป็น "ทศวรรษแห่งการทำให้จริง" หรือ "Decade of Action" ที่คนไทยจะต้องร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อสร้างประเทศไทยที่เข้มแข็ง และสร้างโลกที่เติบโตอย่างยั่งยืน

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานหลัก การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน “เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ที่ประกอบด้วย เป้าหมายย่อย 10 เป้าหมาย กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายย่อย 8 เป้าหมาย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 1 เป้าหมาย และกระทรวงการต่างประเทศ 1 เป้าหมาย ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ไปสู่การปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงาน 6 ด้าน ภายใต้ Thailand’s SDGs Roadmap กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาขึ้น โดยมีปลัดกระทรวง ศึกษาธิการเป็นประธาน โดยคณะกรรมการชุดนี้จะมีอำนาจหน้าที่ประการหนึ่ง คือ ให้ความเห็นชอบแผนที่นำทาง การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

1. กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน

สำหรับการดำเนินงานจัดทำสาระสำคัญของแผนที่นำทางฯ มีกิจกรรมและขั้นตอนการ ดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุม สัมมนา ผลงานวิจัย หรือบทความที่เกี่ยวข้อง จากเอกสารสิ่งพิมพ์ เอกสาร/ตำราที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งข้อมูลเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ต่าง ๆ
2. สังเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นนำมาใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำ แผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายที่ 4)
3. จัดประชุมคณะทำงานฯ ยกร่างแผนที่นำทางฯ (SDG4 Roadmap)
4. จัดประชุมคณะกรรมการฯ พิจารณา (ร่าง) แผนที่นำทางฯ (SDG4 Roadmap) ที่ผ่าน ความเห็นชอบจากประธานคณะทำงานฯ ให้นำเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาต่อไปได้
5. นำเสนอผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาให้ความเห็นชอบ
6. จัดส่งแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) ฉบับสมบูรณ์ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะ ฝ่ายเลขานุการ กพย. เพื่อนำเสนอ กพย. ต่อไป

2. สารสำคัญของแผนที่นำทางฯ

กระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรนำองค์ประกอบของแผนที่นำทางฯ ที่ สศช. กำหนดให้ มากำหนดเป็นเนื้อหาสาระของแผนที่นำทางฯ SDG4 Roadmap ดังนี้

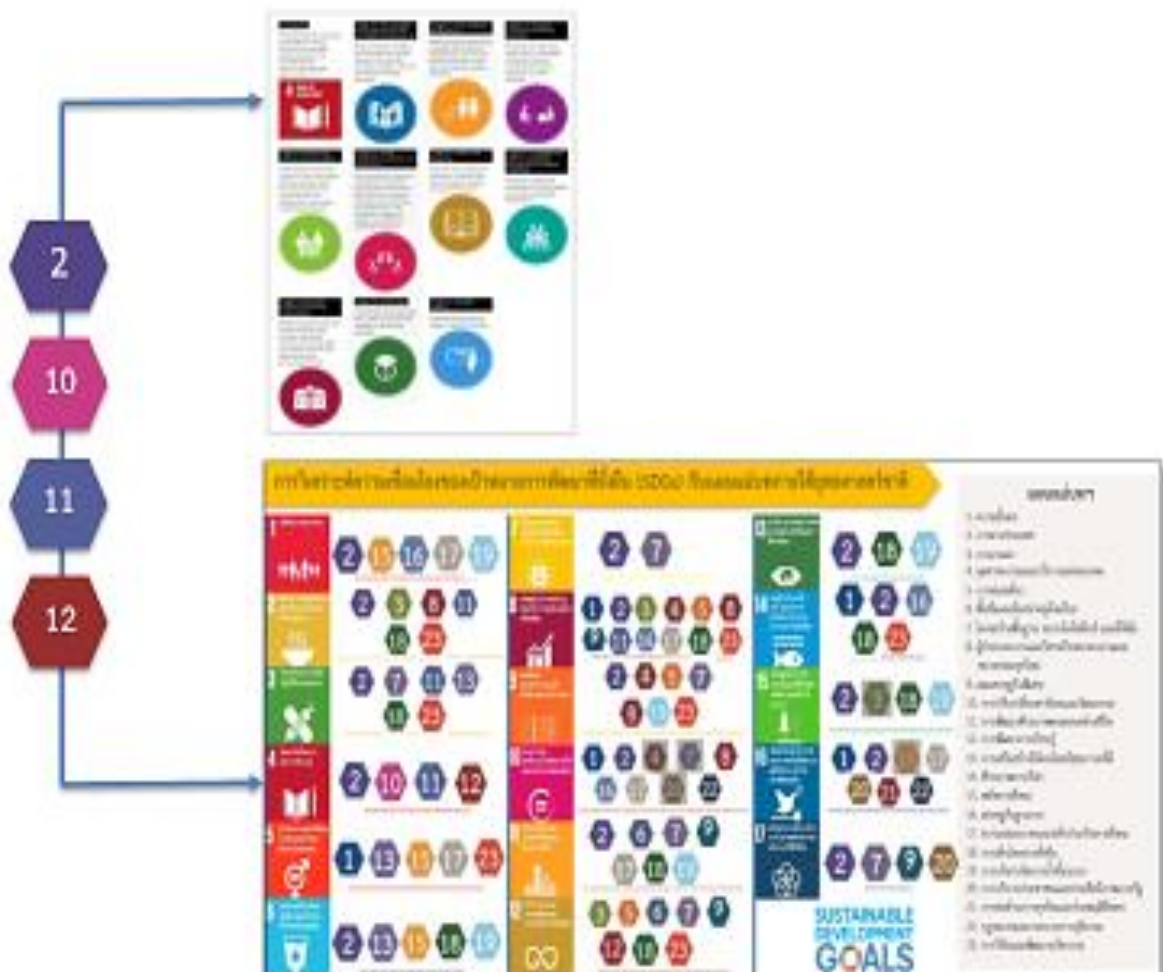
1. การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการศึกษา (เป้าหมายหลักที่ 4)

2. การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การกำหนดแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายหลักที่ 4)

ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4)

ตามที่ สศช. กำหนดให้การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นองค์ประกอบสำคัญของแผนที่นำทางฯ ที่หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก ต้องดำเนินการ ซึ่งในการดำเนินงานจัดทำแผนที่นำทางฯ SDG4 Roadmap กระทรวงศึกษาธิการได้นำผลการวิเคราะห์ จากข้อมูลความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายย่อยภายใต้เป้าหมายหลักที่ 4 กับเป้าหมายการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 2 การต่างประเทศ ประเด็นที่ 10 ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ประเด็นที่ 11 การพัฒนา ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และประเด็นที่ 12 การเรียนรู้ (จากส่วนที่ 3) ดังภาพด้านล่าง รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูล ความเชื่อมโยงจากห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Value Chain Thailand) ในเป้าหมายแผนแม่บทย่อย ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

ดังนั้น ในการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าของการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหลักที่ 4 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้นำข้อมูลความสอดคล้องเชื่อมโยงข้างต้นมาใช้เป็นข้อมูลหลักในการวิเคราะห์เพื่อหาองค์ประกอบ หรือกิจกรรม และกระบวนการ และภายใต้องค์ประกอบ มีปัจจัยใดที่เกี่ยวข้องและทำให้การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายหลักที่ 4 ได้ โดยในการวิเคราะห์ ต้องวิเคราะห์หาความสอดคล้องเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของกระบวนการการดำเนินงาน (ต้นทาง) ไปจนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการการดำเนินงาน (ปลายทาง) ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งแนวทางการดำเนินงาน คือ นำองค์ประกอบกระบวนการและปัจจัยจากห่วงโซ่คุณค่าของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง 4 ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ที่ สศช. ได้จัดทำไว้แล้ว และการวิเคราะห์ข้อมูลบริบทและสถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของประเทศไทย เช่น แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 มาวิเคราะห์ สังเคราะห์หาองค์ประกอบและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ได้ ซึ่งผลการสังเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ 4 (SDG4)

ต้นทาง	กลางทาง				ปลายทาง
กฎหมาย นโยบาย และแผนการศึกษา	หลักสูตรการจัดการศึกษา	ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	รูปแบบ/ระบบการเรียนรู้	ระบบสนับสนุนการเรียนรู้	ระบบติดตาม วัด และประเมินผล
- มีกฎหมาย ด้านการศึกษา - นโยบายและแผนการศึกษาที่มีความต่อเนื่องและชัดเจน	- มาตรฐานหลักสูตรแกนกลาง - หลักสูตรการศึกษาที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล - หลักสูตรมีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนทุกช่วงวัย - หลักสูตรฐานสมรรถนะที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ	- ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 - การยกระดับมาตรฐานคุณภาพครูอย่างเป็นระบบ (การผลิตและพัฒนาครู) - การประเมินครู/ผู้สอนที่เน้นผลสัมฤทธิ์จากผู้เรียนเป็นหลัก - การพัฒนาความรู้/สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา	- การเน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลาง - การเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิดเชิงระบบ - การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติ - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย - ระบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	- สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ - ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา - องค์ความรู้ นวัตกรรม และงานวิจัย - ทรัพยากรทางการศึกษา - สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	- การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามศักยภาพของผู้เรียน - ระบบการติดตามวัด และประเมินผลทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียน - ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลไกการบริหารจัดการ		
- การขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- กลไกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	- ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้สถานศึกษา

3. การวิเคราะห์และจัดทำแผนงาน/โครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนา เพื่อขับเคลื่อน SDG4 Roadmap สู่การปฏิบัติ

ตามแนวทางการดำเนินงานของแผนการขับเคลื่อนฯ Thailand's SDGs Roadmap กำหนดให้มีการจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุน จึงได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เพื่อจัดทำโครงการ/กิจกรรมการดำเนินงาน ดังมีรายละเอียดดังนี้

เป้าหมายย่อย (Target) 4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิง ทุกคนสำเร็จการศึกษาาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.1.1 สัดส่วนของเด็ก/เยาวชนใน (ก) ระดับชั้น ป.2 หรือ ป.3 (ข) ป.6 และ (ค) ม.3 ที่มีความสามารถตามเกณฑ์ขั้นต่ำอย่างน้อย ใน (1) ด้านการอ่าน และ (2) ด้านคณิตศาสตร์ หรือการคิดคำนวณ จำแนกตาม เพศ

4.1.2 อัตราการสำเร็จการศึกษา (ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย)

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573	หลัก	สนับสนุน	
4.1.1 (1) ร้อยละของเด็กในวัย ป.3 ที่มีทักษะการอ่านและการคำนวณขั้นพื้นฐาน			สพฐ.*	- ศธ. (สพฐ./สช.)	* ใช้ผลสอบ NT/RT ของ สพฐ. ที่มีข้อมูลรายปีแทน
4.1.1 (2) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) (1) ภาษาไทย (2) คณิตศาสตร์ (3) วิทยาศาสตร์ (4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (5) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)			สทศ.	- อว. - อปท. - เมืองพัทยา - พม.	
4.1.2 อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย			ศธ. (สป.)	- วธ. (สปศ.) - ม.การกีฬาแห่งชาติ - กทม. - ดชด. - พศ.	* ใช้ข้อมูล ศทก.สป. เนื่องจากมีข้อมูลเป็นรายปี

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี 59-63	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ																																																																								
ร้อยละของเด็กในวัย ป.3 ที่มีทักษะการอ่านและการคำนวณขั้นพื้นฐาน		ผลสอบ NT/RT ของ สพฐ.	สพฐ.																																																																									
คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) (1) ภาษาไทย (2) คณิตศาสตร์ (3) วิทยาศาสตร์ (4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (5) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	ประถมศึกษาปีที่ 6 <table><tr><th>ปี กศ.</th><th>59</th><th>60</th><th>61</th><th>62</th><th>63</th></tr><tr><td>ไทย</td><td>52.98</td><td>46.58</td><td>55.90</td><td>49.07</td><td>56.20</td></tr><tr><td>คณิต</td><td>40.47</td><td>37.12</td><td>37.50</td><td>32.90</td><td>29.99</td></tr><tr><td>วิทย์</td><td>41.22</td><td>39.12</td><td>39.93</td><td>35.55</td><td>38.78</td></tr><tr><td>สังคมฯ</td><td>46.68</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>อังกฤษ</td><td>34.59</td><td>36.34</td><td>39.24</td><td>34.42</td><td>43.55</td></tr></table> มัธยมศึกษาปีที่ 3 <table><tr><th>ปี กศ.</th><th>59</th><th>60</th><th>61</th><th>62</th><th>63</th></tr><tr><td>ไทย</td><td>46.36</td><td>48.29</td><td>54.42</td><td>55.14</td><td>54.29</td></tr><tr><td>คณิต</td><td>29.31</td><td>26.30</td><td>30.04</td><td>26.73</td><td>25.46</td></tr><tr><td>วิทย์</td><td>34.99</td><td>32.28</td><td>36.10</td><td>30.07</td><td>29.89</td></tr><tr><td>สังคมฯ</td><td>49.00</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>อังกฤษ</td><td>31.80</td><td>30.45</td><td>29.45</td><td>33.25</td><td>34.38</td></tr></table>	ปี กศ.	59	60	61	62	63	ไทย	52.98	46.58	55.90	49.07	56.20	คณิต	40.47	37.12	37.50	32.90	29.99	วิทย์	41.22	39.12	39.93	35.55	38.78	สังคมฯ	46.68					อังกฤษ	34.59	36.34	39.24	34.42	43.55	ปี กศ.	59	60	61	62	63	ไทย	46.36	48.29	54.42	55.14	54.29	คณิต	29.31	26.30	30.04	26.73	25.46	วิทย์	34.99	32.28	36.10	30.07	29.89	สังคมฯ	49.00					อังกฤษ	31.80	30.45	29.45	33.25	34.38	- ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบ O-NET ป.6 และ ม.3 ปีการศึกษา 2557-2560 - สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) ชั้น ป.6 และ ม.3 ปีการศึกษา 2561, 2562 และ 2563	สทศ.	
ปี กศ.	59	60	61	62	63																																																																							
ไทย	52.98	46.58	55.90	49.07	56.20																																																																							
คณิต	40.47	37.12	37.50	32.90	29.99																																																																							
วิทย์	41.22	39.12	39.93	35.55	38.78																																																																							
สังคมฯ	46.68																																																																											
อังกฤษ	34.59	36.34	39.24	34.42	43.55																																																																							
ปี กศ.	59	60	61	62	63																																																																							
ไทย	46.36	48.29	54.42	55.14	54.29																																																																							
คณิต	29.31	26.30	30.04	26.73	25.46																																																																							
วิทย์	34.99	32.28	36.10	30.07	29.89																																																																							
สังคมฯ	49.00																																																																											
อังกฤษ	31.80	30.45	29.45	33.25	34.38																																																																							

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี 59-63	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ		
อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	ประถมศึกษา					
	ปี	59	60	61	62	63
		92.82	95.95	94.55	95.64	94.59
	มัธยมศึกษาตอนต้น					
	ปี	59	60	61	62	63
		94.15	92.21	91.88	91.68	92.52
	มัธยมศึกษาตอนปลาย					
	ปี	59	60	61	62	63
		89.93	88.15	88.20	88.48	89.60
สถิติการศึกษา ปี 2559-2563		ศธ. (สป.)				

เป้าหมายย่อย (Target) 4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
 สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.2.1 ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ

4.2.2 อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย 1 ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573	หลัก	สนับสนุน	
4.2.1 ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ			พม.	- ศธ. (สพฐ./สช.) - อปท. - เมืองพัทยา - สธ. - อว.	*ใช้ข้อมูลผลการประเมินตนเองของ สพด. ผ่านระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ (ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย)
4.2.2 อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย 1 ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ			ศธ. (สป.)	- กทม. - ดชด. - รง.	* ใช้ข้อมูล ศทก.สป. เนื่องจากมีข้อมูลเป็นรายปี

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี 59-63	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ																								
ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ		ผลการประเมินตนเองของ สพด. ผ่านระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ (ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย)	พม.																									
อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย 1 ปีก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ	เพศชาย <table><tr><th>ปี</th><th>59</th><th>60</th><th>61</th><th>62</th><th>63</th></tr><tr><td></td><td>74.65</td><td>80.12</td><td>82.79</td><td>75.81</td><td>73.37</td></tr></table> เพศหญิง <table><tr><th>ปี</th><th>59</th><th>60</th><th>61</th><th>62</th><th>63</th></tr><tr><td></td><td>74.28</td><td>80.17</td><td>82.72</td><td>75.91</td><td>73.63</td></tr></table>	ปี	59	60	61	62	63		74.65	80.12	82.79	75.81	73.37	ปี	59	60	61	62	63		74.28	80.17	82.72	75.91	73.63	สถิติการศึกษาประจำปี 2559-2563	ศธ. (สป.)	
ปี	59	60	61	62	63																							
	74.65	80.12	82.79	75.81	73.37																							
ปี	59	60	61	62	63																							
	74.28	80.17	82.72	75.91	73.63																							

เป้าหมายย่อย (Target) 4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.3.1 อัตราการเข้าเรียนของเยาวชนและผู้ใหญ่ ทั้งในระบบ นอกระบบการศึกษา รวมทั้งการฝึกอบรมในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา จำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573	หลัก	สนับสนุน	
4.3.1 อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษา (สัดส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา (ปวช.) : สายสามัญศึกษา)			ศธ. (สป.)	- ศธ.(สพฐ./ สอศ./ สช./กศน.) - ม.การกีฬา แห่งชาติ	* การกำหนดอัตราการ เข้าเรียนอาชีวศึกษาและ อุดมศึกษาจะตอบ เป้าหมายย่อยได้ชัดเจน * การไม่กำหนดตัวชี้วัด
4.3.2 อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา			อว.	- วร. (สบศ.) - กห. (กรมยุทธฯ) - อปท.	ประเด็นการฝึกอบรม เนื่องจากไม่สอดคล้องกับ เป้าหมายย่อย 4.3 ชัดเจน แต่สอดคล้องกับเป้าหมาย 4.4 มากกว่า

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี 59-63	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ																																				
อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษา (สัดส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา (ปวช.) : สายสามัญศึกษา)	สัดส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา (ปวช.) : สายสามัญศึกษา <table><tr><td>ปี</td><td>59</td><td>60</td><td>61</td><td>62</td><td>63</td></tr><tr><td></td><td>34 : 66</td><td>35 : 65</td><td>35 : 65</td><td>35 : 65</td><td>44 : 55 (เป้า)</td></tr></table>	ปี	59	60	61	62	63		34 : 66	35 : 65	35 : 65	35 : 65	44 : 55 (เป้า)	สถิติการศึกษาประจำปี 2559-2563	ศธ. (สป.)																									
ปี	59	60	61	62	63																																			
	34 : 66	35 : 65	35 : 65	35 : 65	44 : 55 (เป้า)																																			
อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา	อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา <table><tr><td>ปี</td><td>59</td><td>60</td><td>61</td><td>62</td><td>63</td></tr><tr><td></td><td>81.26</td><td>55.53</td><td>85.82</td><td>85.90</td><td>85.00</td></tr></table> - อัตราการเข้าเรียนระดับอนุปริญญา/ปวส. <table><tr><td>ปี</td><td>59</td><td>60</td><td>61</td><td>62</td><td>63</td></tr><tr><td></td><td>25.20</td><td>18.47</td><td>30.04</td><td>31.11</td><td></td></tr></table> - อัตราการเข้าเรียนระดับปริญญาตรี <table><tr><td>ปี</td><td>59</td><td>60</td><td>61</td><td>62</td><td>63</td></tr><tr><td></td><td>56.06</td><td>37.05</td><td>55.78</td><td>54.79</td><td></td></tr></table>	ปี	59	60	61	62	63		81.26	55.53	85.82	85.90	85.00	ปี	59	60	61	62	63		25.20	18.47	30.04	31.11		ปี	59	60	61	62	63		56.06	37.05	55.78	54.79		สถิติการศึกษาประจำปี 2559-2563	อว.	
ปี	59	60	61	62	63																																			
	81.26	55.53	85.82	85.90	85.00																																			
ปี	59	60	61	62	63																																			
	25.20	18.47	30.04	31.11																																				
ปี	59	60	61	62	63																																			
	56.06	37.05	55.78	54.79																																				

เป้าหมายย่อย (Target) 4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.4.1 สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573	หลัก	สนับสนุน	
4.4.1 สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ			สสช.	- ศธ. - อว. - มท. - พม. - รง. - กทม.	* ควรกำหนดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับเป้าหมายย่อย ที่มุ่งเน้นทักษะเกี่ยวข้องจำเป็นด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน * ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ยังไม่สามารถระบุรายการหรือประเภททักษะได้ชัดเจน * ควรใช้ข้อมูล Global Indicator และใช้ข้อมูลที่ สสช. จัดเก็บไปพลางก่อน

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี 59-63						แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
ร้อยละของผู้มีงานทำที่ใช้คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต	ร้อยละของผู้มีงานทำที่ใช้คอมพิวเตอร์						สำรวจการมีการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ในครัวเรือน (ประชาชนที่มีงานทำ อายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ใช้คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต	สสช.	
	ปี	59	60	61	62	63			
	ร้อยละ	24.0	22.80	19.60	18.70				
	ร้อยละของผู้มีงานทำที่ใช้อินเทอร์เน็ต								
	ปี	59	60	61	62	63			
	ร้อยละ	46.80	54.20	63.90	71.70				

เป้าหมายย่อย (Target) 4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.5.1 ดัชนีความเท่าเทียมกัน (ผู้หญิง-ผู้ชาย/ในเขต-นอกเขตเมือง/ความมั่งคั่งสูง-ต่ำ และอื่น ๆ เช่น สถานะความพิการ ชนพื้นเมือง และคนที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งหากมีข้อมูล) สำหรับทุกตัวชี้วัดที่ในรายการนี้ที่สามารถแยกได้

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573	หลัก	สนับสนุน	
4.5.1 (1) ดัชนีความเท่าเทียมทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)			ศธ. (สกศ.)	- ศธ. (สพฐ./สอศ./สช./กศน.)	* ควรใช้ข้อมูลจาก ศทก. สป. ที่มีข้อมูลเป็นรายปี
4.5.1 (2) ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)			สสช.	- อว. - อปท. - เมืองพัทยา - พม. - วธ. (สบศ.)	ใช้ข้อมูลจาก สสช. ที่จัดเก็บทุก 3 ปี
4.5.3 (3) ดัชนีความเท่าเทียมตามพื้นที่ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)			สสช.	- ม.การกีฬาแห่งชาติ/ร.กีฬา) - กทม. - ดชด.	ใช้ข้อมูลจาก สสช. ที่จัดเก็บทุก 3 ปี

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี 59-63	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ					
ดัชนีความเสมอภาคทางเพศ	ดัชนีความเสมอภาคทางเพศ	สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2561-2562, 2559-2563	ศธ. (สกศ.)						
	ปี				59	60	61	62	63
	ปฐมวัย					1.05	1.00	1.00	
	ประถม					1.06	1.01	1.01	
	ม.ต้น					1.17	0.94	0.94	
	ม.ปลาย					0.99	0.83	0.82	
ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง (ยากจนมาก/ร่ำรวยมาก)	ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง (ยากจนมาก/ร่ำรวยมาก)	สถานการณ์เด็กและสตรี ในประเทศไทย (MICS)	สสช.						
	ปี				59	60	61	62	63
	ประถม							0.98	
	ม.ต้น							0.93	
	ม.ปลาย							0.60	
ดัชนีความเท่าเทียมทางพื้นที่ (นอกเขตฯ/ในเขตฯ)	ดัชนีความเท่าเทียมทางพื้นที่ (นอกเขตฯ/ในเขตฯ)	สถานการณ์เด็กและสตรี ในประเทศไทย (MICS)	สสช.						
	ปี				59	60	61	62	63
	ประถม							1.00	
	ม.ต้น							1.01	
	ม.ปลาย							0.96	

เป้าหมายย่อย (Target) 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.6.1 สัดส่วนของประชากรในกลุ่มอายุที่กำหนดมีความรู้ความสามารถสำหรับการทำงานในด้าน ก) การอ่านออกเขียนได้ ข) ทักษะในการคำนวณจำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573	หลัก	สนับสนุน	
4.6.1 (1) อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป			สสช.	- ศธ. - อว. - มท. - พม. - รง. - กทม.	
4.6.1 (2) อัตราการมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป			สสช.		
4.6.1 (3) อัตราการอ่านออกเขียนได้และมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป			สสช.		

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี 59-63	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ												
อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป <table><tr><th>ปี</th><th>59</th><th>60</th><th>61</th><th>62</th><th>63</th></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>93.77</td><td></td><td></td></tr></table>	ปี	59	60	61	62	63				93.77			การสำรวจการอ่าน ของประชากร	สสช.	
ปี	59	60	61	62	63											
			93.77													
อัตราการมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	อัตราการมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป <table><tr><th>ปี</th><th>59</th><th>60</th><th>61</th><th>62</th><th>63</th></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>96.32</td><td></td><td></td></tr></table>	ปี	59	60	61	62	63				96.32			การสำรวจการอ่าน ของประชากร	สสช.	
ปี	59	60	61	62	63											
			96.32													
อัตราการอ่านออกเขียนได้และมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	อัตราการอ่านออกเขียนได้และมีทักษะด้านการคำนวณ ของประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไป <table><tr><th>ปี</th><th>59</th><th>60</th><th>61</th><th>62</th><th>63</th></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>92.78</td><td></td><td></td></tr></table>	ปี	59	60	61	62	63				92.78			การสำรวจการอ่าน ของประชากร	สสช.	
ปี	59	60	61	62	63											
			92.78													

เป้าหมายย่อย (Target) 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.7.1 ระดับการดำเนินการเพื่อบรรลุ (i) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียน

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573	หลัก	สนับสนุน	
4.7.1 ระดับการดำเนินการกำหนดเรื่อง การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกและการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู (หลักสูตรการผลิต/พัฒนาครู) และ (ง) การประเมินผลนักเรียน			ศธ. อว.	- ศธ. (สพฐ./สอศ./สช./กศน.) - อว. - ทส. - อปท. - เมืองพัทยา - พม. - วธ. (สพศ.) - ม.การกีฬาแห่งชาติ/ร.กีฬา - กทม. - ตชด.	* เป็นการวัดระดับความก้าวหน้าของการดำเนินงานจากระดับนโยบายไปสู่การปฏิบัติ - มีการบรรจุ เรื่องเหล่านี้ ในนโยบายการศึกษาของประเทศ หลักสูตร การศึกษาของครู และ การประเมินผลนักเรียน - การดำเนินการพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้และทักษะในเรื่อง ดังกล่าวผ่านโครงการหรือกิจกรรม เสริมหลักสูตรที่สถานศึกษาหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ
4.7.2 การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง หรือการพัฒนาที่ยั่งยืน (โครงการ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเสริมหลักสูตร)			ศธ. อว.		

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี 59-63	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
ระดับการดำเนินการกำหนดเรื่อง การศึกษา เพื่อความเป็นพลเมืองโลกและการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู (หลักสูตรการผลิต/พัฒนาครู) และ (ง) การประเมินผลนักเรียน	มีการกำหนดเรื่อง การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกและการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ไว้ใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ อาทิ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 โดยแนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) และยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ทั้งนี้ หลักการและแนวทางในการขับเคลื่อนแผนฯ ไปสู่ การปฏิบัติ โดยยึดแผนฯ เป็นกรอบทิศทางหลักและนำสู่การปฏิบัติ ในระดับต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและระดับการศึกษา ใช้กลไกการดำเนินงานภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคธุรกิจ เอกชน และสื่อมวลชนอย่างบูรณาการ ให้การขับเคลื่อนเกิดประสิทธิภาพ ด้วยการสร้างเครือข่ายการศึกษา รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญและร่วมในการ ผลักดันแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนการสร้างช่องทางให้ ประชาสังคมมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษา ทั้งระดับนโยบายและพื้นที่ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ของประเทศ (ข) หลักสูตร มีการดำเนินการ ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษา		ศธ. อว.	

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี 59-63	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
	นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนี้ - การศึกษาในระบบ อาทิต (1) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน บรรจุอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาระฯ สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม (2) หลักสูตรอาชีวศึกษา บรรจุในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2563 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ (3) หลักสูตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิต หลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา เป็นต้น - การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อาทิต หลักสูตรการศึกษานอกระบบฯ ในสาระการพัฒนาสังคม เป็นต้น			
การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง หรือการพัฒนาที่ยั่งยืน (โครงการ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเสริมหลักสูตร)	n/a		ศธ. อว.	

เป้าหมายย่อย (Target) 4.a สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัยปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิผลสำหรับ

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.a.1 สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำมาสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573	หลัก	สนับสนุน	
4.a.1 สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำมาสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))			ศธ. อว.	- ศธ. (สอศ./สช./กศน.) - อว. - พม. - กก. (มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ) - มท.(สธ./อปท.เมืองพัทยา) - วธ. (สบศ.) - ดชด. - กทม.	* ควรมีการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลในแต่ละประเด็นอย่างครบถ้วนเป็นรายปี โดยให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักดูแลเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาภาพรวมเป็นหน่วยงานหลัก

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี 59-63	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง) (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานใน การทำความสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))	n/a		ศธ. อว.	

เป้าหมายย่อย (Target) 4.b เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกาเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับ อุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.b.1 ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา จำแนกตามสาขาและประเภทการศึกษา

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573	หลัก	สนับสนุน	
4.b.1 ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา สำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด			กต.	- ศธ. - อว. - กค.	

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี 59-63						แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา อย่างเป็นทางการ (ODA) ที่เป็น ทุนการศึกษา สำหรับประเทศ กำลังพัฒนาและประเทศพัฒนา น้อยที่สุด	ปี	59	60	61	62	63		กต.	
	มูลค่า (ล้านบาท)	134.32	118.61	157.17	161.56				

เป้าหมายย่อย (Target) 4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.c.1 สัดส่วนของครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา สัดส่วนของครูในระดับ (a) ก่อนประถมศึกษา (b) ประถมศึกษา (c) มัธยมศึกษาตอนต้น และ (d) มัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573	หลัก	สนับสนุน	
4.c.1 สัดส่วนของครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ (1) ก่อนประถมศึกษา (2) ประถมศึกษา (3) มัธยมศึกษาตอนต้น (4) มัธยมศึกษาตอนปลาย			ศธ. (สกศ.)	- ศธ. (สป./สพฐ./สช.) - อว. - ม.กีฬาแห่งชาติ) - อปท. - เมืองพัทยา - วธ. (สบศ.) - ตชด. - กทม.	* สัดส่วนครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสม ระดับก่อนประถมศึกษา ควรใช้ข้อมูลสัดส่วนครูต่อนักเรียนในระดับอนุบาล 1-3 เนื่องจากสามารถจัดเก็บข้อมูลได้ชัดเจน

ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)

ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล ปี 59-63						แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน	หมายเหตุ
อัตราส่วนนักเรียนต่อครู 1 คน							สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2561-2562	ศธ. (สกศ.)	
	ปี	59	60	61	62	63			
	ปฐมวัย			16	15				
	ประถม			15	11				
	ม.ต้น			20	17				
	ม.ปลาย			18	16				

4. การขับเคลื่อนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) “เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” SDG4 Roadmap สู่การปฏิบัติของจังหวัดเพชรบูรณ์

3.1 กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน

สำหรับการดำเนินงานจัดทำสาระสำคัญของแผนที่นำทางฯ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีกิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลแผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายที่ 4) ของกระทรวงศึกษาธิการ

2. เสนอข้อบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะทำงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระดับจังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

3. จัดทำแผนที่นำทางฯ (SDG4 Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) จังหวัดเพชรบูรณ์ พร้อมเชื่อมโยงเป้าหมายสู่แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด

4. เผยแพร่แผนที่นำทางฯ (SDG4 Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) จังหวัดเพชรบูรณ์ สู่หน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเพชรบูรณ์

5. สร้างการรับรู้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) จังหวัดเพชรบูรณ์ สู่ครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

6. หน่วยงานทางการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระดับหน่วยงาน

7. หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา เชื่อมโยงเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) สู่แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปีและรายปี ของหน่วยงานและสถานศึกษา

7.1 หน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่มีสถานศึกษาในสังกัดหรือที่กำกับดูแล และสถานศึกษา ศึกษาเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) “เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต”

7.2 หน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่มีสถานศึกษาในสังกัดหรือที่กำกับดูแล และสถานศึกษา ศึกษายุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนปฏิบัติการด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และแผนทุกระดับ

7.3 เชื่อมโยงเป้าหมาย ตัวชี้วัด สู่การปฏิบัติผ่านแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด แผนพัฒนาการศึกษาตามประเภทการจัดการศึกษา แผนระยะ 5 ปี และรายปีของหน่วยงานทางการศึกษา

7.4 แปลงแผนสู่การปฏิบัติเป็นแผนงานโครงการตามแผนปฏิบัติราชการรายปีของหน่วยงานและสถานศึกษา

7.5 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผน

8. คณะทำงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระดับจังหวัดเพชรบูรณ์ ติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานและสถานศึกษา

4.2 แผนที่นำทาง (Roadmap) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) และแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570)

จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้นำองค์ประกอบของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) มาจัดทำแผนที่นำทาง ฯ ที่เชื่อมโยง แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาชาติ และแผนทุกระดับที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นสาระของแผนที่นำทางฯ SDG4 Roadmap จังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

เป้าหมายย่อย (Target) 4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิง ทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.1.1 สัดส่วนของเด็ก/เยาวชนใน (ก) ระดับชั้น ป.2 หรือ ป.3 (ข) ป.6 และ (ค) ม.3 ที่มีความสามารถตามเกณฑ์ขั้นต่ำอย่างน้อย ใน (1) ด้านการอ่าน และ (2) ด้านคณิตศาสตร์ หรือการคิดคำนวณ จำแนกตาม เพศ

4.1.2 อัตราการสำเร็จการศึกษา (ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย)

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.1.1 (1) ร้อยละของเด็กในวัย ป.3 ที่มีทักษะการอ่านและการคำนวณ ขั้นพื้นฐาน	90	90	ยุทธศาสตร์ที่ 3. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและสังคมแห่งการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาที่ 4. การพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 4.2 การพัฒนาการอ่านการเขียนและคิดวิเคราะห์ 4.2.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จัดการเรียนรู้โดยกระบวนการ PLC และเทคนิคของ PISA หรือ พัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านการเขียนการคิดวิเคราะห์ ตามบริบทของหน่วยงานและสถานศึกษา ให้ผู้เรียน 1) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 อ่านหนังสือออกเขียนหนังสือได้ 2) ผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 อ่านหนังสือคล่องเขียนหนังสือคล่อง 3) ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าอ่านหนังสือแตกสามารถวิเคราะห์ได้ 4) ประชาชนอายุ 15 - 59 ปี อ่านหนังสือได้ 4.2.2 หน่วยงานทางการศึกษา พิจารณาคัดเลือกวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษาในจังหวัดหรือ	ศธจ.พช.	สพป.พช. 1 สพป.พช. 2 สพป.พช. 3 ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก ตชด.โป่งตะแบก ม.ราชภัฏ เพชรบูรณ์	* ใช้ผลสอบ NT ของ สพฐ.ที่มีข้อมูลรายปีแทน

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			สถานศึกษาอื่นภายนอกจังหวัด และรวบรวมผู้เชี่ยวชาญจัดทำแนวทางการปฏิบัติสู่สถานศึกษา 4.2.3 หน่วยงานทางการศึกษา ขับเคลื่อนนโยบายการอ่านออกเขียนได้ อ่านหนังสือแตกสู่สถานศึกษา พร้อมการกำกับติดตามการดำเนินงานการพัฒนาการอ่านการเขียน อย่างต่อเนื่อง 4.2.4 ส่งเสริมกิจกรรมการอ่านการเขียนโดยการสร้างขวัญและกำลังใจ ระดับหน่วยงานทางการศึกษา หรือจังหวัดตามความเหมาะสม ตัวชี้วัดที่ 11) ร้อยละของเด็กในวัย ป.3 ที่มีทักษะการอ่านและการคำนวณขั้นพื้นฐาน ระดับพอใช้ขึ้น (ค่าเป้าหมายร้อยละ 90) ข้อมูลพื้นฐาน ปีการศึกษา 2563 ร้อยละ 80.93 ควรปรับปรุง ร้อยละ 19.07			
4.1.1 (2) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินขั้นพื้นฐาน (O-NET) (1) ภาษาไทย (2) คณิตศาสตร์ (3) วิทยาศาสตร์ (4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (5) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	50	50	ยุทธศาสตร์ที่ 3. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและสังคมแห่งการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาที่ 4. การพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 4.1 การพัฒนาผู้เรียนทุกช่วงช่วงวัย 4.1.1 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล ส่งเสริมให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และอาชีวศึกษา พัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ	ศธจ.พช.	สพม.เพชรบูรณ์ สพป.พช. 1 สพป.พช 2 สพป.พช 3 ศธจ.พช. อบจ.เพชรบูรณ์ ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก รปค.57 โสตศึกษา พช. ม.ราชภัฏ พช.	

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			ความสามารถในการแก้ปัญหา มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาและอาชญากรรมต่าง ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การวางแผนชีวิต การวางแผนทางการเงิน ทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน รวมถึงทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับ ความต้องการของประเทศ มีทักษะชีวิต อยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม ในหลักสูตรหรือกิจกรรมต่าง ๆ และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ STEM ในระดับมัธยมศึกษา 4.2 ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 4.2.1 พัฒนาระบบการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ที่ใช้ฐานความรู้และระบบคิด ในลักษณะสหวิทยาการ ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกระดับ ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษ ที่ 21 มุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ อาทิจำนวนรู้ทางวิทยาศาสตร์ และการตั้งคำถาม ความเข้าใจและความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์และการคิดเพื่อหาทางแก้ปัญหา ความรู้และทักษะทางศิลปะ และความรู้ด้านคณิตศาสตร์และระบบคิดของเหตุผลและการหาความสัมพันธ์การพัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่ เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวน ไตร่ตรอง การสร้างผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ของตนได้ การหล่อหลอมทักษะการเรียนรู้และความคิด			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			สร้างสรรค์ที่ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้หลายช่องทาง รวมทั้งการเรียนรู้ด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 9. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา (ค่าเป้าหมายเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 จากข้อมูลฐานปีการศึกษา 2563) ข้อมูลพื้นฐาน ปีการศึกษา 2563 (1) ภาษาไทย : 40.84 (2) คณิตศาสตร์ : 22.70 (3) วิทยาศาสตร์ : 30.21 (4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม : 34.05 (5) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) : 26.15 ตัวชี้วัดที่ 10) ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET ม.ปลาย) มากกว่าร้อยละ 50 ของแต่ละรายวิชา (ค่าเป้าหมายร้อยละ 30 ของแต่ละรายวิชา) ข้อมูลพื้นฐาน ปีการศึกษา 2563 (1) ภาษาไทย : 20.09 (2) คณิตศาสตร์ : 4.41 (3) วิทยาศาสตร์ : 2.45 (4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม : 2.32 (5) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) : 3.31			
4.1.2 อัตราการสำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	100	100	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			แนวทางการพัฒนาที่ 1. การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา 1.1 พัฒนาระบบการค้นหา เฝ้าระวัง ติดตาม และช่วยเหลือเด็กให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัย และติดตาม ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ให้กลับเข้าศึกษาต่อหรือได้รับการ พัฒนาทักษะอาชีพ (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ในการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่) 1.2 พัฒนาเครื่องมือสำรวจความพร้อมของเด็ก ปฐมวัยในการเข้าสู่การศึกษาระดับประถมศึกษา (School Readiness Survey) เป็นรายจังหวัดพร้อมทั้งรายงาน ข้อมูลต่อสาธารณะ 1.3 พัฒนาระบบคัดกรองเด็กเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา 1.4 พัฒนาเครื่องมือการประเมินศักยภาพด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ ประชากรวัยแรงงาน (Workforce Readiness Survey) และเตรียมการจัดเก็บและรายงานข้อมูลต่อสาธารณะ 1.5 บูรณาการจัดทำแผนการรับนักเรียนของ สถานศึกษาทุกสังกัดอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ และประกาศหลักเกณฑ์แนวทางการรับนักเรียนที่เหมาะสมกับคุณภาพและศักยภาพ ของสถานศึกษา			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			1.6 ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา แะแนวการศึกษา ให้ผู้เรียนได้มีโอกาส ได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ หรือสายอาชีพ ตามความถนัดด้วยวิธีการที่หลากหลาย 1.7 หน่วยงานทางการศึกษา ร่วมกันจัดทำแนวทางการรับนักเรียนจังหวัด การจัดชั้นเรียนของโรงเรียน ยอดนิยม หรือโรงเรียนที่มีการแข่งขันสูง 1.8 หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุก แห่ง นำระบบระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ ในการติดตามผู้เรียนออกกลางคัน 1.9 สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ อาชีวศึกษา ทุกแห่ง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ รับ การศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าตามความถนัด หรือประกอบอาชีพตาม ความเหมาะสม ด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย 1.10 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา หรือเทียบเท่าในจังหวัด ร่วมมือกับสถานศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า สร้างโอกาสให้ผู้เรียน เข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น และดึงดูด ประชาชน ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพิ่มขึ้น หรือสามารถเทียบโอน หน่วยกิจหรือประสบการณ์ ทำงานได้			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			1.11 ส่งเสริมให้มีเครือข่าย ส่งต่อและติดตามเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับ สถานศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย 1.12 สนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลงานวิจัย และการพัฒนานวัตกรรมเชิงสหวิทยาการ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกจากระบบการศึกษาของเด็กและเยาวชนไทยอย่างเป็นระบบและยั่งยืน 1.13 ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมทางสังคม (Social Innovator) ทั้งจากภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อร่วมสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกจากระบบการศึกษาของเด็กและเยาวชนไทย ตัวชี้วัดที่ 9 อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย (เทียบกับผู้เรียนชั้นปีสุดท้ายของระดับชั้น) (ค่าเป้าหมายร้อยละ100) ข้อมูลพื้นฐาน ปีการศึกษา 2563 จบการศึกษา 34,271 คน จากจำนวนผู้เรียน ภาคเรียนที่ 2/2563 จำนวน 36,618 คิดเป็นร้อยละ 93.59			

เป้าหมายย่อย (Target) 4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.2.1 ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ

4.2.2 อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย 1 ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.2.1 ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ	90	90	ยุทธศาสตร์ที่ 3. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและสังคมแห่งการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาที่ 2. การพัฒนาผู้เรียนปฐมวัย 2.1 จัดให้มีแผนหรือแนวทางการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยในทุกกระดับ 2.2 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล สถานศึกษาระดับปฐมวัย ส่งเสริมให้สถานศึกษา ร่วมกับโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลในชุมชน ดำเนินงานตามมาตรฐานอนามัยภายในสถานศึกษา 2.3 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล สถานศึกษาระดับปฐมวัย ส่งเสริมให้สถานศึกษา จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีสมัยทุกด้าน เน้นทักษะต่างๆ เช่น ทักษะทางสมอง ทักษะความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการวางแผนและจัดระบบ ทักษะการประเมินตนเอง ควบคู่กับการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาปฐมวัยให้มีคสามพร้อมทั้งทักษะ ความรู้ จริยธรรม และความเป็นมืออาชีพ	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเพชรบูรณ์	สพ.พช 1 สพ.พช 2 สพ.พช 3 ศธจ.พช. อปท.ทุกแห่ง โสตศึกษา ตชด.โป่งตะแบก สนง.ท้องถิ่น สนง.สาธารณสุข ม.ราชภัฏ เพชรบูรณ์	ใช้ข้อมูลผลการประเมินตนเองผ่านระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ (ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย)

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			2.4 สถานศึกษาระดับปฐมวัยจัดให้มีการคัดกรองพัฒนาการโดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) และจัดให้มีการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการสมวัยครบ 5 ด้าน 2.5 สถานศึกษาระดับปฐมวัย พัฒนาเด็กให้มีความพร้อมจัดประสบการณ์รู้นั้นทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม พลุกผิงวินัย คุณธรรมค่านิยมที่ดี และหน่วยงานทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการลงทุนเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย พัฒนาสถานศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐาน 2.6 สถานศึกษาระดับปฐมวัยจัดให้มีกิจกรรมที่สร้างคุณธรรมและวินัยแก่ผู้เรียน ดังนี้ 1) กิจกรรมการเล่น/การออกกำลังกาย/เกมส์ 2) กิจกรรมการเข้าแถว/เข้าคิว 3) กิจกรรมเล่านิทานพระราชา เป็นต้น ตัวชี้วัดที่ 2) ร้อยละของสถานศึกษาระดับปฐมวัยจัดให้มีการคัดกรองพัฒนาการโดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) และจัดให้มีการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการสมวัยทุกด้าน (ค่าเป้าหมายร้อยละ 100) ตัวชี้วัดที่ 3) ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย ข้อมูลพื้นฐาน ปีการศึกษา 2563 (n/a)			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			ข้อมูลประกอบ 1. การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา ปฐมวัย จำนวน 758 แห่ง ระดับผ่านเกณฑ์มาตรฐานขึ้นไป จำนวน 691 แห่ง (ร้อยละ 91.16) ต้องปรับปรุง 67 แห่ง (ร้อยละ 8.84) 2. ร้อยละของเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย (ร้อยละ 98.10)			
4.2.2 อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย 1 ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้า เรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ	95	95	ยุทธศาสตร์ที่ 4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทาง การศึกษา แนวทางการพัฒนาที่ 1. การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา 1.1 พัฒนาระบบการค้นหา เฝ้าระวัง ติดตาม และ ช่วยเหลือเด็กให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัย และติดตาม ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ให้กลับเข้าศึกษาต่อหรือได้รับการ พัฒนาทักษะอาชีพ (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ในการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน พื้นที่) 1.2 พัฒนาเครื่องมือสำรวจความพร้อมของเด็ก ปฐมวัยในการเข้าสู่การศึกษาระดับประถมศึกษา (School Readiness Survey) เป็นรายจังหวัดพร้อมทั้งรายงาน ข้อมูลต่อสาธารณะ ตัวชี้วัดที่ 9 อัตราการเข้าเรียนสุทธิต่อระดับปฐมวัย ต่อ ประชากรอายุ 3-5 ปี (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 95) ข้อมูลพื้นฐาน ปีการศึกษา 2563 (ร้อยละ 90.85) ปีการศึกษา 2564 (ร้อยละ 90.15)	ศธจ.พช.	สพป.พช 1 สพป.พช 2 สพป.พช 3 ศธจ.พช. โสตศึกษา อปท.ทุกแห่ง ดชด.โป่งตะแบก สนง.ท้องถิ่น ม.ราชภัฏ เพชรบูรณ์	

เป้าหมายย่อย (Target) 4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.3.1 อัตราการเข้าเรียนของเยาวชนและผู้ใหญ่ ทั้งในระบบ นอกระบบการศึกษา รวมทั้งการฝึกอบรมในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา จำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.3.1 อัตราการเข้าเรียนระดับ อาชีวศึกษา (สัดส่วนผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายสาย อาชีวศึกษา (ปวช.) : สายสามัญ ศึกษา)	48:52	50:50	ยุทธศาสตร์ที่ 2. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม สร้างขีดความสามารถในการพัฒนาจังหวัด แนวทางการพัฒนาที่ 4. การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาสู่การสร้างงานและจ้างงาน 4.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษา พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based curriculum) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จัดทำร่วมกับเจ้าของอาชีพโดยกำหนดความสามารถของผู้เรียนจากการวิเคราะห์ทักษะจากการปฏิบัติงาน(Work Based) เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น มีการเรียนภาคทฤษฎี การฝึกทักษะควบคู่กับการฝึกงานหรือฝึกอาชีพในสถานประกอบการอย่างเข้มข้นยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้จบการศึกษาพร้อมทำงานเพิ่มมากขึ้น 4.2 สถานศึกษาอาชีวศึกษา เพิ่มขีดความสามารถครูหรืออาจารย์ให้มีวิธีคิดที่ถูกต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นครูมีองค์ความรู้ที่ลุ่มลึกและรอบด้าน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในแต่ละสาขาอาชีพ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้านทฤษฎีและวิชาการ	อศจ.พช.	สพป.พช 1 สพป.พช 2 สพป.พช 3 สพม.เพชรบูรณ์ อศจ.พช. อบจ.เพชรบูรณ์ ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก รบค.57 โสตศึกษา	ใช้ข้อมูลผลการประเมินตนเองผ่านระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ (ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย)

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			ในห้องเรียนและการฝึกทักษะอาชีพในห้องปฏิบัติการ ด้วยการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ครูหรืออาจารย์สามารถเชื่อมโยงเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากสถานประกอบการมาพัฒนาทักษะและเตรียมความพร้อมผู้เรียน 4.3 สถานศึกษาอาชีวศึกษา จัดหางบประมาณจากภาคเอกชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาความพร้อมด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ 4.4 สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเชิงบวก ให้เห็นประโยชน์และความสำคัญในการพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาให้ขยายวงกว้างไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ ผู้ปกครอง ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย และสถานประกอบการ เพื่อการขยายการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีอย่างมีมาตรฐานคุณภาพสูง 4.6 สร้างกลไกการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในฐานะหุ้นส่วนสำคัญในการจัดอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีให้มีความคล่องตัว 4.7 ร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ องค์กรธุรกิจต่าง ๆ อาทิ สภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า สมาคมการเงินการธนาคาร สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย ฯลฯ สร้างความเข้มแข็งการทำงาน			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			ในรูปแบบคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อการ ผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาในแต่ละสาขาอาชีพ (Skill Cluster Council) การปรับตัวระหว่างสถานศึกษาในฐานะ ผู้ผลิตและสถานประกอบการในฐานะผู้ใช้กำลังคนเพื่อผู้จบ การศึกษามีความพร้อมในการทำงาน “Ready to Work” ที่มีสภาวะพลวัตซึ่งการฝึกงานจะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้าน (1) ความสามารถในการสื่อสาร (2) ฝึกปฏิสัมพันธ์ทาง สังคม (3) มนุษย์สัมพันธ์ (4) ทักษะฝีมือ (5) ความมุ่งมั่น (6) แรงบันดาลใจ (7) จินตนาการ (8) วิสัยทัศน์ (9) ความคิดแบบวิพากษ์วิจารณ์ (10) ความคิดสร้างสรรค์ และ (11) สภาวะผู้นำ 4.8 ส่งเสริมให้ผู้เรียนหาประสบการณ์อาชีพเพื่อ เพิ่มจากการหารายได้ระหว่างเรียน 4.9 ยกระดับการศึกษาอาชีวศึกษา ให้เป็น ศูนย์บริการพัฒนาแรงงานพัฒนาปรับความรู้และทักษะ (Up Skill) อบรมเพื่อพัฒนาความรู้ทักษะใหม่ (Re Skill) หรือฝึกอบรมทักษะอาชีพใหม่ (New Skill) 4.10 สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ความเป็น เลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตามความ เป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ 4.11 นำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) และกรอบ คุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (AQRF) สู่การปฏิบัติ			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			ตัวชี้วัดที่ 6) สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา (ค่าเป้าหมาย 48:52) ข้อมูลพื้นฐาน ปีการศึกษา 2563 (35:65) ปีการศึกษา 2564 (34:66)			
4.3.2 อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา	95	95	ยุทธศาสตร์ที่ 4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา แนวทางการพัฒนาที่ 1. การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา 1.9 สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรืออาชีวศึกษา ทุกแห่ง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าตามความถนัดหรือประกอบอาชีพตาม ความเหมาะสม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย 1.10 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา หรือเทียบเท่าในจังหวัด ร่วมมือกับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า สร้างโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น และดึงดูดประชาชน ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น หรือสามารถเทียบโอน หน่วยกิตหรือประสบการณ์ทำงานได้ ตัวชี้วัดที่ 5) อัตราการเข้าเรียนสู่ทุติยระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าในจังหวัดของประชากรที่อายุ ๑๘-๒๔ ปี (ค่าเป้าหมายร้อยละ 35)	ม.ราชภัฏ เพชรบูรณ์	ม.กีฬา ม.รามคำแหง สพป.พช 1 สพป.พช 2 สพป.พช 3 สพม.เพชรบูรณ์ ศธจ.พช. อบจ.เพชรบูรณ์ ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก รปค.57 โสตศึกษา	

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ				
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน					
			ข้อมูลพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564 (ร้อยละ 11.42) ข้อมูลประกอบ จำนวนนักเรียน ม.6 ศึกษาต่อ ร้อยละ 95.17 (ข้อมูลระบบ DMC สพฐ.)							
			ยุทธศาสตร์ที่ 2 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม สร้างขีดความสามารถในการพัฒนา จังหวัด แนวทางการพัฒนาที่ 4. การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาสู่การสร้างงานและจ้างงาน 4.9 ยกระดับการศึกษาอาชีวศึกษา ให้เป็น ศูนย์บริการพัฒนาแรงงานพัฒนาปรับความรู้และทักษะ (Up Skill) อบรมเพื่อพัฒนาความรู้ทักษะใหม่ (Re Skill) หรือฝึกอบรมทักษะอาชีพใหม่ (New Skill) ตัวชี้วัดที่ 5) จำนวนประชากรวัยแรงงาน (15-59 ปี) ที่ผ่านการพัฒนาความสามารถและทักษะจาก สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา (ค่าเป้าหมาย 2,000 คน) ข้อมูลพื้นฐาน n/a การอบรมพัฒนาของ กศน. <table><tr><td>กลุ่มพัฒนาอาชีพหลักสูตรระยะสั้น (ไม่เกิน 30 ชม.)</td><td>กลุ่มพัฒนาอาชีพแบบขั้นเรียน (31 ชม. ขึ้นไป)</td></tr><tr><td>2,486</td><td>2,925</td></tr></table>	กลุ่มพัฒนาอาชีพหลักสูตรระยะสั้น (ไม่เกิน 30 ชม.)	กลุ่มพัฒนาอาชีพแบบขั้นเรียน (31 ชม. ขึ้นไป)	2,486	2,925	ม.ราชภัฏ เพชรบูรณ์	อศจ.พช.	
กลุ่มพัฒนาอาชีพหลักสูตรระยะสั้น (ไม่เกิน 30 ชม.)	กลุ่มพัฒนาอาชีพแบบขั้นเรียน (31 ชม. ขึ้นไป)									
2,486	2,925									

เป้าหมายย่อย (Target) 4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.4.1 สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.4.1 สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ	90	100	ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน และสังคมแห่งการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาที่ 4. การพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 4.4 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษา 4.4.1 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เพิ่มศักยภาพและทักษะการใช้เทคโนโลยี แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสอดคล้องกับการทำงานในรูปแบบรัฐบาลดิจิทัล โดยบุคลากรภาครัฐสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการทำงานอย่างเหมาะสม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สามารถใช้บริการได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ครูทุกคนต้องมีพื้นฐานการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลตามมาตรฐานสมรรถนะที่ ก.พ. หรือสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) กำหนด 4.4.2 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษาทุกแห่ง บูรณาการเรื่องการเรียนรู้เท่าทันสื่อที่เป็นมาตรฐานในหลักสูตร การศึกษาทุกระดับตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดความรู้เท่าทันสื่อ โดยมุ่งเน้นในเรื่องความสามารถในการแยกแยะ วิเคราะห์สื่อและข้อมูล	สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบูรณ์ และ ศธจ.พช	ศธจ.พช. สพป.พช 1 สพป.พช 2 สพป.พช 3 สพม.เพชรบูรณ์ อศจ.เพชรบูรณ์ กศน.เพชรบูรณ์ อบจ.เพชรบูรณ์ ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก รบค.57 โสตศึกษา ม.ราชภัฏ พช. ม.กีฬา ม.รามคำแหง ม.มหา จุฬาลงกรณ์	

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			ข่าวสารการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และการไม่ละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา 4.4.3 หน่วยงานทางการศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และสถานศึกษาอาชีวศึกษา ส่งเสริมการสร้างสื่อ คลังสื่อ และแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อ การศึกษาเรียนรู้ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง หรือใช้ระบบลิขสิทธิ์ แบบเปิด ที่ผู้เรียนหรือประชาชนเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวมถึงการอบรมให้ครูและผู้สนใจมีทักษะด้านการผลิตสื่อ ออนไลน์เพื่อให้เกิดการต่อยอด การผลิตสื่อการเรียนรู้ทั้งใน ระบบและนอกระบบการศึกษา ตัวชี้วัดที่ 6) ร้อยละของสถานศึกษาทุกระดับปลูกฝังทักษะ ด้านดิจิทัลแก่ผู้เรียนทุกคน (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 100) 15) ร้อยละของสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการ สร้าง จัดการความรู้และจัดการเรียนการสอน (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 100) 19) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษา มี ทักษะด้านดิจิทัลพื้นฐานหรือเทคโนโลยีในการสร้างและ จัดการความรู้หรือสนับสนุนการจัดการศึกษา (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 90) ข้อมูลพื้นฐาน สัดส่วนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อจำนวนประชากร พ.ศ.2561 (53.74) (ข้อมูลระบบเครื่องมือวัดระดับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย)			

เป้าหมายย่อย (Target) 4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.5.1 ดัชนีความเท่าเทียมกัน (ผู้หญิง-ผู้ชาย/ในเขต-นอกเขตเมือง/ความมั่งคั่งสูง-ต่ำ และอื่น ๆ เช่น สถานะความพิการ ชนพื้นเมือง และคนที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งหากมีข้อมูล) สำหรับทุกตัวชี้วัดที่ในรายการนี้ที่สามารถแยกได้

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.5.1 (1) ดัชนีความเท่าเทียมทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)	100	100	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา แนวทางการพัฒนาที่ 1. การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา 2. การสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมทางการศึกษา 3. การส่งเสริมโอกาสทางการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ตัวชี้วัดที่ 1) อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับปฐมวัย ต่อ ประชากรอายุ 3-5 ปี (ก่อนวัยเรียน) (ร้อยละ 100) 2) อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับประถมศึกษา ของ ประชากรอายุ 6-11 ปี (ร้อยละ 100) 3) อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของ ประชากรอายุ 12-14 ปี (ร้อยละ 100) 4) อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ เทียบเท่า ของประชากรอายุ 15-17 ปี (ร้อยละ 85) 5) อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าใน จังหวัดของประชากรที่อายุ 18-24 ปี (ร้อยละ 35) 6) สัดส่วนประชากรวัยเรียนที่อยู่ในการศึกษานอกระบบใน ระดับการศึกษาภาคบังคับ (อายุ 6-14ปี) (ประชากร 6-14 ปี ใน กศน.) (ไม่เกินร้อยละ 0.5)	ศธจ. เพชรบูรณ์	สพ.พข 1 สพ.พข 2 สพ.พข 3 สพม.เพชรบูรณ์ อศจ.เพชรบูรณ์ กศน.เพชรบูรณ์ อบจ.เพชรบูรณ์ ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก ทม.วิเชียรบุรี อบท.ทุกแห่ง รพค.57 โสตศึกษา ตชด.โป่งตะแบก ม.ราชภัฏ พช. ม.กีฬา ม.รามคำแหง ม.มหา จุฬาลงกรณ์ สำนักงานสถิติ จังหวัด เพชรบูรณ์	

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			9) ร้อยละของผู้เรียนพิการได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือ บริการทางการศึกษาที่เหมาะสม (ร้อยละ 100) ข้อมูลพื้นฐาน แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญ ให้มีความเท่าเทียมกันทางเพศ กับการจัดการศึกษา			
4.5.1 (2) ดัชนีความเท่าเทียมทาง ความมั่งคั่ง จำแนกตามระดับ การศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษา ตอนปลาย อุดมศึกษา)			แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570) - n/a ข้อมูลพื้นฐาน - ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient) จังหวัดเพชรบูรณ์ (0.384) (ลำดับ 17 ของประเทศ) - รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยจังหวัดเพชรบูรณ์ (24,624 บาท) - รายได้เฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ ต่ำสุด (3,681 บาท) - มูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด (23,644 บาท) - สัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง (87.85)	สำนักงานสถิติ จังหวัด เพชรบูรณ์	สพป.พช 1 สพป.พช 2 สพป.พช 3 สพม.เพชรบูรณ์ อศจ.เพชรบูรณ์ กศน.เพชรบูรณ์ อบจ.เพชรบูรณ์ ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก ทม.วิเชียรบุรี อปท.ทุกแห่ง รปค.57 โสตศึกษา ม.ราชภัฏ พช. ม.กีฬา ม.รามคำแหง ม.มหา จุฬาลงกรณ์	
4.5.3 (3) ดัชนีความเท่าเทียมตาม พื้นที่ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา			แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570) - n/a	สำนักงานสถิติ จังหวัด เพชรบูรณ์	สพป.พช 1 สพป.พช 2 สพป.พช 3 สพม.เพชรบูรณ์ อศจ.เพชรบูรณ์ กศน.เพชรบูรณ์	

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
ตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)			ข้อมูลพื้นฐาน - สัดส่วนคนพิการได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน ชุมชน หรือภาครัฐ (ร้อยละ 100) - จำนวนนักเรียนพิการเรียนร่วมเฉลี่ยต่อโรงเรียน (9 คน)		อบจ.เพชรบูรณ์ ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก ทม.วิเชียรบุรี อปท.ทุกแห่ง รบค.57 โสตศึกษา ม.ราชภัฏ พช. ม.กีฬา ม.รามคำแหง ม.มหา จุฬาลงกรณ์	

เป้าหมายย่อย (Target) 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.6.1 สัดส่วนของประชากรในกลุ่มอายุที่กำหนดมีความรู้ความสามารถสำหรับการทำงานในด้าน ก) การอ่านออกเขียนได้ ข) ทักษะในการคำนวณจำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.6.1 (1) อัตราการอ่านออกเขียนได้ ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	80	100	ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน และสังคมแห่งการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาที่ 4. การพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนอง การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21	ศรจ. เพชรบูรณ์	สพป.พช 1 สพป.พช 2 สพป.พช 3 สพม.เพชรบูรณ์ อศจ.เพชรบูรณ์ กศน.เพชรบูรณ์ อบจ.เพชรบูรณ์ ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก รปค.57 โสตศึกษา ม.ราชภัฏ พช. ม.กีฬา ม.รามคำแหง ม.มหา จุฬาลงกรณ์ สำนักงานสถิติ จังหวัด เพชรบูรณ์	1. ข้อมูลจากเครื่องมือ วัดระดับการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด 2. สสช.มีการสำรวจ การอ่านของประชากร
4.6.1 (2) อัตราการมีทักษะด้านการ คำนวณของประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไป	80	100	4.2 การพัฒนาการอ่านการเขียนและคิดวิเคราะห์ 4.2.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา จัดการเรียนรู้โดย กระบวนการ PLC และเทคนิคของ PISA หรือ พัฒนา ผู้เรียนด้านการอ่านการเขียนการคิดวิเคราะห์ ตามบริบท ของหน่วยงานและสถานศึกษา ให้ผู้เรียน 1) ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-3 อ่านหนังสือออกเขียนหนังสือได้ 2) ผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 อ่านหนังสือคล่อง เขียน หนังสือคล่อง 3) ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า อ่านหนังสือแตกสามารถวิเคราะห์ได้ 4) ประชาชนอายุ 15 - 59 ปี อ่านหนังสือได้			
4.6.1 (3) อัตราการอ่านออกเขียนได้ และมีทักษะด้านการคำนวณของ ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	80	100	4.2.2 หน่วยงานทางการศึกษา พิจารณาคัดเลือก วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของสถานศึกษาในจังหวัดหรือ สถานศึกษาอื่นภายนอกจังหวัด และรวบรวมผู้เชี่ยวชาญ จัดทำแนวทางการปฏิบัติสู่สถานศึกษา			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			4.2.3 หน่วยงานทางการศึกษา ขับเคลื่อนนโยบาย การอ่านออกเขียนได้ อ่านหนังสือแตก สู่สถานศึกษา พร้อม การกำกับติดตามการดำเนินงานการพัฒนาการอ่านการ เขียน อย่างต่อเนื่อง 4.2.4 ส่งเสริมกิจกรรมการอ่านการเขียนโดยการ สร้างขวัญและกำลังใจ ระดับหน่วยงานทางการศึกษา หรือ จังหวัดตามความเหมาะสม ตัวชี้วัดที่ 7 ร้อยละสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการสอน ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ตามแนวทาง PISA (ค่าเป้าหมายร้อยละ 80) 8) ร้อยละของผู้เรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ อ่านออกเขียนได้ ระดับดีขึ้นไป (อ่านหนังสือแตก) (ร้อยละ80) ข้อมูลพื้นฐาน - ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ด้านการอ่านการเขียน ของสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 95.47 - ผลการทดสอบการอ่านการเขียนระดับประถมศึกษา ระดับดีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 80 - ผลการทดสอบการอ่านการเขียนระดับมัธยมศึกษา ระดับดี ขึ้นไป ม.ต้นเฉลี่ย ร้อยละ 63.29 ป.ปลายเฉลี่ยร้อยละ 68.93			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			- อัตราการอ่านของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปจังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ.2561 ร้อยละ 69.4 - จำนวนนักศึกษาการศึกษาจากระบบของ กศน. จำแนกตาม ปีการศึกษา 2564 มีผู้ไม่รู้หนังสือ 1,675 คน			

เป้าหมายย่อย (Target) 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.7.1 ระดับการดำเนินการเพื่อบรรลุ (i) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียน

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.7.1 ระดับการดำเนินการกำหนดเรื่อง การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกและการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู (หลักสูตรการผลิต/พัฒนาครู) และ (ง) การประเมินผลนักเรียน	80	100	ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและสังคมแห่งการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาที่ 3. การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา 3.1 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล สร้างระบบและเครื่องมือการคัดกรองผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ เช่น ภาษา ตรรกะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทัศนศิลป์ ดนตรี กีฬาการจัดการตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ รวมถึงความสามารถโดดเด่นด้านต่าง ๆ และจัดทำเป็นฐานข้อมูลของห้องเรียน สถานศึกษา หน่วยงาน และจังหวัดตามลำดับ 3.2 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล และสถานศึกษา ส่งเสริมผู้เรียนตามศักยภาพของผู้เรียนหรือส่งต่อผู้เรียน กับหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่มีความพร้อมเฉพาะทาง 3.3 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล และสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครองและครอบครัวเสริมสร้างความสามารถพิเศษของผู้เรียนตามความถนัดและศักยภาพ	ศธจ. เพชรบูรณ์	สพป.พช 1 สพป.พช 2 สพป.พช 3 สพม.เพชรบูรณ์ อศจ.เพชรบูรณ์ กศน.เพชรบูรณ์ อบจ.เพชรบูรณ์ ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก ทม.วิเชียรบุรี อบท.ทุกแห่ง รบค.57 โสตศึกษา ตชด.โป่งตะแบก ม.ราชภัฏ พช. ม.กีฬา ม.รามคำแหง ม.มหา จุฬาลงกรณ์	

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			3.4 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล และสถานศึกษา จัดทางงบประมาณหรือจากสนับสนุนจากภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ในการจัดสภาพแวดล้อม จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ในการผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ ได้รับการสนับสนุนให้มีบทบาทในระดับจังหวัด ภูมิภาค หรือระดับประเทศ 3.5 สถาบันอุดมศึกษา และสถานศึกษา อาชีวศึกษา จัดโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนเพื่อผู้มีความสามารถพิเศษได้รับความเข้มแข็งและต่อยอดได้ เช่น จัดให้มีการรวมกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษในแต่ละสาขา เป็นชมรม และสนับสนุนตามศักยภาพของสถานศึกษา 3.6 สถาบันอุดมศึกษาและสถานศึกษาอาชีวศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ใกล้เคียงในการต่อยอดความสามารถพิเศษของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย หรือการรับนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษในสาขาที่เกี่ยวข้อง 3.7 สถาบันอุดมศึกษา สร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อกับสถาบันวิจัยชั้นนำทั่วโลก หรือสถาบันการศึกษาอื่นในประเทศ เพื่อรวบรวมนักวิจัยและสร้างนักวิจัยให้มีศักยภาพสูงขึ้น			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			4. การพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 4.1 การพัฒนาผู้เรียนทุกช่วงช่วงวัย 4.2 ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 4.3 การพัฒนาการอ่านการเขียนและคิดวิเคราะห์ 4.4 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ค่านิยม และวัฒนธรรม 4.5 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษา 4.6 การส่งเสริมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและภาษาที่สาม 4.7 สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ 5. การผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 5.1 การวางแผนการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 5.2 กลไกการผลิต คัดกรองครูให้มีคุณภาพมาตรฐาน 5.3. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ตัวชี้วัดที่ 4) ร้อยละของสถานศึกษา จัดให้มีการคัดกรองและจัดทำข้อมูลความสามารถพิเศษของผู้เรียนทุกระดับ (ร้อยละ 70) 5) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมหรือจัดให้มีการพัฒนาหรือส่งต่อ ทักษะผู้เรียนที่ด้านภาษา ศิลปะ ดนตรีเทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			และความสนใจ (พหุปัญญา) (ร้อยละ 70) 6) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมหรือจัดให้มีการพัฒนาทักษะผู้เรียนที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 (ร้อยละ 80) 9) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ เพิ่มขึ้นจากการศึกษาที่ผ่านมา (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ จากปีที่ผ่านมา) 12) ร้อยละของผู้จบการศึกษาอาชีวศึกษา มีสมรรถนะด้านอาชีพตามเกณฑ์การรับรองมาตรฐานอาชีพ/คุณวุฒิวิชาชีพ (ร้อยละ 100) 13) ร้อยละของสถานศึกษาทุกระดับปลูกฝังทักษะด้านดิจิทัลแก่ผู้เรียนทุกคน (ร้อยละ 100) 14) ร้อยละของสถานศึกษา มีกิจกรรมที่ส่งเสริมพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียน (ร้อยละ 100) ข้อมูลพื้นฐาน - ร้อยละของผู้จบการศึกษาอาชีวศึกษา มีสมรรถนะด้านอาชีพตามเกณฑ์การรับรองมาตรฐานอาชีพ/คุณวุฒิวิชาชีพ (ปวช. 97.94 / ปวส. 98.20) - ร้อยละของสถานศึกษา มีกิจกรรมที่ส่งเสริมพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียน (ร้อยละ 80.77)			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.7.2 การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง หรือการพัฒนาที่ยั่งยืน (โครงการ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเสริมหลักสูตร)	80	100	ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและสังคมแห่งการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาที่ 6. เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ 6.1 สร้างการรับรู้ ประกาศเจตนารมณ์ในการพัฒนาและเสริมสร้างผู้เรียนเพชรบูรณ์ ตามคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ชาญฉลาด) เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนของทุกหน่วยงานที่จัดการศึกษาและสถานศึกษาทุกแห่ง โดยเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 6.2 ส่งเสริมให้มีสถานศึกษาการจัดการศึกษาหรือเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย ประวัติพ่อขุนผาเมือง ประวัติความเป็นมาของเมืองเพชรบูรณ์ผ่านสื่อต่างๆ เช่น เรื่องสั้น สารคดี สื่อมัลติมีเดีย เป็นต้น 6.3 สถานศึกษานำถ้อยคำ “ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ชาญฉลาด” จัดทำเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนในสถานศึกษาตามบริบทของโรงเรียน 6.4 สร้างรูปแบบของคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ชาญฉลาด) ที่เชื่อมโยงคุณลักษณะผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง ให้เป็นแนวทางของจังหวัดที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม มีตัวชี้วัดในลักษณะตัวชี้วัดร่วมในการประเมินผู้เรียนได้ทุกระดับ	ศธจ. เพชรบูรณ์	สพป.พช 1 สพป.พช 2 สพป.พช 3 สพม.เพชรบูรณ์ อศจ.เพชรบูรณ์ กศน.เพชรบูรณ์ อบจ.เพชรบูรณ์ ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก ทม.วิเชียรบุรี อบต.ทุกแห่ง รบค.57 โสตศึกษา ดชด.โป่งตะแบก ม.ราชภัฏ พช. ม.กีฬา ม.รามคำแหง ม.มหา จุฬาลงกรณ์	

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			6.5 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา บูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน และคุณลักษณะหลักสูตรอาชีวศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด 6.6 จัดทำสื่อการสร้างการรับรู้ สู่คุณลักษณะ ผู้เรียนเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ขาญฉลาด) สู่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาทุกแห่งในจังหวัด เพื่อให้หน่วยงาน/สถานศึกษาถ่ายทอดแนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ สู่ครูผู้สอน พร้อมดำเนินการสร้างคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ตามแนวทางที่เหมาะสม 6.7 ส่งเสริมให้มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่หน่วยงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายคุณลักษณะผู้เรียนเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ขาญฉลาด) พร้อมคัดเลือกนักเรียน/นักศึกษา ที่มีพฤติกรรมและคุณลักษณะเหมาะสมตามแนวทางในทุกระดับ ทุกสังกัด เป็นลูกพ่อขุนผาเมืองตัวอย่างประจำปี ตัวชี้วัดที่ 20 ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และคุณลักษณะผู้เรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ (ลูกพ่อขุนผาเมือง เสียสละ กล้าหาญ ขาญฉลาด)			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			ข้อมูลพื้นฐาน หน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และคุณลักษณะผู้เรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ ร้อยละ 81.55 ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แนวทางการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา แนวทางตามพระราชดำริ อย่างยั่งยืน 1.1 สืบสานศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 1.1.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา บูรณาการสืบสานศาสตร์พระราชา ในสาระวิชาหรือกิจกรรม โดยตรงต่อผู้เรียน 1.1.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาทุกแห่ง ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา น้อมนำหลักการทรงงาน มาประยุกต์ในการปฏิบัติราชการ 1.1.3 สร้างทัศนคติ น้อมนำพระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติหน้าที่ราชการ ของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ที่ได้รับการ			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			บรรจุและแต่งตั้งใหม่ 1.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา เข้าร่วม โครงการ 1) สถานศึกษาพอเพียง 2) โรงเรียนคุณธรรม 3) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (ตามความพร้อมของสถานศึกษา) 1.3 หน่วยงานและสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้สืบสานศาสตร์พระราชา พระบรมราโชบาย และพระราชดำริด้านการศึกษาสู่ผู้เรียน ตัวชี้วัดที่ 1) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและและสถานศึกษาในจังหวัด น้อมนำและเผยแพร่ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้เรียน ข้อมูลพื้นฐาน การดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนน้อมนำและเผยแพร่ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชบายและพระราชดำริด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้เรียน ร้อยละ 95.87 - สำนักงาน กศน จังหวัดเพชรบูรณ์ มีนักศึกษา 1) โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต จำนวน 4,137 คน			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			2) โครงการการจัดกระบวนการเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 3,729 คน และ 3) การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน จำนวน 4,052 คน			

เป้าหมายย่อย (Target) 4.a สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัยปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิผลสำหรับ

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.a.1 สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำมาหากิน (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.a.1 สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง) (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำมาหากิน (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))	100	100	ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน และสังคมแห่งการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาที่ 1 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน 1.1 สถานศึกษาสร้างความเข้าใจพื้นฐาน ความสำคัญของสถาบันครอบครัว การสร้างครอบครัวที่เหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ 21 แก่ผู้ปกครองของผู้เรียน ในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เหมาะสม พร้อมส่งเสริมให้ผู้ปกครองปลูกฝังทักษะต่างๆ ตามความถนัด เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ เป็นต้น 1.2 สถานศึกษาบูรณาการการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานและชุมชนในพื้นที่ ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัวอบอุ่น 1.3 หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา ร่วมกับภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน ในการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทางวิชาการ ภายในและภายนอกสถานศึกษา	ศธจ. เพชรบูรณ์	สพ.พช 1 สพ.พช 2 สพ.พช 3 สพม.เพชรบูรณ์ อศจ.เพชรบูรณ์ กศน.เพชรบูรณ์ อบจ.เพชรบูรณ์ ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก ทม.วิเชียรบุรี อบท.ทุกแห่ง รบค.57 โสตศึกษา ตชด.โป่งตะแบก ม.ราชภัฏ พช. ม.กีฬา ม.รามคำแหง ม.มหา จุฬาลงกรณ์	

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			เพื่อปลูกฝังทักษะนอกห้องเรียน สร้างกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต 1.4 สถานศึกษา สร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพเอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนผ่านแนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล 1.5 สถานศึกษาระดับปฐมวัยร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน เน้นการส่งเสริมสุขภาพ บ่มเพาะปลูกฝังวินัยและพัฒนาการที่ดีทางกาย ใจและอารมณ์ ก่อนเข้ารับการศึกษาปฐมวัย ตัวชี้วัดที่ ร้อยละสถานศึกษาจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน (ร้อยละ 100) ข้อมูลพื้นฐาน n/a หมายเหตุ สถานศึกษาทุกแห่ง มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียน คอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต ทุกแห่ง โดยมีความพร้อมตามสภาพของการใช้งานและบริบทพื้นที่			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา แนวทางการพัฒนาที่ 2. การสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมทางการศึกษา 2.4 สนับสนุนการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ด้วยกระบวนการทางวิชาการแบบมีส่วนร่วม โดยคำนึงถึงความแตกต่างของสถานศึกษาขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร (Protected and Isolated Schools) และสถานศึกษาขนาดเล็กประเภทอื่น ๆ 2.5 พัฒนาและสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ให้เด็กมีความรู้สึกลดภัยมีความอบอุ่น และมีความสุขในการเรียน 3. การส่งเสริมโอกาสทางการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล 3.1 หน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่จัดการศึกษา ดำเนินการให้สถานศึกษา ในสังกัดหรือที่กำกับดูแล จัดหาระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อสำหรับการบริการทางการศึกษา และศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน 3.2 สถาบันอุดมศึกษา ร่วมกับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ กศน.อำเภอ กศน.ตำบล สร้างและส่งเสริมให้เปิดแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลในระดับท้องถิ่น และบูรณาการแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			3.3 สถานศึกษา ใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ตัวชี้วัดที่ 9) ร้อยละของผู้เรียนพิการได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม (ร้อยละ 100) 10) ร้อยละของสถานศึกษาเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสำหรับใช้จัดการเรียนการสอน และการค้นคว้าหาความรู้ (ร้อยละ 100) ข้อมูลพื้นฐาน 1. สัดส่วนคนพิการได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน ชุมชน หรือภาครัฐ ร้อยละ 99.98 2. จำนวนนักเรียนพิการเรียนร่วมเฉลี่ยต่อโรงเรียน จำนวน 13 คน 3. สัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภค เพียงพอตลอดปี ร้อยละ 99.93 4. สัดส่วนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อจำนวนประชากร ร้อยละ 53.74 หมายเหตุ สถานศึกษาทุกแห่ง มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน คอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต ทุกแห่ง โดยมีความพร้อมตามสภาพของการใช้งานและบริบทพื้นที่ และผู้เรียนพิการจะได้รับการดูแลทุกคนเทียบเท่าผู้เรียนปกติ			

เป้าหมายย่อย (Target) 4.b เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกาเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับ อุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.b.1 ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา จำแนกตามสาขาและประเภทการศึกษา

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.b.1 ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา สำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด			ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา แนวทางการพัฒนาที่ 2. การสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมทางการศึกษา 2.1 สนับสนุนทุนการศึกษาและเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมโอกาสเข้าถึงการศึกษาแก่เด็กที่มีฐานะครอบครัวยากจนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จนถึงระดับการศึกษามัธยมศึกษา หรือถึงระดับอุดมศึกษา (ถ้ามี) ทั้งในสถานศึกษาและศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดให้สามารถพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้ ข้อมูลพื้นฐาน n/a	ศธจ. เพชรบูรณ์	สพป.พช 1 สพป.พช 2 สพป.พช 3 สพม.เพชรบูรณ์ อศจ.เพชรบูรณ์ กศน.เพชรบูรณ์ อบจ.เพชรบูรณ์ ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก ทม.วิเชียรบุรี อบต.ทุกแห่ง รบค.57 โสตศึกษา ตชด.โป่งตะแบก ม.ราชภัฏ พช. ม.กีฬา ม.รามคำแหง ม.มหา จุฬาลงกรณ์	

เป้าหมายย่อย (Target) 4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.c.1 สัดส่วนของครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา สัดส่วนของครูในระดับ (a) ก่อนประถมศึกษา (b) ประถมศึกษา (c) มัธยมศึกษาตอนต้น และ (d) มัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.c.1 สัดส่วนของครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ (1) ก่อนประถมศึกษา (2) ประถมศึกษา (3) มัธยมศึกษาตอนต้น (4) มัธยมศึกษาตอนปลาย	100	100	ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนและสังคมแห่งการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาที่ 5. การผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 5.3. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 5.3.1 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา ส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ อุดมการณ์ แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทุกรูปแบบ 5.3.2 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามสายงาน หรือเพื่อเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมของหน่วยงาน การพัฒนาผ่านระบบออนไลน์ มีระบบกลไกให้ครูและผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง อาทิ PLC & CPD	ศธจ. เพชรบูรณ์	สพป.พช 1 สพป.พช 2 สพป.พช 3 สพม.เพชรบูรณ์ อศจ.เพชรบูรณ์ กศน.เพชรบูรณ์ อบจ.เพชรบูรณ์ ทม.เพชรบูรณ์ ทม.หล่มสัก ทม.วิเชียรบุรี อปท.ทุกแห่ง รปค.57 ศกศ.พช. โสตศึกษา ม.ราชภัฏ พช. ม.กีฬา ม.รามคำแหง ม.มหา จุฬาลงกรณ์	

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			(Professional Learning Community & Continuous Professional Development) และให้ความสำคัญกับการมีความสำคัญกับการนิเทศและติดตามช่วยเหลือครูใหม่/ครูที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา 5.3.3 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล ภาษาต่างประเทศ และทักษะเฉพาะทาง (พหุปัญญาของครู) ในการส่งเสริมความรู้ด้านพหุปัญญาแก่ผู้เรียนอย่างหลากหลาย 5.3.4 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา สร้างขวัญและกำลังใจด้วยรูปแบบที่หลากหลายในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานหรือการจัดการเรียนรู้ 5.3.5 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา จัดทำแพลตฟอร์มหรือเว็บไซต์รวบรวมวิธีหรือแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ดี เพื่อให้ครูในจังหวัดได้เรียนรู้หรือนำไปปรับใช้ (Shopping BEST) 5.3.6 สถานศึกษาอาชีวศึกษา จัดให้ครูอาชีวศึกษาได้รับการพัฒนาประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการ 5.3.7 หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ การศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ การอบรมและพัฒนาการศึกษาดูงาน เป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาประเมิน			

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570)	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
			สมรรถนะในการเลื่อนวิทยฐานะ ปรับปรุงค่าตอบแทน และ ความดีความชอบอย่างเหมาะสม ตัวชี้วัด 16) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาใน จังหวัดมีการพัฒนาภาษาต่างประเทศให้แก่บุคลากรผ่าน ช่องทางต่าง ๆ 17) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการ พัฒนาสมรรถนะตามสายงานหรือสาขาที่สอน เพื่อเสริม ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ 18) ร้อยละของครูอาชีพศึกษาได้รับการพัฒนา ประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการ 19) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีทักษะด้าน ดิจิทัลพื้นฐานหรือเทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ หรือสนับสนุนการจัดการศึกษา ข้อมูลพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะ ตามสายงานหรือสาขาที่สอน เพื่อเสริมความสามารถใน การจัดการเรียนรู้ ร้อยละ 85.58			

ส่วนที่ 5

การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายหลักที่ 4 สู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

“เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม และเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต”

แผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap) เพื่อใช้เป็นแผนสำหรับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย แนวทางการดำเนินงาน 6 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของแผนที่นำทางฯ ที่ สศช. แจ้างให้หน่วยงาน รับผิดชอบและประสานงานหลักดำเนินการจัดทำขึ้นเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นราย เป้าหมายหลัก ซึ่งองค์ประกอบหรือแนวทางการดำเนินงานที่มีความสำคัญและส่งต่อการขับเคลื่อนแผนไปสู่ การปฏิบัติ ได้แก่ 1) การสร้างความตระหนักรู้ ทุกภาคส่วนเข้าใจหลักการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการ สร้างการตระหนักรู้ จะดำเนินการทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป 2) การมีกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งใน ระดับนโยบายและปฏิบัติ เพื่อให้มีหน่วยงานของรัฐหรือผู้รับผิดชอบบูรณาการการขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างชัดเจน 3) ภาวการณ์พัฒนา ทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศมีส่วนร่วม ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย และสุดท้าย 4) การติดตามประเมินผล การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การติดตามและประเมินผลเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบ ฐานข้อมูลกลางที่มีการรายงานความก้าวหน้าจากทุกหน่วยงานของรัฐ

ดังนั้น ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ไปสู่การปฏิบัติ กระทรวงศึกษาธิการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา จึงนำแนวทางการดำเนินงานหรือองค์ประกอบข้างต้น มากำหนดเป็นแนวทางสำหรับการขับเคลื่อน SDG4 Roadmap ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
 - 1.1 แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDGs
 - 1.2 กลไกการขับเคลื่อน SDGs
 - 1.3 การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อน SDGs
2. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 (SDG4)
 - 2.1 แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG4
 - 2.2 กลไกการขับเคลื่อน SDG4
 - 2.3 การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อน SDG4
3. ข้อมูลรายชื่อหน่วยงานและผู้รับผิดชอบ

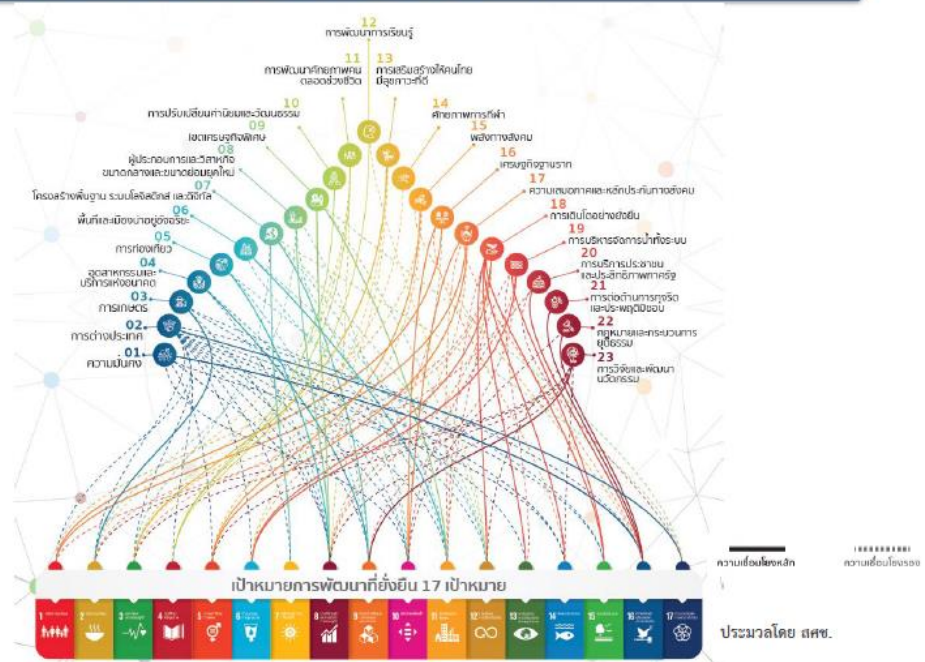
1. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

1.1 แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDGs

จากการที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้วิเคราะห์ เปรียบเทียบความเชื่อมโยงระหว่าง 169 เป้าหมายย่อย (Target) ของ SDGs กับ 37 เป้าหมายระดับประเด็น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 23 ฉบับ และ 140 เป้าหมายระดับแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า เป้าหมาย SDGs ทั้ง 17 เป้าหมายหลัก และ 169 เป้าหมายย่อยมีความสัมพันธ์สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน และมีความสอดคล้องกับเป้าหมายระดับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 22 ประเด็น ดังได้กล่าวถึงมาแล้วในส่วนที่ 3 ซึ่งสามารถแสดงความเชื่อมโยงจากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs 17 เป้าหมายกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ฉบับ ได้ดังภาพด้านล่าง

การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับแผน 3 ระดับของประเทศ

สำหรับการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด จะดำเนินการผ่านการจัดทำแผน 3 ระดับ โดยมีการถ่ายทอดเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนที่มีการกำหนดแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน กำหนดเป็นช่วงเวลาระยะ 5 ปี จากนั้น จึงมีการถ่ายทอดไปสู่แผนปฏิบัติการหรือแผนปฏิบัติราชการ ที่แต่ละหน่วยงานจัดทำขึ้น ตามบทบาทและภารกิจของหน่วยงาน หรือมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และภาคีเครือข่าย เพื่อรองรับการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในที่สุด ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า ในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ “มันคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามบทบาทและอำนาจหน้าที่นั้น ถือว่า เป็นการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปด้วย โดยปริยาย รายละเอียดดังภาพ

2. การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับแผน 3 ระดับของประเทศ

1.1.1 การดำเนินงานในภาพรวม ระดับประเทศ

คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ในคราวการประชุมครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2562 ได้มีมติเห็นชอบในหลักการร่างแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งแผนการขับเคลื่อนฯ ครอบคลุมการดำเนินการหลักใน 6 ด้าน ดังนี้

1. การสร้างการตระหนักรู้ ดำเนินการให้ทุกภาคส่วนมีความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีการดำเนินการทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืน

2. การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับแผน 3 ระดับของประเทศ ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างประเทศให้มั่นคง โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

3. กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน มีคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนในระดับนโยบาย และหน่วยงานภาครัฐบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

4. การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ดำเนินงานโดยยึดหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล เพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการที่สำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งขยายผลสู่การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ (SDG Localization)

5. ภาวการณ์พัฒนา สนับสนุนความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและภาคีการพัฒนาต่างประเทศ เพื่อร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

6. การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบฐานข้อมูลกลางที่มีการรายงานความก้าวหน้าจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

การจัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อน SDGs 17 เป้าหมาย

1.1.2 การดำเนินงานขับเคลื่อน SDGs ระดับหน่วยงาน

ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่การปฏิบัติของประเทศไทย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะเลขานุการ กพย. ได้จัดประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องการขับเคลื่อน SDGs ระหว่างหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักรายเป้าหมายหลัก (Goals) และเป้าหมายย่อย (Targets) กำหนดแนวทางการขับเคลื่อน SDGs ร่วมกันในระยะ 10 ปี ข้างหน้า รวมถึง รับทราบแนวทางการจัดทำ Roadmap รายเป้าหมายหลัก และการกำหนดค่าเป้าหมาย/หมุดหมายรายเป้าหมายย่อย โดยการจัดทำ Roadmap เพื่อการดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยในระดับเป้าหมายหลัก (Goal) กำหนดให้เจ้าภาพรายเป้าหมายหลักเป็นผู้ดำเนินการ ในการจัดทำ Roadmap ให้ประสานหน่วยงานรับผิดชอบรายเป้าหมายย่อยเพื่อพิจารณากำหนดค่าเป้าหมายและหมุดหมาย (milestone) ให้สอดคล้องกับ SDGs และเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดที่สหประชาชาติกำหนดเป็นหลัก (global SDG indicators) และอาจเสนอตัวชี้วัดทดแทน (proxy indicators) และตัวชี้วัดเพิ่มเติม (additional indicators) เพื่อให้การขับเคลื่อน SDGs สอดคล้องกับบริบทของประเทศ ตลอดจนประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาและจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัด เพื่อระบุแหล่งข้อมูล (sources) และผู้ประสานงาน (focal point) ด้วย

1.1.3 การดำเนินงานขับเคลื่อน SDGs ระดับพื้นที่ (SDG Localization)

การดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 เป้าหมายหลักในระดับพื้นที่ ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่ง กพย. ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย (มท.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ โดยให้มีการจัดกลุ่มจังหวัด รวมทั้งเพิ่มเติมตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนที่กระทรวงมหาดไทยเสนอและมีข้อมูลพร้อมในระดับจังหวัด จำนวน 34 ตัว และมอบหมายให้ สศช. ร่วมกับ มท. ในการคัดเลือกจังหวัดนำร่องในพื้นที่ 6 ภาค และกระจายตัวตามกลุ่มจังหวัด 4 ระดับ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อทดลองจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้ข้อมูลตัวชี้วัดในทุกมิติเป็นเครื่องบ่งชี้สถานการณ์การพัฒนา และจัดเตรียมแผนงาน/โครงการ รองรับประเด็นเร่งด่วนสำคัญที่ได้จากการใช้ตัวชี้วัดเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของพื้นที่ไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป ในการจัดทำดัชนีการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับจังหวัด ได้รวบรวมตัวชี้วัดตาม SDGs

ภายใต้ 17 เป้าหมายหลัก ที่มีการจัดเก็บข้อมูลระดับจังหวัดไว้แล้ว และคัดเลือกตัวชี้วัดที่สามารถใช้ทดแทน (Proxy) โดยในเบื้องต้นพบว่า มีข้อมูลเพียง 24 ตัวชี้วัด และแบ่งกลุ่มตัวชี้วัดออกเป็น 5 กลุ่มตามกรอบแนวคิดของสหประชาชาติ ได้แก่ มิติการพัฒนาคน มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง มิติสิ่งแวดล้อม มิติสันติภาพและยุติธรรม และมิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา องค์ประกอบของตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับจังหวัด 24 ตัว

มิติการพัฒนา	ตัวชี้วัด
1. การพัฒนาคน	1. ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน
	2. ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์
	3. ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน
	4. อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์ (คน/แพทย์)
	5. อัตราการเข้าเรียนรวม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา
	6. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ประชากรไทยอายุ 15-59 ปี (ปี)
	7. ค่าเฉลี่ยคะแนน o-net มัธยมศึกษาตอนปลาย (คะแนน)
2. เศรษฐกิจ และความมั่งคั่ง	8. ปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร (กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน)
	9. รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน (บาท)
	10. ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน
	11. อัตราการว่างงาน (%)
	12. ผลผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)
	13. ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี
	14. ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ
	15. สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้
	16. ร้อยละของประชากรที่ประสบทุพภิกขภัย (%)
	17. ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง (%)
3. สิ่งแวดล้อม	18. ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา
	19. สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น
	20. อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด
4. สันติภาพ และยุติธรรม	21. การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อประชากรแสนคน)
5. ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา	22. ร้อยละภาษีที่ท้องถิ่น จัดเก็บได้ต่อรายได้รวม ที่ไม่รวมเงินอุดหนุน และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ
	23. ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด
	24. ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต

นำข้อมูลตามตัวชี้วัด 24 ตัว ระดับจังหวัด 76 จังหวัด (เป็นช่วงเวลา) มาคำนวณดัชนีการพัฒนายั่งยืนระดับจังหวัด SDGs โดยรายชื่อตัวชี้วัด ปีที่นำข้อมูลมาใช้ในการคำนวณ และค่าสูงสุด-ค่าต่ำสุด จากนั้น ดำเนินการจัดกลุ่มพื้นที่จังหวัดตามดัชนีการพัฒนายั่งยืน เพื่อกำหนดพื้นที่นำร่องในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนายั่งยืนในระดับพื้นที่ให้ชัดเจน ใช้ค่ากลางของประเทศ ซึ่งได้จากการคำนวณค่ามัธยฐาน (Median) ของดัชนีผสม (Composite Index) ค่าดัชนีรวมหรือดัชนีย่อยในแต่ละมิติ จากนั้น คำนวณค่าที่น้อยกว่าค่ากลางของประเทศ ร้อยละ 10 และ ร้อยละ 20 เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่มพื้นที่จังหวัด โดยแบ่ง ออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำสูง ยังขาดความพร้อมและต้องได้รับการสนับสนุนอย่างเร่งด่วน ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม SDGs ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ มากกว่าร้อยละ 20

กลุ่มที่ 2 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีศักยภาพ แต่ยังมีข้อจำกัดที่จะพัฒนา ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม SDGs ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ระหว่างร้อยละ 10 ถึง ร้อยละ 20

กลุ่มที่ 3 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีศักยภาพและพร้อมที่จะพัฒนา ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม SDGs ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ไม่เกินร้อยละ 10

กลุ่มที่ 4 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเข้มแข็งและพร้อมขยายผลไปภายนอก ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม SDGs สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

การดำเนินการในระยะต่อไป สศช. นำผลการจัดทำดัชนีการพัฒนายั่งยืนระดับจังหวัด มารื้อร่วมกับ มท. เพื่อพิจารณาปรับปรุง ให้ความเห็นชอบการจัดทำดัชนีการพัฒนายั่งยืนระดับจังหวัด จากนั้นร่วมกันคัดเลือกจังหวัดนำร่อง ในพื้นที่ 6 ภาค และกระจายตัวตามกลุ่มจังหวัดทั้ง 4 ระดับ เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนายั่งยืนในพื้นที่ ผ่านการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด โดยใช้ข้อมูลตัวชี้วัดในทุกมิติเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการพัฒนา และแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับประเด็นเร่งด่วนสำคัญที่ได้จากการใช้ตัวชี้วัดการพัฒนายั่งยืน (SDGs) ต่อไป เมื่อได้ดัชนีการพัฒนายั่งยืนในระดับจังหวัด ก็จะได้มีการดำเนินการในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นลำดับถัดไป

1.2 กลไกการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อน SDGs

1.2.1 กลไกการขับเคลื่อนระดับนโยบายหรือระดับประเทศ

การกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาให้มีความยั่งยืน ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและบูรณาการ เป็นไปตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายั่งยืน สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนายั่งยืน และกำหนดท่าทีของประเทศไทยในการประชุมระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายั่งยืนทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ กพย. มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นเลขานุการ ซึ่ง กพย. มีอำนาจหน้าที่ (1) กำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์การพัฒนายั่งยืนของประเทศ ให้ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและบูรณาการ และเป็นไปตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ (2) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายั่งยืน (3) กำกับการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนายั่งยืนของประเทศ

ตามระเบียบนี้ และข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (4) เสนอแนะให้มีการกำหนดหรือแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงมาตรการด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมายเพื่อส่งเสริมด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ต่อคณะรัฐมนตรี (5) กำหนดแนวทางและท่าทีการเจรจาในการประชุมระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (6) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ และข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (7) ออกประกาศ และคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ (8) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่ กพย. มอบหมาย (9) เชิญบุคคล ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อมาชี้แจงหรือให้ข้อมูลต่อ กพย. หรือคณะกรรมการ (10) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง (11) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้ หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ต่อมา กพย. ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ 4 คณะ ดังนี้

1) คณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน มีอำนาจหน้าที่ในการวางแผนทางการดำเนินงาน ประสาน และบูรณาการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตาม เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งจัดทำแผนที่นำทางเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

2) คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการองค์ความรู้การพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้ง เสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ และการตระหนักรู้ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกระดับ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

3) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืน มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับการพัฒนาข้อมูลตามเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนให้มีความทันสมัย รวมทั้งให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการพัฒนา ชีตความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูล สำหรับการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และการรายงานสถานการณ์เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน บนหลักฐานข้อมูลเชิงประจักษ์

4) คณะกรรมการการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะกระบวนการ ขั้นตอน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ให้ชัดเจน เพื่อผลักดันให้มีการขับเคลื่อนและนำการประเมิน สิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้ในการวางแผนพัฒนาประเทศ

1.2.2 กลไกการดำเนินงาน ระดับเป้าหมายหลัก (Goal) และเป้าหมายรอง (Target)

กพย. ได้กำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักรายเป้าหมายหลัก (Goals) และเป้าหมายย่อย (Targets) เพื่อรับผิดชอบกำหนดแนวทางการขับเคลื่อน SDGs ร่วมกันในระยะ 10 ปี ข้างหน้า และจัดทำ Roadmap รายเป้าหมายหลัก และการกำหนดค่าเป้าหมาย/หมวดหมายรายเป้าหมายย่อย ให้สอดคล้องกับ SDGs และเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดที่สหประชาชาติกำหนดเป็นหลัก (global SDG indicators) และอาจเสนอตัวชี้วัดทดแทน (proxy indicators) และตัวชี้วัดเพิ่มเติม (additional indicators) เพื่อให้การขับเคลื่อน SDGs สอดคล้องกับบริบทของประเทศ ตลอดจนประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาและจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัด เพื่อระบุแหล่งข้อมูล (sources) และผู้ประสานงาน (focal point) ด้วย

ภารกิจของหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก [Custodian: C] ดังนี้

ภารกิจของหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก รายเป้าหมายหลัก (SDGs Goal) [C.1]

ได้แก่ ประสาน/บูรณาการการทำงานภาพรวมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลัก SDGs ที่รับผิดชอบ รายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนต่อฝ่ายเลขานุการฯ และในกรณีที่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดตามที่สหประชาชาติกำหนด ให้หน่วยงานรับผิดชอบรายเป้าหมายหลัก รวบรวมความเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานรับผิดชอบฯ รายเป้าหมายย่อยพร้อมแจ้งข้อเสนอตัวชี้วัด ที่เห็นว่าเหมาะสมในการขับเคลื่อน ให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ต่อฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

ภารกิจของหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก รายเป้าหมายย่อย (SDGs Target) [C.2]

ได้แก่ ขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายย่อย กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละเป้าหมาย ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมในการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายย่อย โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดที่สหประชาชาติกำหนด (global Indicators) เป็นหลัก และอาจพิจารณาเสนอตัวชี้วัดทดแทน (proxy indicators) และตัวชี้วัดเพิ่มเติม (additional indicators) เพื่อให้การขับเคลื่อนฯ สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย ประสานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องในรายเป้าหมายย่อย เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์สถานการณ์ และรายงานผลการขับเคลื่อนรายเป้าหมายย่อย (Target) ต่อหน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายหลัก (Goal)

1.2.3 ภาศิการพัฒน

ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน และความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในประเทศและภาศิการพัฒนาระหว่างประเทศด้วย ซึ่งภาศิการพัฒนาคือจะร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ไปกับหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ภาครัฐกิจเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม/ประชาชนและภาศิเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ โดยภาศิการกิจเอกชน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมภาศิการกิจเอกชนในการดำเนินงานเพื่อความยั่งยืน และเชื่อมประสานแนวทางการพัฒนาด้านความยั่งยืนร่วมกันระหว่างองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ภาควิชาการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) สนับสนุนการบริการทางวิชาการเชิงปฏิบัติการ (Action Academic Service) และการวิจัยเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Action Research) ส่วนภาคประชาสังคม/ประชาชน มีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายและพื้นที่การทำงานร่วม (Platform) การขับเคลื่อน SEP for SDGs ผ่านคลังสมองของพื้นที่ (local think tank) และส่งเสริมการสร้างพื้นที่ปฏิบัติการแห่งการเรียนรู้เพื่อความยั่งยืน (SDGS Lab หรือ SEP Lab) สำหรับในส่วนของภาศิเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ เช่น องค์กรระหว่าง

ประเทศ (UN ในประเทศไทย World Bank, IMF, ADB) องค์การความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (GIZ, USAID, JICA, SIDA) และความร่วมมือทางวิชาการ

1.3 การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน SDGs

การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อน SDGs เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะจะทำให้มีข้อมูลสถานการณ์ ความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบัน สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการ การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนาหรือแก้ปัญหาเพื่อให้การดำเนินงานของประเทศไทยบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ รวมถึงเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนหรือการลงทุนเพื่อการพัฒนาในแต่ละเป้าหมายได้ตรงจุดตรงประเด็น นอกจากนี้ ยังใช้เป็นข้อมูลสำหรับการรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน

กพย. ได้กำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักภายใต้เป้าหมายหลัก (Goals) และเป้าหมายย่อย (Targets) เพื่อรับผิดชอบจัดทำ Roadmap รายเป้าหมายหลัก รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม รายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนต่อฝ่ายเลขานุการด้วย สำหรับการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ สศช. ใช้ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการแสดงผล ทั้งในภาพรวมการดำเนินโครงการให้หน่วยงานได้รับทราบด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายหรือทิศทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นอกจากนี้ สศช. ได้จัดทำฐานข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อสนับสนุนการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Open Data Portal for Monitoring and Evaluating Government Projects under National Strategy: Open-D) เพื่อเป็นศูนย์กลางแหล่งข้อมูลเปิดภาครัฐที่เชื่อมโยงชุดข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะได้พัฒนาการรายงานผลการดำเนินงานให้เชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป สำหรับการติดตามประเมินผล SDGs คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้เห็นชอบการแบ่งกลุ่มตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย เพื่อใช้สำหรับการติดตามประเมินผล ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มตัวชี้วัดพื้นฐาน เป็นตัวชี้วัดที่ประเทศไทยมีการดำเนินการและติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องแล้ว หรือมีระดับการพัฒนาที่บรรลุเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เช่น สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงไฟฟ้า อัตราการตายของทารกอายุต่ำกว่า 5 ปี เป็นต้น ตัวชี้วัดกลุ่มนี้มี 112 ตัวชี้วัด

กลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ตัวชี้วัดกลุ่มนี้มี 62 ตัวชี้วัด

กลุ่มที่ 3 กลุ่มตัวชีวัดนอกเหนือยุทธศาสตร์ชาติ เป็นตัวชีวัดที่วัดระดับการพัฒนาที่มีความก้าวหน้ากว่าบริบทการพัฒนาของประเทศไทย ตัวชีวัดกลุ่มนี้มี 73 ตัวชีวัด

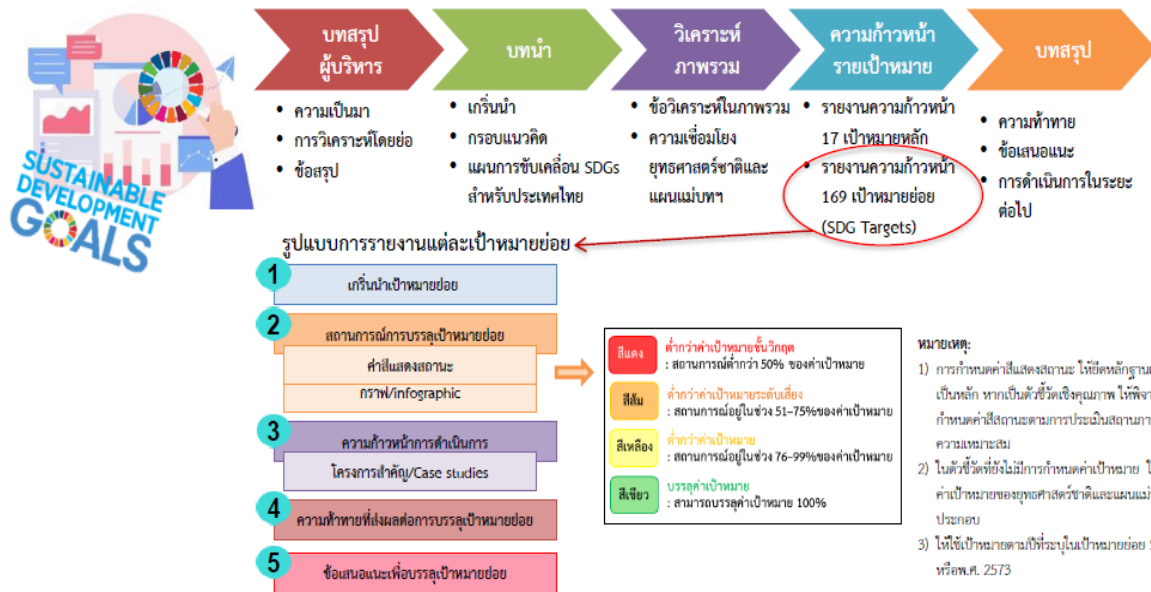
เป้าหมายหลักที่	จำนวนตัวชีวัด	กลุ่มตัวชีวัด			หน่วยรับผิดชอบ/ ประสานงานหลัก
		กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	
1	13	7	5	1	มท.
2	14	8	6	0	กษ.
3	28	19	4	5	สธ.
4	12	7	3	2	ศธ.
5	14	12	1	1	พม.
6	11	3	5	3	สททช.
7	6	1	2	3	พท.
8	16	11	1	4	สศช.
9	12	4	6	2	อก.
10	14	3	2	9	สศช.
11	14	3	5	6	มท.
12	13	1	5	7	ทส.
13	8	0	5	3	ทส.
14	10	7	1	2	ทส.
15	14	4	3	7	ทส.
16	24	11	4	9	ยธ.
17	24	10	4	10	กต.
รวม	247	111	62	74	

แนวทางการดำเนินงาน

1. คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลฯ เห็นชอบตามแนวทางการติดตามและประเมินผลตามที่ สศช. เสนอ คือ สำหรับตัวชีวัดกลุ่มที่ 1 ให้หน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายหลักดำเนินการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สำหรับกลุ่มที่ 2 ให้หน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายหลักเร่งดำเนินการติดตามและประเมินผลตัวชีวัดที่มีความพร้อม ในกรณีที่ยังไม่สามารถพัฒนาข้อมูลให้ถูกต้องครบถ้วนได้ ให้พิจารณาตัวชีวัดเทียบเคียง (Proxy) เสนออนุกรรมการพิจารณาต่อไป ส่วนตัวชีวัดกลุ่ม 3 ให้หน่วยงานรับผิดชอบเตรียมการพัฒนารฐานข้อมูลเพื่อการติดตามประเมินผล เมื่อประเทศไทยมีการพัฒนาสูงขึ้นสามารถดำเนินการภารกิจได้

2. สำหรับการรายงานผลการดำเนินงาน SDGs ของหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ต่อ สศช. ให้ดำเนินการจัดทำรายงานตามองค์ประกอบ ดังภาพด้านล่าง

โครงการรายงานความก้าวหน้าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย พ.ศ. 2559 - 2563

1.4 สรุป

กรอบแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของประเทศไทย จะดำเนินการผ่านรูปแบบและวิธีการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เนื่องจาก SDGs กับเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน ดังนั้น การดำเนินงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุยุทธศาสตร์ชาติ จึงเป็นการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDGs ไปพร้อม ๆ กัน อย่างไรก็ตามเพื่อให้การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อน SDGs ในช่วงปี 2021 -2030 มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อน SDGs ในภาพรวมของประเทศอย่างชัดเจน และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงได้มีการตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และอนุกรรมการฯ 4 คณะที่ กพย. ตั้งขึ้นมารับผิดชอบการดำเนินงาน ซึ่งเพื่อให้มีกรอบแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน กพย. ได้เห็นชอบให้มีแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap) สำหรับในส่วนของการขับเคลื่อนระดับเป้าหมายหลัก 17 เป้าหมาย กพย. ได้กำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักรายเป้าหมายหลัก (Goals) และเป้าหมายย่อย (Targets) และให้หน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายหลักดำเนินการจัดทำแผนที่นำทางฯ ที่สอดคล้องกับ Thailand's SDG Roadmap เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนเป้าหมายหลัก นอกจากนั้น สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ กพย. ยังได้ประสานกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการขับเคลื่อน SDGs ลงสู่ระดับจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไปเป็นลำดับ ทั้งนี้ หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักแต่ละเป้าหมายต้องดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานจัดส่งให้ สศช. เพื่อนำเสนอ กพย. ทุกปี

2. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 (SDG4)

2.1 แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG4

ตามมติ กพย. เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2563 มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก เป้าหมายหลัก (SDGs Goal) “เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ที่ประกอบด้วยเป้าหมายย่อย 10 เป้าหมาย กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายย่อย

8 เป้าหมาย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 1 เป้าหมาย และกระทรวงการต่างประเทศ 1 เป้าหมาย ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ไปสู่การปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงาน 6 ด้าน ภายใต้ Thailand's SDGs Roadmap กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาขึ้น โดยมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน โดยคณะกรรมการชุดนี้จะมีอำนาจหน้าที่ประการหนึ่ง คือ ให้ความเห็นชอบแผนที่นำทางการขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ซึ่งแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG4 มีแนวทางการดำเนินงาน 6 ด้าน เช่นเดียวกับ Thailand's SDGs Roadmap และในการขับเคลื่อนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้ง 17 เป้าหมาย ไปพร้อม ๆ กับเป้าหมายหลักที่ 4 เนื่องจากทุกเป้าหมายต่างส่งผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของกันและกัน ซึ่งกิจกรรมสำคัญในการขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ภายใต้แผนที่นำทางฯ มีดังนี้

1) การสร้างการตระหนักรู้ ดำเนินการให้ทุกภาคส่วนมีความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีการดำเนินการทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืน การสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนในทุกระดับ มีความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ด้านการศึกษา โดยมีการดำเนินการทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืน ซึ่งในการสร้างความรู้ความเข้าใจนั้น มีกลุ่มเป้าหมาย และประเด็นที่ต้องให้กลุ่มเป้าหมายตระหนักรู้ ดังนี้

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
1	นักเรียน/นักศึกษา	ผู้เรียนทุกระดับ/ประเภทการศึกษา ตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ทั้งในระบบและนอกระบบ	1. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ได้แก่ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนในแต่ละระดับได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทางของการจัดการศึกษา รับรู้เกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านการศึกษา เพื่อการเลือกเข้าศึกษาได้ตามสิทธิและตรงกับความสนใจ/ความต้องการ 2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้และเห็นความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น และเข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการหรือส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน เนื่องจากทุกเป้าหมายมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกันและกัน	1. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย 2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ 3. หลักสูตรการศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
2	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู/ผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน	1. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษได้แก่ นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผลเส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพของผู้เรียน ตลอดจนองค์ความรู้หรือแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดการศึกษาแต่ละระดับ เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทางและเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านการศึกษาของผู้เรียน สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก เป้าหมายหรือความต้องการของประเทศหรือตลาดแรงงาน และการให้คำปรึกษาแนะนำในการเลือกเข้าศึกษาต่อส่งต่อผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น 2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 17 เป้าหมาย เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้และเห็นความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น สามารถวิเคราะห์และนำมาใช้ประกอบการจัดทำหลักสูตร หรือกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ รวมทั้ง เข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานเป้าหมายอื่นให้สำเร็จด้วย เนื่องจากทุกเป้าหมายมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกันและกัน	1. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย 2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ 3. การประชุมชี้แจง ประชุมปฏิบัติการ หรือสัมมนาทางวิชาการ 4. การจัดหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนา
3	หน่วยงานทางการศึกษาหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา	ผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และหน่วยงานที่มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา	1. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษได้แก่ นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผลเส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพของผู้เรียน ตลอดจนองค์ความรู้หรือแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการจัดการศึกษาแต่ละระดับ เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรได้รับรู้เกี่ยวกับ	1. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย 2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ 3. การประชุมชี้แจง ประชุมปฏิบัติการ หรือสัมมนาทาง

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
			กรอบทิศทางและเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และแนวทางในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา หรือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมพัฒนาการศึกษาเพื่อการพัฒนากำลังคนของประเทศให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของประเทศหรือตลาดแรงงาน 2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 17 เป้าหมาย เพื่อให้ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้และเห็นความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น สามารถวิเคราะห์และเห็นความสอดคล้อง เชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายต่าง ๆ รวมทั้ง เข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานเป้าหมายอื่นให้สำเร็จด้วย เนื่องจากทุกเป้าหมายมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกันและกัน	วิชาการ 4. การจัดหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนา
4	ผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาส	ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ / ผู้ที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ (การศึกษา)	1. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ได้แก่ นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผลเส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนในแต่ละระดับได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทางของการจัดการศึกษา รับรู้เกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านการศึกษา เพื่อการเลือกเข้าศึกษาได้ตามสิทธิและตรงกับความสนใจ/ความต้องการ รวมทั้ง ได้รับความช่วยเหลือและได้รับบริการทางการศึกษาอย่างเหมาะสมกับความจำเป็น 2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 17 เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้และเห็นความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น และเข้าไปมีส่วนร่วม	1. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย 2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ 3. หลักสูตรการศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
			ดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน เนื่องจากทุกเป้าหมายมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกันและกัน	
5	ประชาชน	พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป	1. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ได้แก่ นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพของผู้เรียน เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไปได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบทิศทาง และเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และแนวทางในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหรือส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา หรือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน เพื่อมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมพัฒนาการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทในพื้นที่หรือความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น 2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 เป้าหมาย เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ประชาชนทั่วไป ได้รับรู้และเห็นความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น สามารถวิเคราะห์และเห็นความสอดคล้อง เชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายต่าง ๆ รวมทั้ง เข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานเป้าหมายอื่นให้สำเร็จด้วย เนื่องจากทุกเป้าหมายมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อกันและกัน	1. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย 2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ 3. การประชุมชี้แจง การจัดกิจกรรม วรรณคดีของหน่วยงาน และสถานศึกษา

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะใช้
6	ภาคีเครือข่าย ภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ	บริษัท สมาคม มูลนิธิ หน่วยงาน/องค์กร ที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เช่น Unicef UNESCO OECD เป็นต้น	1. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษได้แก่ นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เส้นทางการศึกษาต่อเพื่ออาชีพของผู้เรียน เพื่อให้ภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ ได้รับรู้เกี่ยวกับ กรอบทิศทางและเป้าหมายการจัดการศึกษา ของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และ แนวทางในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหรือ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา หรือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน เพื่อมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมพัฒนาการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทในพื้นที่หรือ ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น รวมทั้ง ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลง และทิศทางการพัฒนาการศึกษาของโลก	1. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย 2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ 3. การประชุมชี้แจง การจัดกิจกรรม วรรณคดีของหน่วยงาน และสถานศึกษา

2) การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 กับแผน 3 ระดับของประเทศ ในการดำเนินงานพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG4 มีความจำเป็นต้องมีการเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาเข้ากับการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับอื่น ๆ ให้สอดคล้องกัน

2.2 กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมายหลักที่ 4)

1) กลไกการขับเคลื่อนระดับชาติ

- 1.1) คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 1.2) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 1.3) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.4) คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืน

2) กลไกการขับเคลื่อนระดับกระทรวง

- 2.1) คณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

3) กลไกการขับเคลื่อนระดับพื้นที่

3.1) คณะทำงานขับเคลื่อนในระดับพื้นที่

- (1) คณะทำงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ระดับภาค
- (2) คณะทำงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ระดับจังหวัด

3.2) หน่วยงานภาครัฐ

- (1) คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
- (2) สำนักงานศึกษาธิการภาค/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
- (3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา
- (4) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- (5) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
- (6) กรุงเทพมหานคร
- (7) สถานศึกษา/สถาบันอุดมศึกษา

3.3) หน่วยงานภาคเอกชน

- (1) สภาหอการค้า
- (2) สถานศึกษา/สถาบันอุดมศึกษา

4) ภาควิชาการ สนับสนุนความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและภาควิชาการระหว่างประเทศ เพื่อร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

เครือข่าย	รายชื่อหน่วยงาน	รายละเอียดและลักษณะการมีส่วนร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
ภาคเอกชน	บริษัท ผู้ประกอบการ	1. มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ให้ข้อคิดเห็น หรือความต้องการเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน เพื่อวางแผนจัดการศึกษา 2. รับสถานที่ฝึกงาน เพื่อให้ความรู้และ ฝึกปฏิบัติงาน สร้างประสบการณ์ตรง ให้กับผู้เรียน 3. สนับสนุนทุนการศึกษา สร้างหรือ พัฒนาสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้ สื่อ สำหรับการจัดการเรียนรู้ 4. จัดบุคลากรมืออาชีพร่วมเป็นครู	1. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและ ประสบการณ์สอดคล้องกับ ความต้องการของสถานประกอบการ/ ผู้ประกอบการ 2. ผู้เรียนที่เป็นผู้ด้อยโอกาส ทางการศึกษาได้รับทุน เพื่อสร้าง โอกาสทางการศึกษา

เครือข่าย	รายชื่อหน่วยงาน	รายละเอียดและลักษณะการมีส่วนร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
		วิทยากรมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน	
ภาควิชาการ	สถาบันการศึกษา สถาบันวิชาการ นักวิชาการ	1. ศึกษา วิจัยและพัฒนาสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมเกี่ยวกับการศึกษา 2. สัมมนาวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ แนวคิด หลักการทางวิชาการ 3. ผลิตเอกสาร บทความ ตำรา แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับ SDG4 เผยแพร่ 4. สร้างความรู้ความเข้าใจกับนักเรียน นักศึกษา ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน การบรรยายในเวทีและโอกาสต่าง ๆ	1. มีองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมเอื้อต่อการพัฒนาการศึกษา 2. มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ เข้ามาช่วยจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3. ผู้เรียนมีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ความสนใจ
ภาคประชาสังคม	มูลนิธิ กองทุน สมาคม ประชาชน	1. ศึกษา วิจัยและพัฒนาสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมเกี่ยวกับการศึกษา 2. สัมมนาวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ แนวคิด หลักการทางวิชาการ 3. ผลิตเอกสาร บทความ ตำรา แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับ SDG4 เผยแพร่ 4. สนับสนุนทุนการศึกษาให้กับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น ยากจน พิการ หรือด้อยโอกาส เป็นต้น	1. มีองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมเอื้อต่อการพัฒนาการศึกษา
ภาคีการพัฒนา ระหว่างประเทศ	Unicef/ UNESCO/ OECD	1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำข้อเสนอแนะ แนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุ เป้าหมาย 4 โดยนำแนวทางและบทเรียนจากประเทศที่ประสบผลสำเร็จ 2. มีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทาง แนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการศึกษา 3. จัดนักวิชาการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะเข้ามาให้ความรู้ หรือมีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา	1. มีผลงานวิจัย องค์ความรู้ แนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา 2. มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ เข้ามาช่วยพัฒนาการศึกษา

2.3 การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4

ตามที่คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ได้เห็นชอบการจัดกลุ่มตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม นั้น สำหรับในส่วนของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 มีตัวชี้วัด 12 ตัว แบ่งเป็น กลุ่มที่ 1 กลุ่มตัวชี้วัดพื้นฐาน 7 ตัว กลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ 3 ตัว และกลุ่ม 3 จำนวน 2 ตัวชี้วัด

สำหรับในการติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการทบทวนตัวชี้วัดในแต่ละเป้าหมายย่อย และระบุนหน่วยงานรับผิดชอบ และแหล่งข้อมูลสำหรับการติดตามประเมินผลไว้ ในส่วนที่ 4 ซึ่งในการทบทวนตัวชี้วัดนั้น จะให้ความสำคัญกับแหล่งข้อมูลที่จะใช้สำหรับการติดตามประเมินผลตามตัวชี้วัดเป็นสำคัญ ซึ่งมีแนวทางดังนี้

1. แหล่งข้อมูล ที่มีการจัดเก็บข้อมูล จากผลการดำเนินงานที่เป็นจริง หรือเป็นข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริง เป็นรายปี และเป็นข้อมูลภาพรวมของประเทศ จะใช้เป็นลำดับแรก เพื่อให้การติดตามประเมินผลการดำเนินงานมีความต่อเนื่อง สามารถปรับปรุง ทบทวนแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง

2. แหล่งข้อมูล ที่ไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริง เป็นรายปี แต่มีการจัดเก็บข้อมูลแบบปีเว้นปี หรือทุก 3 ปี แต่ใช้การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจหรือการวิจัย ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีการรายงานผลข้อมูลอย่างเป็นทางการ เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อให้สามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานได้

3. กรณีที่ ไม่มีแหล่งข้อมูลที่ชัดเจน หรือมีการจัดเก็บข้อมูลไม่ต่อเนื่อง หรือไม่มีการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งในกรณีนี้อาจเป็นประเด็นที่มีผลการดำเนินการอยู่แล้ว หรือไม่สอดคล้องกับบริบทหรือสภาพการดำเนินงานที่เป็นจริงในประเทศไทย หรือยังมีเพียงส่วนน้อยของประเทศที่ยังเข้าไม่ถึงบริการ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้มีข้อมูลที่สามารถแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นนี้ได้ชัดเจนขึ้น จะได้มีการพัฒนารูปแบบและวิธีการในการจัดเก็บข้อมูลเหล่านี้เพิ่มเติม เช่น ให้หน่วยงานในระดับพื้นที่ดำเนินการสำรวจ หรือดำเนินการวิจัย

2.3.1 ผลการทบทวนเพื่อกำหนดตัวชี้วัดเป้าหมายย่อย SDG4

ผลการพิจารณาทบทวนตัวชี้วัดและแหล่งข้อมูลที่จะใช้สำหรับการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG4 ใน 10 เป้าหมายย่อย มีตัวชี้วัดและแหล่งข้อมูล ดังนี้

เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
SDG 4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ภายในปี พ.ศ. 2573		
1) ร้อยละของเด็กในวัย ป.3 ที่มีทักษะการอ่านและการคำนวณ ขั้นพื้นฐาน	ผลสอบ RT และ NT	ศธ. (สพฐ.)
2) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) (1) ภาษาไทย (2) คณิตศาสตร์ (3) วิทยาศาสตร์ (4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (5) ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	ผลสอบ O-NET	ศธ. (สพฐ.)
3) อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย	ฐานข้อมูลกลาง ด้านการศึกษา ศธ.	ศธ. (ศทท.สป.)

เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
SDG 4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ ภายในปี 2573		
1) ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีพัฒนาการทางด้าน สุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ	ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามมาตรฐานชาติ (ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย)	พม.
2) อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย 1 ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุ เข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ	ฐานข้อมูลกลาง ด้านการศึกษา ศธ.	ศธ. (ศทก.สป.)
SDG 4.3 ให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาวิชาเทคนิคอาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัย ที่มีราคาที่สามารถจ่ายได้และมีคุณภาพภายในปี 2573		
1) อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษา (สัดส่วนผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา (ปวช.): สายสามัญ ศึกษา)	ฐานข้อมูลกลาง ด้านการศึกษา ศธ.	ศธ. (ศทก.สป.)
2) อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา	ฐานข้อมูลการศึกษา อว.	อว.
SDG 4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดีและการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี 2573		
1) สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
SDG4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็กเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี 2573		
1) ดัชนีความเท่าเทียมทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
2) ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง จำแนกตาม ระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
3) ดัชนีความเท่าเทียมตามพื้นที่ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
SDG 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิงสามารถอ่านออกเขียนได้ และคำนวณได้ ภายในปี 2573		
1) อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป จำแนกตามเพศ	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
2) อัตราการมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.

เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
3) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ	รายงานผลการสำรวจข้อมูล	สสช.
SDG 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในส่วนของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2573		
1) ระดับการดำเนินการกำหนดเรื่อง การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกและการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู (หลักสูตรการผลิต/พัฒนาครู) และ (ง) การประเมินผลนักเรียน	จัดทำรายงานผล การวิเคราะห์ระดับ การดำเนินงานเชิงนโยบาย ตามประเด็นที่กำหนด	ศธ.
2) การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ และทักษะเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง หรือการพัฒนาที่ยั่งยืน (โครงการ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเสริมหลักสูตร)	เสนอตัวชี้วัดเพิ่มเติม เพื่อแสดงข้อมูลการดำเนินงาน เชิงปฏิบัติ	ศธ.
SDG 4.a สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็กผู้พิการ และเพศภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน		
1) สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง) (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำมาสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))	จะดำเนินการพัฒนารูปแบบ และวิธีการจัดเก็บข้อมูล ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อไป	ศธ.
SDG 4.b ขยายจำนวนทุนการศึกษาในทั่วโลกที่ให้สำหรับประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในแอฟริกาในการสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี 2563		
1) ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา สำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	รายงานผลการดำเนินงาน	กต.

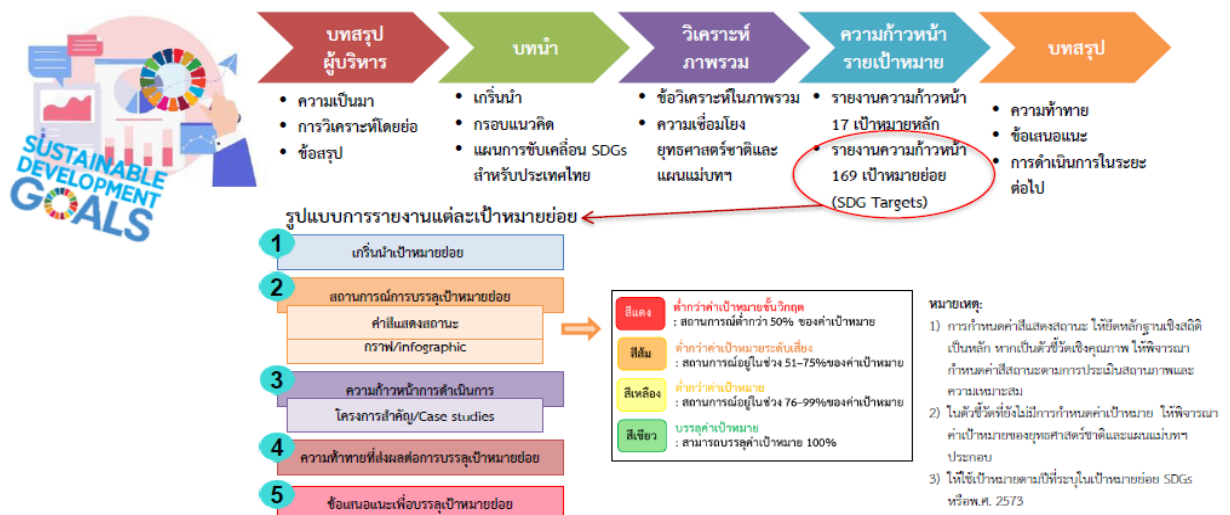
เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
SDG 4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนาเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี 2573		
1) สัดส่วนของครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการจัดการศึกษา พื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการ ฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อน หรือระหว่างช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของ แต่ละประเทศ (1) ก่อนประถมศึกษา (2) ประถมศึกษา (3) มัธยมศึกษาตอนต้น (4) มัธยมศึกษาตอนปลาย	ฐานข้อมูลทางการศึกษา	ศธ. (สกศ.)

แนวทางการดำเนินงานติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ดำเนินการโดยใช้กระบวนการและกลไก ดังนี้

1. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม หน่วยงานรับผิดชอบตัวชี้วัด ดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการประมวลผล สรุปข้อมูล นำเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา
2. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานในระดับพื้นที่ จะดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานผ่านกลไกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่อยู่ในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งจะได้มีการตั้งคณะทำงานภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาในแต่ละพื้นที่
3. กระทรวงศึกษาธิการประสาน รวบรวมข้อมูลสถิติทางการศึกษาจากหน่วยงานหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรณีต้องขอข้อมูลเพิ่มเติม
4. จัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ตามโครงสร้างรายงานฯ ที่ ศสช. กำหนด
5. จัดพิมพ์ และเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนผ่านเว็บไซต์

โครงสร้างรายงานความก้าวหน้าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย พ.ศ. 2559 - 2563

3. แนวทางการดำเนินงานติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนจังหวัดเพชรบูรณ์

1. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม หน่วยงานรับผิดชอบตัวชี้วัด ดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการประมวลผล สรุปข้อมูล นำเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์
2. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม ผ่านการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณนั้นๆ
3. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานในระดับพื้นที่ จะดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานผ่านกลไกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่อยู่ในพื้นที่
4. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ รวบรวมข้อมูลสถิติทางการศึกษาจากหน่วยงานหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือระบบข้อมูลอื่นๆ ของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
5. จัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ตามโครงสร้างรายงานฯ ที่กระทรวงศึกษาธิการหรือ สศช. กำหนด
6. จัดพิมพ์ และเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนผ่านเว็บไซต์

4. ข้อมูลรายชื่อหน่วยงานและผู้ประสานงานหลัก

3.1 หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก เป้าหมายหลัก/เป้าหมายย่อย

หน่วยงาน	กระทรวงศึกษาธิการ
ผู้ประสานงานหลัก	1. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ E-mail: planmoe.th@sueksa.go.th โทรศัพท์: 02-628-6013
	2. ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และแผนกระทรวงศึกษาธิการ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ E-mail: planmoe.th@sueksa.go.th โทรศัพท์: 02-628-6013
	3. นางสาวธนาทิพย์ ชมเชยวงศ์ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ E-mail: planmoe.th@sueksa.go.th โทรศัพท์: 02-628-6013
	4. นางสาวมนตร์ธิดา พอลเลิศ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ E-mail: planmoe.th@sueksa.go.th โทรศัพท์: 02-628-6013

หน่วยงาน	กระทรวงการต่างประเทศ
ผู้ประสานงานหลัก	1. ผู้อำนวยการกองกิจการเพื่อการพัฒนา กรมองค์การระหว่างประเทศ E-mail: saraban@mfa.go.th โทรศัพท์: 02-223-5000
	2. นางสาวณัฏชา สุวรรณมาลี นักการทูตปฏิบัติการ E-mail: saraban@mfa.go.th โทรศัพท์: 02-223-5000

หน่วยงาน	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ผู้ประสานงานหลัก	1. ผู้อำนวยการกองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา E-mail: wcf.ohec@gmail.com โทรศัพท์: 02-039-5614
	2. นางสาวนพรัตน์ ประสาทเขตการณ์ นักวิชาการศึกษาคำาานาญการพิเศษ E-mail: wcf.ohec@gmail.com โทรศัพท์: 02-039-5626

หน่วยงาน	กระทรวงมหาดไทย
ผู้ประสานงานหลัก	1. ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น E-mail: speo_j@yahoo.com โทรศัพท์: 086-695-3973

หน่วยงาน	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ผู้ประสานงานหลัก	1. นายปฐมพงษ์ พงษ์บุรณกิจ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ E-mail: intercorp.social@gmail.com โทรศัพท์: 02-202-9023
	2. นางสาวรณัฐ อ่อนอุบล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ E-mail: intercorp.fad@m-society.go.th โทรศัพท์: 087-998-7551

หน่วยงาน	กระทรวงสาธารณสุข
ผู้ประสานงานหลัก	1. ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน E-mail: spd.policy1@gmail.com โทรศัพท์: 02-590-1384
	2. นางจิตติภร คูหา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ E-mail: spd.policy1@gmail.com โทรศัพท์: 02-039-5626

หน่วยงาน	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ผู้ประสานงานหลัก	1. ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม E-mail: Kobjakchai@gmail.com โทรศัพท์: 098-828-5666

หน่วยงาน	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ผู้ประสานงานหลัก	1. นางสาวบุศรา แสงอรุณ นักวิชาการสถิติชำนาญการพิเศษ E-mail: y.budsara@gmail.com โทรศัพท์: 02-141-7507

หน่วยงาน	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ผู้ประสานงานหลัก	1. รองผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน E-mail: bpp.webmaster8@gmail.com โทรศัพท์: 02-279-9520-34
	2. ผู้กำกับการ ฝ่ายอำนวยการ7 กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน E-mail: bpp.webmaster8@gmail.com โทรศัพท์: 02-279-9520-34 ต่อ 51713

หน่วยงาน	สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
ผู้ประสานงานหลัก	1. ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา E-mail: - โทรศัพท์: 02-437-6631-5

หน่วยงาน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์
ผู้ประสานงานหลัก	1. ศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ E-mail: - โทรศัพท์: 0 5602 9659
	2. นางขวัญภา จันทรดี ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน E-mail: chandee2012@hotmail.co.th โทรศัพท์: 058-878-8700
	3. นายพสกร ทวีทรัพย์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ E-mail: ballsiambba@hotmail.com โทรศัพท์: 086-201-9979

คณะผู้จัดทำ

1. ว่าที่พันตรีประหยัด แก่นชา	ศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์	ประธานคณะกรรมการ
2. นางมณีรัฐ เทียมครุ	รองศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์	รองประธานคณะกรรมการ
3. นางขวัญนภา จันทร์ดี	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	คณะกรรมการ
4. นางสาวณัฐรดา อยู่สุข	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะกรรมการ
5. นางสาวกนกวรรณ สิริธิตาติ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะกรรมการ
6. นางสาวไฉน ผึ้งผาย	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	คณะกรรมการ
7. นายกฤตเมธ แจ่มสว่าง	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	คณะกรรมการ
8. นายพสกร ทวีทรัพย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะกรรมการและเลขานุการ

ขับเคลื่อนเป้าหมาย
สหประชาชาติ

เริ่มได้ที่ตัวเรา

4 การศึกษา
ที่มีคุณภาพ

เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ
อย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์

331/2 ถนนสามัคคีชัย ตำบลในเมือง

อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000

โทรศัพท์ 0 5602 9659 โทรสาร 0 5602 9938

www.pnbpeo.go.th

